

Година XXX
Петак, 31. јула 2026. године

Број/Број
54

Година XXX
Петак, 31. јула/српња 2026. године

ISSN 1512-7508 - српски језик
ISSN 1512-7486 - босански језик
ISSN 1512-7494 - хрватски језик

**САВЈЕТ МИНИСТРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

976

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 28. став 2. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 115. сједници одржаној 7.7.2026. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АРХИВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Горан Батинић** именује се за замјеника директора Архива Босне и Херцеговине, на мандатни период од четири године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 125/26
7. јула 2026. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 28. став 2. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 115. сједници одржаној 7.7.2026. године, донijело је

РЈЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АРХИВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Goran Batinić** именује се за замјеника директора Архива Босне и Херцеговине, на мандатни период од четири године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 125/26
7. јула 2026. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Вijeћа министара БиХ
Borjana Krišto, с. р.

РЈЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ ЗАМЈЕНИКА РАВНАТЕЛЈА АРХИВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Goran Batinić** именује се за замјеника равнатељја Архива Босне и Херцеговине, на мандатно раздобље од четири године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 125/26
7. српња 2026. године
Сарајево

Предсједатељца
Вijeћа министара БиХ
Borjana Krišto, в. р.

МИНИСТАРСТВО КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

977

На основу члана 252. тачка 12), а у вези с чланом 178. став (9) Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17, 9/18, 46/23, 88/23 и 35/26), министар комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, у сарадњи са органима надлежним за образовање, доноси

ПРАВИЛНИК О СТИЦАЊУ ЗВАЊА ИНСТРУКТОРА ВОЖЊЕ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим правилником прописују се основни услови оспособљавања и полагања испита за стицање звања инструктора вожње моторних возила, поступак издавања и продужења дозволе инструктора вожње, врста и изглед дозволе инструктора вожње и начин вођења евиденције о полагању испита и издатим дозволама за инструктора вожње.

Члан 2.

(Надлежност)

- (1) Организовање оспособљавања, усавршавања инструктора вожње и провођење испита обезбјеђује орган ентитета, кантона и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине надлежан за образовање (у даљем тексту: надлежни орган), према Програму оспособљавања и Програму усавршавања којим се утврђују циљ, услови за упис, наставни садржај, трајање и облик извођења Програма оспособљавања и Програма усавршавања, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма оспособљавања и Програма усавршавања и начин вредновања стеченог знања током оспособљавања за инструктора вожње, у складу са прописима којим се уређује област образовања одраслих.
- (2) Организовање континуираног усавршавања инструктора вожње проводи надлежни орган.
- (3) Полагање испита за стицање дозволе инструктора вожње проводи надлежни орган.

Члан 3.

(Коришћење израза)

Сви изрази који се користе у овом правилнику, а који су ради прегледности дати у једном граматичком роду, без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

Члан 4.

(Услови за извођење Програма оспособљавања и Програма усавршавања)

Кадровске, дидактичке, просторне и техничке услове за извођење Програма оспособљавања за инструктора вожње Б категорије и Програма усавршавања за друге категорије утврђује орган надлежан за образовање.

II. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ИНСТРУКТОРА ВОЖЊЕ Б КАТЕГОРИЈЕ

Члан 5.

(Услови за упис)

Полазник Програма оспособљавања за инструктора вожње В категорије може бити лице које је навршило 21 годину, има завршен најмање IV степен стручне спреме и има здравствену и психофизичку способност за управљање моторним возилом В категорије (што доказује лекарским

уверењем), те има важећу возачку дозволу В категорије најмање 3 године, издату у Босни и Херцеговини и да му, у тренутку пријаве на програм оспособљавања, није на снази заштитна мјера забране управљања моторним возилом.

Члан 6.

(Трајање и облик извођења Програма оспособљавања)

- (1) Настава траје укупно 300 часова, од којих је 220 часова теоријске наставе и 80 часова практичне наставе.
- (2) Теоријска настава изводи се у просторијама учioniчког типа са условима за приказивање презентација и видео-записа, као и осталим материјалом потребним за рад.
- (3) Практична настава изводи се одговарајућом техничком опремом у просторима који обезбјеђују услове за извођење планираног нивоа практичне наставе и у возилу В категорије.

Члан 7.

(Наставни садржај Програма оспособљавања)

Програм оспособљавања треба да садржи најмање следећи садржај:

Редни број	НАЗИВ МОДУЛА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
1	Прописи у оспособљавању кандидата за возача	Законска регулатива у процесу оспособљавања кандидата за возача Саобраћајни прописи и безбједносна правила у друмском саобраћају
2	Цестовна возила и екологија у друмском саобраћају	Познавање возила у друмском саобраћају Екологија у друмском саобраћају
3	Безбједност друмског саобраћаја	Саобраћајна техника Безбједност и одговорност у друмском саобраћају
4	Дигитална писменост у оспособљавању кандидата за возаче	Дигитална писменост у оспособљавању кандидата за возаче
5	Психологија поучавања вожње и комуникацијске вјештине	Психологија поучавања вожње и саобраћајна култура Комуникационе вјештине
6	Планирање наставе и вредновање постигнућа кандидата за возача	Планирање наставе у оспособљавању кандидата за возаче Праћење и вредновање кандидата у оспособљавању за возача
7	Методика наставе у оспособљавању кандидата за возача	Методика наставе саобраћајних прописа и безбједносних правила Методика наставе управљања возилом
8	Оспособљавање кандидата у возилу	Заштита на раду у друмском саобраћају Оспособљавање кандидата у возилу В категорије

Члан 8.

(Стручна пракса)

- (1) Стручна пракса, након завршеног Програма оспособљавања за инструктора вожње, изводи се у трајању од 35 наставних часова у аутошколи која посједује одобрење надлежног органа.
- (2) Аутошкола која пружа стручну праксу за инструктора вожње мора посједовати одобрење за оспособљавање из управљања моторним возилом В категорије које издаје надлежни орган.
- (3) Стручна пракса обухвата праћење практичног оспособљавања кандидата за возача В категорије из управљања моторним возилом.
- (4) Програм стручне праксе обухвата праћење извођења наставног плана и програма аутошколе за оспособљавање кандидата за возаче В категорије и елементе које се налазе у Прилогу број 2. овог правилника.
- (5) Након завршене стручне праксе, аутошкола издаје уверење о завршеној стручној пракси на обрасцу који је Прилог број 3. и чини саставни дио овог правилника.

III. УСАВРШАВАЊЕ ЗА ИНСТРУКТОРА ВОЖЊЕ**Члан 9.****(Услови за упис)**

Полазник Програма усавршавања за инструктора вожње може бити лице које посједује важећу дозволу инструктора вожње Б категорије најмање једну годину, има општу здравствену и психофизичку способност за управљање моторним возилом одговарајуће категорије (што доказује лџкарским увјерењем), те има важећу возачку дозволу најмање 3 године издату у Босни и Херцеговини, за категорију за коју се усавршава и да му у тренутку пријаве на програм усавршавања, није на снази заштитна мјера забране управљања моторним возилом.

Члан 10.**(Трајање и облик извођења Програма усавршавања)**

- (1) Настава траје укупно 70 часова, од којих је 40 часова теоријске наставе и 30 часова практичне наставе.
- (2) Теоријска настава изводи се у просторијама учионочког типа које посједују услове за приказивање презентација и видео-записа, као и остали материјал потребан за рад.
- (3) Практична настава изводи се одговарајућом техничком опремом у просторима који осигуравају услове за извођење планираног нивоа практичне наставе и у возилу одговарајуће категорије.

Члан 11.**(Наставни садржај Програма усавршавања)**

Програм усавршавања за сваку додатну категорију инструктора вожње треба да садржи најмање следећи садржај:

Редни број	НАЗИВ МОДУЛА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
1	Планирање наставе и вредновање постигнућа кандидата за возача	Планирање наставе у оспособљавању кандидата за возаче Праћење и вредновање кандидата у оспособљавању за возача
2	Методика наставе у оспособљавању кандидата за возача	Методика наставе саобраћајних прописа и безбједносних правила Методика наставе управљања возилом
3	Оспособљавање кандидата у возилу	Заштита на раду у друмском саобраћају Радно вријеме возача и употреба уређаја за евидентирање радног времена (осим за А категорију) Оспособљавање кандидата у возилу одговарајуће категорије (А, С, СЕ, D или DE)

Члан 12.**(Увјерење о оспособљености)**

Након завршеног Програма оспособљавања и Програма усавршавања издаје се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

IV. ИСПИТ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ИНСТРУКТОРА ВОЖЊЕ**Члан 13.****(Пријава испита)**

- (1) Пријава за полагање испита за издавање дозволе инструктора вожње подноси се надлежном органу на обрасцу који је Прилог број 4. и чини саставни дио овог правилника. Уколико то технички услови код надлежног органа допуштају пријава се може поднијети и електронским путем (или коришћење веб-апликације).
- (2) Уз пријаву се прилаже:
 - а) доказ о испуњавању услова из чл. 5. или 9. овог правилника;
 - б) увјерење о оспособљености из члана 12. овог правилника;
 - ц) увјерење о завршеној стручној пракси;

- д) доказ о плаћеним трошковима из члана 32. овог правилника.

Члан 14.**(Мјесто и вријеме одржавања испита)**

- (1) Надлежни орган утврђује да ли кандидат испуњава услове прописане Законом и овим правилником, те одређује мјесто и вријеме полагања испита, о чему обавјештава кандидата и испитну комисију најкасније 30 дана прије датума полагања испита.
- (2) Кандидату који није испунио све прописане услове за полагање испита, неће се одобрити полагање испита.
- (3) Испити се одржавају најмање једном у току године.

Члан 15.**(Ток испита)**

- (1) Прије почетка испита комисија утврђује идентитет кандидата на основу личних докумената и даје детаљно упутство о начину рјешавања тестова и другим условима испита.
- (2) Током испита комисија утврђује да ли је кандидат за инструктора вожње стекао потребно знање и вјештине за издавање дозволе инструктора вожње.

Члан 16.**(Испитне цјелине)**

- (1) Испит за инструктора вожње обухвата полагање из:
 - а) познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима, полаже се писмено,
 - б) управљања моторним возилом, полаже се практично,
 - ц) методике вожње, полаже се практично.
- (2) Испит из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима не полаже кандидат за инструктора вожње који:
 - а) полаже испит за инструктора вожње моторних возила категорије А, а има дозволу за инструктора вожње Б категорије;
 - б) полаже испит за инструктора вожње моторних возила категорије СЕ, а има дозволу за инструктора вожње С категорије;
 - ц) полаже испит за инструктора вожње моторних возила категорије DE, а има дозволу за инструктора вожње D категорије;
- (3) Услов за полагање инструкторског испита категорија А, С, СЕ, D и DE је да кандидат за инструктора вожње има положен инструкторски испит за категорију В.

Члан 17.**(Записник)**

- (1) О полагању испита води се записник чији изглед је дат у Прилогу број 5. и чини саставни дио овог правилника.
- (2) Записник потписује предсједник и чланови испитне комисије који су учествовали на испиту.
- (3) У записник се прилажу рјешења тестова које је кандидат имао на испиту.

Члан 18.**(Неприступање, одустајање и удаљавање са испита)**

- (1) Кандидат има право, најкасније 24 сата прије почетка испита, из оправданих разлога (у случају болести, смрти ужег члана породице, елементарних непогода или друге више силе коју кандидат није могао предвидјети и отклонити и сл.) одгодити испит и без поновног плаћања накнаде приступити полагању испита у новом термину.
- (2) Уколико кандидат на вријеме не одјави испит, не приступи испиту или одустане од већ започетог испита, сматраће се да испит није положио.

- (3) Изузетно од ст. (1) и (2) овог члана, ако кандидат не приступи испиту, а из оправданих разлога није правовремено одгодио испит, дужан је приложити документе којим доказује оправданост разлога за отказивање или неприступање испиту, а о чему одлучује предсједник комисије у сарадњи са најмање два испитивача из комисије. Ако предсједник са испитивачима комисије утврди да кандидат из оправданих разлога није приступио испиту, кандидат може без поновног плаћања накнаде приступити полагању испита у новом термину. У супротном се констатује у записнику да кандидат "није приступио испиту" и "није положио" и такса за испит уплаћена у ову сврху се сматра искориштеном.
- (4) Комисија удаљава са испита кандидата и сматра се да није положио испит уколико кандидат:
- а) физички и вербално омета рад комисије и осталих кандидата,
 - б) оштећује имовину или материјална добра,
 - ц) користи недозвољена средства (уџбенике, биљешке, недопуштена техничка средства) и на други начин омета испит.
- (5) Уколико се утврди да је кандидат стекао право оспособљавања и полагања испита на основу лажне исправе или на основу неистинитих навода из пријаве, орган надлежан за образовање поништава положени испит, а издата дозвола се поништава.
- (6) У случајевима из ст. (4) и (5) овог члана надлежни орган кандидату привремено забрањује приступање оспособљавању и полагању испита за инструктора вожње моторних возила на период до годину дана.
- (9) Осим теста и тестовног листића, кандидат на столу за вријеме испита може имати само средство за писање које оставља перманентан траг црне или плаве боје и наочале.
- (10) Кандидат који није положио испит има право увида у тестовни лист.
- (11) Положени испит из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима важи годину дана од дана полагања.

Члан 20.

(Испит из управљања моторним возилом)

- (1) Испит из управљања моторним возилом полаже се након положеног испита из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима.
- (2) Испит из управљања моторним возилом, траје најмање 30 минута и полаже се на возилу оне категорије за коју кандидат за инструктора вожње полаже испит.
- (3) Испит се обавља у насељеном мјесту које испуњава саобраћајно-техничке услове за провођење испита из управљања моторним возилом на јавној саобраћајници.
- (4) Током испита из управљања моторним возилом испитивачи утврђују да ли је кандидат за инструктора способан управљати возилом одговарајуће категорије досљедно високим стандардима.
- (5) Кандидат ће положити испит из управљања моторним возилом ако не направи више од три грешке или ако не учини елиминаторну грешку.
- (6) За евиденцију и вредновање грешака на испиту из управљања моторним возилом користи се поступак и образац прописан Правилником о начину и условима организовања испита за возача моторних возила.

Члан 21.

(Испит из методике вожње)

- (Испит из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима)
- (1) Тестове за полагање испита из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима формира надлежни орган на основу питања из Каталога тестовних питања за одговарајућу категорију за коју кандидат полаже испит.
- (2) Каталог тестовних питања и тестови за полагање испита познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима представљају службену тајну.
- (3) Испит из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима полаже се писмено путем теста или електронским путем коришћењем рачунара, лаптопа или таблета.
- (4) Тест на испиту из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима за инструктора вожње А и В категорије садржи 70 питања и траје максимално 70 минута.
- (5) Тест на испиту из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима за инструктора вожње за остале категорије садржи 90 питања и траје максимално 90 минута.
- (6) Тестови за полагање испита садрже питања са једним и више тачних одговора која су вреднована са одређеним бројем бодова, зависно од значаја питања.
- (7) За кандидата који је на основу тачних одговора постигао најмање 90% од укупног броја могућих бодова се сматра да је положио испит.
- (8) За вријеме испита из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима кандидат не може на тестовном листићу вршити било какве исправке, а у случају потребе, на захтјев кандидата може се дати нови листић, што се констатира записнички и улаже у документацију кандидата.
- (1) Испит из методике вожње полаже се након положених испита из управљања моторним возилом и познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима.
- (2) Испит из методике вожње, траје најмање 30 минута и полаже се на возилу оне категорије за коју кандидат за инструктора вожње полаже испит.
- (3) Испит се обавља на полигону или насељеном мјесту које испуњава саобраћајно-техничке услове за провођење испита из управљања моторним возилом на јавној саобраћајници у зависности од теме коју је кандидат добио да образложи.
- (4) Приликом полагања испита из методике вожње један од чланова комисије обавља улогу возача (кандидата за возача), а кандидат за инструктора даје инструкције и наредбе о начину и условима вожње.
- (5) Када кандидат полаже испит из методике вожње за категорију А, други испитивач и кандидат се налазе у возилу В категорије којим управља кандидат, из кога прате возача мотоцикла којем кандидат издаје упутства комуникатором.

Члан 22.

(Оцјена испита)

Знање кандидата оцјењује се са "положио" или "није положио".

Члан 23.

(Испитна Комисија)

- (1) Надлежни орган именује испитну комисију, а чине је предсједник, два испитивача за сваку испитну цјелину и секретар.
- (2) За предсједника комисије именује се особа која најмање пет година посједује лиценцу предавача теоријске

- наставе или лиценцу за испитивача теоријског дијела испита.
- (3) За испитивача из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима именује се лице које посједује најмање пет година радног искуства у струци након стицања стручне спреме и најмање пет година посједује важећу лиценцу за испитивача из теоријског дијела испита.
- (4) За испитивача из управљања моторним возилом именује се лице које посједује најмање пет година важећу лиценцу за испитивача из управљања моторним возилом одређене категорије возила за коју испитује и најмање пет година искуства на пословима испитивача кандидата за возаче из управљања моторним возилом.
- (5) За испитивача из методике вожње именује се лице које посједује најмање пет година важећу лиценцу за испитивача из управљања моторним возилом одређене категорије возила за коју испитује и најмање пет година искуства на пословима оспособљавања кандидата из управљања моторним возилом.
- (6) За секретара комисије именује се лице које има завршен најмање IV степен средње стручне спреме и најмање двије године радног искуства на административно-техничким пословима.
- (7) У испитну комисију не могу бити именована лица којима је у последње двије године изречена мјера безбједности или заштитна мјера забране управљања моторним возилом.

Члан 24.

(Возила)

- (1) Испити из управљања моторним возилом и методике вожње обављају се на возилу одговарајуће категорије које испуњава услове прописане Правилником о оспособљавању кандидата за возача моторних возила и које је одобрено за коришћење у процесу оспособљавања кандидата за возаче моторних возила од стране надлежног органа.
- (2) Кандидат је дужан за потребе провођења испита обезбиједити технички исправно, регистровано, прописно опремљено, неоштећено и чисто моторно возило.

Члан 25.

(Приговори и жалбе)

- (1) Кандидат који није задовољан на испиту има право приговора на поступак провођења и резултате испита у року од три дана од дана саопштавања оцјене испита.
- (2) О приговору из става (1) овог члана одлучује предсједник комисије у року од осам дана од дана пријема приговора.
- (3) Против одлуке из става (2) овог члана кандидат има право жалбе надлежном органу у року од осам дана од дана пријема одлуке.
- (4) Надлежни орган одлучује о жалби из става (3) овог члана у року од 30 дана од дана пријема жалбе.
- (5) У случају основаности жалбе кандидату се омогућава полагање испита без плаћања накнаде, у року који одреди надлежни орган.

V. ИЗДАВАЊЕ, ЗАМЈЕНА И ПРОДУЖЕЊЕ ДОЗВОЛЕ

Члан 26.

(Издавање дозволе)

- (1) Кандидату који је положио испит за издавање дозволе инструктора вожње у цјелини, надлежни орган издаје дозволу инструктора вожње.
- (2) Уз захтјев за издавање дозволе инструктора вожње кандидат прилаже:

- а) доказ о уплати таксе/накнаде за издавање дозволе и
- б) двије фотографије димензија 30 x 35 мм.
- (3) Дозвола инструктора вожње се издаје на језику кандидата, односно на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (4) У дозволу се уписују категорије/поткатегорије за које је инструктор вожње положио испит, при чему:
- а) Положен испит за В категорију важи и за ВЕ категорију и В1 поткатегорију,
- б) Положен испит за А категорију важи и за А1 поткатегорију,
- ц) Положен испит за С категорију важи и за С1 поткатегорију,
- д) Положен испит за СЕ категорију важи и за С категорију, С1 и С1Е поткатегорију,
- е) Положен испит за D категорију важи и за D1 поткатегорију,
- ф) Положен испит за DE категорију важи и за D категорију, D1 и D1Е поткатегорију.
- (5) У случају положеног испита за издавање дозволе инструктора вожње за нове категорије, надлежни орган издаје нову дозволу инструктора вожње са уписаним свим положеним категоријама/поткатегоријама на период важења претходно издате дозволе инструктора вожње.

Члан 27.

(Важење дозволе)

- (1) Дозвола инструктора вожње се издаје на период важења од пет година с правом продужења важности.
- (2) Лице којем је издата дозвола инструктора вожње мора испуњавати прописане услове за вријеме важења дозволе инструктора вожње.

Члан 28.

(Замјена оштећене, отуђене и изгубљене дозволе)

- (1) Замјену важеће дозволе инструктора вожње у случају оштећења врши надлежни орган који је издао дозволу инструктора вожње на основу важеће документације из архиве на период важења оштећене дозволе инструктора вожње.
- (2) Уколико је важећа дозвола инструктора вожње отуђена или изгубљена, надлежни орган који је издао дозволу исту поништава и издаје нову дозволу инструктора вожње на основу важеће документације из архиве и доказа да је иста проглашена као неважећа у службеном гласнику, на период важења отуђене или изгубљене дозволе инструктора вожње.

Члан 29.

(Продужење дозволе)

- (1) Захтјев за продужење дозволе инструктора вожње подноси се надлежном органу који је издао дозволу инструктора вожње уз који се прилаже:
- а) овјерена копија возачке дозволе,
- б) копија постојеће дозволе инструктора вожње,
- ц) увјерење о здравственој способности за управљање моторним возилом одговарајуће категорије, издато од стране овлаштене здравствене установе које не смије бити старије од годину дана,
- д) доказ да је подносилац захтјева у периоду од пет година које претходе подношењу захтјева за продужење, присуствовао на најмање три усавршавања према програму континуираног усавршавања за инструкторе вожње, при чему се у току календарске године признаје једно усавршавање,

- е) потврда да нема изречену мјеру безбједности или заштитну мјеру забране управљања моторним возилом,
 - ф) доказ о уплати таксе/накнаде за продужење дозволе инструктора вожње,
 - г) двије фотографије 30 x 35 мм.
- (2) Приликом преузимања дозволе из става (1) овог члана предаје се дозвола којој је истекао период важења.
- (3) Лице које посједује дозволу инструктора вожње издату у складу с одредбама Правилника о стицању звања инструктора вожње моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07), продужење исте врши у складу с одредбама овог члана.
- (4) Континуирано усавршавање за инструкторе вожње које су органи надлежни за образовање ентитета, кантона и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине дужна организовати, проводи се према програму који је дат у Прилогу број 1. овог правилника и чини његов саставни дио.
- (5) Након завршеног континуираног усавршавања из става (4) надлежни орган издаје потврду о усавршавању.

Члан 30.

(Поништење дозволе)

Уколико се утврди да је лице на основу неистинитих навода стекло дозволу инструктора вожње, надлежни орган који је издао дозволу поништава важећу дозволу инструктора вожње.

Члан 31.

(Изглед дозволе)

- (1) Дозвола за инструктора вожње је свијетлосиве боје (#636363), има облик картице, ID 1 формата (стандард ИСО 7810), чију израду организује надлежни орган.
- (2) Изглед дозволе инструктора вожње дат је на обрасцу који је Прилог број 6. и чини саставни дио правилника.
- (3) На предњој страни дозволе је:
 - а) грб Босне и Херцеговине,
 - б) назив ентитета који је издаје,
 - ц) назив тијела које је издаје,
 - д) назив "Дозвола за инструктора вожње",
 - е) број дозволе/редни број регистра,
 - ф) име и презиме,
 - г) фотографија.
- (4) На полеђини дозволе је:
 - а) ознака категорије/поткатегорије за коју се издаје дозвола,
 - б) датум издавања и
 - ц) период важења.

Члан 32.

(Накнаде)

Надлежни орган утврђује висину накнаде трошкова полагања испита за добијање дозволе инструктора вожње, накнаде за рад чланова испитне комисије, као и висину накнаде трошкова издавања, замјене и продужења дозволе инструктора вожње.

VI. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 33.

(Регистар)

- (1) Надлежни орган води регистар издатих, замјењених и продужених дозвола за инструктора вожње.
- (2) Регистар из става (1) овог члана води се на обрасцу који је дат у Прилогу број 7. овог правилника и чини његов саставни дио.
- (3) Регистар се закључује на крају календарске године и чува се као документ трајне вриједности.

- (4) Остала документација чува се пет година.
- (5) Надлежни орган може водити регистар из става (1) овог члана и у електронској форми.
- (6) Надлежни орган по службеној дужности води евиденцију за мјеру забране.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

(Продужење и замјена дозволе)

Дозволе за инструктора вожње издате у складу са одредбама Правилника о стицању звања возача-инструктора вожње моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) важе до датума наведеног у дозволи, а продужење истих се врши у складу с одредбама овог правилника.

Члан 35.

(Започето оспособљавање и полагање испита)

- (1) Кандидати који су започели оспособљавање према одредбама Правилника о стицању звања возача-инструктора вожње моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) завршиће оспособљавање према одредбама прописа који је био на снази у вријеме започињања оспособљавања.
- (2) Испити започети према одредбама Правилника о стицању звања возача - инструктора вожње моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) окончаће се према одредбама прописа који је био на снази у вријеме почетка испита, а најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 36.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу овог правилника престаје важити Правилник о стицању звања возача - инструктора вожње моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07).

Члан 37.

(Ступање на снагу и примјена)

Овај правилник ступа на снагу 01.09.2027. године и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 05-02-2-1450/26

14. јула 2026. године

Сарајево

Министар
Един Форто, с. р.

Прилог бр. 1.

Програм континуираног усавршавања за инструкторе вожње

1. Обнова основних принципа инструкције вожње
2. Преглед најновијих промјена у законодавству и прописима
3. Технике поучавања специфичних група возача (млади возачи, старији возачи, возачи с инвалидитетом)
4. Анализа случајева у вожњи и прилике за усавршавање комуникационих вјештина
5. Напредне технике управљања возилом
6. Симулација опасних ситуација и вожња у екстремним условима
7. Употреба технологије у едукацији возача
8. Практична примјена телематике у обуци вожње
9. Развој вјештина евалуације и пружање повратних информација
10. Прилагодба приступа инструкцији вожње према индивидуалним потребама полазника
11. Превенција саобраћајних незгода и реакција у хитним ситуацијама
12. Развој свијести о ризицима и одговорности возача
13. Унапређење вођења часова вожње

14. Организација теоријских тренинга
15. Координација више инструктора и полазника истовремено
16. Интеракција с јавношћу и родитељима полазника
17. Правилна употреба демонстрација и практичних вјежби у вожњи
18. Развој властитих демонстрацијских вјештина и техника
19. Професионални развој и напредовање у каријери инструктора вожње
20. Планирање личног усавршавања и даљњег образовања
21. Преглед стандарда и захтјева за одржавање статуса лиценцираног инструктора
22. Евалуација програма и повратне информације
23. Постављање циљева за унапређење процеса оспособљавања возача
24. Истраживање најновијих трендова у безбједности у саобраћају
25. Анализа статистике саобраћајних незгода и узрока
26. Радионице о возачким навикама и психологији вожње
27. Прилагодба инструкцијских метода за различите типове ученика
28. Планирање и вођење симпозија о безбједности у саобраћају
29. Сигнализација у друмском саобраћају, знакови у саобраћају, саобраћајни знакови
30. Саобраћајна правила
31. Фактори који утичу на усвајање безбједносних правила и навика
32. Утицај психофизичког стања возача на безбједност друмског саобраћаја
33. Дефанзивна вожња
34. Репресивне мјере у друмском саобраћају и понашање возача
35. Дужности у случају саобраћајне несреће
36. Специфичности у превозу теретним и прикључним возилима
37. Превоз путника у моторним возилима
38. Превоз школске дјеце
39. Економична вожња и заштита околине
40. Вожња у посебним условима
41. Савремени уређаји на возилу
42. Електрична возила
43. Савремени принципи еко вожње
44. Артикулација наставног сата
45. Мотивирање кандидата за возача
46. Избор мјеста за извођење наставног сата
47. Увјежбавања посебних радњи возилом
48. Безбједносни аспекти у извођењу поједине радње возилом
49. Извођење наставног сата вожње, теоријска подлога за извођење поједине наставне јединице

50. Примјена начела поступности
51. Избор одговарајуће методе, облика и начела за реализацију наставног сата
52. Анализа погрешака током наставног сата
53. Наставни план и програм оспособљавања кандидата за возаче моторних возила - примјена
54. Примјена писаних функционалних припрема у извођењу наставног сата

Прилог бр. 2.

Програм стручне праксе

Програм стручне праксе за инструктора вожње обухвата следеће тачке:

1. Познавање прописа и свијест о понашању у саобраћају:

- Упознавање са саобраћајним прописима и њихова примјена ради спречавања саобраћајних незгода;
- Развијање свијести о понашању у складу са саобраћајним прописима.

2. Технике безбједне вожње и дефанзивна вожња:

- Примјена техника безбједне вожње и начела дефанзивне вожње;
- Предвиђање и препознавање опасних ситуација у саобраћају.

3. Познавање возила и одржавање техничке исправности:

- Познавање основних и битних карактеристика возила;
- Развијање свијести о значају дневног превентивног прегледа возила и одржавања техничке исправности возила.

4. Вјештине управљања возилом:

- Развијање вјештина и навика кандидата за возаче за безбједно и самостално управљање возилом;
- Владање возилом како би се избјегле опасне ситуације и примјерено реаговало у случају њиховог настанка.

5. Утјецај фактора на понашање у вожњи:

- Кандидат за инструктора мора упозоравати кандидате за возаче да морају водити рачуна о факторима попут алкохола, умора, слабог вида, итд., како би задржао све способности потребне за сигурну вожњу.

6. Рационална и економична вожња:

- Развијање вјештина рационалне и економичне вожње;
- Свијест о потреби очувања околиша, здравља и живота људи, те чувању имовине и вриједности.

7. Сигурност учесника у саобраћају:

- Гарантирање безбједности осталих учесника у саобраћају на путевима, с посебним поштовањем према ризичним групама.

Увјерење о завршеној стручној пракси**Прилог бр. 3.**

Назив аутошколе: _____

Адреса: _____

Датум: _____

период: _____

Број: _____

Временски

**УВЈЕРЕЊЕ
о завршеној стручној пракси за инструктора вожње**_____ кандидат/киња за инструктора
вожње В категорије

(Име и презиме)

_____ рођен/а __/__/20__ године, са

пребивалиштем у _____ дана __/__/20__ године је
завршио/ла стручну праксу заинструктора вожње према Програму стручне праксе за инструктора вожње у трајању од 35
наставних часова.

М.П.

Потпис одговорног лица:

Прилог бр. 4.

(надлежни орган)

ПРИЈАВА**За полагање испита за добијање дозволе инструктора вожње****О себи дајем слиједеће податке:**

1.	Име и презиме	
2.	Име једног родитеља	
3.	Датум и мјесто рођења	
4.	Држављанство	
5.	Адреса становања и контакт телефон	
6.	Да ли већ посједује дозволу инструктора вожње и под којим бројем	
7.	Возачку дозвола, за коју категорију возила, када је и под којим бројем је издата	
8.	Број увјерења о оспособљености и датум издавања	
8.	Да ли је подносиоцу пријаве изречена мјера издавања, односно одузимање возачке дозволе, ако јест и од кога и за које вријеме	

Уз пријаву прилажем следећу документацију:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Изјављујем да ми од надлежног органа није изречена мјера забране управљања моторним возилом, за категорију за коју ми је издата возачка дозвола.

Изјављујем да допуштам надлежном органу да личне податке наведене у пријави користи у службене сврхе ради провјере тачности наведених података и употребе истих у информационом систему за полагање испита. Потписом ове пријаве дајем допуштење за све радње у вези с обрадом података у складу са Законом и овим правилником, што обухвата увид, обраду, архивирање и каснију употребу података у службене сврхе. Изјављујем да су подаци истинити, тачни и потпуни.

У _____ Подносилац пријаве
_____ године. _____

На основу пријаве и приложених докумената, одобрава се кандидату

_____ полагање испита за дозволу инструктора вожње

Испит ће се одржати дана _____ године у испитном
мјесту _____ са почетком у _____ часова.

У _____ Потпис овлашћеног лица
_____ године. _____

Прилог бр. 5.

ЗАПИСНИК

О ПОЛАГАЊУ ИСПИТА ЗА ДОБИЈАЊЕ ДОЗВОЛЕ ИНСТРУКТОРА ВОЖЊЕ

Име и презиме кандидата

.....

Дан, мјесец и година полагања испита

.....

А) ПРОПИСИ О БЕЗБЈЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Чланови испитне комисије:

1. Испитивач

2. Испитивач

Број испитног теста , бодова освојених бодова

Оцјена

Потпис чланова Испитне комисије:

1. Испитивач

2. Испитивач

В) УПРАВЉАЊЕ МОТОРНИМ ВОЗИЛОМ (....) КАТЕГОРИЈЕ (ПРАКТИЧНО)

Члан испитне комисије:

1. Испитивач

2. Испитивач

Грешке које је кандидат за испитивача направио током испита:

1.....

2.....

3.....

4.....

Оцјена

комисије:

Потпис члана испитне

1. Испитивач
2. Испитивач

С) МЕТОДИКА ВОЖЊЕ (ПРАКТИЧНО)

Члан испитне комисије:

1. Испитивач
2. Испитивач

Грешке које је кандидат за испитивача направио током испита:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

Оцјена

Потпис члана комисије:

3. Испитивач
4. Испитивач

КОНАЧНА ОЦЈЕНА:.....

ПОТПИС ПРЕДСЈЕДНИКА:

Прилог бр. 6.

Изглед дозволе инструктора вожње

35 мм

30 мм

Категорија/подкатегорија за коју се издаје дозвола

Категорије/Подкатегорије	Датум
A1	Датум
A	Датум
B	Датум
B1	Датум
BE	Датум
C1	Датум
C1E	Датум
C	Датум
CE	Датум
D1	Датум
D1E	Датум
D	Датум
DE	Датум

Датум издавања: _____

Рок важења: _____

Na osnovu člana 252. tačka 12), a u vezi s članom 178. stav (9) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17, 9/18, 46/23, 88/23 i 35/26), ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u saradnji sa organima nadležnim za obrazovanje, donosi

PRAVILNIK O STJECANJU ZVANJA INSTRUKTORA VOŽNJE MOTORNIH VOZILA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom propisuju se osnovni uvjeti osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja instruktora vožnje motornih vozila, postupak izdavanja i produženja dozvole instruktora vožnje, vrsta i izgled dozvole instruktora vožnje i način vođenja evidencije o polaganju ispita i izdatim dozvolama za instruktora vožnje.

Član 2.

(Nadležnost)

- (1) Organiziranje osposobljavanja, usavršavanja instruktora vožnje i provođenje ispita osigurava organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležan za obrazovanje (u daljem tekstu: nadležni organ), prema Programu osposobljavanja i Programu usavršavanja kojim se utvrđuju cilj, uvjeti za upis, nastavni sadržaj, trajanje i oblik izvođenja Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja, kadrovski, didaktički i prostorni uvjeti za izvođenje Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja i način vrednovanja stečenog znanja tijekom osposobljavanja za instruktora vožnje, u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.
- (2) Organiziranje kontinuiranog usavršavanja instruktora vožnje provodi nadležni organ.
- (3) Polaganje ispita za sticanje dozvole instruktora vožnje provodi nadležni organ.

Član 3.

(Korištenje izraza)

Svi izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 4.

(Uvjeti za izvođenje Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja)

Kadrovske, didaktičke, prostorne i tehničke uvjete za izvođenje Programa osposobljavanja za instruktora vožnje B kategorije i Programa usavršavanja za druge kategorije utvrđuje organ nadležan za obrazovanje.

II. OSPOSOBLJAVANJE ZA INSTRUKTORA VOŽNJE B KATEGORIJE

Član 5.

(Uvjeti za upis)

Polaznik Programa osposobljavanja za instruktora vožnje B kategorije može biti lice koje je navršilo 21 godinu, ima završen najmanje IV stepen stručne spreme i ima zdravstvenu i psihofizičku sposobnost za upravljanje motornim vozilom B kategorije (što dokazuje ljekarskim uvjerenjem), te ima važeću vozačku dozvolu B kategorije najmanje 3 godine, izdatu u Bosni i Hercegovini i da mu, u trenutku prijave na program osposobljavanja, nije na snazi zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 6.

(Trajanje i oblik izvođenja Programa osposobljavanja)

- (1) Nastava traje ukupno 300 časova, od kojih je 220 časova teorijske nastave i 80 časova praktične nastave.
- (2) Teorijska nastava izvodi se u prostorijama učioničkog tipa sa uvjetima za prikazivanje prezentacija i video-zapisa, kao i ostalim materijalom potrebnim za rad.
- (3) Praktična nastava izvodi se odgovarajućom tehničkom opremom u prostorima koji osiguravaju uvjete za izvođenje planiranog nivoa praktične nastave i u vozilu B kategorije.

Član 7.

(Nastavni sadržaj Programa osposobljavanja)

Program osposobljavanja treba da sadrži najmanje sljedeći sadržaj:

Redni broj	NAZIV MODULA	NASTAVNE JEDINICE
1	Propisi u osposobljavanju kandidata za vozača	Zakonska regulativa u procesu osposobljavanja kandidata za vozača Saobraćajni propisi i sigurnosna pravila u cestovnom saobraćaju
2	Cestovna vozila i ekologija u cestovnom saobraćaju	Poznavanje vozila u cestovnom saobraćaju Ekologija u cestovnom saobraćaju
3	Sigurnost cestovnog saobraćaju	Saobraćajna tehnika Sigurnost i odgovornost u cestovnom saobraćaju
4	Digitalna pismenost u osposobljavanju kandidata za vozače	Digitalna pismenost u osposobljavanju kandidata za vozače
5	Psihologija poučavanja vožnje i komunikacijske vještine	Psihologija poučavanja vožnje i saobraćajna kultura Komunikacijske vještine
6	Planiranje nastave i vrednovanje postignuća kandidata za vozača	Planiranje nastave u osposobljavanju kandidata za vozače Praćenje i vrednovanje kandidata u osposobljavanju za vozača
7	Metodika nastave u osposobljavanju kandidata za vozača	Metodika nastave saobraćajnih propisa i sigurnosnih pravila Metodika nastave upravljanja vozilom
8	Osposobljavanje kandidata u vozilu	Zaštita na radu u cestovnom saobraćaju Osposobljavanje kandidata u vozilu B kategorije

Član 8.

(Stručna praksa)

- (1) Stručna praksa, nakon završenog Programa osposobljavanja za instruktora vožnje, izvodi se u trajanju od 35 nastavnih sati u autoškoli koja posjeduje odobrenje nadležnog organa.
- (2) Autoškola koja pruža stručnu praksu za instruktora vožnje mora posjedovati odobrenje za osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom B kategorije koje izdaje nadležni organ.
- (3) Stručna praksa obuhvata praćenje praktičnog osposobljavanja kandidata za vozača B kategorije iz upravljanja motornim vozilom.
- (4) Program stručne prakse obuhvata praćenje izvođenja nastavnog plana i programa autoškole za osposobljavanje kandidata za vozače B kategorije i elemente koje se nalaze u Prilogu broj 2. ovog pravilnika.
- (5) Nakon završene stručne prakse, autoškola izdaje uvjerenje o završenoj stručnoj praksi na obrascu koji je Prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

III. USAVRŠAVANJE ZA INSTRUKTORA VOŽNJE

Član 9.

(Uvjeti za upis)

Polaznik Programa usavršavanja za instruktora vožnje može biti lice koje posjeduje važeću dozvolu instruktora vožnje B kategorije najmanje jednu godinu, ima opću zdravstvenu i psihofizičku sposobnost za upravljanje motornim vozilom odgovarajuće kategorije (što dokazuje ljekarskim uvjerenjem), te ima važeću vozačku dozvolu najmanje 3 godine izdatu u Bosni i

Hercegovini, za kategoriju za koju se usavršava i da mu u trenutku prijave na program usavršavanja, nije na snazi zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 10.

(Trajanje i oblik izvođenja Programa usavršavanja)

- (1) Nastava traje ukupno 70 časova, od kojih je 40 časova teorijske nastave i 30 časova praktične nastave.
- (2) Teorijska nastava izvodi se u prostorijama učioničkog tipa koje posjeduju uvjete za prikazivanje prezentacija i video-zapisa, kao i ostali materijal potreban za rad.
- (3) Praktična nastava izvodi se odgovarajućom tehničkom opremom u prostorima koji osiguravaju uvjete za izvođenje planiranog nivoa praktične nastave i u vozilu odgovarajuće kategorije.

Član 11.

(Nastavni sadržaj Programa usavršavanja)

Program usavršavanja za svaku dodatnu kategoriju instruktora vožnje treba da sadrži najmanje sljedeći sadržaj:

Redni broj	NAZIV MODULA	NASTAVNE JEDINICE
1	Planiranje nastave i vrednovanje postignuća kandidata za vozača	Planiranje nastave u osposobljavanju kandidata za vozače Praćenje i vrednovanje kandidata u osposobljavanju za vozača
2	Metodika nastave u osposobljavanju kandidata za vozača	Metodika nastave saobraćajnih propisa i sigurnosnih pravila Metodika nastave upravljanja vozilom Zaštita na radu u cestovnom saobraćaju
3	Osposobljavanje kandidata u vozilu	Radno vrijeme vozača i upotreba uređaja za evidentiranje radnog vremena (osim za A kategoriju) Osposobljavanje kandidata u vozilu odgovarajuće kategorije (A, C, CE, D ili DE)

Član 12.

(Uvjerjenje o osposobljenosti)

Nakon završenog Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti, koje ima snagu javne isprave.

IV. ISPIT ZA IZDAVANJE DOZVOLE INSTRUKTORA VOŽNJE

Član 13.

(Prijava ispita)

- (1) Prijava za polaganje ispita za izdavanje dozvole instruktora vožnje podnosi se nadležnom organu na obrascu koji je Prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog pravilnika. Ukoliko to tehnički uvjeti kod nadležnog organa dopuštaju prijava se može podnijeti i elektronskim putem (ili korištenje web-aplikacije).
- (2) Uz prijavu se prilaže:
 - a) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz čl. 5. ili 9. ovog pravilnika;
 - b) uvjerenje o osposobljenosti iz člana 12. ovog pravilnika;
 - c) uvjerenje o završenoj stručnoj praksi;
 - d) dokaz o plaćenim troškovima iz člana 32. ovog pravilnika.

Član 14.

(Mjesto i vrijeme održavanja ispita)

- (1) Nadležni organ utvrđuje da li kandidat ispunjava uvjete propisane Zakonom i ovim pravilnikom, te određuje mjesto i vrijeme polaganja ispita, o čemu obavještava kandidata i ispitnu komisiju najkasnije 30 dana prije datuma polaganja ispita.
- (2) Kandidatu koji nije ispunio sve propisane uvjete za polaganje ispita, neće se odobriti polaganje ispita.
- (3) Ispiti se održavaju najmanje jednom u toku godine.

Član 15.

(Tijek ispita)

- (1) Prije početka ispita komisija utvrđuje identitet kandidata na osnovu ličnih dokumenata i daje detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uvjetima ispita.
- (2) Tijekom ispita komisija utvrđuje da li je kandidat za instruktora vožnje stekao potrebno znanje i vještine za izdavanje dozvole instruktora vožnje.

Član 16.

(Ispitne cjeline)

- (1) Ispit za instruktora vožnje obuhvata polaganje iz:
 - a) poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, polaže se pismeno,
 - b) upravljanja motornim vozilom, polaže se praktično,
 - c) metodike vožnje, polaže se praktično.
- (2) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama ne polaže kandidat za instruktora vožnje koji:
 - a) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije A, a ima dozvolu za instruktora vožnje B kategorije;
 - b) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije CE, a ima dozvolu za instruktora vožnje C kategorije;
 - c) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije DE, a ima dozvolu za instruktora vožnje D kategorije;
- (3) Uvjet za polaganje instruktorskog ispita kategorija A, C, CE, D i DE je da kandidat za instruktora vožnje ima položen instruktorski ispit za kategoriju B.

Član 17.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik čiji izgled je dat u Prilogu broj 5. i čini sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi ispitne komisije koji su učestvovali na ispitu.
- (3) U zapisnik se prilažu rješenja testova koje je kandidat imao na ispitu.

Član 18.

(Nepristupanje, odustajanje i udaljavanje sa ispita)

- (1) Kandidat ima pravo, najkasnije 24 sata prije početka ispita, iz opravdanih razloga (u slučaju bolesti, smrti užeg člana porodice, elementarnih nepogoda ili druge više sile koju kandidat nije mogao predvidjeti i otkloniti i sl.) odgoditi ispit i bez ponovnog plaćanja naknade pristupiti polaganju ispita u novom terminu.
- (2) Ukoliko kandidat na vrijeme ne odjavi ispit, ne pristupi ispitu ili odustane od već započetog ispita, smatrat će se da ispit nije položio.
- (3) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, ako kandidat ne pristupi ispitu, a iz opravdanih razloga nije pravovremeno odgodio ispit, dužan je priložiti dokumente kojim dokazuje opravdanost razloga za otkazivanje ili nepristupanje ispitu, a o čemu odlučuje predsjednik komisije u saradnji sa najmanje dva ispitivača iz komisije. Ako predsjednik sa ispitivačima komisije utvrdi da kandidat iz opravdanih razloga nije pristupio ispitu, kandidat može bez ponovnog plaćanja naknade pristupiti polaganju ispita u novom terminu. U suprotnom se konstatuje u zapisniku da kandidat "nije pristupio ispitu" i "nije položio" i taksa za ispit uplaćena u ovu svrhu se smatra iskorištenom.
- (4) Komisija udaljava sa ispita kandidata i smatra se da nije položio ispit ukoliko kandidat:
 - a) fizički i verbalno ometa rad komisije i ostalih kandidata,
 - b) oštećuje imovinu ili materijalna dobra,

- c) koristi nedozvoljena sredstva (udžbenike, bilješke, nedopuštena tehnička sredstva) i na drugi način ometa ispit.
- (5) Ukoliko se utvrdi da je kandidat stekao pravo osposobljavanja i polaganja ispita na osnovu lažne isprave ili na osnovu neistinitih navoda iz prijave, organ nadležan za obrazovanje poništava položeni ispit, a izdata dozvola se poništava.
- (6) U slučajevima iz st. (4) i (5) ovog člana nadležni organ kandidatu privremeno zabranjuje pristupanje osposobljavanju i polaganju ispita za instruktora vožnje motornih vozila na period do godinu dana.

Član 19.

(Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama)

- (1) Testove za polaganje ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama formira nadležni organ na osnovu pitanja iz Kataloga testovnih pitanja za odgovarajuću kategoriju za koju kandidat polaže ispit.
- (2) Katalog testovnih pitanja i testovi za polaganje ispita poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama predstavljaju službenu tajnu.
- (3) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama polaže se pismeno putem testa ili elektronskim putem korištenjem računara, laptopa ili tableta.
- (4) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama za instruktora vožnje A i B kategorije sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta.
- (5) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama za instruktora vožnje za ostale kategorije sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta.
- (6) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja sa jednim i više tačnih odgovora koja su vrednovana sa određenim brojem bodova, zavisno od značaja pitanja.
- (7) Za kandidata koji je na osnovu tačnih odgovora postigao najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova se smatra da je položio ispit.
- (8) Za vrijeme ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke, a u slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi listić, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (9) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu za vrijeme ispita može imati samo sredstvo za pisanje koje ostavlja permanentan trag crne ili plave boje i naočale.
- (10) Kandidat koji nije položio ispit ima pravo uvida u testovni list.
- (11) Položeni ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama važi godinu dana od dana polaganja.

Član 20.

(Ispit iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Ispit iz upravljanja motornim vozilom polaže se nakon položenog ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama.
- (2) Ispit iz upravljanja motornim vozilom, traje najmanje 30 minuta i polaže se na vozilu one kategorije za koju kandidat za instruktora vožnje polaže ispit.
- (3) Ispit se obavlja u naseljenom mjestu koje ispunjava saobraćajno-tehničke uvjete za provođenje ispita iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti.
- (4) Tijekom ispita iz upravljanja motornim vozilom ispitivači utvrđuju da li je kandidat za instruktora sposoban upravljati vozilom odgovarajuće kategorije dosljedno visokim standardima.

- (5) Kandidat će položiti ispit iz upravljanja motornim vozilom ako ne napravi više od tri greške ili ako ne učini eliminatornu grešku.
- (6) Za evidentiranje i vrednovanje grešaka na ispitu iz upravljanja motornim vozilom koristi se postupak i obrazac propisan Pravilnikom o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila.

Član 21.

(Ispit iz metodike vožnje)

- (1) Ispit iz metodike vožnje polaže se nakon položenih ispita iz upravljanja motornim vozilom i poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama.
- (2) Ispit iz metodike vožnje, traje najmanje 30 minuta i polaže se na vozilu one kategorije za koju kandidat za instruktora vožnje polaže ispit.
- (3) Ispit se obavlja na poligonu ili naseljenom mjestu koje ispunjava saobraćajno-tehničke uvjete za provođenje ispita iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti u zavisnosti od teme koju je kandidat dobio da obrazloži.
- (4) Prilikom polaganja ispita iz metodike vožnje jedan od članova komisije obavlja ulogu vozača (kandidata za vozača), a kandidat za instruktora daje instrukcije i naredbe o načinu i uvjetima vožnje.
- (5) Kada kandidat polaže ispit iz metodike vožnje za kategoriju A, drugi ispitivač i kandidat se nalaze u vozilu B kategorije kojim upravlja kandidat, iz koga prate vozača motocikla kojem kandidat izdaje uputstva komunikatorom.

Član 22.

(Ocjena ispita)

Znanje kandidata ocjenjuje se sa "položio" ili "nije položio".

Član 23.

(Ispitna Komisija)

- (1) Nadležni organ imenuje ispitnu komisiju, a čine je predsjednik, dva ispitivača za svaku ispitnu cjelinu i sekretar.
- (2) Za predsjednika komisije imenuje se osoba koja najmanje pet godina posjeduje licencu predavača teorijske nastave ili licencu za ispitivača teorijskog dijela ispita.
- (3) Za ispitivača iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama imenuje se osoba koja posjeduje najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon sticanja stručne spreme i najmanje pet godina posjeduje važeću licencu za ispitivača iz teorijskog dijela ispita.
- (4) Za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom imenuje se lice koje posjeduje najmanje pet godina važeću licencu za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom određene kategorije vozila za koju ispituje i najmanje pet godina iskustva na poslovima ispitivanja kandidata za vozače iz upravljanja motornim vozilom.
- (5) Za ispitivača iz metodike vožnje imenuje se lice koje posjeduje najmanje pet godina važeću licencu za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom određene kategorije vozila za koju ispituje i najmanje pet godina iskustva na poslovima osposobljavanja kandidata iz upravljanja motornim vozilom.
- (6) Za sekretara komisije imenuje se lice koje ima završen najmanje IV stepen srednje stručne spreme i najmanje dvije godine radnog iskustva na administrativno-tehničkim poslovima.
- (7) U ispitnu komisiju ne mogu biti imenovana lica kojima je u posljednje dvije godine izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 24.

(Vozila)

- (1) Ispiti iz upravljanja motornim vozilom i metodike vožnje obavljaju se na vozilu odgovarajuće kategorije koje

ispunjava uvjete propisane Pravilnikom o osposobljavanju kandidata za vozača motornih vozila i koje je odobreno za korištenje u procesu osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila od strane nadležnog organa.

- (2) Kandidat je dužan za potrebe provođenja ispita osigurati tehnički ispravno, registrirano, propisno opremljeno, neoštećeno i čisto motorno vozilo.

Član 25.

(Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat koji nije zadovoljio na ispitu ima pravo prigovora na postupak provođenja i rezultate ispita u roku od tri dana od dana saopštavanja ocjene ispita.
- (2) O prigovoru iz stava (1) ovog člana odlučuje predsjednik komisije u roku od osam dana od dana prijema prigovora.
- (3) Protiv odluke iz stava (2) ovog člana kandidat ima pravo žalbe nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijema odluke.
- (4) Nadležni organ odlučuje o žalbi iz stava (3) ovog člana u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.
- (5) U slučaju osnovanosti žalbe kandidatu se omogućava polaganje ispita bez plaćanja naknade, u roku koji odredi nadležni organ.

V. IZDAVANJE, ZAMJENA I PRODUŽENJE DOZVOLE

Član 26.

(Izdavanje dozvole)

- (1) Kandidatu koji je položio ispit za izdavanje dozvole instruktora vožnje u cjelini, nadležni organ izdaje dozvolu instruktora vožnje.
- (2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole instruktora vožnje kandidat prilaže:
 - a) dokaz o uplati takse/naknade za izdavanje dozvole i
 - b) dvije fotografije dimenzija 30 x 35 mm.
- (3) Dozvola instruktora vožnje se izdaje na jeziku kandidata, odnosno na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (4) U dozvolu se upisuju kategorije/potkategorije za koje je instruktor vožnje položio ispit, pri čemu:
 - a) Položen ispit za B kategoriju važi i za BE kategoriju i B1 potkategoriju,
 - b) Položen ispit za A kategoriju važi i za A1 potkategoriju,
 - c) Položen ispit za C kategoriju važi i za C1 potkategoriju,
 - d) Položen ispit za CE kategoriju važi i za C kategoriju, C1 i C1E potkategoriju,
 - e) Položen ispit za D kategoriju važi i za D1 potkategoriju,
 - f) Položen ispit za DE kategoriju važi i za D kategoriju, D1 i D1E potkategoriju.
- (5) U slučaju položenog ispita za izdavanje dozvole instruktora vožnje za nove kategorije, nadležni organ izdaje novu dozvolu instruktora vožnje sa upisanim svim položenim kategorijama/potkategorijama na period važenja prethodno izdate dozvole instruktora vožnje.

Član 27.

(Važenje dozvole)

- (1) Dozvola instruktora vožnje se izdaje na period važenja od pet godina s pravom produženja važnosti.
- (2) Lice kojem je izdata dozvola instruktora vožnje mora ispunjavati propisane uvjete za vrijeme važenja dozvole instruktora vožnje.

Član 28.

(Zamjena oštećene, otuđene i izgubljene dozvole)

- (1) Zamjenu važeće dozvole instruktora vožnje u slučaju oštećenja vrši nadležni organ koji je izdao dozvolu instruktora vožnje na osnovu važeće dokumentacije iz arhive na period važenja oštećene dozvole instruktora vožnje.
- (2) Ukoliko je važeća dozvola instruktora vožnje otuđena ili izgubljena, nadležni organ koji je izdao dozvolu istu poništava i izdaje novu dozvolu instruktora vožnje na osnovu važeće dokumentacije iz arhive i dokaza da je ista proglašena kao nevažeća u službenom glasilu, na period važenja otuđene ili izgubljene dozvole instruktora vožnje.

Član 29.

(Produženje dozvole)

- (1) Zahtjev za produženje dozvole instruktora vožnje podnosi se nadležnom organu koji je izdao dozvolu instruktora vožnje uz koji se prilaže:
 - a) ovjerena kopija vozačke dozvole,
 - b) kopija postojeće dozvole instruktora vožnje,
 - c) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilom odgovarajuće kategorije, izdato od strane ovlaštene zdravstvene ustanove koje ne smije biti starije od godinu dana,
 - d) dokaz da je podnosilac zahtjeva u periodu od pet godina koje prethode podnošenju zahtjeva za produženje, prisustvovao na najmanje tri usavršavanja prema programu kontinuiranog usavršavanja za instruktore vožnje, pri čemu se u toku kalendarske godine priznaje jedno usavršavanje,
 - e) potvrda da nema izrečenu mjeru sigurnosti ili zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom,
 - f) dokaz o uplati takse/naknade za produženje dozvole instruktora vožnje,
 - g) dvije fotografije 30 x 35 mm.
- (2) Prilikom preuzimanja dozvole iz stava (1) ovog člana predaje se dozvola kojoj je istekao period važenja.
- (3) Lice koje posjeduje dozvolu instruktora vožnje izdatu u skladu s odredbama Pravilnika o sticanju zvanja instruktora vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07), produženje iste vrši u skladu s odredbama ovog člana.
- (4) Kontinuirano usavršavanje za instruktore vožnje koje su organi nadležni za obrazovanje entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dužna organizirati, provodi se prema programu koji je dat u Prilogu broj 1. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (5) Nakon završenog kontinuiranog usavršavanja iz stava (4) nadležni organ izdaje potvrdu o usavršavanju.

Član 30.

(Poništenje dozvole)

Ukoliko se utvrdi da je lice na osnovu neistinitih navoda steklo dozvolu instruktora vožnje, nadležni organ koji je izdao dozvolu poništava važeću dozvolu instruktora vožnje.

Član 31.

(Izgled dozvole)

- (1) Dozvola za instruktora vožnje je svijetlosive boje (#b3b3b3), ima oblik kartice, ID 1 formata (standard ISO 7810), čiju izradu organizuje nadležni organ.
- (2) Izgled dozvole instruktora vožnje dat je na obrascu koji je Prilog broj 6. i čini sastavni dio pravilnika.

- (3) На предњој страни дозволе је:
- grb Bosne i Hercegovine,
 - naziv entiteta koji je izdaje,
 - naziv tijela koje je izdaje,
 - naziv "Dozvola za instruktora vožnje",
 - broj дозволе/redni broj registra,
 - ime i prezime,
 - fotografija.
- (4) На пољеди дозволе је:
- oznaka kategorije/potkategorije за коју се издаје дозвола,
 - datum izdavanja i
 - period важења.

Član 32.
(Naknade)

Nadležni organ utvrđuje visinu naknade troškova polaganja ispita за dobijanje дозволе instruktora vožnje, naknade за рад чланова испитне комисије, као и visinu naknade troškova izdavanja, zamjene i produženja дозволе instruktora vožnje.

VI. VOĐENJE EVIDENCIJE

Član 33.
(Registar)

- Nadležni organ vodi registar izdatih, zamjenjenih i produženih дозвола за instruktora vožnje.
- Registar из stava (1) овог члана води се на obrascu који је dat у Прилогу број 7. овог правилника и чини његов саставни дио.
- Registar се закључује на крају календарске године и чува се као документ трајне вриједности.
- Ostala документација чува се пет година.
- Nadležni organ може водити registar из stava (1) овог члана и у електронској форми.
- Nadležni organ по службеној дужности води евиденцију за мјеру забране.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.
(Produženje i zamjena дозволе)

Dозволе за instruktora vožnje издате у складу са одредбама Правилника о стјецанју звања вођача-instruktora vožnje моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) важе до датума наведеног у дозволи, а produženje истих се врши у складу са одредбама овог правилника.

Član 35.
(Započeto osposobljavanje i polaganje ispita)

- Kandidati који су започели осposobljavanje према одредбама Правилника о стјецанју звања вођача-instruktora vožnje моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) завршит ће осposobljavanje према одредбама прописа који је био на снази у вријеме започињања осposobljavanja.
- Ispiti започети према одредбама Правилника о стјецанју звања вођача - instruktora vožnje моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07) окончат ће се према одредбама прописа који је био на снази у вријеме почетка испита, а најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Član 36.
(Prestanak важења)

Dаном ступања на снагу овог правилника престaje важити Правилник о стјецанју звања вођача - instruktora vožnje моторних возила ("Службени гласник БиХ", бр. 15/07 и 41/07).

Član 37.

(Stupanje на снагу и примјена)

Ovaj правилник ступа на снагу 01.09.2027. године и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 05-02-2-1450/26
14. јула 2026. године
Сарајево

Ministar
Edin Forto, s. r.

Prilog br. 1.

Program kontinuiranog usavršavanja за instruktore vožnje

- Obnova osnovnih principa instrukcije vožnje
- Pregled najnovijih promjena у zakonodavstvu i propisima
- Tehnike poučavanja specifičnih skupina vozača (mladi vozači, stariji vozači, vozači с invaliditetom)
- Analiza slučajeva у vožnji i prilike за usavršavanje komunikacijskih vještina
- Napredne tehnike upravljanja vozilom
- Simulacija opasnih situacija i vožnja у ekstremnim uvjetima
- Upotreba tehnologije у edukaciji vozača
- Praktična primjena telematike у obuci vožnje
- Razvoj vještina evaluacije i pružanje povratnih informacija
- Prilagodba pristupa instrukciji vožnje prema individualnim potrebama polaznika
- Prevenција saobraćajnih nezgoda i reakcija у hitnim situacijama
- Razvoj svijesti о rizicima i odgovornosti vozača
- Unapređenje vođenja časova vožnje
- Organizacija teorijskih treninga
- Koordinacija više instruktora i polaznika istovremeno
- Interakcija с javnošću i roditeljima polaznika
- Pravilna upotreba demonstracija i praktičnih vježbi у vožnji
- Razvoj vlastitih demonstracijskih vještina i tehnika
- Profesionalni razvoj i napredovanje у karijeri instruktora vožnje
- Planiranje ličnog usavršavanja i daljnog obrazovanja
- Pregled standarda i zahtjeva за održavanje statusa licenciranog instruktora
- Evaluacija programa i povratne informacije
- Postavljanje ciljeva за unapređenje procesa osposobljavanja vozača
- Istraživanje najnovijih trendova у sigurnosti у saobraćaju
- Analiza statistike saobraćajnih nezgoda i uzroka
- Radionice о vozačkim navikama i psihologiji vožnje
- Prilagodba instrukcijskih metoda за različite tipove učenika
- Planiranje i vođenje simpozija о sigurnosti у saobraćaju
- Signalizacija у cestovnom saobraćaju, znakovi у saobraćaju, saobraćajni znakovi
- Saobraćajna pravila
- Faktori који utječu на usvajanje sigurnosnih pravila i navika
- Utjecaj psihofizičkog stanja vozača на sigurnost cestovnog saobraćaja
- Defenzivna vožnja
- Represivne mjere у cestovnom saobraćaju i ponašanje vozača
- Dužnosti у slučaju saobraćajne nesreće
- Specifičnosti у prijevozu teretnim i priključnim vozilima
- Prijevoz putnika у motorним vozilima
- Prijevoz školske djece
- Ekonomična vožnja i zaštita okoliša
- Vožnja у posebnim uvjetima

41. Savremeni uređaji na vozilu
42. Električna vozila
43. Savremeni principi eko vožnje
44. Artikulacija nastavnog sata
45. Motiviranje kandidata za vozača
46. Izbor mjesta za izvođenje nastavnog sata
47. Uvježbavanja posebnih radnji vozilom
48. Sigurnosni aspekti u izvođenju pojedine radnje vozilom
49. Izvođenje nastavnog sata vožnje, teorijska podloga za izvođenje pojedine nastavne jedinice
50. Primjena načela postupnosti
51. Izbor odgovarajuće metode, oblika i načela za realizaciju nastavnog sata
52. Analiza pogrešaka tijekom nastavnog sata
53. Nastavni plan i program osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila - primjena
54. Primjena pisanih funkcionalnih priprema u izvođenju nastavnog časa

Prilog br. 2.

Program stručne prakse

Program stručne prakse za instruktora vožnje obuhvata sljedeće tačke:

1. Poznavanje propisa i svijest o ponašanju u saobraćaju:

- Upoznavanje sa saobraćajnim propisima i njihova primjena radi sprječavanja saobraćajnih nezgoda;
- Razvijanje svijesti o ponašanju u skladu sa saobraćajnim propisima.

2. Tehnike sigurne vožnje i defanzivna vožnja:

- Primjena tehnika sigurne vožnje i načela defanzivne vožnje;
- Predviđanje i prepoznavanje opasnih situacija u saobraćaju.

3. Poznavanje vozila i održavanje tehničke ispravnosti:

- Poznavanje osnovnih i bitnih karakteristika vozila;
- Razvijanje svijesti o značaju dnevnog preventivnog pregleda vozila i održavanja tehničke ispravnosti vozila.

4. Vještine upravljanja vozilom:

- Razvijanje vještina i navika kandidata za vozače za sigurno i samostalno upravljanje vozilom;
- Vlanje vozilom kako bi se izbjegle opasne situacije i primjereno reagiralo u slučaju njihovog nastanka.

5. Utjecaj faktora na ponašanje u vožnji:

- Kandidat za instruktora mora upozoravati kandidate za vozače da moraju voditi računa o faktorima poput alkohola, umora, slabog vida, itd., kako bi zadržao sve sposobnosti potrebne za sigurnu vožnju.

6. Racionalna i ekonomična vožnja:

- Razvijanje vještina racionalne i ekonomične vožnje;
- Svijest o potrebi očuvanja okoliša, zdravlja i života ljudi, te čuvanju imovine i vrijednosti.

7. Sigurnost učesnika u saobraćaju:

- Garantiranje sigurnosti ostalih učesnika u saobraćaju na cestama, s posebnim poštovanjem prema rizičnim grupama.

Uvjerenje o završenoj stručnoj praksi**Prilog br. 3.**

Naziv autoškole: _____

Adresa: _____

Datum: _____

Broj: _____

Vremenski period: _____

**UVJERENJE
o završenoj stručnoj praksi za instruktora vožnje**_____ kandidat/kinja za instruktora vožnje B
kategorije

(Ime i prezime)

_____ rođen/a __/__/20__ . godine, sa

prebivalištem u _____, dana __/__/20__ . godine je završio/la
stručnu praksu zainstruktora vožnje prema Programu stručne prakse za instruktora vožnje u trajanju od 35 nastavnih
sati.

M.P.

Potpis odgovornog lica:

Prilog br. 4.

(надлежни орган)

PRIJAVA**Za polaganje ispita za dobijanje dozvole instruktora vožnje****O sebi dajem sljedeće podatke:**

1.	Ime i prezime	
2.	Ime jednog roditelja	
3.	Datum i mjesto rođenja	
4.	Državljanstvo	
5.	Adresa stanovanja i kontakt telefon	
6.	Da li već posjeduje dozvolu instruktora vožnje i pod kojim brojem	
7.	Vozačku dozvolu, za koju kategoriju vozila, kada je i pod kojim brojem je izdata	
8.	Broj uvjerenja o osposobljenosti i datum izdavanja	
8.	Da li je podnosiocu prijave izrečena mjera izdavanja, odnosno oduzimanje vozačke dozvole, ako jest i od koga i za koje vrijeme	

Uz prijavu prilažem sljedeću dokumentaciju:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Izjavljujem da mi od nadležnog organa nije izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, za kategoriju za koju mi je izdata vozačka dozvola.

Izjavljujem da dopuštam nadležnom organu da lične podatke navedene u prijavi koristi u službene svrhe radi provjere tačnosti navedenih podataka i upotrebe istih u informacionom sistemu za polaganje ispita. Potpisom ove prijave dajem dopuštenje za sve radnje u vezi s obradom podataka u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, što obuhvata uvid, obradu, arhiviranje i kasniju upotrebu podataka u službene svrhe. Izjavljujem da su podaci istiniti, tačni i potpuni.

U _____

Podnosilac prijave

_____ godine.

Na osnovu prijave i priloženih dokumenata, odobrava se kandidatu _____
polaganje ispita za dozvolu instruktora vožnje _____

Ispit će se održati dana _____ godine u ispitnom mjestu
_____ sa početkom u _____ sati.

U _____

Potpis ovlaštenog lica

_____ godine.

Prilog br. 5.

ZAPISNIK

O POLAGANJU ISPITA ZA DOBIJANJE DOZVOLE INSTRUKTORA VOŽNJE

Ime i prezime kandidata

Dan, mjesec i godina polaganja ispita

A) PROPISI O SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA CESTAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Članovi ispitne komisije:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Broj ispitnog testa, bodova osvojenih bodova

Ocjena

Potpis članova Ispitne komisije:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

B) UPRAVLJANJE MOTORNIM VOZILOM (...) KATEGORIJE (PRAKTIČNO)

Član ispitne komisije:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Greške koje je kandidat za ispitivača napravio tokom ispita:

1.....

2.....

3.....

4.....

Ocjena

Potpis člana ispitne komisije:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

C) METODIKA VOŽNJE (PRAKTIČNO)

Član ispitne komisije:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Greške koje je kandidat za ispitivača napravio tokom ispita:

1.....

2.....

3.....

4.....

Ocjena

Potpis člana komisije:

3. Ispitivač

4. Ispitivač

KONAČNA OCJENA:.....

POTPIS PREDSJEDNIKA:

Prilog br. 6.

Izgled dozvole instruktora vožnje

35 mm

Bosna i Hercegovina
Naziv entiteta
Naziv nadležnog organa koji izdaje
dozvolu

Dozvola za instruktora vožnje
Broj dozvole:
Ime i prezime: _____

30 mm

Kategorija/podkategorija za koju se izdaje dozvola

Kategorije/Potkategorije	
A1	Datum
A	Datum
B	Datum
B1	Datum
BE	Datum
C1	Datum
C1E	Datum
C	Datum
CE	Datum
D1	Datum
D1E	Datum
D	Datum
DE	Datum

Datum izdvanja: _____

Rok važenja: _____

Prilog br. 7.

Registar dozvola za instruktora vožnje

[illegible]

Na temelju članka 252. točka 12), a u svezi s člankom 178. stavak (9) Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17, 9/18, 46/23, 88/23 i 35/26), ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u suradnji sa tijelima nadležnim za obrazovanje, donosi

PRAVILNIK O STJECANJU ZVANJA INSTRUKTORA VOŽNJE MOTORNIH VOZILA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se osnovni uvjeti osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja instruktora vožnje motornih vozila, postupak izdavanja i produženja dozvole instruktora vožnje, vrsta i izgled dozvole instruktora vožnje i način vođenja evidencije o polaganju ispita i izdatim dozvolama za instruktora vožnje.

Članak 2.

(Nadležnost)

- (1) Organiziranje osposobljavanja, usavršavanja instruktora vožnje i provođenje ispita osigurava tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo), prema Programu osposobljavanja i Programu usavršavanja kojim se utvrđuju cilj, uvjeti za upis, nastavni sadržaj, trajanje i oblik izvođenja Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja, kadrovski, didaktički i prostorni uvjeti za izvođenje Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja i način vrednovanja stečenog znanja tijekom osposobljavanja za instruktora vožnje, sukladno s propisima kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.
- (2) Organiziranje kontinuiranog usavršavanja instruktora vožnje provodi nadležno tijelo.
- (3) Polaganje ispita za sticanje dozvole instruktora vožnje provodi nadležno tijelo.

Članak 3.

(Korištenje izraza)

Svi izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Članak 4.

(Uvjeti za izvođenje Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja)

Kadrovske, didaktičke, prostorne i tehničke uvjete za izvođenje Programa osposobljavanja za instruktora vožnje B kategorije i Programa usavršavanja za druge kategorije utvrđuje tijelo nadležno za obrazovanje.

II. OSPOSOBLJAVANJE ZA INSTRUKTORA VOŽNJE B KATEGORIJE

Članak 5.

(Uvjeti za upis)

Polaznik Programa osposobljavanja za instruktora vožnje B kategorije može biti osoba koja je navršila 21 godinu, ima završen najmanje IV stepen stručne spreme i ima zdravstvenu i psihofizičku sposobnost za upravljanje motornim vozilom B kategorije (što dokazuje ljekarskim uvjerenjem), te ima važeću vozačku dozvolu B kategorije najmanje 3 godine, izdatu u Bosni i Hercegovini i da mu, u trenutku prijave na program osposobljavanja, nije na snazi zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Članak 6.

(Trajanje i oblik izvođenja Programa osposobljavanja)

- (1) Nastava traje ukupno 300 sati, od kojih je 220 sati teorijske nastave i 80 sati praktične nastave.
- (2) Teorijska nastava izvodi se u prostorijama učioničkog tipa sa uvjetima za prikazivanje prezentacija i video-zapisa, kao i ostalim materijalom potrebnim za rad.
- (3) Praktična nastava izvodi se odgovarajućom tehničkom opremom u prostorima koji osiguravaju uvjete za izvođenje planirane razine praktične nastave i u vozilu B kategorije.

Članak 7.

(Nastavni sadržaj Programa osposobljavanja)

Program osposobljavanja treba da sadrži najmanje sljedeći sadržaj:

Redni broj	NAZIV MODULA	NASTAVNE JEDINICE
1	Propisi u osposobljavanju kandidata za vozača	Zakonska regulativa u procesu osposobljavanja kandidata za vozača Prometni propisi i sigurnosna pravila u cestovnom prometu
2	Cestovna vozila i ekologija u cestovnom prometu	Poznavanje vozila u cestovnom prometu Ekologija u cestovnom prometu
3	Sigurnost cestovnog prometu	Prometna tehnika Sigurnost i odgovornost u cestovnom prometu
4	Digitalna pismenost u osposobljavanju kandidata za vozače	Digitalna pismenost u osposobljavanju kandidata za vozače
5	Psihologija poučavanja vožnje i komunikacijske vještine	Psihologija poučavanja vožnje i prometna kultura Komunikacijske vještine
6	Planiranje nastave i vrednovanje postignuća kandidata za vozača	Planiranje nastave u osposobljavanju kandidata za vozače Praćenje i vrednovanje kandidata u osposobljavanju za vozača
7	Metodika nastave u osposobljavanju kandidata za vozača	Metodika nastave prometnih propisa i sigurnosnih pravila Metodika nastave upravljanja vozilom
8	Osposobljavanje kandidata u vozilu	Zaštita na radu u cestovnom prometu Osposobljavanje kandidata u vozilu B kategorije

Članak 8.

(Stručna praksa)

- (1) Stručna praksa, nakon završenog Programa osposobljavanja za instruktora vožnje, izvodi se u trajanju od 35 nastavnih sati u autoškoli koja posjeduje odobrenje nadležnog tijela.
- (2) Autoškola koja pruža stručnu praksu za instruktora vožnje mora posjedovati odobrenje za osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom B kategorije koje izdaje nadležno tijelo.
- (3) Stručna praksa obuhvata praćenje praktičnog osposobljavanja kandidata za vozača B kategorije iz upravljanja motornim vozilom.
- (4) Program stručne prakse obuhvata praćenje izvođenja nastavnog plana i programa autoškole za osposobljavanje kandidata za vozače B kategorije i elemente koje se nalaze u Pravitku broj 2. ovog Pravilnika.
- (5) Nakon završene stručne prakse, autoškola izdaje uvjerenje o završenoj stručnoj praksi na obrascu koji je Pravitak broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

III. USAVRŠAVANJE ZA INSTRUKTORA VOŽNJE

Članak 9.

(Uvjeti za upis)

Polaznik Programa usavršavanja za instruktora vožnje može biti osoba koja posjeduje važeću dozvolu instruktora vožnje B kategorije najmanje jednu godinu, ima opću zdravstvenu i psihofizičku sposobnost za upravljanje motornim vozilom odgovarajuće kategorije (što dokazuje ljekarskim uvjerenjem), te ima važeću vozačku dozvolu najmanje 3 godine izdatu u Bosni i

Hercegovini, za kategoriju za koju se usavršava i da mu u trenutku prijave na program usavršavanja, nije na snazi zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Članak 10.

(Trajanje i oblik izvođenja Programa usavršavanja)

- (1) Nastava traje ukupno 70 sati, od kojih je 40 sati teorijske nastave i 30 sati praktične nastave.
- (2) Teorijska nastava izvodi se u prostorijama učioničkog tipa koje posjeduju uvjete za prikazivanje prezentacija i video-zapisa, kao i ostali materijal potreban za rad.
- (3) Praktična nastava izvodi se odgovarajućom tehničkom opremom u prostorima koji osiguravaju uvjete za izvođenje planirane razine praktične nastave i u vozilu odgovarajuće kategorije.

Članak 11.

(Nastavni sadržaj Programa usavršavanja)

Program usavršavanja za svaku dodatnu kategoriju instruktora vožnje treba da sadrži najmanje sljedeći sadržaj:

Redni broj	NAZIV MODULA	NASTAVNE JEDINICE
1	Planiranje nastave i vrednovanje postignuća kandidata za vozača	Planiranje nastave u osposobljavanju kandidata za vozače Praćenje i vrednovanje kandidata u osposobljavanju za vozača
2	Metodika nastave u osposobljavanju kandidata za vozača	Metodika nastave prometnih propisa i sigurnosnih pravila Metodika nastave upravljanja vozilom Zaštita na radu u cestovnom prometu
3	Osposobljavanje kandidata u vozilu	Radno vrijeme vozača i uporaba uređaja za evidentiranje radnog vremena (osim za A kategoriju) Osposobljavanje kandidata u vozilu odgovarajuće kategorije (A, C, CE, D ili DE)

Članak 12.

(Uvjerjenje o osposobljenosti)

Nakon završenog Programa osposobljavanja i Programa usavršavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti, koje ima snagu javne isprave.

IV. ISPIT ZA IZDAVANJE DOZVOLE INSTRUKTORA VOŽNJE

Član 13.

(Prijava ispita)

- (1) Prijava za polaganje ispita za izdavanje dozvole instruktora vožnje podnosi se nadležnom organu na obrascu koji je Privitak broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika. Ukoliko to tehnički uvjeti kod nadležnog tijela dopuštaju prijava se može podnijeti i elektroničkim putem (ili korištenje web-aplikacije).
- (2) Uz prijavu se prilaže:
 - a) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz čl. 5. ili 9. ovog Pravilnika;
 - b) uvjerenje o osposobljenosti iz članka 12. ovog Pravilnika;
 - c) uvjerenje o završenoj stručnoj praksi;
 - d) dokaz o plaćenim troškovima iz članka 32. ovog Pravilnika.

Članak 14.

(Mjesto i vrijeme održavanja ispita)

- (1) Nadležno tijelo utvrđuje da li kandidat ispunjava uvjete propisane Zakonom i ovim Pravilnikom, te određuje mjesto i vrijeme polaganja ispita, o čemu obavještava kandidata i ispitno povjerenstvo najkasnije 30 dana prije datuma polaganja ispita.
- (2) Kandidatu koji nije ispunio sve propisane uvjete za polaganje ispita, neće se odobriti polaganje ispita.
- (3) Ispiti se održavaju najmanje jednom u tijeku godine.

Članak 15.

(Tijek ispita)

- (1) Prije početka ispita povjerenstvo utvrđuje identitet kandidata na temelju osobnih isprava i daje detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uvjetima ispita.
- (2) Tijekom ispita povjerenstvo utvrđuje da li je kandidat za instruktora vožnje stekao potrebno znanje i vještine za izdavanje dozvole instruktora vožnje.

Članak 16.

(Ispitne cjeline)

- (1) Ispit za instruktora vožnje obuhvata polaganje iz:
 - a) poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama, polaže se pismeno,
 - b) upravljanja motornim vozilom, polaže se praktično,
 - c) metodike vožnje, polaže se praktično.
- (2) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama ne polaže kandidat za instruktora vožnje koji:
 - a) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije A, a ima dozvolu za instruktora vožnje B kategorije;
 - b) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije CE a ima dozvolu za instruktora vožnje C kategorije;
 - c) polaže ispit za instruktora vožnje motornih vozila kategorije DE a ima dozvolu za instruktora vožnje D kategorije;
- (3) Uvjet za polaganje instruktorskog ispita kategorija A, C, CE, D i DE je da kandidat za instruktora vožnje ima položen instruktorski ispit za kategoriju B.

Članak 17.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik čiji izgled je dat u Privitku broj 5. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi ispitna povjerenstva koji su sudjelovali na ispitu.
- (3) U zapisnik se prilažu rješenja testova koje je kandidat imao na ispitu.

Članak 18.

(Nepristupanje, odustajanje i udaljavanje sa ispita)

- (1) Kandidat ima pravo, najkasnije 24 sata prije početka ispita, iz opravdanih razloga (u slučaju bolesti, smrti užeg člana obitelji, elementarnih nepogoda ili druge više sile koju kandidat nije mogao predvidjeti i otkloniti i sl.) odgoditi ispit i bez ponovnog plaćanja naknade pristupiti polaganju ispita u novom terminu.
- (2) Ukoliko kandidat na vrijeme ne odjavi ispit, ne pristupi ispitu ili odustane od već započetog ispita, smatrat će se da ispit nije položio.
- (3) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog članka, ako kandidat ne pristupi ispitu, a iz opravdanih razloga nije pravovremeno odgodio ispit, dužan je priložiti isprave kojim dokazuje opravdanost razloga za otkazivanje ili nepristupanje ispitu, a o čemu odlučuje predsjednik povjerenstva u suradnji sa najmanje dva ispitivača iz povjerenstva. Ako predsjednik sa ispitivačima povjerenstva utvrdi da kandidat iz opravdanih razloga nije pristupio ispitu, kandidat može bez ponovnog plaćanja naknade pristupiti polaganju ispita u novom terminu. U suprotnom se konstatira u zapisniku da kandidat "nije pristupio ispitu" i "nije položio" i taksa za ispit uplaćena u ovu svrhu se smatra iskorištenom.
- (4) Povjerenstvo udaljava sa ispita kandidata i smatra se da nije položio ispit ukoliko kandidat:
 - a) fizički i verbalno ometa rad povjerenstva i ostalih kandidata,
 - b) oštećuje imovinu ili materijalna dobra,

- c) koristi nedozvoljena sredstva (udžbenike, bilješke, nedopuštena tehnička sredstva) i na drugi način ometa ispit.
- (5) Ukoliko se utvrdi da je kandidat stekao pravo osposobljavanja i polaganja ispita na temelju lažne isprave ili na temelju neistinitih navoda iz prijave, tijelo nadležno za obrazovanje poništava položeni ispit, a izdata dozvola se poništava.
- (6) U slučajevima iz st. (4) i (5) ovog članka nadležno tijelo kandidatu privremeno zabranjuje pristupanje osposobljavanju i polaganju ispita za instruktora vožnje motornih vozila na razdoblje do godinu dana.

Članak 19.

(Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama)

- (1) Testove za polaganje ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama formira nadležno tijelo na temelju pitanja iz Kataloga testovnih pitanja za odgovarajuću kategoriju za koju kandidat polaže ispit.
- (2) Katalog testovnih pitanja i testovi za polaganje ispita poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama predstavljaju službenu tajnu.
- (3) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama polaže se pismeno putem testa ili elektroničkim putem korištenjem računala, laptopa ili tableta.
- (4) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama za instruktora vožnje A i B kategorije sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta.
- (5) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama za instruktora vožnje za ostale kategorije sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta.
- (6) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja sa jednim i više točnih odgovora koja su vrednovana sa određenim brojem bodova, zavisno od značaja pitanja.
- (7) Za kandidata koji je na temelju točnih odgovora postigao najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova se smatra da je položio ispit.
- (8) Za vrijeme ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke, a u slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi listić, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (9) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu za vrijeme ispita može imati samo sredstvo za pisanje koje ostavlja permanentan trag crne ili plave boje i naočale.
- (10) Kandidat koji nije položio ispit ima pravo uvida u testovni list.
- (11) Položeni ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama važi godinu dana od dana polaganja.

Članak 20.

(Ispit iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Ispit iz upravljanja motornim vozilom polaže se nakon položenog ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama.
- (2) Ispit iz upravljanja motornim vozilom, traje najmanje 30 minuta i polaže se na vozilu one kategorije za koju kandidat za instruktora vožnje polaže ispit.
- (3) Ispit se obavlja u naseljenom mjestu koje ispunjava prometno-tehničke uvjete za provođenje ispita iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti.
- (4) Tijekom ispita iz upravljanja motornim vozilom ispitivači utvrđuju da li je kandidat za instruktora sposoban upravljati vozilom odgovarajuće kategorije dosljedno visokim standardima.

- (5) Kandidat će položiti ispit iz upravljanja motornim vozilom ako ne napravi više od tri greške ili ako ne učini eliminatornu grešku.

- (6) Za evidentiranje i vrednovanje grešaka na ispitu iz upravljanja motornim vozilom koristi se postupak i obrazac propisan Pravilnikom o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila.

Članak 21.

(Ispit iz metodike vožnje)

- (1) Ispit iz metodike vožnje polaže se nakon položenih ispita iz upravljanja motornim vozilom i poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama.
- (2) Ispit iz metodike vožnje, traje najmanje 30 minuta i polaže se na vozilu one kategorije za koju kandidat za instruktora vožnje polaže ispit.
- (3) Ispit se obavlja na poligonu ili naseljenom mjestu koje ispunjava saobraćajno-tehničke uvjete za provođenje ispita iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti u zavisnosti od teme koju je kandidat dobio da obrazloži.
- (4) Prilikom polaganja ispita iz metodike vožnje jedan od članova povjerenstva obavlja ulogu vozača (kandidata za vozača), a kandidat za instruktora daje instrukcije i naredbe o načinu i uvjetima vožnje.
- (5) Kada kandidat polaže ispit iz metodike vožnje za kategoriju A, drugi ispitivač i kandidat se nalaze u vozilu B kategorije kojim upravlja kandidat, iz koga prate vozača motocikla kojem kandidat izdaje uputstva komunikatorom.

Članak 22.

(Ocjena ispita)

Znanje kandidata ocjenjuje se sa "položio" ili "nije položio".

Članak 23.

(Ispitno Povjerenstvo)

- (1) Nadležno tijelo imenuje ispitno povjerenstvo, a čine je predsjednik, dva ispitivača za svaku ispitnu cjelinu i tajnik.
- (2) Za predsjednika povjerenstva imenuje se osoba koja najmanje pet godina posjeduje licenciju predavača teorijske nastave ili licenciju za ispitivača teorijskog dijela ispita.
- (3) Za ispitivača iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama imenuje se osoba koja posjeduje najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručne spremlje i najmanje pet godina posjeduje važeću licenciju za ispitivača iz teorijskog dijela ispita.
- (4) Za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom imenuje se osoba koja posjeduje najmanje pet godina važeću licenciju za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom određene kategorije vozila za koju ispituje i najmanje pet godina iskustva na poslovima ispitivanja kandidata za vozače iz upravljanja motornim vozilom.
- (5) Za ispitivača iz metodike vožnje imenuje se osoba koja posjeduje najmanje pet godina važeću licenciju za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom određene kategorije vozila za koju ispituje i najmanje pet godina iskustva na poslovima osposobljavanja kandidata iz upravljanja motornim vozilom.
- (6) Za tajnika povjerenstva imenuje se osoba koja ima završen najmanje IV stupanj srednje stručne spremlje i najmanje dvije godine radnog iskustva na administrativno-tehničkim poslovima.
- (7) U ispitno povjerenstvo ne mogu biti imenovana lica kojima je u posljednje dvije godine izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Članak 24.

(Vozila)

- (1) Ispiti iz upravljanja motornim vozilom i metodike vožnje obavljaju se na vozilu odgovarajuće kategorije koje ispunjava uvjete propisane Pravilnikom o osposobljavanju

kandidata za vozača motornih vozila i koje je odobreno za korištenje u procesu osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila od strane nadležnog tijela.

- (2) Kandidat je dužan za potrebe provođenja ispita osigurati tehnički ispravno, registrirano, propisno opremljeno, neoštećeno i čisto motorno vozilo.

Članak 25.

(Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat koji nije zadovoljio na ispitu ima pravo prigovora na postupak provođenja i rezultate ispita u roku od tri dana od dana priopćavanja ocjene ispita.
- (2) O prigovoru iz stavka (1) ovog članka odlučuje predsjednik povjerenstva u roku od osam dana od dana prijema prigovora.
- (3) Protiv odluke iz stavka (2) ovog članka kandidat ima pravo žalbe nadležnom tijelu u roku od osam dana od dana prijema odluke.
- (4) Nadležno tijelo odlučuje o žalbi iz stavka (3) ovog članka u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.
- (5) U slučaju utemeljenosti žalbe kandidatu se omogućava polaganje ispita bez plaćanja naknade, u roku koji odredi nadležno tijelo.

V. IZDAVANJE, ZAMJENA I PRODUŽENJE DOZVOLE

Članak 26.

(Izdavanje dozvole)

- (1) Kandidatu koji je položio ispit za izdavanje dozvole instruktora vožnje u cjelini, nadležno tijelo izdaje dozvolu instruktora vožnje.
- (2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole instruktora vožnje kandidat prilaže:
 - a) dokaz o uplati pristojbe/naknade za izdavanje dozvole i
 - b) dvije fotografije dimenzija 30 x 35 mm.
- (3) Dozvola instruktora vožnje se izdaje na jeziku kandidata, odnosno na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (4) U dozvolu se upisuju kategorije/potkategorije za koje je instruktor vožnje položio ispit, pri čemu:
 - a) Položen ispit za B kategoriju važi i za BE kategoriju i B1 potkategoriju,
 - b) Položen ispit za A kategoriju važi i za A1 potkategoriju,
 - c) Položen ispit za C kategoriju važi i za C1 potkategoriju,
 - d) Položen ispit za CE kategoriju važi i za C kategoriju, C1 i C1E potkategoriju,
 - e) Položen ispit za D kategoriju važi i za D1 potkategoriju,
 - f) Položen ispit za DE kategoriju važi i za D kategoriju, D1 i D1E potkategoriju.
- (5) U slučaju položenog ispita za izdavanje dozvole instruktora vožnje za nove kategorije, nadležno tijelo izdaje novu dozvolu instruktora vožnje sa upisanim svim položenim kategorijama/potkategorijama na razdoblje važenja prethodno izdate dozvole instruktora vožnje.

Članak 27.

(Važenje dozvole)

- (1) Dozvola instruktora vožnje se izdaje na razdoblje važenja od pet godina s pravom produženja važnosti.
- (2) Osoba kojoj je izdata dozvola instruktora vožnje mora ispunjavati propisane uvjete za vrijeme važenja dozvole instruktora vožnje.

Članak 28.

(Zamjena oštećene, otuđene i izgubljene dozvole)

- (1) Zamjenu važeće dozvole instruktora vožnje u slučaju oštećenja vrši nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu instruktora vožnje na temelju važeć dokumentacije iz arhive na razdoblje važenja oštećene dozvole instruktora vožnje.
- (2) Ukoliko je važeća dozvola instruktora vožnje otuđena ili izgubljena, nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu istu poništava i izdaje novu dozvolu instruktora vožnje na temelju važeće dokumentacije iz arhive i dokaza da je ista proglašena kao nevažeća u službenom glasilu, na razdoblje važenja otuđene ili izgubljene dozvole instruktora vožnje.

Članak 29.

(Produženje dozvole)

- (1) Zahtjev za produženje dozvole instruktora vožnje podnosi se nadležnom tijelu koje je izdalo dozvolu instruktora vožnje uz koji se prilaže:
 - a) ovjerena kopija vozačke dozvole,
 - b) kopija postojeće dozvole instruktora vožnje,
 - c) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilom odgovarajuće kategorije, izdato od strane ovlaštene zdravstvene ustanove koje ne smije biti starije od godinu dana,
 - d) dokaz da je podnositelj zahtjeva u razdoblju od pet godina koje prethode podnošenju zahtjeva za produženje, prisustvovao na najmanje tri usavršavanja prema programu kontinuiranog usavršavanja za instruktore vožnje, pri čemu se u tijeku kalendarske godine priznaje jedno usavršavanje,
 - e) potvrda da nema izrečenu mjeru sigurnosti ili zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom,
 - f) dokaz o uplati pristojbe/naknade za produženje dozvole instruktora vožnje,
 - g) dvije fotografije 30 x 35 mm.
- (2) Prilikom preuzimanja dozvole iz stavka (1) ovog članka predaje se dozvola kojoj je istekao period važenja.
- (3) Osoba koja posjeduje dozvolu instruktora vožnje izdatu sukladno odredbama Pravilnika o stjecanju zvanja instruktora vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07), produženje iste vrši sukladno odredbama ovog članka.
- (4) Kontinuirano usavršavanje za instruktore vožnje koje su tijela nadležna za obrazovanje entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dužna organizirati, provodi se prema programu koji je dat u Privitku broj 1. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (5) Nakon završenog kontinuiranog usavršavanja iz stavka (4) nadležni organ izdaje potvrdu o usavršavanju.

Članak 30.

(Poništenje dozvole)

Ukoliko se utvrdi da je osoba na temelju neistinitih navoda stekla dozvolu instruktora vožnje, nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu poništava važeću dozvolu instruktora vožnje.

Članak 31.

(Izgled dozvole)

- (1) Dozvola za instruktora vožnje je svijetlosive boje (#b3b3b3), ima oblik kartice, ID 1 formata (standard ISO 7810), čiju izradu organizira nadležno tijelo.
- (2) Izgled dozvole instruktora vožnje dat je na obrascu koji je Privitak broj 6. i čini sastavni dio Pravilnika.
- (3) Na prednjoj stranici dozvole je:
 - a) grb Bosne i Hercegovine,
 - b) naziv entiteta koji je izdaje,
 - c) naziv tijela koje je izdaje,
 - d) naziv "Dozvola za instruktora vožnje",

- e) broj dozvole/redni broj registra,
- f) ime i prezime,
- g) fotografija.
- (4) Na poledini dozvole je:
 - a) oznaka kategorije/potkategorije za koju se izdaje dozvola,
 - b) datum izdavanja i
 - c) razdoblje važenja.

Članak 32.
(Naknade)

Nadležno tijelo utvrđuje visinu naknade troškova polaganja ispita za dobijanje dozvole instruktora vožnje, naknade za rad članova ispitnog povjerenstva, kao i visinu naknade troškova izdavanja, zamjene i produženja dozvole instruktora vožnje.

VI. VOĐENJE EVIDENCIJE

Članak 33.
(Registar)

- (1) Nadležno tijelo vodi registar izdatih, zamjenjenih i produženih dozvola za instruktora vožnje.
- (2) Registar iz stavka (1) ovog članka vodi se na obrascu koji je dat u Privitku broj 7. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Registar se zaključuje na kraju kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.
- (4) Ostala dokumentacija čuva se pet godina.
- (5) Nadležno tijelo može voditi registar iz stavka (1) ovog članka i u elektroničkoj formi.
- (6) Nadležno tijelo po službenoj dužnosti vodi evidenciju za mjeru zabrane.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.
(Produženje i zamjena dozvole)

Dozvole za instruktora vožnje izdate sukladno odredbama Pravilnika o stjecanju zvanja vozača-instruktor vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07) važe do datuma navedenog u dozvoli, a produženje istih se vrši sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Članak 35.
(Započeto osposobljavanje i polaganje ispita)

- (1) Kandidati koji su započeli osposobljavanje prema odredbama Pravilnika o stjecanju zvanja vozača-instruktor vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07) završit će osposobljavanje prema odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme započinjanja osposobljavanja.
- (2) Ispiti započeti prema odredbama Pravilnika o stjecanju zvanja vozača - instruktora vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07) okončat će se prema odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme početka ispita, a najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 36.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stjecanju zvanja vozača - instruktora vožnje motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", br. 15/07 i 41/07).

Članak 37.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 01.09.2027. godine i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 05-02-2-1450/26
14. srpnja 2026. godine
Sarajevo

Ministar
Edin Forto, v. r.

Privitak br. 1.

Program kontinuiranog usavršavanja za instruktore vožnje

1. Obnova temeljnih principa instrukcije vožnje
2. Pregled najnovijih promjena u zakonodavstvu i propisima
3. Tehnike poučavanja specifičnih skupina vozača (mladi vozači, stariji vozači, vozači s invaliditetom)
4. Analiza slučajeva u vožnji i prilike za usavršavanje komunikacijskih vještina
5. Napredne tehnike upravljanja vozilom
6. Simulacija opasnih situacija i vožnja u ekstremnim uvjetima
7. Uporaba tehnologije u edukaciji vozača
8. Praktična primjena telematike u obuci vožnje
9. Razvoj vještina evaluacije i pružanje povratnih informacija
10. Prilagodba pristupa instrukciji vožnje prema individualnim potrebama polaznika
11. Prevencija prometnih nezgoda i reakcija u hitnim situacijama
12. Razvoj svijesti o rizicima i odgovornosti vozača
13. Unapređenje vođenja časova vožnje
14. Organizacija teorijskih treninga
15. Koordinacija više instruktora i polaznika istovremeno
16. Interakcija s javnošću i roditeljima polaznika
17. Pravilna uporaba demonstracija i praktičnih vježbi u vožnji
18. Razvoj vlastitih demonstracijskih vještina i tehnika
19. Profesionalni razvoj i napredovanje u karijeri instruktora vožnje
20. Planiranje osobnog usavršavanja i daljnjeg obrazovanja
21. Pregled standarda i zahtjeva za održavanje statusa licenciranog instruktora
22. Evaluacija programa i povratne informacije
23. Postavljanje ciljeva za unapređenje procesa osposobljavanja vozača
24. Istraživanje najnovijih trendova u sigurnosti u prometu
25. Analiza statistike prometnih nezgoda i uzroka
26. Radionice o vozačkim navikama i psihologiji vožnje
27. Prilagodba instrukcijskih metoda za različite tipove učenika
28. Planiranje i vođenje simpozija o sigurnosti u prometu
29. Signalizacija u cestovnom prometu, znakovi u prometu, prometni znakovi
30. Prometna pravila
31. Faktori koji utječu na usvajanje sigurnosnih pravila i navika
32. Utjecaj psihofizičkog stanja vozača na sigurnost cestovnog prometa
33. Defenzivna vožnja
34. Represivne mjere u cestovnom prometu i ponašanje vozača
35. Dužnosti u slučaju prometne nesreće
36. Specifičnosti u prijevozu teretnim i priključnim vozilima
37. Prijevoz putnika u motornim vozilima
38. Prijevoz školske djece
39. Ekonomična vožnja i zaštita okoliša
40. Vožnja u posebnim uvjetima
41. Suvremeni uređaji na vozilu
42. Električna vozila
43. Savremeni principi eko vožnje
44. Artikulacija nastavnog sata
45. Motiviranje kandidata za vozača
46. Izbor mjesta za izvođenje nastavnog sata
47. Uvježbavanja posebnih radnji vozilom
48. Sigurnosni aspekti u izvođenju pojedine radnje vozilom
49. Izvođenje nastavnog sata vožnje, teorijska podloga za izvođenje pojedine nastavne jedinice
50. Primjena načela postupnosti
51. Izbor odgovarajuće metode, oblika i načela za realizaciju nastavnog sata
52. Analiza pogrešaka tijekom nastavnog sata

- 53. Nastavni plan i program osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila - primjena
- 54. Primjena pisanih funkcionalnih priprema u izvođenju nastavnog časa

Privitak br. 2.**Program stručne prakse**

Program stručne prakse za instruktora vožnje obuhvata sljedeće točke:

1. Poznavanje propisa i svijest o ponašanju u prometu:

- Upoznavanje sa prometnim propisima i njihova primjena radi sprječavanja prometnih nezgoda;
- Razvijanje svijesti o ponašanju u skladu sa prometnim propisima.

2. Tehnike sigurne vožnje i defanzivna vožnja:

- Primjena tehnika sigurne vožnje i načela defanzivne vožnje;
- Predviđanje i prepoznavanje opasnih situacija u prometu.

3. Poznavanje vozila i održavanje tehničke ispravnosti:

- Poznavanje osnovnih i bitnih karakteristika vozila;
- Razvijanje svijesti o značaju dnevnog preventivnog pregleda vozila i održavanja tehničke ispravnosti vozila.

4. Vještine upravljanja vozilom:

- Razvijanje vještina i navika kandidata za vozače za sigurno i samostalno upravljanje vozilom;
- Vlananje vozilom kako bi se izbjegle opasne situacije i primjereno reagiralo u slučaju njihovog nastanka.

5. Utjecaj faktora na ponašanje u vožnji:

- Kandidat za instruktora mora upozoravati kandidate za vozače da moraju voditi računa o faktorima poput alkohola, umora, slabog vida, itd., kako bi zadržao sve sposobnosti potrebne za sigurnu vožnju.

6. Racionalna i ekonomična vožnja:

- Razvijanje vještina racionalne i ekonomične vožnje;
- Svijest o potrebi očuvanja okoliša, zdravlja i života ljudi, te čuvanju imovine i vrijednosti.

7. Sigurnost sudionika u prometu:

- Garantiranje sigurnosti ostalih učesnika u prometu na cestama, s posebnim poštovanjem prema rizičnim skupinama.

Uvjerenje o završenoj stručnoj praksi**Privitak br. 3.**

Naziv autoškole: _____

Adresa: _____

Datum: _____

Broj: _____

Vremensko razdoblje: _____

**UVJERENJE
o završenoj stručnoj praksi za instruktora vožnje**_____
kandidat/kinja za instruktora vožnje B
kategorije

(Ime i prezime)

rođen/a ____/____/20____. godine, saprebivalištem u _____, dana ____/____/20____. godine je završio/la
stručnu praksu zainstruktora vožnje prema Programu stručne prakse za instruktora vožnje u trajanju od 35 nastavnih
sati.

M.P.

Potpis odgovorne osobe: _____

Privitak br. 4.

(надлежно тијело)

PRIJAVA**Za polaganje ispita za dobijanje dozvole instruktora vožnje****O sebi dajem sljedeće podatke:**

1.	Ime i prezime	
2.	Ime jednog roditelja	
3.	Datum i mjesto rođenja	
4.	Državljanstvo	
5.	Adresa stanovanja i kontakt telefon	
6.	Da li već posjeduje dozvolu instruktora vožnje i pod kojim brojem	
7.	Vozačku dozvolu, za koju kategoriju vozila, kada je i pod kojim brojem je izdata	
8.	Broj uvjerenja o osposobljenosti i datum izdavanja	
8.	Da li je podnositelju prijave izrečena mjera izdavanja, odnosno oduzimanje vozačke dozvole, ako jest i od koga i za koje vrijeme	

Uz prijavu prilažem sljedeću dokumentaciju:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Izjavljujem da mi od nadležnog tijela nije izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, za kategoriju za koju mi je izdata vozačka dozvola.

Izjavljujem da dopuštam nadležnom tijelu da osobne podatke navedene u prijavi koristi u službene svrhe radi provjere točnosti navedenih podataka i upotrebe istih u informacijskom sustavu za polaganje ispita. Potpisom ove prijave dajem dopuštenje za sve radnje u svezi s obradom podataka sukladno sa Zakonom i ovim Pravilnikom, što obuhvata uvid, obradu, arhiviranje i kasniju uporabu podataka u službene svrhe. Izjavljujem da su podaci istiniti, točni i potpuni.

U _____

Podnositelj prijave

_____ godine.

Na temelju prijave i priloženih isprava, odobrava se kandidatu _____
polaganje ispita za dozvolu instruktora vožnje _____

Ispit će se održati dana _____ godine u ispitnom mjestu _____
_____ sa početkom u _____ sati.

U _____

Potpis ovlaštene osobe

_____ godine.

Privitak br. 5.

ZAPISNIK

O POLAGANJU ISPITA ZA DOBIJANJE DOZVOLE INSTRUKTORA VOŽNJE

Ime i prezime kandidata

Dan, mjesec i godina polaganja ispita

A) PROPISI O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Članovi ispitnog povjerenstva:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Broj ispitnog testa , bodova osvojenih bodova

Ocjena

Potpis članova Ispitnog povjerenstva:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

B) UPRAVLJANJE MOTORNIM VOZILOM (...) KATEGORIJE (PRAKTIČNO)

Član ispitnog povjerenstva:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Greške koje je kandidat za ispitivača napravio tijekom ispita:

1.....

2.....

3.....

4.....

Ocjena

Potpis člana ispitnog povjerenstva:

1. Ispitivač

2. Ispitivač

C) METODIKA VOŽNJE (PRAKTIČNO)**Član ispitnog povjerenstva:**

1. Ispitivač

2. Ispitivač

Greške koje je kandidat za ispitivača napravio tijekom ispita:

1.....

2.....

3.....

4.....

Ocjena

Potpis člana ispitnog povjerenstva:

3. Ispitivač

4. Ispitivač

KONAČNA OCJENA:.....

POTPIS PREDSJEDNIKA:

Privitak br. 6.

Izgled dozvole instruktora vožnje

35 mm

30 mm

Kategorija/podkategorija za koju se izdaje dozvola

Kategorije/Potkategorije	
A1	Datum
A	Datum
B	Datum
B1	Datum
BE	Datum
C1	Datum
C1E	Datum
C	Datum
CE	Datum
D1	Datum
D1E	Datum
D	Datum
DE	Datum

Datum izdavanja: _____

Rok važenja: _____

Privitak br. 7.

Registar dozvola za instruktora vožnje

[illegible]

**ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****978**

На основу члана 2.9 став (1) тачка 8 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), члана 9 Одлуке о реализацији вишегодишњег пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини, број: 05-1-02-2-710-1/25 од 30.07.2025. године, Уговора о набавци система за биометријску идентификацију бирача и скенирање гласачких листића на бирачким мјестима од 18.05.2026. године, члана 3 став (1) и члана 15 Одлуке о успостављању привремене Јединице за имплементацију пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини, број: 07-2-34-2-852-1/26 од 21.05.2026. године, и члана 18 Пословника Централне изборне комисије Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 32/23 - Пречишћени текст), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине на 44. сједници, одржаној 23.07.2026. године, доноси

ОДЛУКУ**О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О УСПОСТАВЉАЊУ
ПРИВРЕМЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
ПРОЈЕКТА УВОЂЕЊА СПЕЦИФИЧНИХ ИЗБОРНИХ
ТЕХНОЛОГИЈА У ИЗБОРНИ ПРОЦЕС
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ****Члан 1**

У Одлуци о успостављању привремене Јединице за имплементацију пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини (број: 07-2-34-2-852-1/26 од 21.05.2026. године):

- у члану 3 став (1) иза тачке к) додаје се нова тачка л) која гласи:
"л) Координатор за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине"

Члан 2

- Иза члана 15 додаје се нови члан 15а који гласи:

"Члан 15а

(Послови координатора за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине)

Координатор за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине нарочито:

- учествује у дефинисању техничких рјешења с добављачем система нових технологија за ЦИК БиХ;
- учествује у припреми и изради нормативних рјешења за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес;
- координира дизајн, имплементацију и одржавање РЕСТ АПИ-ја за размјену података;
- прати имплементацију аутентификације и ауторизације;
- учествује у процесу конфигурације и имплементације безбједносне заштите комуникације;
- координира развој модула за криптографско генерисање података;
- координира развој, интеграцију и одржавање модула за конверзију биометријских података;

- учествује у процесу оптимизације и валидације података;
- учествује у изради техничке документације;
- учествује у другим техничким активностима у оквиру јачања капацитета ИДДЕЕА-е и ЦИК-а БиХ за изборне процесе."

Члан 3

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" и на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 05-1-34-2-852-97/26

23. јула 2026. године

Сарајево

Предсједник

Јован Калаба, с. р.

На основу члана 2.9 став (1) тачка 8. Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), члана 9. Одлуке о реализацији вишегодишњег пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини, број: 05-1-02-2-710-1/25 од 30. 07. 2025. године, Уговора о набавци система за биометријску идентификацију бирача и скенирање гласачких листића на бирачким мјестима од 18.05.2026. године, члана 3. став (1) и члана 15. Одлуке о успостављању привремене Јединице за имплементацију пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини, број: 07-2-34-2-852-1/26 од 21.05.2026. године, и члана 18. Пословника Централне изборне комисије Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 32/23 - Пречишћени текст), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, на 44. сједници, одржаној 23.07.2026. године, доноси

ОДЛУКУ**О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О УСПОСТАВЉАЊУ
ПРИВРЕМЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
ПРОЈЕКТА УВОЂЕЊА СПЕЦИФИЧНИХ ИЗБОРНИХ
ТЕХНОЛОГИЈА У ИЗБОРНИ ПРОЦЕС У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ****Члан 1.**

У Одлуци о успостављању привремене Јединице за имплементацију пројекта увођења специфичних изборних технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини (број: 07-2-34-2-852- 1/26 од 21.05.2026. године):

- у члану 3. став (1) иза тачке к) додаје се нова тачка 1) која гласи:

"1) Координатор за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине"

Члан 2.

- Иза члана 15. додаје се нови члан 15а који гласи:

"Члан 15а

(Послови координатора за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине)

Координатор за послове из надлежности Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине нарочито:

- учествује у дефинирању техничких рјешења с добављачем система нових технологија за ЦИК БиХ;
- учествује у припреми и изради нормативних рјешења за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес;
- координира дизајн, имплементацију и одржавање РЕСТ АПИ-ја за размјену података;

- prati implementaciju autentifikacije i autorizacije;
- učestvuje u procesu konfiguracije i implementacije sigurnosne zaštite komunikacije;
- koordinira razvoj modula za kriptografsko generiranje podataka;
- koordinira razvoj, integraciju i održavanje modula za konverziju biometrijskih podataka;
- učestvuje u procesu optimizacije i validacije podataka;
- učestvuje u izradi tehničke dokumentacije;
- učestvuje u drugim tehničkim aktivnostima u okviru jačanja kapaciteta IDDEEA- e i CIK-a BiH za izborne procese."

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Број 05-1-34-2-852-97/26

23. jula 2026. godine

Sarajevo

Председник

Jovan Kalaba, s. r.

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 8. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), članka 9. Odluke o realizaciji višegodišnjeg projekta uvođenja specifičnih izbornih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, broj: 05-1-02-2-710-1/25 od 30. 07. 2025. godine, Ugovora o nabavi sustava za biometrijsku identifikaciju birača i skeniranje glasačkih listića na biračkim mjestima od 18.05.2026. godine, članka 3. stavak (1) i članka 15. Odluke o uspostavi privremene Jedinice za implementaciju projekta uvođenja specifičnih izbornih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, broj: 07-2-34-2-852-1/26 od 21.05.2026. godine, i članka 18. Poslovnika Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/23 - Prečišćeni tekst), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine na 44. sjednici, održanoj 23.07.2026. godine, donosi

ODLUKU

O DOPUNI ODLUKE O USPOSTAVI PRIVREMENE JEDINICE ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKTA UVOĐENJA SPECIFIČNIH IZBORNIH TEHNOLOGIJA U IZBORNI PROCES U BOSNI I HERCEGOVINI

Članak 1.

U Odluci o uspostavi privremene Jedinice za implementaciju projekta uvođenja specifičnih izbornih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini (broj: 07-2-34-2-852-1/26 od 21. 05. 2026. godine):

- u članku 3. stavak (1) iza točke k) dodaje se nova točka 1) koja glasi:
"1) Koordinator za poslove iz nadležnosti Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine"

Članak 2.

- Iza članka 15. dodaje se novi članak 15a koji glasi:

"Članak 15a

(Poslovi koordinatora za poslove iz nadležnosti Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine)

Koordinator za poslove iz nadležnosti Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju razmjenu podataka Bosne i Hercegovine naročito:

- sudjeluje u definiranju tehničkih rješenja s dobavljačem sustava novih tehnologija za SIP BiH;

- sudjeluje u pripremi i izradi normativnih rješenja za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija u izborni proces;
- koordinira dizajn, implementaciju i održavanje REST API-ja za razmjenu podataka;
- prati implementaciju autentifikacije i autorizacije;
- sudjeluje u procesu konfiguracije i implementacije sigurnosne zaštite komunikacije;
- koordinira razvoj modula za kriptografsko generiranje podataka;
- koordinira razvoj, integraciju i održavanje modula za konverziju biometrijskih podataka;
- sudjeluje u procesu optimizacije i validacije podataka;
- sudjeluje u izradi tehničke dokumentacije;
- sudjeluje u drugim tehničkim aktivnostima u okviru jačanja kapaciteta IDDEEA- e i SIP-a BiH za izborne procese."

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Број 05-1-34-2-852-97/26

23. srpnja 2026. godine

Sarajevo

Председник

Jovan Kalaba, v. r.

979

Na основу члана 2.9 став (1) тачке 2 и 7, а у вези с члановима 1.5, 5.3 став (1), 5.4, 5.6 став (2), 5.7 став (1), 5.10, 5.21, 5.22 став (1), 5.26 став (1), 5.27 став (1), 5.29 и 5.32 став (2), и Поглавља 14 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 43. сједници, одржаној 22.07.2026. године, донијела

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПОСТУПКУ ИМЕНОВАЊА И РАЗРЈЕШЕЊА ПРЕДСЈЕДНИКА И ЧЛАНОВА БИРАЧКИХ ОДБОРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Члан 1.

У Правилнику о поступку именовања и разрјешења председника и чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 6/26, 16/26 и 32/26) у члану 8 додају се ставови (5), (6) и (7) који гласе:

- "(5) Кандидати за председника/замјеника председника бирачког одбора, као и већ именовани председници/замјеници председника бирачког одбора достављају изјаву о невођењу кривичног поступка.
- (6) Изјаву из става (5) кандидати за председника/замјеника председника бирачког одбора потписују и овјеравају приликом конкурсисања, а изјаву су дужни потписати и овјерити и већ именовани председници/замјеници председника бирачких одбора.
- (7) Изјаву о невођењу кривичног поступка кандидати потписују и овјеравају код надлежне изборне комисије основне изборне јединице."

Члан 2

У члану 11 став (4) у тачки ц) иза ријечи "из члана 8 став (3) овог Правилника" додају се ријечи "и потписану и овјерену изјаву о невођењу кривичног поступка из члана 8 став (5) овог Правилника."

Члан 3

У члану 29 додају се ставови (7), (8) и (9) који гласе:

- "(7) Кандидати за члана/замјеника члана бирачког одбора достављају изјаву о невођењу кривичног поступка.
- (8) Изјаву из става (7) кандидати за члана/замјеника члана бирачког одбора потписују и овјеравају приликом именовања од стране изборне комисије основне изборне јединице.
- (9) Изјаву о невођењу кривичног поступка кандидати потписују и овјеравају код надлежне изборне комисије основне изборне јединице."

Члан 4

У члану 30 став (2) тачка а) ријечи "у вишечланој изборној јединици у чијем саставу је та основна изборна јединица" се бришу.

У истом ставу у тачки б) ријечи "у вишечланој изборној јединици за Представнички дом ФБиХ у чијем саставу је та основна изборна јединица" се бришу.

У истом ставу у тачки ц) ријечи "у вишечланој изборној јединици" и ријечи "у чијем саставу је та основна изборна јединица" се бришу.

У ставу (3) истог члана у тачки а) алинеја 1 ријечи "у изборној јединици 5 у ФБиХ или изборној јединици 2 у РС" се бришу.

У истом ставу у тачки а) алинеја 2 ријечи "у изборној јединици 2," се бришу.

У истом ставу у тачки а) алинеја 3 ријечи "у изборној јединици 6" се бришу.

Члан 5

У члану 50 став (1) тачке б), ц), ф), г) и х) мијењају се и гласе:

- "б) Образац пријаве на јавни конкурс;
- ц) Обрасци Изјаве - СГ-1 и СГ-3;
- ф) Образац Изјаве о одустајању од рада у бирачком одбору након именовања;
- г) Образац за именовање замјеника предсједника бирачког одбора (ИЗПО);
- х) Образац евиденције замјене на бирачком мјесту (ЕЗБМ)"

У истом члану у ставу (1) додаје се тачка и) која гласи:

"и) Образац Изјаве о невођењу кривичног поступка."

Члан 6.

Изрази који су ради прегледности у овом Правилнику наведени у једном роду без дискриминације се односе и на мушки и на женски род.

Члан 7.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ" и интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 05-1-02-2-1203-1/26

22. јула 2026. године

Сарајево

Предсједник

Јован Калаба, с. р.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Образац пријаве за предсједника/замјеника предсједника бирачког одбора

**ОБРАЗАЦ ПРИЈАВЕ НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ПРЕДСЈЕДНИКА/ЗАМЈЕНИКА
ПРЕДСЈЕДНИКА БИРАЧКОГ ОДБОРА**

Име и презиме:

ЈМБ:

Улица, кућни број и мјесто пребивалишта:

Контакт-телефон:

Степен стручне спреме: IV V BCC (заокружити одговарајући одговор)

Навести завршену школу/факултет:

Институција у којој је запослен (навести назив):

Назив високошколске установе и година студија (уколико је студент):

Број личног трансакционог рачуна и назив банке код које је отворен:

На последњем попису становништва спроведеном у Босни и Херцеговини изјаснио/ла сам се као

Бошњак

Хрват

Србин

Остали

☐

☐

☐

☐

Пријаву подноси:

(Мјесто и датум)

Обавезна документација уз пријаву:

- а) доказ о стручној спреми;
- б) потписана и овјерена изјава о испуњености услова из члана 8 став (3) овог Правилника;
- ц) доказ о радном статусу или статусу студента.

На основу чланова 2.2, 2.3 и 2.19 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), члана 28 став (2) Правилника о поступку именовања и разрешења председника и чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини, број: 05-1-02-2- -1/25 од . 08. 2025. године, и члана 173 Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), под пуном материјалном и кривичном одговорношћу предложени члан бирачког одбора, односно мобилног тима, даје

ИЗЈАВУ

ОСНОВНА ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА	
Назив политичког субјекта који доставља приједлог	
и презиме предложеног члана бирачког ра/мобилног тима	
чна спрема предложеног члана бирачког ра/мобилног тима	
мање предложеног члана бирачког ра/мобилног тима	
и број личне карте предложеног члана чког одбора/мобилног тима	
а адреса становања предложеног члана чког одбора/мобилног тима	
телефона предложеног члана бирачког ра/мобилног тима	
личног трансакционог рачуна и назив е код које је отворен	

Ја, _____, као лице предложено за члана
(Име и презиме предложеног члана бирачког одбора/мобилног тима)

бирачког одбора, односно мобилног тима, изјављујем да немам сметњи из члана 2.3 став (1) Изборног закона БиХ; да су сви подаци наведени у овом обрасцу тачни; да сам сагласан да на приједлог наведеног политичког субјекта будем предложен за члана бирачког одбора, односно мобилног тима, на изборима који ће бити одржани дана _____; да сам сагласан да присуствујем обавезној обуци и провјери знања о начину гласања и бројања гласова коју организује изборна комисија, а у складу с планом и програмом едукације који доноси Централна изборна комисија Босне и Херцеговине и Правилником о поступку именовања и разрешења председника и чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини.

Након добијања сертификата обавезујем се да ћу као члан бирачког одбора бити присутан током цијелог процеса гласања, укључујући утврђивање резултата гласања, односно да ћу као члан мобилног тима бити присутан током цијелог процеса гласања и утврђивања броја коверти.

Датум: _____

(Потпис предложеног члана бирачког одбора
који одговара потпису на идентификационом документу)

М.П. _____
(Потпис овлашћеног лица политичког субјекта)

**ОБРАЗАЦ:
СГ-1**

На основу чланова 2.2, 2.3 и 2.19 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), члана 31 став (2) Правилника о поступку именовања председника и чланова бирачких одбора, број: 05-1-02-2- -1/26 од . . . 2026. године, и члана 173. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), под пуном материјалном и кривичном одговорношћу предложено лице даје

ИЗЈАВУ

Изборна комисија основне изборне јединице која предлаже кандидата с резервне листе за члана бирачког одбора/мобилног тима	
За бирачко мјесто: _____	
Име и презиме предложеног кандидата	
Стручна спрема предложеног кандидата	
Занимање предложеног кандидата	
ЈМБ и број личне карте предложеног кандидата	
Тачна адреса становања предложеног кандидата	
Број телефона предложеног кандидата	

Ја, _____, као квалификовани кандидат предложен за члана _____
(Име и презиме)

бирачког одбора, односно мобилног тима, изјављујем да немам сметњи из члана 2.3 став (1) Изборног закона БиХ; да су сви подаци наведени у овом обрасцу тачни; да сам сагласан да на приједлог изборне комисије _____ будем члан бирачког одбора, односно мобилног тима, на изборима који ће бити одржани дана _____; да сам сагласан да присуствујем обавезној обуци и провјери знања о начину гласања и бројања гласова коју организује изборна комисија, а у складу с планом и програмом едукације који доноси Централна изборна комисија Босне и Херцеговине и Правилником о поступку именовања и разрјешења председника и чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини.

Након добијања сертификата обавезујем се да ћу као члан бирачког одбора бити присутан током цијелог процеса гласања, укључујући утврђивање резултата гласања, односно да ћу као члан мобилног тима бити присутан током цијелог процеса гласања и утврђивања броја коверти.

Датум: _____

М.П.

Потпис предложеног лица који одговара потпису на идентификационом документу)

(Потпис председника изборне комисије основне изборне јединице)

ОБРАЗАЦ:
СГ-3

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ИЗЈАВА

Ја, _____,
(Име и презиме) (ЈМБ)

одустајем од именовања на позицији предсједника/замјеника предсједника бирачког одбора у ОИЈ _____ на бирачком мјесту _____ због:

☐ неодложних обавеза

☐ породичних разлога

☐ здравствених разлога

(У квадратић испред разлога одустајања написати X)

(Мјесто, датум)

Изјаву дао:

(потпис)

М.П.
комисије

Предсједник изборне

Прилог уз Изјаву:

Доказ наведеног разлога одустајања.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ИЗБО

Именовање замјеника предсједника бирачког одбора

У складу с чланом 21 став (4) Правилника о поступку именовања и разрјешења предсједника и чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини, изборна комисија доставља приједлог за именовање замјеника предсједника бирачког одбора на бирачка мјеста на којима је предсједник бирачког одбора одустао од именовања, а на том бирачком мјесту није именован замјеник предсједника.

ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ОИЈ и број БМ	Име и презиме (предсједник)	Име и презиме (замјеник)	ЈМБ (замјеник)

М.П.

Предсједник изборне комисије

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ЕЗБМ

Евиденција замјене на бирачком мјесту

ОИЈ

БИРАЧКО МЈЕСТО

Предсједник бирачког одбора

Име и презиме	Вријеме одласка	Вријеме доласка

Замјеник предсједника бирачког одбора

Име и презиме	Вријеме доласка	Вријеме одласка

(Вријеме одласка предсједника бирачког одбора треба да буде идентично времену доласка замјеника предсједника бирачког одбора и вријеме доласка предсједника бирачког одбора треба да буде идентично времену одласка замјеника предсједника бирачког одбора.)

Разлог напуштања бирачког мјеста

☐ одлазак на гласање

☐ друго

(Ставити X у квадратић за који је предсједник бирачког одбора јавио да је разлог његовог напуштања бирачког мјеста.)

Лице које води евиденцију

Ја _____, л. к. број _____, издата од
стране _____, под моралном,
материјалном и кривичном одговорношћу дајем

ИЗЈАВУ

да против мене није покренут кривични поступак.

Изјаву дајем у сврху именувања за предсједника/замјеника
предсједника бирачког одбора односно члана/замјеника члана
бирачког одбора.

Изјаву дао/ла

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačke 2. i 7, a u vezi s članovima 1.5, 5.3 stav (1), 5.4, 5.6 stav (2), 5.7 stav (1), 5.10, 5.21, 5.22 stav (1), 5.26 stav (1), 5.27 stav (1), 5.29 i 5.32 stav (2), i Poglavlja 14. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 43. sjednici, održanoj 22.07.2026. godine, donijela

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
POSTUPKU IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA
PREDSJEDNIKA I ČLANOVA BIRAČKIH ODBORA U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Član 1.

U Pravilniku o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/26, 16/26 i 32/26) u članu 8. dodaju se stavovi (5), (6) i (7) koji glase:

- "(5) Kandidati za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora, kao i već imenovani predsjednici/zamjenici predsjednika biračkog odbora dostavljaju izjavu o nevođenju krivičnog postupka.
- (6) Izjavu iz stava (5) kandidati za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora potpisuju i ovjeravaju prilikom konkurisanja, a izjavu su dužni potpisati i ovjeriti i već imenovani predsjednici/zamjenici predsjednika biračkih odbora.
- (7) Izjavu o nevođenju krivičnog postupka kandidati potpisuju i ovjeravaju kod nadležne izborne komisije osnovne izborne jedinice."

Član 2.

U članu 11. stav (4) u tački c) iza riječi "iz člana 8. stav (3) ovog Pravilnika" dodaju se riječi "i potpisanu i ovjerenu izjavu o nevođenju krivičnog postupka iz člana 8. stav (5) ovog Pravilnika."

Član 3.

U članu 29. dodaju se stavovi (7), (8) i (9) koji glase:

- "(7) Kandidati za člana/zamjenika člana biračkog odbora dostavljaju izjavu o nevođenju krivičnog postupka.
- (8) Izjavu iz stava (7) kandidati za člana/zamjenika člana biračkog odbora potpisuju i ovjeravaju prilikom imenovanja od strane izborne komisije osnovne izborne jedinice.

- (9) Izjavu o nevođenju krivičnog postupka kandidati potpisuju i ovjeravaju kod nadležne izborne komisije osnovne izborne jedinice."

Član 4.

U članu 30. stav (2) tačka a) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U istom stavu u tački b) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici za Predstavnički dom FBiH u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U istom stavu u tački c) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici" i riječi "u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U stavu (3) istog člana u tački a) alineja 1. riječi "u izbornoj jedinici 5 u FBiH ili izbornoj jedinici 2 u RS" se brišu.

U istom stavu u tački a) alineja 2. riječi "u izbornoj jedinici 2," se brišu.

U istom stavu u tački a) alineja 3. riječi "u izbornoj jedinici 6" se brišu.

Član 5.

U članu 50. stav (1) tačke b), c), f), g) i h) mijenjaju se i glase:

- "b) obrazac prijave na javni konkurs;
- c) obrasci Izjave - SG-1 i SG-3;
- f) obrazac Izjave o odustajanju od rada u biračkom odboru nakon imenovanja;
- g) obrazac za imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora (IZPBO);
- h) obrazac evidencije zamjene na biračkom mjestu (EZBM)."

U istom članu u stavu (1) dodaje se tačka i) koja glasi:

- "i) obrazac Izjave o nevođenju krivičnog postupka."

Član 6.

Izrazi koji su radi preglednosti u ovom Pravilniku navedeni u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-1203-1/26

22. jula 2026. godine
Sarajevo

Predsjednik
Jovan Kalaba, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Obrazac prijave za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora

**OBRAZAC PRIJAVE NA JAVNI KONKURS ZA PREDSJEDNIKA/ZAMJENIKA
PREDSJEDNIKA BIRAČKOG ODBORA**

Ime i prezime:

JMB:

Ulica, kućni broj i mjesto prebivališta:

Kontakt-telefon:

Stepen stručne spreme: IV V VSS (zaokružiti odgovarajući odgovor)

Navesti završenu školu/fakultet:

Institucija u kojoj je zaposlen (navesti naziv):

Naziv visokoškolske ustanove i godina studija (ukoliko je student):

Broj ličnog transakcijskog računa i naziv banke kod koje je otvoren:

Na posljednjem popisu stanovništva provedenom u Bosni i Hercegovini izjasnio/la sam se kao

Bošnjak

Hrvat

Srbin

Ostali

☐

☐

☐

☐

Prijavu podnosi:

(Mjesto i datum)

Obavezna dokumentacija uz prijavu:

- a) dokaz o stručnoj spremi;
- b) potpisana i ovjerena izjava o ispunjenosti uvjeta iz člana 8. stav (3) ovog Pravilnika;
- c) dokaz o radnom statusu ili statusu studenta.

Na osnovu članova 2.2, 2.3 i 2.19 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), člana 28. stav (2) Pravilnika o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini, broj: 05-1-02-2- -1/25 od . 08. 2025. godine, i člana 173. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću predloženi član biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, daje

IZJAVU

OSNOVNA IZBORNA JEDINICA	
Naziv političkog subjekta koji dostavlja prijedlog	
Ime i prezime predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Stručna sprema predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Zanimanje predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
JMB i broj lične karte predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Tačna adresa stanovanja predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Broj telefona predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Broj ličnog transakcijskog računa i naziv banke kod koje je otvoren	

Ja, _____, kao lice predloženo za člana
(Ime i prezime predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima)

biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, izjavljujem da nemam smetnji iz člana 2.3 stav (1) Izbornog zakona BiH; da su svi podaci navedeni u ovom obrascu tačni; da sam saglasan da na prijedlog navedenog političkog subjekta budem predložen za člana biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, na izborima koji će biti održani dana _____; da sam saglasan da prisustvujem obaveznoj obuci i provjeri znanja o načinu glasanja i brojanja glasova koju organizira izborna komisija, a u skladu s planom i programom edukacije koji donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini.

Nakon dobijanja sertifikata obavezujem se da ću kao član biračkog odbora biti prisutan tokom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja, odnosno da ću kao član mobilnog tima biti prisutan tokom cijelog procesa glasanja i utvrđivanja broja koverti.

Datum: _____

(Potpis predloženog člana biračkog odbora
koji odgovara potpisu na identifikacionom dokumentu)

M.P. _____
(Potpis ovlaštenog lica političkog subjekta)

OBRAZAC:
SG-1

Na osnovu članova 2.2, 2.3 i 2.19 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), člana 31. stav (2) Pravilnika o postupku imenovanja predsjednika i članova biračkih odbora, broj: 05-1-02-2- -1/26 od . . 2026. godine, i člana 173. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću predloženo lice daje

IZJAVU

Izborna komisija osnovne izborne jedinice koja predlaže kandidata s rezervne liste za člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Za biračko mjesto: _____	
Ime i prezime predloženog kandidata	
Stručna sprema predloženog kandidata	
Zanimanje predloženog kandidata	
JMB i broj lične karte predloženog kandidata	
Tačna adresa stanovanja predloženog kandidata	
Broj telefona predloženog kandidata	

Ja, _____, kao kvalificirani kandidat predložen za člana
(Ime i prezime)

biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, izjavljujem da nemam smetnji iz člana 2.3 stav (1) Izbornog zakona BiH; da su svi podaci navedeni u ovom obrascu tačni; da sam saglasan da na prijedlog izborne komisije _____ budem član biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, na izborima koji će biti održani dana _____; da sam saglasan da prisustvujem obaveznoj obuci i provjeri znanja o načinu glasanja i brojanja glasova koju organizira izborna komisija, a u skladu s planom i programom edukacije koji donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini.

Nakon dobijanja certifikata obavezujem se da ću kao član biračkog odbora biti prisutan tokom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja, odnosno da ću kao član mobilnog tima biti prisutan tokom cijelog procesa glasanja i utvrđivanja broja koverti.

Datum: _____

M.P.

Potpis predloženog lica koji odgovara potpisu na identifikacionom dokumentu)

(Potpis predsjednika izborne komisije osnovne izborne jedinice)

OBRAZAC:
SG-3

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZJAVA

Ja, _____, _____
(Ime i prezime) (JMB)

odustajem od imenovanja na poziciji predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora u
OIJ _____ na biračkom mjestu _____ zbog:

☐ neodložnih obaveza

☐ porodičnih razloga

☐ zdravstvenih razloga

(U kvadratić ispred razloga odustajanja napisati X)

(Mjesto, datum)

Izjavu dao:

(potpis)

M.P.

Predsjednik izborne komisije

Prilog uz Izjavu:

Dokaz navedenog razloga odustajanja.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZPBO

Imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora

U skladu s članom 21. stav (4) Pravilnika o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini, izborna komisija dostavlja prijedlog za imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora na biračka mjesta na kojima je predsjednik biračkog odbora odustao od imenovanja, a na tom biračkom mjestu nije imenovan zamjenik predsjednika.

IZBORNA KOMISIJA

OLJ i broj BM	Ime i prezime (predsjednik)	Ime i prezime (zamjenik)	JMB (zamjenik)

M.P.

Predsjednik izborne komisije

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

EZBM

Evidencija zamjene na biračkom mjestu

OIJ

BIRAČKO MJESTO

Predsjednik biračkog odbora

Ime i prezime	Vrijeme odlaska	Vrijeme dolaska

Zamjenik predsjednika biračkog odbora

Ime i prezime	Vrijeme dolaska	Vrijeme odlaska

(Vrijeme odlaska predsjednika biračkog odbora treba biti identično vremenu dolaska zamjenika predsjednika biračkog odbora i vrijeme dolaska predsjednika biračkog odbora treba biti identično vremenu odlaska zamjenika predsjednika biračkog odbora.)

Razlog napuštanja biračkog mjesta

☐ odlazak na glasanje

☐ drugo

(Staviti X u kvadratić za koji je predsjednik biračkog odbora javio da je razlog njegovog napuštanja biračkog mjesta.)

Lice koje vodi evidenciju

Ja _____, l. k. broj _____, izdata od
strane _____, pod moralnom,
materijalnom i krivičnom odgovornošću dajem

IZJAVU

da protiv mene nije pokrenut krivični postupak.

Izjavu dajem u svrhu imenovanja za predsjednika/zamjenika predsjednika
biračkog odbora odnosno člana/zamjenika člana biračkog odbora.

Izjavu dao/la

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točke 2. i 7, a u vezi s člancima 1.5, 5.3 stavak (1), 5.4, 5.6 stavak (2), 5.7 stavak (1), 5.10, 5.21, 5.22 stavak (1), 5.26 stavak (1), 5.27 stavak (1), 5.29 i 5.32 stavak (2), i Poglavlja 14. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 43. sjednici, održanoj 22.07.2026. godine, donijelo

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
POSTUPKU IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA
PREDSJEDNIKA I ČLANOVA BIRAČKIH ODBORA U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Članak 1.

U Pravilniku o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/26, 16/26 i 32/26) u članku 8. dodaju se stavci (5), (6) i (7) koji glase:

- "(5) Kandidati za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora, kao i već imenovani predsjednici/zamjenici predsjednika biračkog odbora dostavljaju izjavu o nevođenju kaznenog postupka.
- (6) Izjavu iz stavka (5) kandidati za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora potpisuju i ovjeravaju prilikom prijave na natječaj, a izjavu su dužni potpisati i ovjeriti i već imenovani predsjednici/zamjenici predsjednika biračkih odbora.
- (7) Izjavu o nevođenju kaznenog postupka kandidati potpisuju i ovjeravaju kod nadležnog izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice."

Članak 2.

U članku 11. stavak (4) u točki c) iza riječi "iz članka 8. stavak (3) ovog Pravilnika" dodaju se riječi "i potpisanu i ovjerenu izjavu o nevođenju kaznenog postupka iz članka 8. stavak (5) ovog Pravilnika."

Članak 3.

U članku 29. dodaju se stavci (7), (8) i (9) koji glase:

- "(7) Kandidati za člana/zamjenika člana biračkog odbora dostavljaju izjavu o nevođenju kaznenog postupka.
- (8) Izjavu iz stavka (7) kandidati za člana/zamjenika člana biračkog odbora potpisuju i ovjeravaju prilikom imenovanja od strane izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice.

- (9) Izjavu o nevođenju kaznenog postupka kandidati potpisuju i ovjeravaju kod nadležnog izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice."

Članak 4.

U članku 30. stavak (2) točka a) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U istom stavku u točki b) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici za Zastupnički dom FBiH u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U istom stavku u točki c) riječi "u višečlanoj izbornoj jedinici" i riječi "u čijem sastavu je ta osnovna izborna jedinica" se brišu.

U stavku (3) istog članka u točki a) alineja 1. riječi "u izbornoj jedinici 5 u FBiH ili izbornoj jedinici 2 u RS" se brišu.

U istom stavku u točki a) alineja 2. riječi "u izbornoj jedinici 2," se brišu.

U istom stavku u točki a) alineja 3. riječi "u izbornoj jedinici 6" se brišu.

Članak 5.

U članku 50. stavak (1) točke b), c), f), g) i h) mijenjaju se i glase:

- "b) Obrazac prijave na javni natječaj;
- c) Obrasci Izjave - SG-1 i SG-3;
- f) Obrazac Izjave o odustanku od rada u biračkom odboru nakon imenovanja;
- g) Obrazac za imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora (IZPBO);
- h) Obrazac evidencije zamjene na biračkom mjestu (EZBM)."

U istom članku u stavku (1) dodaje se točka i) koja glasi:

- "i) Obrazac Izjave o nevođenju kaznenog postupka."

Članak 6.

Izrazi koji su radi preglednosti u ovom Pravilniku navedeni u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-1203-1/26

22. srpnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjednik
Jovan Kalaba, v. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Образац prijave за predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora

**OBRAZAC PRIJAVE NA JAVNI NATJEČAJ ZA PREDSJEDNIKA/ZAMJENIKA
PREDSJEDNIKA BIRAČKOG ODBORA**

Ime i prezime: JMB:

Ulica, kućni broj i mjesto prebivališta:

Kontakt-telefon:

Stupanj stručne spreme: IV V VSS (zaokružiti odgovarajući odgovor)

Navešti završenu školu/fakultet:

Institucija u kojoj je zaposlen (navesti naziv):

Naziv visokoškolske ustanove i godina studija (ako je student):

Broj osobnog transakcijskog računa i naziv banke kod koje je otvoren:

Na posljednjem popisu stanovništva provedenom u Bosni i Hercegovini izjasnio/la sam se kao

Bošnjak

☐

Hrvat

☐

Srbin

☐

Ostali

☐

Prijavu podnosi:

(Mjesto i datum)

Obvezna dokumentacija uz prijavu:

- a) dokaz o stručnoj spremi;
- b) potpisana i ovjerena izjava o ispunjenosti uvjeta iz članka 8. stavak (3) ovog Pravilnika;
- c) dokaz o radnom statusu ili statusu studenta.

Na temelju članaka 2.2, 2.3 i 2.19 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), članka 28. stavak (2) Pravilnika o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini, broj: 05-1-02-2- - 1/25 od . 08. 2025. godine, i članka 173. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću predloženi član biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, daje

IZJAVU

OSNOVNA IZBORNA JEDINICA	
Naziv političkog subjekta koji dostavlja prijedlog	
Ime i prezime predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Stručna sprema predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Zanimanje predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
JMB i broj osobne iskaznice predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Točna adresa stanovanja predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Broj telefona predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Broj osobnog transakcijskog računa i naziv banke kod koje je otvoren	

Ja, _____, kao osoba predložena za člana
(Ime i prezime predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima)

biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, izjavljujem da nemam smetnji iz članka 2.3 stavak (1) Izbornog zakona BiH; da su svi podaci navedeni u ovom obrascu tačni; da sam suglasan da na prijedlog navedenog političkog subjekta budem predložen za člana biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, na izborima koji će biti održani dana _____; da sam suglasan da prisustvujem obveznoj obuci i provjeri znanja o načinu glasanja i brojenja glasova koju organizira izborna povjerenstvo, a sukladno planu i programu izobrazbe koji donosi Središnje izborna povjerenstvo Bosne i Hercegovine i Pravilniku o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini.

Nakon dobivanja sertifikata obvezujem se da ću kao član biračkog odbora biti prisutan tijekom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja, odnosno da ću kao član mobilnog tima biti prisutan tijekom cijelog procesa glasanja i utvrđivanja broja kuverti.

Datum: _____

(Potpis predloženog člana biračkog odbora
koji odgovara potpisu na identifikacijskom dokumentu)

M.P. _____
(Potpis ovlaštene osobe političkog subjekta)

OBRAZAC:
SG-1

Na temelju članka 2.2, 2.3 i 2.19 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), članka 31. stavak (2) Pravilnika o postupku imenovanja predsjednika i članova biračkih odbora, broj: 05-1-02-2- -1/26 od . . 2026. godine, i članka 173. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću predložena osoba daje

IZJAVU

Izorno povjerenstvo osnovne izborne jedinice koje predlaže kandidata s rezervne liste za člana biračkog odbora/mobilnog tima	
Za biračko mjesto: _____	
Ime i prezime predloženog kandidata	
Stručna sprema predloženog kandidata	
Zanimanje predloženog kandidata	
JMB i broj osobne iskaznice predloženog kandidata	
Točna adresa stanovanja predloženog kandidata	
Broj telefona predloženog kandidata	

Ja, _____, kao kvalificirani kandidat predložen za člana
(Ime i prezime)

biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, izjavljujem da nemam smetnji iz članka 2.3 stavak (1) Izbornog zakona BiH; da su svi podaci navedeni u ovom obrascu točni; da sam suglasan da na prijedlog izbornog povjerenstva _____ budem član biračkog odbora, odnosno mobilnog tima, na izborima koji će biti održani dana _____; da sam suglasan da prisustvujem obveznoj obuci i provjeri znanja o načinu glasovanja i brojenja glasova koju organizira izorno povjerenstvo, a sukladno planu i programu izobrazbe koji donosi Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine i Pravilniku o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini.

Nakon dobivanja certifikata obvezujem se da ću kao član biračkog odbora biti prisutan tijekom cijelog procesa glasovanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasovanja, odnosno da ću kao član mobilnog tima biti prisutan tijekom cijelog procesa glasovanja i utvrđivanja broja kuverti.

Datum: _____

M.P.

Potpis predložene osobe koji odgovara potpisu na identifikacijskom dokumentu)

(Potpis predsjednika izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice)

OBRAZAC:
SG-3

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZJAVA

Ja, _____,

(Ime i prezime)

(JMB)

odustajem od imenovanja na poziciji predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora u
OIJ _____ na biračkom mjestu _____ zbog:

☐ neodložnih obveza

☐ porodičnih razloga

☐ zdravstvenih razloga

(U kvadratić ispred razloga odustanka napisati X)

(Mjesto, datum)

Izjavu dao:

(potpis)

M.P.

Predsjednik izbornog povjerenstva

Privitak uz Izjavu:

Dokaz navedenog razloga odustanka.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZPBO

Imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora

Sukladno članku 21. stavak (4) Pravilnika o postupku imenovanja i razrješenja predsjednika i članova biračkih odbora u Bosni i Hercegovini, izborno povjerenstvo dostavlja prijedlog za imenovanje zamjenika predsjednika biračkog odbora na biračka mjesta na kojima je predsjednik biračkog odbora odustao od imenovanja, a na tom biračkom mjestu nije imenovan zamjenik predsjednika.

IZBORNO POVJERENSTVO

OIJ i broj BM	Ime i prezime (predsjednik)	Ime i prezime (zamjenik)	JMB (zamjenik)

M.P.

Predsjednik izbornog povjerenstva

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

EZBM

Evidencija zamjene na biračkom mjestu

OIJ

BIRAČKO MJESTO

Predsjednik biračkog odbora

Ime i prezime	Vrijeme odlaska	Vrijeme dolaska

Zamjenik predsjednika biračkog odbora

Ime i prezime	Vrijeme dolaska	Vrijeme odlaska

(Vrijeme odlaska predsjednika biračkog odbora treba biti istovjetno vremenu dolaska zamjenika predsjednika biračkog odbora i vrijeme dolaska predsjednika biračkog odbora treba biti istovjetno vremenu odlaska zamjenika predsjednika biračkog odbora.)

Razlog napuštanja biračkog mjesta

☐ odlazak na glasovanje

☐ drugo

(Staviti X u kvadratić za koji je predsjednik biračkog odbora javio da je razlog njegovog napuštanja biračkog mjesta.)

Osoba koja vodi evidenciju

Ja _____, broj OI _____, izdana od
strane _____, pod moralnom,
materijalnom i kaznenom odgovornošću dajem

IZJAVU

da protiv mene nije pokrenut kazneni postupak.

Izjavu dajem u svrhu imenovanja za predsjednika/zamjenika predsjednika
biračkog odbora odnosno člana/zamjenika člana biračkog odbora.

Izjavu dao/la

980

На основу члана 2.9 став (1) тачка 2, а у вези с чланом 17.10 став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, на 43. сједници, одржаној 22.07.2026. године, донијела

УПУТСТВО**О ИЗМЈЕНИ УПУТСТВА О УСЛОВИМА И ПРОЦЕДУРАМА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ ИЗБОРНИХ ПОСМАТРАЧА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ****Члан 1**

У Упутству о условима и процедурама за акредитовање изборних посматрача у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 32/26 и 41/26) у члану 23 став (1) тачка а) мијења се и гласи: "Образац: Захтјев за акредитовање организације за посматрање избора, Подаци о предложеним

посматрачима, Правила понашања и изјава о поштовању тајности гласања (АП-1-ИП)."

Члан 2

Изрази који су ради прегледности у овом Упутству наведени у једном роду без дискриминације се односе и на мушки и на женски род.

Члан 3

(Ступање на снагу и објављивање)

Ово Упутство ступа на снагу даном доношења, а биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ" и на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 05-1-02-2-720-3/26

22. јула 2026. године

Сарајево

Предсједник

Јован Калаба, с. р.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

АП-1-ИП

ЗАХТЈЕВ ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПОСМАТРАЊЕ ИЗБОРА

Општи подаци		
Назив (политичког субјекта/удружења грађана/међународне организације)		
Тип/врста организације:	1) Политички субјект	
(Означите одговарајући квадратич поред врсте организације.)	2) Удружење грађана	
	3) Међународна организација	
Контакт-адреса		
Број телефона/факса, укључујући и позивни број		
E-mail адреса		

Подаци о активностима посматрања		(Означи са X)
Организације се пријављују за посматрање: (Означите одговарајући квадратич поред назива изборне активности коју намјеравате посматрати.)	A) рада Централне изборне комисије БиХ	
	B) рада изборне комисије	
	C) рада Центра за бирачки списак	
	D) рада на бирачком мјесту	
	E) рада Главног центра за бројање	
	F) рада у дипломатско-конзуларним представништвима	

Навести разлог посматрања (удружења и међународне организације):

Својим потписом овлашћено лице организације потврђује да ће се организација и акредитовани посматрач придржавати одредби Изборног закона Босне и Херцеговине и прописа утврђених од стране Централне изборне комисије Босне и Херцеговине.

Датум	Потпис овлашћеног лица организације
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПОДАЦИ О ПРЕДЛОЖЕНИМ ПОСМАТРАЧИМА

Подаци о организацији и мјесту посматрања	
Назив (политичког субјекта/удружења грађана/међународне организације)	
Активност која се посматра: (навести назив и мјесто: ЦИК БиХ, ОИК/ГИК- Општина/Град, ГЦБ, БМ- Општина/Град, ДКП БиХ-Град)	

Лични подаци посматрача					
Р/Б	Презиме	Име	Број важећег личног документа	Назив државе која је издала лични документ	Јединствени матични број (за посматраче држављане БиХ)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Датум	Потпис овлашћеног лица организације
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ИЗЈАВА О ПОШТИВАЊУ ТАЈНОСТИ ГЛАСАЊА

акредитованог посматрача за посматрање рада: Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, изборне комисије, Центра за бирачки списак, бирачког мјеста, Главног центра за бројање, бирачких мјеста у ДКП-у БиХ и других изборних мјеста

Подаци о организацији и посматрачу

Назив (политичког субјекта/удружења грађана/међународне организације)	
Презиме и име посматрача	

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА

Ја, _____, као акредитовани посматрач овим изјављујем:

- A) да ћу бити непристрасан у складу с мојим дужностима;
- B) да се нећу мијешати у изборни процес који укључује упис бирача у Централни бирачки списак, процедуру на дан гласања или бројања гласова и да ћу поштовати тајност гласања;
- C) да нећу покушати вршити било какав утицај на лице у вези с његовим избором бирачких опција или начина на који ће означити гласачки листић;
- D) да ћу поштовати одредбе Изборног закона Босне и Херцеговине.

Посматрач може стављати образложене примједбе на рад органа надлежних за спровођење избора утврђених Изборним законом Босне и Херцеговине у писаној форми које се прилажу у записник о раду органа надлежног за спровођење избора, на основу чега политички субјект може уложити приговор надлежном органу.

Датум	Потпис посматрача
-------	-------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

AP-1-IP

APPLICATION FORM FOR ACCREDITATION OF ELECTION OBSERVER ORGANIZATION

General information		
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)		
Type of organization:	1) Political Subject	
(Tick the appropriate box next to the type of the organization)	2) Citizens' Association	
	3) International Organization	
Contact address		
Telephone/fax number, including area/country code		
E-mail		

Observation activities		(Mark with X)
Organizations are applying to observe: (Mark the appropriate box next to the election activity you intend to observe)	A) Work of the Central Election Commission of BiH	
	B) Work of the Election Commission	
	C) Work of the Center for Voters' Register	
	D) Work at the polling station	
	E) Work of the Main Centre for Counting	
	F) Work in Diplomatic-Consular Missions	

State the reason for observation (Associations and International Organizations):

By signing this form, the authorized representative of the organization confirms that the organization and its accredited observer will comply with the provisions of the Election Law of Bosnia and Herzegovina and the regulations adopted by the Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina.

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

INFORMATION ON NOMINATED OBSERVERS

Organization and Observation Site Information	
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Activity to be observed: (specify activity and location: CEC BiH, Municipality/City election commission, Main Counting Center, Municipality/City PS, BiH Diplomatic- Consular Missions-City)	

Personal information of the Observer					
No.	Surname	Name	Valid ID document number	Country that issued ID document	Personal Identification Number (for observers who are BiH citizens)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

CODE OF CONDUCT AND STATEMENT ON RESPECTING THE SECRECY OF THE VOTE

For accredited observer monitoring the work of: Central Election Commission of BiH, election commission, Centre for Voters' Register, polling station, Main Centre for Counting, polling stations in the BiH Diplomatic-Consular Missions, and other electoral venues

Organization and Observer Information

Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Observer's Name and Surname	

CODE OF CONDUCT

I, _____, being an accredited observer, do hereby declare that:

- A) I shall perform my duties impartially;
- B) I shall not interfere with any part of the electoral process, including voter registration in the Central Voters' Register, polling day procedures, or the counting of votes, and I will respect the secrecy of the vote;
- C) I shall not attempt to influence any person with regard to their choice of electoral option or the manner in which they mark their ballot paper;
- D) I shall abide by the provisions of the Election Law of BiH.

An observer may submit reasoned written remarks concerning the work of the authorities responsible for the conduct of elections, as prescribed by the Election Law of BiH. Such remarks shall be attached to the minutes on the work of the competent election authority and may serve as the basis for a political subject to file a complaint with the competent authority.

Date	Signature of the Observer
------	---------------------------

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2, a u vezi s članom 17.10 stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, na 43. sjednici, održanoj 22.07.2026. godine, donijela

**UPUTSTVO
O IZMJENI UPUTSTVA O UVJETIMA I
PROCEDURAMA ZA AKREDITIRANJE IZBORNIH
POSMATRAČA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Član 1.

U Uputstvu o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 32/26 i 41/26) u članu 23. stav (1) tačka a) mijenja se i glasi: "Obrazac: Zahtjev za akreditiranje organizacije za

posmatranje izbora, Podaci o predloženim posmatračima, Pravila ponašanja i izjava o poštovanju tajnosti glasanja (AP-1-IP)."

Član 2.

Izrazi koji su radi preglednosti u ovom Uputstvu navedeni u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Stupanje na snagu i objavljivanje)

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-720-3/26

22. jula 2026. godine

Sarajevo

Predsjednik

Jovan Kalaba, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

AP-1-IP

**ZAHTJEV ZA AKREDITIRANJE
ORGANIZACIJE ZA POSMATRANJE IZBORA**

Opći podaci		
Naziv (političkog subjekta/udruženja građana/međunarodne organizacije)		
Tip/vrsta organizacije:	1) Politički subjekt	
(Označite odgovarajući kvadratić pored vrste organizacije.)	2) Udruženje građana	
	3) Međunarodna organizacija	
Kontakt-adresa		
Broj telefona/faksa, uključujući i pozivni broj		
E-adresa		

Podaci o aktivnostima posmatranja		(Označi sa X)
Organizacije se prijavljuju za posmatranje: (Označite odgovarajući kvadratić pored naziva izborne aktivnosti koju namjeravate posmatrati.)	A) rada Centralne izborne komisije BiH	
	B) rada izborne komisije	
	C) rada Centra za birački spisak	
	D) rada na biračkom mjestu	
	E) rada Glavnog centra za brojanje	
	F) rada u diplomatsko-konzularnim predstavništvima	

Navesti razlog posmatranja (udruženja i međunarodne organizacije):

Svojom potpisom ovlašteno lice organizacije potvrđuje da će se organizacija i akreditirani posmatrač pridržavati odredbi Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i propisa utvrđenih od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Datum	Potpis ovlaštenog lica organizacije
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

PODACI O PREDLOŽENIM POSMATRAČIMA

Podaci o organizaciji i mjestu posmatranja	
Naziv (političkog subjekta/udruženja građana/međunarodne organizacije)	
Aktivnost koja se posmatra: (navesti naziv i mjesto: CIK BiH, OIK/GIK- Općina/Grad, GCB, BM-Općina/Grad, DKP BiH-Grad)	

Lični podaci posmatrača					
R/B	Prezime	Ime	Broj važećeg ličnog dokumenta	Naziv države koja je izdala lični dokument	Jedinstveni matični broj (za posmatrače državljanе BiH)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Datum	Potpis ovlaštenog lica organizacije
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

PRAVILA PONAŠANJA I IZJAVA O POŠTIVANJU TAJNOSTI GLASANJA

akreditiranog posmatrača za posmatranje rada: Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, izborne komisije, Centra za birački spisak, biračkog mjesta, Glavnog centra za brojanje, biračkih mjesta u DKP-u BiH i drugih izbornih mjesta

Podaci o organizaciji i posmatraču

Naziv (političkog subjekta/udruženja građana/međunarodne organizacije)	
Prezime i ime posmatrača	

PRAVILA PONAŠANJA

Ja, _____, kao akreditirani posmatrač ovim izjavljujem:

- A) da ću biti nepristrasan u skladu s mojim dužnostima;
- B) da se neću miješati u izborni proces koji uključuje upis birača u Centralni birački spisak, proceduru na dan glasanja ili brojanja glasova i da ću poštivati tajnost glasanja;
- C) da neću pokušati vršiti bilo kakav utjecaj na lice u vezi s njegovim izborom biračkih opcija ili načina na koji će označiti glasački listić;
- D) da ću poštivati odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Posmatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad organa nadležnih za provođenje izbora utvrđenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine u pisanoj formi koje se prilažu u zapisnik o radu organa nadležnog za provođenje izbora, na osnovu čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom organu.

Datum	Potpis posmatrača
-------	-------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

AP-1-IP

APPLICATION FORM FOR ACCREDITATION OF ELECTION OBSERVER ORGANIZATION

General information		
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)		
Type of organization:	1) Political Subject	
(Tick the appropriate box next to the type of the organization)	2) Citizens' Association	
	3) International Organization	
Contact address		
Telephone/fax number, including area/country code		
E-mail		

Observation activities		(Mark with X)
Organizations are applying to observe: (Mark the appropriate box next to the election activity you intend to observe)	A) Work of the Central Election Commission of BiH	
	B) Work of the Election Commission	
	C) Work of the Center for Voters' Register	
	D) Work at the polling station	
	E) Work of the Main Centre for Counting	
	F) Work in Diplomatic-Consular Missions	

State the reason for observation (Associations and International Organizations):

By signing this form, the authorized representative of the organization confirms that the organization and its accredited observer will comply with the provisions of the Election Law of Bosnia and Herzegovina and the regulations adopted by the Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina.

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

INFORMATION ON NOMINATED OBSERVERS

Organization and Observation Site Information	
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Activity to be observed: (specify activity and location: CEC BiH, Municipality/City election commission, Main Counting Center, Municipality/City PS, BiH Diplomatic- Consular Missions-City)	

Personal information of the Observer					
No.	Surname	Name	Valid ID document number	Country that issued ID document	Personal Identification Number (for observers who are BiH citizens)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

CODE OF CONDUCT AND STATEMENT ON RESPECTING THE SECRECY OF THE VOTE

For accredited observer monitoring the work of: Central Election Commission of BiH, election commission, Centre for Voters' Register, polling station, Main Centre for Counting, polling stations in the BiH Diplomatic-Consular Missions, and other electoral venues

Organization and Observer Information	
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Observer's Name and Surname	

CODE OF CONDUCT

I, _____, being an accredited observer, do hereby declare that:

- A) I shall perform my duties impartially;
- B) I shall not interfere with any part of the electoral process, including voter registration in the Central Voters' Register, polling day procedures, or the counting of votes, and I will respect the secrecy of the vote;
- C) I shall not attempt to influence any person with regard to their choice of electoral option or the manner in which they mark their ballot paper;
- D) I shall abide by the provisions of the Election Law of BiH.

An observer may submit reasoned written remarks concerning the work of the authorities responsible for the conduct of elections, as prescribed by the Election Law of BiH. Such remarks shall be attached to the minutes on the work of the competent election authority and may serve as the basis for a political subject to file a complaint with the competent authority.

Date	Signature of the Observer
------	---------------------------

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 2, a u vezi s člankom 17.10 stavak (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 43. sjednici, održanoj 22.07.2026. godine, donijelo

**NAPUTAK
O IZMJENI NAPUTKA O UVJETIMA I PROCEDURAMA
ZA AKREDITIRANJE IZBORNIH PROMATRAČA U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Članak 1.

U Naputku o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatrača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 32/26 i 41/26) u članku 23. stavak (1) točka a) mijenja se i glasi: "Obrazac: Zahtjev za akreditiranje organizacije za

promatranje izbora, Podatci o predloženim promatračima, Pravila ponašanja i izjava o poštovanju tajnosti glasovanja (AP-1-IP)."

Članak 2.

Izrazi koji su radi preglednosti u ovom Naputku navedeni u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Stupanje na snagu i objava)

Ovaj Naputak stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-720-3/26
22. srpnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjednik
Jovan Kalaba, v. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

AP-1-IP

**ZAHTJEV ZA AKREDITIRANJE
ORGANIZACIJE ZA PROMATRANJE IZBORA**

Opći podaci		
Naziv (političkog subjekta/udruga građana/međunarodne organizacije)		
Tip/vrsta organizacije: (Označite odgovarajući kvadratić pored vrste organizacije.)	1) Politički subjekt	
	2) Udruga građana	
	3) Međunarodna organizacija	
Kontakt-adresa		
Broj telefona/faksa, uključujući i pozivni broj		
E-adresa		

Podatci o aktivnostima promatranja		(Označi sa X)
Organizacije se prijavljuju za promatranje: (Označite odgovarajući kvadratić pored naziva izborne aktivnosti koju namjeravate promatrati.)	A) rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	
	B) rada izbornog povjerenstva	
	C) rada Centra za birački popis	
	D) rada na biračkom mjestu	
	E) rada Glavnog centra za brojenje	
	F) rada u diplomatsko-konzularnim predstavništvima	

Navesti razlog promatranja (udruga i međunarodne organizacije):

Svojim potpisom ovlaštena osoba organizacije potvrđuje da će se organizacija i akreditirani promatrač pridržavati odredaba Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i propisa utvrđenih od strane Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine.

Datum	Potpis ovlaštene osobe organizacije
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

PODATCI O PREDLOŽENIM PROMATRAČIMA

Podatci o organizaciji i mjestu promatranja	
Naziv (političkog subjekta/udruge građana/međunarodne organizacije)	
Aktivnost koja se promatra: (navesti naziv i mjesto: SIP BiH, OIP/GIP- Općina/Grad, GCB, BM-Općina/Grad, DKP BiH-Grad)	

Osobni podatci promatrača					
R/B	Prezime	Ime	Broj važeće osobne isprave	Naziv države koja je izdala osobnu ispravu	Jedinstveni matični broj (za promatrače državljanе BiH)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Datum	Potpis ovlaštene osobe organizacije
-------	-------------------------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

PRAVILA PONAŠANJA I IZJAVA O POŠTIVANJU TAJNOSTI GLASOVANJA

akreditiranog promatrača za promatranje rada: Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, izbornog povjerenstva, Centra za birački popis, biračkog mjesta, Glavnog centra za brojenje, biračkih mjesta u DKP-u BiH i drugih izbornih mjesta

Podatci o organizaciji i promatraču

Naziv (političkog subjekta/udruge građana/međunarodne organizacije)	
Prezime i ime promatrača	

PRAVILA PONAŠANJA

Ja, _____, kao akreditirani promatrač ovim izjavljujem:

- A) da ću biti nepristran sukladno mojim dužnostima;
- B) da se neću miješati u izborni proces koji uključuje upis birača u Središnji birački popis, proceduru na dan glasanja ili brojenja glasova i da ću poštivati tajnost glasanja;
- C) da neću pokušati vršiti bilo kakav utjecaj na osobu u vezi s njezinim izborom biračkih opcija ili načina na koji će označiti glasački listić;
- D) da ću poštivati odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Promatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad tijela nadležnih za provedbu izbora utvrđenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine u pisanom obliku koje se prilažu u zapisnik o radu tijela nadležnog za provedbu izbora, na temelju čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom tijelu.

Datum	Potpis promatrača
-------	-------------------

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

AP-1-IP

**APPLICATION FORM FOR ACCREDITATION
OF ELECTION OBSERVER ORGANIZATION**

General information		
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)		
Type of organization: (Tick the appropriate box next to the type of the organization)	1) Political Subject	☐
	2) Citizens' Association	☐
	3) International Organization	☐
Contact address		
Telephone/fax number, including area/country code		
E-mail		

Observation activities (Mark with X)		
Organizations are applying to observe: (Mark the appropriate box next to the election activity you intend to observe)	A) Work of the Central Election Commission of BiH	☐
	B) Work of the Election Commission	☐
	C) Work of the Center for Voters' Register	☐
	D) Work at the polling station	☐
	E) Work of the Main Centre for Counting	☐
	F) Work in Diplomatic-Consular Missions	☐

State the reason for observation (Associations and International Organizations):

By signing this form, the authorized representative of the organization confirms that the organization and its accredited observer will comply with the provisions of the Election Law of Bosnia and Herzegovina and the regulations adopted by the Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina.

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

INFORMATION ON NOMINATED OBSERVERS

Organization and Observation Site Information	
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Activity to be observed: (specify activity and location: CEC BiH, Municipality/City election commission, Main Counting Center, Municipality/City PS, BiH Diplomatic- Consular Missions-City)	

Personal information of the Observer					
No.	Surname	Name	Valid ID document number	Country that issued ID document	Personal Identification Number (for observers who are BiH citizens)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Date	Signature of the organization's authorized representative
------	--

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

CODE OF CONDUCT AND STATEMENT ON RESPECTING THE SECRECY OF THE VOTE

For accredited observer monitoring the work of: Central Election Commission of BiH, election commission, Centre for Voters' Register, polling station, Main Centre for Counting, polling stations in the BiH Diplomatic-Consular Missions, and other electoral venues

Organization and Observer Information	
Name (Political Subject/Citizens' Association /International Organization)	
Observer's Name and Surname	

CODE OF CONDUCT

I, _____, being an accredited observer, do hereby declare that:

- A) I shall perform my duties impartially;
- B) I shall not interfere with any part of the electoral process, including voter registration in the Central Voters' Register, polling day procedures, or the counting of votes, and I will respect the secrecy of the vote;
- C) I shall not attempt to influence any person with regard to their choice of electoral option or the manner in which they mark their ballot paper;
- D) I shall abide by the provisions of the Election Law of BiH.

An observer may submit reasoned written remarks concerning the work of the authorities responsible for the conduct of elections, as prescribed by the Election Law of BiH. Such remarks shall be attached to the minutes on the work of the competent election authority and may serve as the basis for a political subject to file a complaint with the competent authority.

Date	Signature of the Observer
------	---------------------------

**ВИСОКИ СУДСКИ И ТУЖИЛАЧКИ САВЈЕТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****981**

На основу члана 16. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и чл. 21., 23. и 31. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24, 79/25 и 27/26), Високи судски и тужилачки савјет БиХ, на сједници одржаној 16. јула 2026. године, усвојило је следећи

ПРАВИЛНИК**О ИЗМЈЕНИ ПРАВИЛНИКА О УНУТРАШЊОЈ
ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ
МЈЕСТА У ВИСОКОМ СУДСКОМ И ТУЖИЛАЧКОМ
САВЈЕТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.**

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Високом судском и тужилачком савјету БиХ, број 14-02-2-1640-3/2025 од 29.05.2025. године, у члану 25. став (2) у првој реченици, ријечи "једне године од дана ступања на снагу овог Правилника" мијењају се ријечима "29.05.2027. године", а у другој реченици бришу се ријечи "од једне године од ступања на снагу овог Правилника."

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана усвајања, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 14-02-2-2796-1/2026
16. јула 2026. године
Сарајево

Предсједник
Санин Богунџић, с. р.

На основу члана 16. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и чл. 21., 23. и 31. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24, 79/25 и 27/26), Високо судско и тужилачко вјеће БиХ, на сједници одржаној 16. јула 2026. године, усвојило је следећи

ПРАВИЛНИК**О ИЗМЈЕНИ ПРАВИЛНИКА О УНУТРАШЊОЈ
ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА
У ВИСОКОМ СУДСКОМ И ТУЖИЛАЧКОМ ВЈЕЧУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.**

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Високом судском и тужилачком вјећу БиХ, број 14-02-2-1640-3/2025 од 29.05.2025. године, у члану 25. став (2) у првој реченици, ријечи "једне године од дана ступања на снагу овог Правилника" мијењају се ријечима "29.05.2027. године", а у другој реченици бришу се ријечи "од једне године од ступања на снагу овог Правилника."

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана усвајања, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 14-02-2-2796-1/2026
16. јула 2026. године
Сарајево

Предсједник
Санин Богунџић, с. р.

На основу члана 16. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и чл. 21., 23. и 31. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24, 79/25 и 27/26), Високо судско и тужилачко вјеће БиХ, на сједници одржаној 16. септембра 2026. године, усвојило је следећи

ПРАВИЛНИК**О ИЗМЈЕНИ ПРАВИЛНИКА О УНУТРАШЊОЈ
ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА
У ВИСОКОМ СУДСКОМ И ТУЖИТЕЛЈСКОМ ВЈЕЧУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Чланак 1.**

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Високом судском и тужилачком вјећу БиХ, број 14-02-2-1640-3/2025 од 29.05.2025. године, у члану 25. ставу (2) у првој реченици, ријечи "једне године од дана ступања на снагу овог Правилника" мијењају се ријечима "29.05.2027. године", а у другој реченици бришу се ријечи "од једне године од ступања на снагу овог Правилника".

Чланак 2.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана усвајања, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 14-02-2-2796-1/2026
16. септембра 2026. године
Сарајево

Предсједник
Санин Богунџић, в. р.

**УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****982**

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3585/21**, рјешавајући апелацију **Енвера Бузе**, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација **Енвера Бузе** поднесена против Пресуде Суда Босне и Херцеговине број С1 1 К 021682 20 Кжж од 4. јуна 2021. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**I. Увод**

1. Енвер Буза (у даљњем тексту: апелант) из Сарајева, којег заступа Васвија Видовић, адвокат из Сарајева, поднио је 22. октобра 2021. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против пресуда Суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) бр. С1 1 К 021682 20 Кжж од 4. јуна 2021. године и С1 1 К 021682 16 Кри од 30. септембра 2019. године. Апелант је тражио и да Уставни суд донесе привремену мјеру којом би одложио извршење казне затвора која му је изречена оспореним пресудама.

II. Поступак пред Уставним судом

2. Уставни суд је донио Одлуку о привременој мјери број АП-3585/21 од 3. новембра 2021. године (доступна на www.ustavnisud.ba) којом је одбио апелантов захтјев.

3. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Суда БиХ и Тужилаштва Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Тужилаштво) затражено је да доставе одговоре на апелацију. Позвани су доставили одговоре, који су ради евентуалног изјашњења прослијеђени апеланту. Апелант није у остављеном року доставио изјашњење на одговоре.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произлазе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин.

5. Пресудом број Сл1 к 021682 16 Кри од 30. септембра 2019. године Суд БиХ је апеланта прогласио кривим да је починио кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва, па га је осудио на казну затвора у трајању од дванаест година. Рјешењем број С1 1 к 021682 20 Крж од 2. октобра 2020. године Суд БиХ је уважио апелантову жалбу, укинуо првостепену пресуду и одредио одржавање претреса пред другостепеним вијећем.

6. Суд БиХ је донио Пресуду број С1 1 К 021682 20 Кжж од 4. јуна 2021. године којом је апеланта прогласио кривим да је починио кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљњем тексту: КЗСФРЈ) у вези са чланом 86. став 2. и чланом 87. став 3. Допунског протокола из јеневске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба (у даљњем тексту: Допунски протокол), те у вези са чланом 30. став 2. КЗСФРЈ. Апелант је осуђен на казну затвора у трајању од осам година. У образложењу је, између осталог, наведено да је суд утврдио да је апелант за вријеме рата у БиХ, у вријеме оружаног сукоба између Армије БиХ и ХВО-а, у својству вршиоца дужности команданта Самосталног батаљона Прозор Армије БиХ (у даљњем тексту: СБП), поступао супротно правилима међународног хуманитарног права. Суд је навео да је војна јединица над којом је апелант имао стварну и ефективну контролу напала село Уздол и убила 27 цивила хрватске националности. Даље је утврђено да је апелант био у близини мјеста гдје су се дешавала убиства и да је, с циљем

руковођења и командовања, посматрао ток акције, те је, иако је знао да је злочин почињен, пропустио да предузме неопходне и разумне мјере како би учиниоци тог дјела били кажњени.

7. Суд је навео које је доказе из првостепеног поступка прихватио. Одбрана је истицала да не треба уважити приједлог Тужилаштва за саслушање свједока М. Ћ. и Ђ. Ћ. с обзиром на чињеницу да Тужилаштво није улагало жалбу на првостепену пресуду у односу на чињенично стање. У вези с тим, одбрана је истакла да је Тужилаштво било дужно да испита свједоке у првостепеном поступку. Међутим, Суд БиХ је донио одлуку да се саслушају свједоци које је предложило Тужилаштво, уз одбијање приговора одбране да се на тај начин крши принцип забране *reformatio in peius*. У вези с тим, суд је навео да забрана преиначења на теже штити оптуженог у погледу неповољнијег утврђивања чињеничног стања, примјене кривичног закона, односно изрицања строже кривичноправне санкције него што је то било у побијаној пресуди. Међутим, одбрана је жалбом која је уважена указала на то да у побијаној пресуди "недостају разлози о одлучним чињеницама када су у питању извршиоци убиства", тј. ко је учествовао у извршењу кривичног дјела, па је поступак обновљен. Стога је, како је суд навео, обавеза Тужилаштва да докаже оптужбу.

8. Даље, разматрајући приговор одбране да у догађају нису страдали цивили, суд је на основу налаза вјештака, исказа припадника СБП-а и оштећених закључио да се ради о цивилима, лицима у позним годинама живота или дјеци и женама, који су убијени у кући или у близини куће. Суд је закључио да лица која су убијена нису била активни учесници у непријатељствима, нису пружала отпор, нису представљала било какву опасност, односно ништа их није легитимисало као војни циљ, а није се радило ни о "наоружаним цивилима", како је тврдила одбрана.

9. С обзиром на то да је апеланту на терет била стављена командна одговорност нечињењем, суд је детаљно образложио институт командне одговорности, шта она подразумева у складу с домаћим и међународним правом те елементе који морају бити испуњени. Одбрана је негирала апелантову одговорност истицањем да је апелант био постављен за "вршиоца дужности" те да стога не може одговарати. Осим тога, истицали су да је апелант за вршиоца дужности постављен "само како би средно стање у батаљону и довео га до стања правилне борбене употребе". Те приговоре одбране суд је оцијенио неоснованим указујући на налаз и мишљење вјештака војне струке Д. К. из којег произлази да је апелант имао сва овлашћења и дужности над јединицом која му је повјерена. Наведено је потврдио и вјештак одбране, а поткријељено је и материјалном документацијом, као и бројним исказима свједока. Суд је закључио да је апелант приликом напада на Уздол био вршилац дужности команданта, па самим тим и командант акције. С обзиром на образложење првостепеног суда да је приликом напада било и припадника МУП-а, због чега је пресуда и укинута, поставило се питање апелантове стварне контроле над њима. Позивајући се на апелантов извјештај од 20. септембра 1993. године, налаз вјештака Д. К. и исказе бројних свједока, суд је закључио да је неколико припадника МУП-а било под непосредном апелантовом контролом и да је њихов правац кретања била школа на Церу.

10. Суд је такође испитао наводе одбране која је указивала на догађаје који су претходили нападу, чињеницу да је апелант био смијењен, да је за команданта постављен З. С., односно да је СБП био потчињен 317. брдској бригади и њеном команданту, те да је наредбу за напад на Уздол издао С. Х. Супротно тврдњама одбране, суд је из спроведених

доказа утврдио да је апелант руководио и командовао акцијом на Уздол, како је то у свом налазу и мишљењу навео вјештак војне струке Д. К. Вјештак је у налазу навео да је апелант припремио јединице, да је процијенио ситуацију, доносио одлуке, издавао задатке и пратио ток њиховог извршења, као и да је, у коначници, примио извјештај о реализацији задатка. Све наведено је потврђено исказима свједока и материјалном документацијом. Суд је у цијелости поклонио вјеру налазу вјештака оптужбе Д. К. те је оцијенио да је налаз сачињен на објективан начин, у складу с правилима струке и вјештинама стеченим дугогодишњим искуством. Суд је такође навео да се вјештак изјаснио о свим питањима која су од значаја за доношење законите и правилне пресуде. Налаз вјештака одбране је, према оцјени суда, био нелогичан, контрадикторан изведеним доказима и заснивао се на апелантовој изјави. Суд је даље закључио да СБП није био потчињен 317. бригади и команданту Е. З. у вријеме напада, опет указујући на бројне доказе на основу којих је извео тај закључак и које је детаљно образложио. Да је било потчињености 317. бригади, како је навео суд, оспорио је и сам апелант јер је извјештај и све остале информације доставио команди Шестог корпуса, а не команди Трећег корпуса у чијем је саставу била 317. бригада.

11. У односу на апелантову одговорност за предузимање неопходних и разумних мјера како би казнио подређене због почињења кривичног дјела, Суд БиХ је нагласио да је апелант био вршилац дужности команданта, с овлашћењима и обавезама као командант, указујући на доказе из којих произлази такав закључак. Даље, суд је закључио да је апелант знао, односно имао јасне и конкретне информације да су његови потчињени починили злочин над цивилима. Тај закључак се такође заснивао на налазу вјештака Д. К., исказима свједока, припадницима СБП-а и оштећених, али и на извјештају самог апеланта у којем помиње убијене цивиле. Како је суд образложио, чак и да апелант није знао за убиства цивила током акције, након тога су председник Републике Босне и Херцеговине, Врховна команда и друга надлежна лица захтијевали од апеланта да испита шта се десило. Коначно, суд је утврдио да апелант није предузео било какве мјере како би казнио починиоце кривичног дјела. Суд се позвао на налаз вјештака у којем је наведено да је апелантов извјештај у погледу страдања цивила "неупотребљив" и да му недостаје дио о предузетим мјерама. Такође, вјештак којем је суд поклонио вјеру је указао на дужности команданта које произлазе из прописа. Анализом налаза вјештака Д. К. и исказа свједока (начелника војне безбједности, помоћника команданта за безбједност и референта помоћника команданта за безбједност) суд није могао утврдити да је апелант предузео оно што је требало да предузме, односно да је покренуо истрагу. Суд је истакао да је одбрана покушала да одговорност пребаци на замјеника команданта за безбједност М. Б., уз тврдњу да је апелант наредио М. Б. да спроведе истрагу. Те наводе одбране потврдили су свједоци Е. Ђ. и Ш. Ђ., а одбрана се позивала и на извјештај О. Х. и налаз вјештака одбране. Међутим, суд је закључио да те тврдње одбране немају упориште у спроведеним доказима јер докази упућују на закључак да апелант никада то није наредио, што је потврдио и М. Б. на главном претресу. Суд је указао да свједоку М. Б. приликом унакрсног испитивања одбрана није поставила питања у вези с тим, те евентуално довела у питање вјеродостојност и истинитост његовог исказа. Имајући у виду апелантове дужности и обавезе као команданта јединице чији су припадници поступили супротно правилима међународног хуманитарног права, те јасне и у потпуности сагласне изјаве свједока, суд је закључио да апелант није на истинит и објективан начин извијестио

претпостављене, нити је предузео неопходне и разумне мјере из своје надлежности како би починиоци били процесуирани.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

12. Апелант у апелацији указује на повреду права из члана II/2. и II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). У веома опширној апелацији апелант наводи да му је повријеђено право првенствено због произвољне примјене материјалног права ограничавањем поступка пред апелационим вијећем само на укидајући дио пресуде. Апелант указује да Суд БиХ није дао одговоре на кључна питања у вези с битним елементима кривичног дјела за које је осуђен. Даље, апелант наводи да је Суд БиХ произвољно тумачио ЗКП и погрешно тумачио забрану принципа *reformatio in peius*, што појашњава чињеницом да се Тужилаштво жалило само на одлуку о санкцији, а Суд БиХ је одлучио да се саслушају свједоци који нису раније саслушани на одређене околности. Надаље, апелант указује на погрешну оцјену доказа, те да Суд БиХ није испитао аргументе одбране, односно није разријешао неподударности у доказима страна. Истиче да није утврђено ко је извршилац, да је врхунац произвољног закључивања да нема доказа о потчињености апелантовог батаљона 317. бригади, да је командовао батаљоном или био надређени. Апелант оспорава налаз вјештака за војна питања, чији су закључци супротни закључцима правоснажних пресуда МКСЈ. Позивајући се на исказе свједока оптужбе и одбране те на материјалне доказе, апелант указује да суд није довољно цијенио да ли су цивили "злоупотријебили" права, односно да ли постоји ситуација када су цивили легитимни дио напада. Према апелантовом мишљењу, суд је пропустио да утврди околности и узрок страдања сваког лица које је навео у пресуди, те указује да цивили нису били циљ напада, него војни објекти и војници помијешани с цивилима. Према апелантовом мишљењу, све наведено је узроковало повреду принципа једнакости страна и принципа *in dubio pro reo*. Апелант, такође, наводи да му је прекршено право на образложену одлуку указујући, између осталог, да се другостепени суд површно осврнуо на жалбене аргументе и паушално закључио да нису основани, без оцјене цијеле групе доказа.

б) Одговори на апелацију

13. Суд БиХ у одговору на апелацију наводи да је апелација неоснована и да је апелант све наводе које је изнио у апелацији износио пред судом. Суд је даље упутио на своје закључке из одлуке наводећи да није дошло до повреда које апелант наводи у вези с правом на правичан поступак.

14. Тужилаштво је одговорило слично као и Суд БиХ, тј. да није дошло до повреде и да је апелација неоснована, те да је суд дао јасне одговоре о елементима кривичног дјела, апелантовој одговорности и осталом, упућујући на одговарајуће тачке оспорене одлуке.

V. Релевантни прописи

15. **Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 49/17 – одлука УСБиХ и 42/18 – рјешење УСБиХ, 65/18, 22/21 – одлука УСБиХ и 8/22 – рјешење УСБиХ)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Члан 14.**Једнакост у поступању**

(1) Суд је дужан да странке и браниоца третира на једнак начин и да свакој од страна пружи једнаке могућности у погледу приступа доказима и њиховом извођењу на главном претресу.

(2) Суд, Тужилац и други органи који учествују у поступку дужни су с једнаком пажњом да испитују и утврђују како чињенице које терете осумњиченог, односно оптуженог, тако и оне које им иду у корист.

Члан 15.**Слободна оцјена доказа**

Право Суда, Тужилаца и других органа који учествују у кривичном поступку да оцјењују постојање или непостојање чињеница није везано ни ограничено посебним формалним доказним правилима.

Члан 290. став (7)**Садржај пресуде**

(7) Суд ће одређено и потпуно изнијети које чињенице и из којих разлога узима као доказане или недоказане, дајући нарочито оцјену вјеродостојности противрјечних доказа, из којих разлога није уважио поједине приједлоге странака, из којих разлога је одлучио да се не саслуша непосредно свједок или вјештак чији је исказ прочитан, којим разлозима се руководио при рјешавању правних питања, а нарочито при утврђивању да ли постоји кривично дјело и кривична одговорност оптуженог и при примјењивању одређених одредаба Кривичног закона на оптуженог и његово дјело.

Члан 307.**Забрана reformatio in peius**

Ако је поднесена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не смије измијенити на његову штету..

VI. Допустивост и меритум

16. Уставни суд утврђује да апелација испуњава услове прописане чланом VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине и чланом 18. став (1) Правила Уставног суда, као и да је поднесена у року, да испуњава и остале услове допустивости из члана 18. став (3) Правила Уставног суда, те да није очигледно (*prima facie*) неоснована, у смислу одредбе члана 18. став (4) Правила Уставног суда.

17. Апелант побија наведене пресуде тврдећи да су му тим пресудама повријеђена права из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. Европске конвенције.

18. Члан II/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези с кривичним поступком.

19. Члан 6. став 1. Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1) Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом.

20. Уставни суд запажа да апелант, у суштини, понавља наводе које је износио у редовном поступку. Наиме, апелант наводи да је суд произвољно оцијенио доказе, односно да није цијенио одређене доказе одбране, да пресуда нема одговарајуће образложење, да је примјена права погрешна и да су, посљедично, погрешно утврђене релевантне чињенице, те да је повријеђен принцип *in dubio pro reo*. Апелант, такође,

сматра да је дошло до повреде принципа *reformatio in peius* јер је суд прихватио доказе Тужилаштва у поновљеном поступку.

21. У односу на апелантове наводе да пресуда нема одговарајуће образложење, Уставни суд подсјећа да, према утврђеној пракси Европског суда, право на образложену одлуку представља неодвојив дио права на правично суђење и оно обавезује судове да образложе своје одлуке. Наиме, недостатак довољних и релевантних разлога у судској одлуци може указивати, између осталог, на арбитрарно судско одлучивање. Међутим, то не значи и обавезу судова да детаљно одговоре на сваки аргумент који странке изнесу у поступку, односно у жалбама или другим одговарајућим поднесцима, већ морају одговорити на оне аргументе који су кључни и одлучујући за доношење одлуке (види, нпр. Европски суд, *Ајдарић против Хрватске*, пресуда од 13. децембра 2011. године, апликација број 20883/09, тачка 34, и Уставни суд, нпр. Одлука о допустивости и меритуму број АП-2478/06 од 17. септембра 2008. године, став 22. с даљњим референцама, објављена на www.ustavnisud.ba).

22. Према утврђеној судској пракси Европског суда, која одражава принцип повезан с правилном примјеном права, пресуде судова треба на одговарајући начин да наводе разлоге на којима се заснивају. У предметима који се односе на мијешање у права обезбијеђена Европском конвенцијом Европски суд настоји да утврди да ли су разлози одлука које су донијели домаћи судови аутоматски или стереотипни. Без обзира на то, да би захтјеви правичног суђења били задовољени, јавност и, прије свега, оптужени морају моћи разумјети донесену пресуду. Европски суд је указао да из судске праксе проистиче да домаћа судска одлука не може бити оквалификована као произвољна до те мјере да угрожава правичност поступка осим ако за њу нису наведени разлози или ако се наведени разлози заснивају на очигледној чињеничној или правној грешци коју је починио домаћи суд и која је довела до "ускраћивања правде" (види Европски суд, *Moreira Ferreira против Португала (број 2)*, пресуда од 11. јула 2017. године, представка број 19867/12, тачка 85).

23. У конкретном случају Уставни суд запажа да је Суд БиХ у образложењу пресуде навео материјалне прописе које је примијенио имајући у виду за шта је апелант оптужен, утврдио да су испуњени сви елементи кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва, те анализирао питање командне одговорности. Уставни суд примјећује да је суд посебно испитао наводе одбране о томе да ли се ради о цивилима, односно да ли су постојале околности које су могле оправдати напад на цивиле. Суд је доказима које је навео и анализирао у пресуди утврдио да су оштећени били цивили, а не "наоружани цивили" и да није било неселективног гранатирања од ХВО-а, како је тврдила одбрана (види тачку 8. одлуке). Даље, с обзиром на то да је апелант оптужен по командној одговорности, суд је испитао да ли су испуњени елементи командне одговорности и утврдио апелантову кривицу (види тач. 8. и 9. одлуке).

24. Затим, из образложења оспорене одлуке не произлази да је суд став о вјеродостојности, анализи и оцјени доказа извео паушалним навођењем и закључивањем, већ управо супротно, дајући у погледу оцјене доказа детаљно образложење које се Уставном суду не чини очигледно произвољним. Суд је навео садржај доказа, односно описао поступак њихове оцјене генерално, али и појединачно. У таквим ситуацијама од есенцијалне је важности да се обезбиједи, у конвенцијском смислу, да права одбране буду поштована, а што се првенствено огледа у томе да оптуженом мора бити дата адекватна и погодна прилика да се суочи с доказом и да га оспори, што у конкретном предмету није

изостало. При томе, Уставни суд запажа да је пред другостепеним судом посебна пажња посвећена управо апелантовим наводима да он не може одговарати, како је одбрана тврдила, јер је био вршилац дужности команданта, да је смијењен, да је виши старјешина био на терену и остало (види тачку 9). Међутим, Суд БиХ је јасно навео, указујући на налаз вјештака Д. К., али и на изјаве бројних свједока – припадника СБП-а и војних старјешина, материјалну документацију, као и на исказ вјештака одбране и апелантове извјештаје, да је апелант командовао и да је имао ефективну контролу над подређеним припадницима СБП-а. Такође, Суд БиХ је на основу спроведених доказа утврдио да апелант није предузео никакве мјере како би се казнили извршиоци кривичног дјела (види тачку 10), а апелант тај закључак није довео у сумњу ни у поступку пред редовним судом нити наводима из апелације. При томе, Уставни суд поново истиче да из образложења оспорене пресуде произлази да је апеланту било омогућено да учествује како у предлагању и извођењу доказа тако и у побијању доказа оптужбе, те да није у надлежности Уставног суда да цијени садржај изведених доказа нити да се бави утврђивањем њихове истинитости, као ни саме апелантове кривичноправне одговорности, тј. кривице. Међутим, чињеница да је анализом доказа, чак и оних на које се апелант позива, Суд БиХ дошао до закључка који апеланту не одговара никако не доводи у питање правичност поступка. С обзиром на наведено, Уставни суд сматра да су у оспореним одлукама наведени јасни и довољни разлози како о чињеничним тако и о правним утврђењима, због чега се не може рећи да су оспорене пресуде произвољне или "очигледно неразумне", односно да нису образложене.

25. У односу на апелантове наводе да је суд прекршио принцип забране *reformatio in peius* због прихватања нових доказа Тужилаштва у поновљеном суђењу, Уставни суд указује да је забрана *reformatio in peius* вид заштите оптуженог лица. Она суштински представља повластицу за оптуженог јер је циљ да оптужени користи право на жалбу без бојазни да ће жалба резултирати неповољнијом пресудом. Даље, забрана *reformatio in peius* штити оптуженог у погледу утврђивања неповољнијег чињеничног стања, примјене кривичног закона, изрицања строже кривичноправне санкције и друго. При томе, Уставни суд примјећује да је апелант исте наводе износио у поступку по жалби, о чему се Суд БиХ изјаснио (види тачку 7. одлуке). Суштински, апелант изводи закључак другачији од суда, тј. да је саслушање свједока који су у првостепеном поступку били доступни а није предложено њихово саслушање њега довело у неповољнију ситуацију. Међутим, Уставни суд запажа да је Суд БиХ одговорио на то питање указујући да се Тужилаштво жалило у потребном обиму с обзиром на првостепену осуђујућу пресуду, а по наводима жалбе одбране било је потребно разјаснити одређене чињенице (види тачку 7. одлуке). Имајући у виду укинуту осуђујућу пресуду, не може се говорити о неповољнијем утврђивању чињеничног стања у погледу извршиоца убиства, што је суд објаснио (види тачку 9. одлуке). Дакле, супротно апелантовим наводима, Уставни суд налази да дато образложење суда није произвољно, а апелант није доведен у тежи положај од оног у којем је био прије него што је поднио жалбу. С обзиром на наведено, Уставни суд не налази да су редовни судови у оспореним одлукама поступили противно принципу забране *reformatio in peius*.

26. Даље, у односу на остале апелантове наводе (види тачку 12. одлуке) којима у коначници проблематизује доношење осуђујуће пресуде, односно утврђивање његове кривице, Уставни суд подсећа да је, према пракси Европског

суда, првенствено на домаћим органима, нарочито судовима, да рјешавају проблеме тумачења домаћих закона. Европски суд истиче да не треба поступати као суд "четврте инстанце", те да стога неће, према члану 6. став 1. Европске конвенције (којем кореспондира члан II/3.е) Устава Босне и Херцеговине), доводити у питање оцјену домаћих судова, осим ако се њихова утврђења могу сматрати произвољним или "очигледно неразумним" (види Европски суд, *Außerer против Босне и Херцеговине*, одлука од 17. децембра 2019. године, представка број 52871/13, тачка 23. с даљњим референцама). Такву праксу досљедно прати и Уставни суд у односу на одлуке редовних судова (види, између осталих, Одлуку о допустивости и меритуму број *АП-4033/20* од 22. јуна 2022. године, тач. од 42. до 45. с даљњим референцама, објављену на www.ustavnisud.ba). Супротно наводима из апелације, Уставни суд није могао закључити да је редовни суд начином спровођења доказног поступка и оценом доказа у тој кривичноправној ствари изашао из оквира дискреције слободне оцјене доказа на начин који би могао водити кршењу члана 6. став 1. Европске конвенције, о чему је дао јасна образложења, а о чему се Уставни суд у претходним тачкама већ изјаснио. Уставни суд запажа да редовни суд није имао ни најмању сумњу у погледу неког од доказа и да га није тумачио на начин који је био неповољнији по апеланта, последично чему у конкретном случају није дошло ни до кршења принципа *in dubio pro reo* као посебног израза пресумпције невиности, у смислу члана 6. став 2. Европске конвенције.

27. С обзиром на све наведено, Уставни суд сматра да није повријеђено апелантово право на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. Европске конвенције.

VII. Закључак

28. Уставни суд закључује да нема кршења права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. Европске конвенције у кривичном поступку против апеланта сагледаном у цјелини. Редовни судови су о свим питањима која апелант проблематизује апелацијом дали довољна и релевантна образложења у оспореним одлукама тако да се одлуке редовних судова о тим питањима не могу оцијенити произвољним, а оцјена доказа није изашла из оквира дискреције слободне оцјене доказа, нити је дошло до повреде принципа *in dubio pro reo* и *reformatio in peius*.

29. На основу члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

30. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3585/21**, rješavajući apelaciju **Envera Buze**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **Envera Buze** podnesena protiv Presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. juna 2021. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Enver Buza (u daljnjem tekstu: apelant) iz Sarajeva, kojeg zastupa Vasvija Vidović, advokatica iz Sarajeva, podnio je 22. oktobra 2021. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) br. S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. juna 2021. godine i S1 1 K 021682 16 Kri od 30. septembra 2019. godine. Apelant je tražio i da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi odložio izvršenje kazne zatvora koja mu je izrečena osporenim presudama.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Ustavni sud je donio Odluku o privremenoj mjeri broj AP-3585/21 od 3. novembra 2021. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) kojom je odbio apelantov zahtjev.

3. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Suda BiH i Tužilaštva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužilaštvo) zatraženo je da dostave odgovore na apelaciju. Pozvani su dostavili odgovore, koji su radi eventualnog izjašnjenja proslijeđeni apelantu. Apelant nije u ostavljenom roku dostavio izjašnjenje na odgovore.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Presudom broj S11 k 021682 16 Kri od 30. septembra 2019. godine Sud BiH je apelanta proglasio krivim da je počinio krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, pa ga je osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina. Rješenjem broj S1 1 k 021682 20 Kžk od 2. oktobra 2020. godine Sud BiH je uvažio apelantovu žalbu, ukinuo prvostepenu presudu i odredio održavanje pretresa pred drugostepenim vijećem.

6. Sud BiH je donio Presudu broj S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. juna 2021. godine kojom je apelanta proglasio krivim da je počinio krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljnjem tekstu: KZSFRJ) u vezi sa članom 86. stav 2. i članom 87. stav 3. Dopunskog protokola uz ženevske konvencije od 12. augusta 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (u daljnjem tekstu: Dopunski protokol), te u vezi sa članom 30. stav 2. KZSFRJ. Apelant je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina. U obrazloženju je, između ostalog, navedeno da je sud utvrdio da je apelant za vrijeme rata u BiH, u vrijeme oružanog sukoba između Armije BiH i HVO-a, u svojstvu vršioca dužnosti komandanta Samostalnog bataljona Prozor Armije BiH (u daljnjem tekstu: SBP), postupao suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava. Sud je naveo da je vojna jedinica nad kojom je apelant imao stvarnu i efektivnu kontrolu napala selo Uzdol i ubila 27 civila hrvatske nacionalnosti. Dalje je utvrđeno da je apelant bio u blizini mjesta gdje su se dešavala ubistva i da je, s ciljem rukovođenja i komandiranja, posmatrao tok akcije, te je, iako je znao da je zločin počinjen, propustio da preduzme neophodne i razumne mjere kako bi učinioci tog djela bili kažnjeni.

7. Sud je naveo koje je dokaze iz prvostepenog postupka prihvatio. Odbrana je isticala da ne treba uvažiti prijedlog Tužilaštva za saslušanje svjedoka M. Č. i Đ. Đ. s obzirom na činjenicu da Tužilaštvo nije ulagalo žalbu na prvostepenu presudu u odnosu na činjenično stanje. U vezi s tim, odbrana je istakla da je Tužilaštvo bilo dužno da ispita svjedoke u prvostepenom postupku. Međutim, Sud BiH je donio odluku da se saslušaju svjedoci koje je predložilo Tužilaštvo, uz odbijanje prigovora odbrane da se na taj način krši princip zabrane *reformatio in peius*. U vezi s tim, sud je naveo da zabrana preinačenja na teže štiti optuženog u pogledu nepovoljnijeg utvrđivanja činjeničnog stanja, primjene krivičnog zakona, odnosno izricanja strože krivičnopravne sankcije nego što je to bilo u pobijanoj presudi. Međutim, odbrana je žalbom koja je uvažena ukazala na to da u pobijanoj presudi "nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama kada su u pitanju izvršioци ubistava", tj. ko je učestvovao u izvršenju krivičnog djela, pa je postupak obnovljen. Stoga je, kako je sud naveo, obaveza Tužilaštva da dokaže optužbu.

8. Dalje, razmatrajući prigovor odbrane da u događaju nisu stradali civili, sud je na osnovu nalaza vještaka, iskaza pripadnika SBP-a i oštećenih zaključio da se radi o civilima, licima u poznim godinama života ili djeci i ženama, koji su ubijeni u kući ili u blizini kuće. Sud je zaključio da lica koja su ubijena nisu bila aktivni učesnici u neprijateljstvima, nisu pružala otpor, nisu predstavljala bilo kakvu opasnost, odnosno ništa ih nije legitimiralo kao vojni cilj, a nije se radilo ni o "naoružanim civilima", kako je tvrdila odbrana.

9. S obzirom na to da je apelantu na teret bila stavljena komandna odgovornost nečinjenjem, sud je detaljno obrazložio institut komandne odgovornosti, šta ona podrazumijeva u skladu s domaćim i međunarodnim pravom te elemente koji moraju biti ispunjeni. Odbrana je negirala apelantovu odgovornost isticanjem da je apelant bio postavljen za "vršioca dužnosti" te da stoga ne može odgovarati. Osim toga, isticali su da je apelant za vršioca dužnosti postavljen "samo kako bi sredio stanje u bataljonu i doveo ga do stanja pravilne borbene upotrebe". Te prigovore odbrane sud je ocijenio neosnovanim ukazujući na nalaz i mišljenje vještaka vojne struke D. K. iz kojeg proizlazi da je apelant imao sva ovlaštenja i dužnosti nad jedinicom koja mu je povjerena. Navedeno je potvrdio i vještak odbrane, a potkrijepljeno je i materijalnom dokumentacijom, kao i brojnim iskazima svjedoka. Sud je zaključio da je apelant prilikom napada na Uzdol bio vršilac dužnosti komandanta, pa samim tim i komandant akcije. S obzirom na obrazloženje prvostepenog suda da je prilikom napada bilo i pripadnika MUP-a, zbog čega je presuda i ukinuta, postavilo se pitanje izjave izjave izjave nad njima. Pozivajući se na apelantov izvještaj od 20. septembra 1993. godine, nalaz vještaka D. K. i iskaze brojnih svjedoka, sud je zaključio da je nekoliko pripadnika MUP-a bilo pod neposrednom apelantovom kontrolom i da je njihov pravac kretanja bila škola na Ceru.

10. Sud je također ispitao navode odbrane koja je ukazivala na događaje koji su prethodili napadu, činjenicu da je apelant bio smijenjen, da je za komandanta postavljen Z. S., odnosno da je SBP bio potčinjen 317. brdskoj brigadi i njenom komandantu, te da je naredbu za napad na Uzdol izdao S. H. Suprotno tvrdnjama odbrane, sud je iz provedenih dokaza utvrdio da je apelant rukovodio i komandirao akcijom na Uzdol, kako je to u svom nalazu i mišljenju naveo vještak vojne struke D. K. Vještak je u nalazu naveo da je apelant pripremio jedinice, da je procijenio situaciju, donosio odluke, izdavao zadatke i pratio tok njihovog izvršenja, kao i da je, u konačnici, primio izvještaj o realizaciji zadatka. Sve navedeno je potvrđeno iskazima svjedoka i materijalnom dokumentacijom. Sud je u cijelosti poklonio vjeru nalazu vještaka optužbe D. K. te je ocijenio da je nalaz sačinjen na objektivna načina, u skladu s pravilima struke i vještina

stečenim dugogodišnjim iskustvom. Sud je također naveo da se vještak izjasnio o svim pitanjima koja su od značaja za donošenje zakonite i pravilne presude. Nalaz vještaka odbrane je, prema ocjeni suda, bio nelogičan, kontradiktoran izvedenim dokazima i zasnivao se na apelantovoj izjavi. Sud je dalje zaključio da SBP nije bio potčinjen 317. brigadi i komandantu E. Z. u vrijeme napada, opet ukazujući na brojne dokaze na osnovu kojih je izveo taj zaključak i koje je detaljno obrazložio. Da je bilo potčinjenosti 317. brigadi, kako je naveo sud, osporio je i sam apelant jer je izvještaj i sve ostale informacije dostavio komandi Šestog korpusa, a ne komandi Trećeg korpusa u čijem je sastavu bila 317. brigada.

11. U odnosu na apelantovu odgovornost za preduzimanje neophodnih i razumnih mjera kako bi kaznio podređene zbog počinjenja krivičnog djela, Sud BiH je naglasio da je apelant bio vršilac dužnosti komandanta, s ovlaštenjima i obavezama kao komandant, ukazujući na dokaze iz kojih proizlazi takav zaključak. Dalje, sud je zaključio da je apelant znao, odnosno imao jasne i konkretne informacije da su njegovi potčinjeni počinili zločin nad civilima. Taj zaključak se također zasnivao na nalazu vještaka D. K., iskazima svjedoka, pripadnicima SBP-a i oštećenih, ali i na izvještaju samog apelanta u kojem spominje ubijene civile. Kako je sud obrazložio, čak i da apelant nije znao za ubistva civila tokom akcije, nakon toga su predsjednik Republike Bosne i Hercegovine, Vrhovna komanda i druga nadležna lica zahtijevali od apelanta da ispita šta se desilo. Konačno, sud je utvrdio da apelant nije preduzeo bilo kakve mjere kako bi kaznio počinioce krivičnog djela. Sud se pozvao na nalaz vještaka u kojem je navedeno da je apelantov izvještaj u pogledu stradanja civila "neupotrebljiv" i da mu nedostaje dio o preduzetim mjerama. Također, vještak kojem je sud poklonio vjeru je ukazao na dužnosti komandanta koje proizlaze iz propisa. Analizom nalaza vještaka D. K. i iskaza svjedoka (načelnika vojne sigurnosti, pomoćnika komandanta za sigurnost i referenta pomoćnika komandanta za sigurnost) sud nije mogao utvrditi da je apelant preduzeo ono što je trebalo da preduzme, odnosno da je pokrenuo istragu. Sud je istakao da je odbrana pokušala odgovornost prebaciti na zamjenika komandanta za sigurnost M. B., uz tvrdnju da je apelant naredio M. B. da provede istragu. Te navode odbrane potvrdili su svjedoci E. Đ. i Š. Đ., a odbrana se pozivala i na izvještaj O. H. i nalaz vještaka odbrane. Međutim, sud je zaključio da te tvrdnje odbrane nemaju uporište u provedenim dokazima jer dokazi upućuju na zaključak da apelant nikada to nije naredio, što je potvrdio i M. B. na glavnom pretresu. Sud je ukazao da svjedoku M. B. prilikom unakrsnog ispitivanja odbrana nije postavila pitanja u vezi s tim, te eventualno dovela u pitanje vjerodostojnost i istinitost njegovog iskaza. Imajući u vidu apelantove dužnosti i obaveze kao komandanta jedinice čiji su pripadnici postupili suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, te jasne i u potpunosti saglasne izjave svjedoka, sud je zaključio da apelant nije na istinit i objektivna način izvijestio pretpostavljene, niti je preduzeo neophodne i razumne mjere iz svoje nadležnosti kako bi počinioци bili procesuirani.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

12. Apelant u apelaciji ukazuje na povredu prava iz člana II/2. i II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). U veoma opširnoj apelaciji apelant navodi da mu je povrijeđeno pravo prvenstveno zbog proizvoljne primjene materijalnog prava ograničavanjem postupka pred apelacionim vijećem samo na ukidajući dio presude. Apelant ukazuje da Sud BiH nije dao odgovore na ključna pitanja u vezi s bitnim elementima krivičnog djela za koje je osuđen. Dalje,

apelant navodi da je Sud BiH proizvoljno tumačio ZKP i pogrešno tumačio zabranu principa *reformatio in peius*, što pojašnjava činjenicom da se Tužilaštvo žalilo samo na odluku o sankciji, a Sud BiH je odlučio da se saslušaju svjedoci koji nisu ranije saslušani na određene okolnosti. Nadalje, apelant ukazuje na pogrešnu ocjenu dokaza, te da Sud BiH nije ispitao argumente odbrane, odnosno nije razriješio nepodudarnosti u dokazima strana. Ističe da nije utvrđeno ko je izvršilac, da je vrhunac proizvoljnog zaključivanja da nema dokaza o potčinjenosti apelantovog bataljona 317. brigadi, da je komandirao bataljonom ili bio nadređeni. Apelant osporava nalaz vještaka za vojna pitanja, čiji su zaključci suprotni zaključcima pravosnažnih presuda MKSJ. Pozivajući se na iskaze svjedoka optužbe i odbrane te na materijalne dokaze, apelant ukazuje da sud nije dovoljno cijenio da li su civili "zloupotrijebili" prava, odnosno da li postoji situacija kada su civili legitimni dio napada. Prema apelantovom mišljenju, sud je propustio da utvrdi okolnosti i uzrok stradanja svakog lica koje je naveo u presudi, te ukazuje da civili nisu bili cilj napada, nego vojni objekti i vojnici pomiješani s civilima. Prema apelantovom mišljenju, sve navedeno je uzrokovalo povredu principa jednakosti strana i principa *in dubio pro reo*. Apelant, također, navodi da mu je prekršeno pravo na obrazloženu odluku ukazujući, između ostalog, da se drugostepeni sud površno osvrnuo na žalbene argumente i paušalno zaključio da nisu osnovani, bez ocjene cijele grupe dokaza.

b) Odgovori na apelaciju

13. Sud BiH u odgovoru na apelaciju navodi da je apelacija neosnovana i da je apelant sve navode koje je iznio u apelaciji iznosio pred sudom. Sud je dalje uputio na svoje zaključke iz odluke navodeći da nije došlo do povreda koje apelant navodi u vezi s pravom na pravičan postupak.

14. Tužilaštvo je odgovorilo slično kao i Sud BiH, tj. da nije došlo do povrede i da je apelacija neosnovana, te da je sud dao jasne odgovore o elementima krivičnog djela, apelantovoj odgovornosti i ostalom, upućujući na odgovarajuće tačke osporene odluke.

V. Relevantni propisi

15. **Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 49/17 – odluka USBiH i 42/18 – rješenje USBiH, 65/18, 22/21 – odluka USBiH i 8/22 – rješenje USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 14.

Jednakost u postupanju

(1) *Sud je dužan da stranke i branioca tretira na jednak način i da svakoj od strana pruži jednake mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnom pretresu.*

(2) *Sud, Tužitelj i drugi organi koji učestvuju u postupku dužni su s jednakom pažnjom da ispituju i utvrđuju kako činjenice koje terete osumnjičenog, odnosno optuženog, tako i one koje im idu u korist.*

Član 15.

Slobodna ocjena dokaza

Pravo Suda, Tužitelja i drugih organa koji učestvuju u krivičnom postupku da ocjenjuju postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

Član 290. stav (7)

Sadržaj presude

(7) *Sud će određeno i potpuno iznijeti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito*

ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza, iz kojih razloga nije uvažio pojedine prijedloge stranaka, iz kojih razloga je odlučio da se ne sasluša neposredno svjedok ili vještak čiji je iskaz pročitao, kojim razlozima se rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično djelo i krivična odgovornost optuženog i pri primjenjivanju određenih odredaba Krivičnog zakona na optuženog i njegovo djelo.

Član 307.

Zabrana reformatio in peius

Ako je podnesena žalba samo u korist optuženog, presuda se ne smije izmijeniti na njegovu štetu.

VI. Dopustivost i meritum

16. Ustavni sud utvrđuje da apelacija ispunjava uvjete propisane članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, kao i da je podnesena u roku, da ispunjava i ostale uvjete dopustivosti iz člana 18. stav (3) Pravila Ustavnog suda, te da nije očigledno (*prima facie*) neosnovana, u smislu odredbe člana 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda.

17. Apelant pobija navedene presude tvrdeći da su mu tim presudama povrijeđena prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije.

18. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

19. Član 6. stav 1. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1) Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ustanovljenim zakonom.

20. Ustavni sud zapaža da apelant, u suštini, ponavlja navode koje je iznosio u redovnom postupku. Naime, apelant navodi da je sud proizvoljno ocijenio dokaze, odnosno da nije cijenio određene dokaze odbrane, da presuda nema odgovarajuće obrazloženje, da je primjena prava pogrešna i da su, posljedično, pogrešno utvrđene relevantne činjenice, te da je povrijeđen princip *in dubio pro reo*. Apelant, također, smatra da je došlo do povrede principa *reformatio in peius* jer je sud prihvatio dokaze Tužilaštva u ponovljenom postupku.

21. U odnosu na apelantove navode da presuda nema odgovarajuće obrazloženje, Ustavni sud podsjeća da, prema utvrđenoj praksi Evropskog suda, pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv dio prava na pravično suđenje i ono obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke. Naime, nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudskoj odluci može ukazivati, između ostalog, na arbitrarno sudsko odlučivanje. Međutim, to ne znači i obavezu sudova da detaljno odgovore na svaki argument koji stranke iznesu u postupku, odnosno u žalbama ili drugim odgovarajućim podnescima, već moraju odgovoriti na one argumente koji su ključni i odlučujući za donošenje odluke (vidi, npr. Evropski sud, *Ajdarić protiv Hrvatske*, presuda od 13. decembra 2011. godine, aplikacija broj 20883/09, tačka 34, i Ustavni sud, npr. Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-2478/06 od 17. septembra 2008. godine, stav 22. s daljnjim referencama, objavljena na www.ustavnisud.ba).

22. Prema utvrđenoj sudskoj praksi Evropskog suda, koja odražava princip povezan s pravilnom primjenom prava, presude sudova treba na odgovarajući način da navode razloge na kojima se zasnivaju. U predmetima koji se odnose na miješanje u prava osigurana Evropskom konvencijom Evropski sud nastoji da utvrdi da li su razlozi odluka koje su donijeli domaći sudovi automatski

ili stereotipni. Bez obzira na to, da bi zahtjevi pravičnog suđenja bili zadovoljeni, javnost i, prije svega, optuženi moraju moći razumjeti donesenu presudu. Evropski sud je ukazao da iz sudske prakse proistječe da domaća sudska odluka ne može biti okvalificirana kao proizvoljna do te mjere da ugrožava pravičnost postupka osim ako za nju nisu navedeni razlozi ili ako se navedeni razlozi zasnivaju na očiglednoj činjeničnoj ili pravnoj grešci koju je počinio domaći sud i koja je dovela do "uskraćivanja pravde" (vidi Evropski sud, *Moreira Ferreira protiv Portugala* (broj 2), presuda od 11. jula 2017. godine, predstavka broj 19867/12, tačka 85).

23. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je Sud BiH u obrazloženju presude naveo materijalne propise koje je primijenio imajući u vidu za šta je apelant optužen, utvrdio da su ispunjeni svi elementi krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, te analizirao pitanje komandne odgovornosti. Ustavni sud primjećuje da je sud posebno ispitaio navode odbrane o tome da li se radi o civilima, odnosno da li su postojale okolnosti koje su mogle opravdati napad na civile. Sud je dokazima koje je naveo i analizirao u presudi utvrdio da su oštećeni bili civili, a ne "naoružani civili" i da nije bilo neselektivnog granatiranja od HVO-a, kako je tvrdila odbrana (vidi tačku 8. odluke). Dalje, s obzirom na to da je apelant optužen po komandnoj odgovornosti, sud je ispitaio da li su ispunjeni elementi komandne odgovornosti i utvrdio apelantovu krivicu (vidi tač. 8. i 9. odluke).

24. Zatim, iz obrazloženja osporene odluke ne proizlazi da je sud stav o vjerodostojnosti, analizi i ocjeni dokaza izveo paušalnim navođenjem i zaključivanjem, već upravo suprotno, dajući u pogledu ocjene dokaza detaljno obrazloženje koje se Ustavnom sudu ne čini očigledno proizvoljnim. Sud je naveo sadržaj dokaza, odnosno opisao postupak njihove ocjene generalno, ali i pojedinačno. U takvim situacijama od esencijalne je važnosti osigurati, u konvencijskom smislu, da prava odbrane budu poštovana, a što se prvenstveno ogleda u tome da optuženom mora biti data adekvatna i pogodna prilika da se suoči s dokazom i da ga ospori, što u konkretnom predmetu nije izostalo. Pri tome, Ustavni sud zapaža da je pred drugostepenim sudom posebna pažnja posvećena upravo apelantovim navodima da on ne može odgovarati, kako je odbrana tvrdila, jer je bio vršilac dužnosti komandanta, da je smijenjen, da je viši starješina bio na terenu i ostalo (vidi tačku 9). Međutim, Sud BiH je jasno naveo, ukazujući na nalaz vještaka D. K., ali i na izjave brojnih svjedoka – pripadnika SBP-a i vojnih starješina, materijalnu dokumentaciju, kao i na iskaz vještaka odbrane i apelantove izvještaje, da je apelant komandirao i da je imao efektivnu kontrolu nad podređenim pripadnicima SBP-a. Također, Sud BiH je na osnovu provedenih dokaza utvrdio da apelant nije preduzeo nikakve mjere kako bi se kaznili izvršioci krivičnog djela (vidi tačku 10), a apelant taj zaključak nije doveo u sumnju ni u postupku pred redovnim sudom niti navodima iz apelacije. Pritom, Ustavni sud ponovo ističe da iz obrazloženja osporene presude proizlazi da je apelantu bilo omogućeno da učestvuje kako u predlaganju i izvođenju dokaza tako i u pobijanju dokaza optužbe, te da nije u nadležnosti Ustavnog suda da cijeni sadržaj izvedenih dokaza niti da se bavi utvrđivanjem njihove istinitosti, kao ni same apelantove krivičnopravne odgovornosti, tj. krivice. Međutim, činjenica da je analizom dokaza, čak i onih na koje se apelant poziva, Sud BiH došao do zaključka koji apelantu ne odgovara nikako ne dovodi u pitanje pravičnost postupka. S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da su u osporenim odlukama navedeni jasni i dovoljni razlozi kako o činjeničnim tako i o pravnim utvrđenjima, zbog čega se ne može reći da su osporene presude proizvoljne ili "očigledno nerazumne", odnosno da nisu obrazložene.

25. U odnosu na apelantove navode da je sud prekršio princip zabrane *reformatio in peius* zbog prihvatanja novih dokaza

Tužilaštva u ponovljenom suđenju, Ustavni sud ukazuje da je zabrana *reformatio in peius* vid zaštite optuženog lica. Ona suštinski predstavlja povlasticu za optuženog jer je cilj da optuženi koristi pravo na žalbu bez bojazni da će žalba rezultirati nepovoljnijom presudom. Dalje, zabrana *reformatio in peius* štiti optuženog u pogledu utvrđivanja nepovoljnijeg činjeničnog stanja, primjene krivičnog zakona, izricanja strože krivičnopravne sankcije i drugo. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da je apelant iste navode iznosio u postupku po žalbi, o čemu se Sud BiH izjasnio (vidi tačku 7. odluke). Suštinski, apelant izvodi zaključak drugačiji od suda, tj. da je saslušanje svjedoka koji su u prvostepenom postupku bili dostupni a nije predloženo njihovo saslušanje njega dovelo u nepovoljniju situaciju. Međutim, Ustavni sud zapaža da je Sud BiH odgovorio na to pitanje ukazujući da se Tužilaštvo žalilo u potrebnom obimu s obzirom na prvostepenu osuđujuću presudu, a po navodima žalbe odbrane bilo je potrebno razjasniti određene činjenice (vidi tačku 7. odluke). Imajući u vidu ukinutu osuđujuću presudu, ne može se govoriti o nepovoljnijem utvrđivanju činjeničnog stanja u pogledu izvršioca ubistva, što je sud objasnio (vidi tačku 9. odluke). Dakle, suprotno apelantovim navodima, Ustavni sud nalazi da dato obrazloženje suda nije proizvoljno, a apelant nije doveden u teži položaj od onog u kojem je bio prije nego što je podnio žalbu. S obzirom na navedeno, Ustavni sud ne nalazi da su redovni sudovi u osporenim odlukama postupili protivno principu zabrane *reformatio in peius*.

26. Dalje, u odnosu na ostale apelantove navode (vidi tačku 12. odluke) kojima u konačnici problematizira donošenje osuđujuće presude, odnosno utvrđivanje njegove krivice, Ustavni sud podsjeća da je, prema praksi Evropskog suda, prvenstveno na domaćim organima, naročito sudovima, da rješavaju probleme tumačenja domaćih zakona. Evropski sud ističe da ne treba postupati kao sud "četvrtе instance", te da stoga neće, prema članu 6. stav 1. Evropske konvencije (kojem korespondira član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine), dovoditi u pitanje ocjenu domaćih sudova, osim ako se njihova utvrđenja mogu smatrati proizvoljnim ili "očigledno nerazumnim" (vidi Evropski sud, *Ašćerić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 17. decembra 2019. godine, predstavka broj 52871/13, tačka 23. s daljnjim referencama). Takvu praksu dosljedno prati i Ustavni sud u odnosu na odluke redovnih sudova (vidi, između ostalih, Odluku o dopustivosti i meritumu broj AP-4033/20 od 22. juna 2022. godine, tač. od 42. do 45. s daljnjim referencama, objavljenu na www.ustavnisud.ba). Suprotno navodima iz apelacije, Ustavni sud nije mogao zaključiti da je redovni sud načinom provođenja dokaznog postupka i ocjenom dokaza u toj krivičnopravnoj stvari izašao iz okvira diskrecije slobodne ocjene dokaza na način koji bi mogao voditi kršenju člana 6. stav 1. Evropske konvencije, o čemu je dao jasna obrazloženja, a o čemu se Ustavni sud u prethodnim tačkama već izjasnio. Ustavni sud zapaža da redovni sud nije imao ni najmanju sumnju u pogledu nekog od dokaza i da ga nije tumačio na način koji je bio nepovoljniji po apelanta, posljedično čemu u konkretnom slučaju nije došlo ni do kršenja principa *in dubio pro reo* kao posebnog izraza presumpcije nevinosti, u smislu člana 6. stav 2. Evropske konvencije.

27. S obzirom na sve navedeno, Ustavni sud smatra da nije povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije.

VII. Zaključak

28. Ustavni sud zaključuje da nema kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije u krivičnom postupku protiv apelanta sagledanom u cjelini. Redovni sudovi su o svim pitanjima koja apelant problematizira apelacijom dali dovoljna i relevantna obrazloženja u osporenim odlukama tako da se odluke redovnih sudova o tim pitanjima ne mogu ocijeniti proizvoljnim, a

ocjena dokaza nije izašla iz okvira diskrecije slobodne ocjene dokaza, niti je došlo do povrede principa *in dubio pro reo* i *reformatio in peius*.

29. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

30. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3585/21**, rješavajući apelaciju **Envera Buze**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neutemeljena apelacija **Envera Buze** podnesena protiv Presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. lipnja 2021. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Enver Buza (u daljnjem tekstu: apelant) iz Sarajeva, kojeg zastupa Vasvija Vidović, odvjetnica iz Sarajeva, podnio je 22. listopada 2021. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) br. S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. lipnja 2021. godine i S1 1 K 021682 16 Kri od 30. rujna 2019. godine. Apelant je tražio i da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi odložio izvršenje kazne zatvora koja mu je izrečena osporenim presudama.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Ustavni sud je donio Odluku o privremenoj mjeri broj AP-3585/21 od 3. studenog 2021. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) kojom je odbio apelantov zahtjev.

3. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Suda BiH i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužiteljstvo) zatraženo je da dostave odgovore na apelaciju. Pozvani su dostavili odgovore, koji su radi eventualnog izjašnjenja proslijeđeni apelantu. Apelant nije u ostavljenom roku dostavio izjašnjenje na odgovore.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Presudom broj S11 k 021682 16 Kri od 30. rujna 2019. godine Sud BiH je apelanta proglasio krivim da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, pa ga je osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina. Rješenjem

broj S1 1 k 021682 20 Krž od 2. listopada 2020. godine Sud BiH je uvažio apelantovu žalbu, ukinuo prvostupanjsku presudu i odredio održavanje pretresa pred drugostupanjskim vijećem.

6. Sud BiH je donio Presudu broj S1 1 K 021682 20 Kžk od 4. lipnja 2021. godine kojom je apelanta proglasio krivim da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljnjem tekstu: KZSFRJ) u svezi sa člankom 86. stavak 2. i člankom 87. stavak 3. Dopunskog protokola uz ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (u daljnjem tekstu: Dopunski protokol), te u svezi sa člankom 30. stavak 2. KZSFRJ. Apelant je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina. U obrazloženju je, između ostalog, navedeno da je sud utvrdio da je apelant za vrijeme rata u BiH, u vrijeme oružanog sukoba između Armije BiH i HVO-a, u svojstvu vršitelja dužnosti komandanta Samostalnog bataljuna Prozor Armije BiH (u daljnjem tekstu: SBP), postupao suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava. Sud je naveo da je vojna jedinica nad kojom je apelant imao stvarnu i efektivnu kontrolu napala selo Uzdol i ubila 27 civila hrvatske nacionalnosti. Dalje je utvrđeno da je apelant bio u blizini mjesta gdje su se dešavala ubojstva i da je, s ciljem rukovođenja i komandiranja, promatrao tijekom akcije, te je, iako je znao da je zločin počinjen, propustio poduzeti nužne i razumne mjere kako bi učinitelj tog djela bili kažnjeni.

7. Sud je naveo koje je dokaze iz prvostupanjskog postupka prihvatio. Obrana je isticala da ne treba uvažiti prijedlog Tužiteljstva za saslušanje svjedoka M. Č. i Đ. Đ. s obzirom na činjenicu da Tužiteljstvo nije ulagalo žalbu na prvostupanjsku presudu u odnosu na činjenično stanje. U svezi s tim, obrana je istaknula da je Tužiteljstvo bilo dužno ispitati svjedoke u prvostupanjskom postupku. Međutim, Sud BiH je donio odluku da se saslušaju svjedoci koje je predložilo Tužiteljstvo, uz odbijanje prigovora obrane da se na taj način krši načelo zabrane *reformatio in peius*. U svezi s tim, sud je naveo da zabrana preinačenja na teže štiti optuženog u pogledu nepovoljnijeg utvrđivanja činjeničnog stanja, primjene kaznenog zakona, odnosno izricanja strože kaznenopravne sankcije nego što je to bilo u pobijanoj presudi. Međutim, obrana je žalbom koja je uvažena ukazala na to da u pobijanoj presudi "nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama kada su u pitanju izvršitelji ubojstava", tj. tko je sudjelovao u izvršenju kaznenog djela, pa je postupak obnovljen. Stoga je, kako je sud naveo, obveza Tužiteljstva da dokaže optužbu.

8. Dalje, razmatrajući prigovor obrane da u događaju nisu stradali civili, sud je na temelju nalaza vještaka, iskaza pripadnika SBP-a i oštećenih zaključio da se radi o civilima, osobama u poznim godinama života ili djeci i ženama, koji su ubijeni u kući ili u blizini kuće. Sud je zaključio da osobe koje su ubijene nisu bile aktivni sudionici u neprijateljstvima, nisu pružale otpor, nisu predstavljale bilo kakvu opasnost, odnosno ništa ih nije legitimiralo kao vojni cilj, a nije se radilo ni o "naoružanim civilima", kako je tvrdila obrana.

9. S obzirom na to da je apelantu na teret bila stavljena komandna odgovornost nečinjenjem, sud je detaljno obrazložio institut komandne odgovornosti, što ona podrazumijeva u skladu s domaćim i međunarodnim pravom te elemente koji moraju biti ispunjeni. Obrana je negirala apelantovu odgovornost isticanjem da je apelant bio postavljen za "vršitelja dužnosti" te da stoga ne može odgovarati. Osim toga, isticali su da je apelant za vršitelja dužnosti postavljen "samo kako bi sredio stanje u bataljunu i doveo ga do stanja pravilne borbene upotrebe". Te prigovore obrane sud je ocijenio neutemeljenim ukazujući na nalaz i mišljenje vještaka vojne struke D. K. iz kojeg proizlazi da je apelant imao sve ovlasti i dužnosti nad jedinicom koja mu je povjerena. Navedeno je potvrdio i vještak obrane, a potkrijepljeno je i materijalnom dokumentacijom, kao i brojnim iskazima

svjedoka. Sud je zaključio da je apelant prilikom napada na Uzdol bio vršitelj dužnosti komandanta, pa samim tim i komandant akcije. S obzirom na obrazloženje prvostupanjskog suda da je prilikom napada bilo i pripadnika MUP-a, zbog čega je presuda i ukinuta, postavilo se pitanje apelantove stvarne kontrole nad njima. Pozivajući se na apelantovo izvješće od 20. rujna 1993. godine, nalaz vještaka D. K. i iskaze brojnih svjedoka, sud je zaključio da je nekoliko pripadnika MUP-a bilo pod neposrednom apelantovom kontrolom i da je njihov pravac kretanja bila škola na Ceru.

10. Sud je također ispitao navode obrane koja je ukazivala na događaje koji su prethodili napadu, činjenicu da je apelant bio smijenjen, da je za komandanta postavljen Z. S., odnosno da je SBP bio podčinjen 317. brdskoj brigadi i njezinom komandantu, te da je naredbu za napad na Uzdol izdao S. H. Suprotno tvrdnjama obrane, sud je iz provedenih dokaza utvrdio da je apelant rukovodio i komandirao akcijom na Uzdol, kako je to u svom nalazu i mišljenju naveo vještak vojne struke D. K. Vještak je u nalazu naveo da je apelant pripremio jedinice, da je procijenio situaciju, donosio odluke, izdavao zadatke i pratio tijekom njihovog izvršenja, kao i da je, u konačnici, primio izvješće o realizaciji zadatka. Sve navedeno je potvrđeno iskazima svjedoka i materijalnom dokumentacijom. Sud je u cijelosti poklonio vjeru nalazu vještaka optužbe D. K. te je ocijenio da je nalaz sačinjen na objektivnan način, u skladu s pravilima struke i vještinama stečenim dugogodišnjim iskustvom. Sud je također naveo da se vještak izjasnio o svim pitanjima koja su od značaja za donošenje zakonite i pravilne presude. Nalaz vještaka obrane je, prema ocjeni suda, bio nelogičan, kontradiktoran izvedenim dokazima i temeljio se na apelantovoj izjavi. Sud je dalje zaključio da SBP nije bio podčinjen 317. brigadi i komandantu E. Z. u vrijeme napada, opet ukazujući na brojne dokaze na temelju kojih je izveo taj zaključak i koje je detaljno obrazložio. Da je bilo podčinjenosti 317. brigadi, kako je naveo sud, osporio je i sam apelant jer je izvješće i sve ostale informacije dostavio komandi Šestog korpusa, a ne komandi Trećeg korpusa u čijem je sastavu bila 317. brigada.

11. U odnosu na apelantovu odgovornost za poduzimanje nužnih i razumnih mjera kako bi kaznio podređene zbog počinjenja kaznenog djela, Sud BiH je naglasio da je apelant bio vršitelj dužnosti komandanta, s ovlastima i obvezama kao komandant, ukazujući na dokaze iz kojih proizlazi takav zaključak. Dalje, sud je zaključio da je apelant znao, odnosno imao jasne i konkretne informacije da su njegovi podčinjeni počinili zločin nad civilima. Taj zaključak se također temeljio na nalazu vještaka D. K., iskazima svjedoka, pripadnicima SBP-a i oštećenih, ali i na izvješću samog apelanta u kojem spominje ubijene civile. Kako je sud obrazložio, čak i da apelant nije znao za ubojstva civila tijekom akcije, nakon toga su predsjednik Republike Bosne i Hercegovine, Vrhovna komanda i druge nadležne osobe zahtijevali od apelanta da ispita što se desilo. Konačno, sud je utvrdio da apelant nije poduzeo bilo kakve mjere kako bi kaznio počinitelje kaznenog djela. Sud se pozvao na nalaz vještaka u kojem je navedeno da je apelantovo izvješće u pogledu stradanja civila "neupotrebljivo" i da mu nedostaje dio o poduzetim mjerama. Također, vještak kojem je sud poklonio vjeru je ukazao na dužnosti komandanta koje proizlaze iz propisa. Analizom nalaza vještaka D. K. i iskaza svjedoka (načelnika vojne sigurnosti, pomoćnika komandanta za sigurnost i referenta pomoćnika komandanta za sigurnost) sud nije mogao utvrditi da je apelant poduzeo ono što je trebao poduzeti, odnosno da je pokrenuo istragu. Sud je istaknuo da je obrana pokušala odgovornost prebaciti na zamjenika komandanta za sigurnost M. B., uz tvrdnju da je apelant naredio M. B. da provede istragu. Te navode obrane potvrdili su svjedoci E. Đ. i Š. Đ., a obrana se pozivala i na izvješće O. H. i nalaz vještaka obrane. Međutim, sud je zaključio da te tvrdnje obrane nemaju uporište u provedenim

dokazima jer dokazi upućuju na zaključak da apelant nikada to nije naredio, što je potvrdio i M. B. na glavnom pretresu. Sud je ukazao da svjedoku M. B. prilikom unakrsnog ispitivanja odbrana nije postavila pitanja u svezi s tim, te eventualno dovela u pitanje vjerodostojnost i istinitost njegovog iskaza. Imajući u vidu apelantove dužnosti i obveze kao komandanta jedinice čiji su pripadnici postupili suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, te jasne i u potpunosti suglasne izjave svjedoka, sud je zaključio da apelant nije na istinit i objektivan način izvjestio pretpostavljene, niti je poduzeo nužne i razumne mjere iz svoje nadležnosti kako bi počinitelji bili procesuirani.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

12. Apelant u apelaciji ukazuje na povredu prava iz članka II/2. i II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija). U veoma opširnoj apelaciji apelant navodi da mu je povrijeđeno pravo prvenstveno zbog proizvoljne primjene materijalnog prava ograničavanjem postupka pred apelacijskim vijećem samo na ukidajući dio presude. Apelant ukazuje da Sud BiH nije dao odgovore na ključna pitanja u svezi s bitnim elementima kaznenog djela za koje je osuđen. Dalje, apelant navodi da je Sud BiH proizvoljno tumačio ZKP i pogrešno tumačio zabranu načela *reformatio in peius*, što pojašnjava činjenicom da se Tužiteljstvo žalilo samo na odluku o sankciji, a Sud BiH je odlučio da se saslušaju svjedoci koji nisu ranije saslušani na određene okolnosti. Nadalje, apelant ukazuje na pogrešnu ocjenu dokaza, te da Sud BiH nije ispitao argumente odbrane, odnosno nije razriješio nepodudarnosti u dokazima strana. Ističe da nije utvrđeno tko je izvršitelj, da je vrhunac proizvoljnog zaključivanja da nema dokaza o podčinjenosti apelantovog bataljuna 317. brigadi, da je komandirao bataljunom ili bio nadređeni. Apelant osporava nalaz vještaka za vojna pitanja, čiji su zaključci suprotni zaključcima pravomoćnih presuda MKSJ. Pozivajući se na iskaze svjedoka optužbe i odbrane te na materijalne dokaze, apelant ukazuje da sud nije dovoljno cijenio jesu li civili "zloupotrijebili" prava, odnosno postoji li situacija kada su civili legitimni dio napada. Prema apelantovom mišljenju, sud je propustio utvrditi okolnosti i uzrok stradanja svake osobe koju je naveo u presudi, te ukazuje da civili nisu bili cilj napada, nego vojni objekti i vojnici pomiješani s civilima. Prema apelantovom mišljenju, sve navedeno je uzrokovalo povredu načela jednakosti strana i načela *in dubio pro reo*. Apelant, također, navodi da mu je prekršeno pravo na obrazloženu odluku ukazujući, između ostalog, da se drugostupanjski sud površno osvrnuo na žalbene argumente i paušalno zaključio da nisu utemeljeni, bez ocjene cijele skupine dokaza.

b) Odgovori na apelaciju

13. Sud BiH u odgovoru na apelaciju navodi da je apelacija neutemeljena i da je apelant sve navode koje je iznio u apelaciji iznosio pred sudom. Sud je dalje uputio na svoje zaključke iz odluke navodeći da nije došlo do povreda koje apelant navodi u svezi s pravom na pravičan postupak.

14. Tužiteljstvo je odgovorilo slično kao i Sud BiH, tj. da nije došlo do povrede i da je apelacija neutemeljena, te da je sud dao jasne odgovore o elementima kaznenog djela, apelantovoj odgovornosti i ostalom, upućujući na odgovarajuće točke osporene odluke.

V. Relevantni propisi

15. **Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 49/17 – odluka USBiH i 42/18

– rješenje USBiH, 65/18, 22/21 – odluka USBiH i 8/22 – rješenje USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Članak 14.

Jednakost u postupanju

(1) *Sud je dužan stranke i branitelja tretirati na istovjetan način i svakoj stranci pružiti istovjetne mogućnosti glede pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnoj raspravi.*

(2) *Sud, Tužitelj i druga tijela koja sudjeluju u postupku dužna su s jednakom pažnjom ispitivati i utvrđivati kako činjenice koje osumnjičenika odnosno optuženika terete, tako i one koje mu idu u korist.*

Članak 15.

Slobodna ocjena dokaza

Pravo Suda, Tužitelja i drugih tijela koja sudjeluju u kaznenom postupku da ocjenjuju postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

Članak 290. stavak (7)

Sadržaj presude

(7) *Sud će određeno i potpuno iznijeti koje činjenice i iz kojih razloga smatra dokazanim ili nedokazanim, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, iz kojih razloga nije uvažio pojedine prijedloge stranaka, iz kojih je razloga odlučio da se ne ispita izravno svjedok ili vještak čiji je iskaz pročitao, kojim razlozima se rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju postoji li kazneno djelo i kaznena odgovornost optuženika te pri primjenjivanju određenih odredaba kaznenog zakona na optuženika i kazneno djelo.*

Članak 307.

Zabrana izmjene nagore (reformatio in peius)

Ako je žalba podnesena samo u korist optuženika, presuda se ne smije izmijeniti na njegovu štetu.

VI. Dopustivost i meritum

16. Ustavni sud utvrđuje da apelacija ispunjava uvjete propisane člankom VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, kao i da je podnesena u roku, da ispunjava i ostale uvjete dopustivosti iz članka 18. stavak (3) Pravila Ustavnog suda, te da nije očigledno (*prima facie*) neutemeljena, u smislu odredbe članka 18. stavak (4) Pravila Ustavnog suda.

17. Apelant pobija navedene presude tvrdeći da su mu tim presudama povrijeđena prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije.

18. Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2 što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima, i druga prava vezana za krivične postupke.

19. Članak 6. stavak 1. Europske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1) Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obveza ili kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim sudom ustanovljenim zakonom.

20. Ustavni sud zapaža da apelant, u biti, ponavlja navode koje je iznosio u redovnom postupku. Naime, apelant navodi da je sud proizvoljno ocijenio dokaze, odnosno da nije cijenio određene dokaze odbrane, da presuda nema odgovarajuće obrazloženje, da je primjena prava pogrešna i da su, posljedično, pogrešno utvrđene relevantne činjenice, te da je povrijeđeno načelo *in dubio pro reo*. Apelant, također, smatra da je došlo do povrede načela *reformatio*

in peius jer je sud prihvatio dokaze Tužiteljstva u ponovljenom postupku.

21. U odnosu na apelantove navode da presuda nema odgovarajuće obrazloženje, Ustavni sud podsjeća da, prema utvrđenoj praksi Europskog suda, pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv dio prava na pravično suđenje i ono obvezuje sudove da obrazlože svoje odluke. Naime, nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudskoj odluci može ukazivati, između ostalog, na arbitrarno sudsko odlučivanje. Međutim, to ne znači i obvezu sudova da detaljno odgovore na svaki argument koji stranke iznesu u postupku, odnosno u žalbama ili drugim odgovarajućim podnescima, već moraju odgovoriti na one argumente koji su ključni i odlučujući za donošenje odluke (vidi, npr. Europski sud, *Ajdarić protiv Hrvatske*, presuda od 13. prosinca 2011. godine, aplikacija broj 20883/09, točka 34., i Ustavni sud, npr. Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-2478/06 od 17. rujna 2008. godine, stavak 22. s daljnjim referencama, objavljena na www.ustavnisud.ba).

22. Prema utvrđenoj sudskoj praksi Europskog suda, koja odražava načelo povezano s pravilnom primjenom prava, presude sudova trebaju na odgovarajući način navoditi razloge na kojima se temelje. U predmetima koji se odnose na miješanje u prava osigurana Europskom konvencijom Europski sud nastoji da utvrdi jesu li razlozi odluka koje su donijeli domaći sudovi automatski ili stereotipni. Bez obzira na to, da bi zahtjevi pravičnog suđenja bili zadovoljeni, javnost i, prije svega, optuženi moraju moći razumjeti donesenu presudu. Europski sud je ukazao da iz sudske prakse proistječe da domaća sudska odluka ne može biti okvalificirana kao proizvoljna do te mjere da ugrožava pravičnost postupka osim ako za nju nisu navedeni razlozi ili ako se navedeni razlozi temelje na očiglednoj činjeničnoj ili pravnoj grešci koju je počinio domaći sud i koja je dovela do "uskraćivanja pravde" (vidi Europski sud, *Moreira Ferreira protiv Portugala (broj 2)*, presuda od 11. srpnja 2017. godine, predstavka broj 19867/12, točka 85.).

23. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je Sud BiH u obrazloženju presude naveo materijalne propise koje je primijenio imajući u vidu za što je apelant optužen, utvrdio da su ispunjeni svi elementi kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, te analizirao pitanje komandne odgovornosti. Ustavni sud primjećuje da je sud posebno ispitao navode obrane o tome radi li se o civilima, odnosno jesu li postojale okolnosti koje su mogle opravdati napad na civile. Sud je dokazima koje je naveo i analizirao u presudi utvrdio da su oštećeni bili civili, a ne "naoružani civili" i da nije bilo neselektivnog granatiranja od HVO-a, kako je tvrdila obrana (vidi točku 8. odluke). Dalje, s obzirom na to da je apelant optužen po komandnoj odgovornosti, sud je ispitao jesu li ispunjeni elementi komandne odgovornosti i utvrdio apelantovu krivicu (vidi toč. 8. i 9. odluke).

24. Zatim, iz obrazloženja osporene odluke ne proizlazi da je sud stav o vjerodostojnosti, analizi i ocjeni dokaza izveo paušalnim navođenjem i zaključivanjem, već upravo suprotno, dajući u pogledu ocjene dokaza detaljno obrazloženje koje se Ustavnom sudu ne čini očigledno proizvoljnim. Sud je naveo sadržaj dokaza, odnosno opisao postupak njihove ocjene općenito, ali i pojedinačno. U takvim situacijama od esencijalne je važnosti osigurati, u konvencijskom smislu, da prava obrane budu poštovana, a što se prvenstveno ogleda u tome da optuženom mora biti dana adekvatna i pogodna prilika da se suoči s dokazom i da ga ospori, što u konkretnom predmetu nije izostalo. Pri tome, Ustavni sud zapaža da je pred drugostupanjskim sudom posebna pozornost posvećena upravo apelantovim navodima da on ne može odgovarati, kako je obrana tvrdila, jer je bio vršitelj dužnosti komandanta, da je smijenjen, da je viši starješina bio na terenu i ostalo (vidi točku 9.). Međutim, Sud BiH je jasno naveo, ukazujući na nalaz vještaka D. K., ali i na izjave brojnih svjedoka

– pripadnika SBP-a i vojnih starješina, materijalnu dokumentaciju, kao i na iskaz vještaka obrane i apelantova izvješća, da je apelant komandirao i da je imao efektivnu kontrolu nad podređenim pripadnicima SBP-a. Također, Sud BiH je na temelju provedenih dokaza utvrdio da apelant nije poduzeo nikakve mjere kako bi se kaznili izvršitelji kaznenog djela (vidi točku 10.), a apelant taj zaključak nije doveo u sumnju ni u postupku pred redovnim sudom niti navodima iz apelacije. Pritom, Ustavni sud ponovno ističe da iz obrazloženja osporene presude proizlazi da je apelantu bilo omogućeno da sudjeluje kako u predlaganju i izvođenju dokaza tako i u pobijanju dokaza optužbe, te da nije u nadležnosti Ustavnog suda da cijeni sadržaj izvedenih dokaza niti da se bavi utvrđivanjem njihove istinitosti, kao ni same apelantove kaznenopravne odgovornosti, tj. krivice. Međutim, činjenica da je analizom dokaza, čak i onih na koje se apelant poziva, Sud BiH došao do zaključka koji apelantu ne odgovara nikako ne dovodi u pitanje pravičnost postupka. S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da su u osporenim odlukama navedeni jasni i dovoljni razlozi kako o činjeničnim tako i o pravnim utvrđenjima, zbog čega se ne može reći da su osporene presude proizvoljne ili "očigledno nerazumne", odnosno da nisu obrazložene.

25. U odnosu na apelantove navode da je sud prekršio načelo zabrane *reformatio in peius* zbog prihvatanja novih dokaza Tužiteljstva u ponovljenom suđenju, Ustavni sud ukazuje da je zabrana *reformatio in peius* vid zaštite optužene osobe. Ona suštinski predstavlja povlasticu za optuženog jer je cilj da optuženi koristi pravo na žalbu bez bojazni da će žalba rezultirati nepovoljnijom presudom. Dalje, zabrana *reformatio in peius* štiti optuženog u pogledu utvrđivanja nepovoljnijeg činjeničnog stanja, primjene kaznenog zakona, izricanja strože kaznenopravne sankcije i drugo. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da je apelant iste navode iznosio u postupku po žalbi, o čemu se Sud BiH izjasnio (vidi točku 7. odluke). Suštinski, apelant izvodi zaključak drugačiji od suda, tj. da je saslušanje svjedoka koji su u prvostupanjskom postupku bili dostupni a nije predloženo njihovo saslušanje njega dovelo u nepovoljniju situaciju. Međutim, Ustavni sud zapaža da je Sud BiH odgovorio na to pitanje ukazujući da se Tužiteljstvo žalilo u potrebnom opsegu s obzirom na prvostupanjsku osuđujuću presudu, a po navodima žalbe obrane bilo je potrebno razjasniti određene činjenice (vidi točku 7. odluke). Imajući u vidu ukinutu osuđujuću presudu, ne može se govoriti o nepovoljnijem utvrđivanju činjeničnog stanja u pogledu izvršitelja ubojstva, što je sud objasnio (vidi točku 9. odluke). Dakle, suprotno apelantovim navodima, Ustavni sud nalazi da dano obrazloženje suda nije proizvoljno, a apelant nije doveden u teži položaj od onog u kojem je bio prije nego što je podnio žalbu. S obzirom na navedeno, Ustavni sud ne nalazi da su redovni sudovi u osporenim odlukama postupili protivno načelu zabrane *reformatio in peius*.

26. Dalje, u odnosu na ostale apelantove navode (vidi točku 12. odluke) kojima u konačnici problematizira donošenje osuđujuće presude, odnosno utvrđivanje njegove krivice, Ustavni sud podsjeća da je, prema praksi Europskog suda, prvenstveno na domaćim organima, naročito sudovima, da rješavaju probleme tumačenja domaćih zakona. Europski sud ističe da ne treba postupati kao sud "četvrtе instance", te da stoga neće, prema članku 6. stavak 1. Europske konvencije (kojem korespondira članak II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine), dovoditi u pitanje ocjenu domaćih sudova, osim ako se njihova utvrđenja mogu smatrati proizvoljnim ili "očigledno nerazumnim" (vidi Europski sud, *Aščerić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 17. prosinca 2019. godine, predstavka broj 52871/13, točka 23. s daljnjim referencama). Takvu praksu dosljedno prati i Ustavni sud u odnosu na odluke redovnih sudova (vidi, između ostalih, Odluku o dopustivosti i meritumu broj AP-4033/20 od 22. lipnja 2022. godine, toč. od 42. do 45. s daljnjim referencama, objavljenu na

www.ustavisud.ba). Suprotno navodima iz apelacije, Ustavni sud nije mogao zaključiti da je redovni sud načinom provođenja dokaznog postupka i ocjenom dokaza u toj kaznenopravnoj stvari izašao iz okvira diskrecije slobodne ocjene dokaza na način koji bi mogao voditi kršenju članka 6. stavak 1. Europske konvencije, o čemu je dao jasna obrazloženja, a o čemu se Ustavni sud u prethodnim točkama već izjasnio. Ustavni sud zapaža da redovni sud nije imao ni najmanju sumnju u pogledu nekog od dokaza i da ga nije tumačio na način koji je bio nepovoljniji po apelanta, posljedično čemu u konkretnom slučaju nije došlo ni do kršenja načela *in dubio pro reo* kao posebnog izraza presumpcije nevinosti, u smislu članka 6. stavak 2. Europske konvencije.

27. S obzirom na sve navedeno, Ustavni sud smatra da nije povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije.

VII. Zaključak

28. Ustavni sud zaključuje da nema kršenja prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije u kaznenom postupku protiv apelanta sagledanom u cjelini. Redovni sudovi su o svim pitanjima koja apelant problematizira apelacijom dali dovoljna i relevantna obrazloženja u osporenim odlukama tako da se odluke redovnih sudova o tim pitanjima ne mogu ocijeniti proizvoljnim, a ocjena dokaza nije izašla iz okvira diskrecije slobodne ocjene dokaza, niti je došlo do povrede načela *in dubio pro reo* i *reformatio in peius*.

29. Na temelju članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

30. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

983

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-22/25**, рјешавајући захтјев **Суда Босне и Херцеговине (судија Нада Папо)**, на основу члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву **Суда Босне и Херцеговине (судија Нада Папо)** за оцјену уставности **Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25)**,

утврђује се да је **Закон о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25)** у складу са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за

заштиту људских права и основних слобода и чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Суд Босне и Херцеговине (судија Нада Папо; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 4. јула 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатибилности Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25; у даљњем тексту: Закон о платама) с одредбама чл. I/2. и II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с одредбама члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (у даљњем тексту: Међународни пакт).

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. став (2) Правила Уставног суда, од Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Дом народа) и Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Представнички дом) затражено је 14. јула 2025. године да доставе одговоре на захтјев у року од 30 дана од пријема дописа.

3. Представнички дом је одговор на захтјев доставио 30. јула 2025. године, а Дом народа 30. септембра 2025. године.

III. Захтјев

а) Предмет поводом којег је захтјев покренут

4. Подносилац захтјева је указао да се пред тим судом води парнични поступак по тужби М. А. и других (у даљњем тексту: тужиоци) против Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиХ) ради утврђења дискриминације и исплате накнаде штете настале због повреде права на једнако поступање према тужоцима с обзиром на то да у односу на друге запосленике нису предвиђени исти услови рада за исти посао. Тужиоци су предложили да се наложи БиХ да изврши радње којима се уклања дискриминација тако што ће регулисати њихово право на рад и накнаде за рад из радног односа, при томе поштујући једнакост пред законом.

5. Из чињеница предмета произлази да су тужиоци службеници судске полиције послени у Одјелу Судске полиције Министарства правде Босне и Херцеговине. Радноправни статус тужилаца регулисан је како Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о судској полицији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о судској полицији) тако и одредбама Закона о платама.

6. Тужбу заснивају на наводима да се тужоцима који су полицијски службеници плата обрачунава као да обављају административно-техничке послове те су сврстани у платни разред Ц4, прописан одредбом члана 24. Закона о платама. Међутим, тужиоци су у тужби навели да као судски полицајци, односно тзв. службеници судске полиције на нивоу Босне и Херцеговине, сходно описима својих радних мјеста, пружају помоћ Суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) и Тужилаштву Босне и Херцеговине (у

даљњем тексту: Тужилаштво БиХ), извршавају налоге за принудно привођење свједока, оптужених и осуђених лица, за одржавање реда у судницама, брину за безбједност судија и судских службеника, спроводе судске налоге у погледу претреса имовине и лица, привременог одузимања предмета, обезбјеђивања спровођења извршних судских налога, врше задржавање лица у просторијама за задржавање судске полиције итд. С обзиром на то, тужиоци сматрају да судски полицајци фактички обављају све радње као и други полицијски службеници. Уједно истичу да судски полицајци такође имају право на бенефицирани радни стаж као и сви други полицијски службеници.

7. У тужби је наведено да се одредбама члана 26. став 1. тачка 5. и члана 19. став 1. Закона о платама прави разлика између полицијских службеника и тзв. запосленика који обављају послове судске полиције тако што се полицијским службеницима признаје право на посебан додатак на плату (полицијски додатак), док се судским полицајцима признаје право на додатак на плату у мањем износу. Сходно тој разлици дискриминација се наставља и у погледу разврставања запослених у платне разреде. Наведено је да су сви полицијски службеници на нивоу БиХ сврстани у платне разреде за полицијске службенике прописане одредбама чл. 17. и 18. наведеног закона, док су судски полицајци сврстани у платни разред за запослене у институцијама БиХ прописан одредбом члана 24. истог закона, иако се ради о запосленицима с истом стручном спремом, истим или сличним искуством, те истим или сличним пословима. Тужиоци сматрају да је таквим различитим третманом БиХ направила разлику у статусу и висини плата између наведене двије групе запосленика у државним институцијама, доводећи тужиоце у неповољнији и дискриминаторан положај, за што не постоји било какво објективно и разумно оправдање.

б) Наводи из захтјева

8. Подносилац захтјева сматра да би постојала опасност да се прекрше уставна права тужилаца у поступку ако би приликом одлучивања о тужбеном захтјеву из тужбе примјенивао Закон о платама. Стога је предложено да Уставни суд, ако утврди неусклађеност Закона о платама с Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом, наложи Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади поменути закон с одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију тако што ће допунити Закон у чл. 17, 18, 19. и 26. став 1. одредбом којом ће обезбиједити тужиоцима иста права као и полицијским службеницима, како у погледу остваривања посебног додатка на плату (полицијски додатак) тако посљедишно и у погледу њиховог разврставања у одговарајуће платне разреде.

ц) Одговори на захтјев

9. Дом народа је навео да је Уставноправна комисија размотрила захтјев и једногласно одлучила да одлуку о захтјеву препусти Уставном суду.

10. Представнички дом је навео да је Уставноправна комисија размотрила захтјев и констатовала да је Закон о платама донесен у складу с релевантним прописима БиХ и да одлуку о компатибилности спорних одредби наведеног закона с релевантним одредбама Устава Босне и Херцеговине, Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26. Међународног пакта препушта Уставном суду.

IV. Релевантни прописи

11. **Закон о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду, који гласи:

Члан 3. тач. а) и б)

(Принципи)

Приликом одређивања износа плата и других накнада запосленим у институцијама Босне и Херцеговине, поштоваће се сљедећи принципи:

а) Иста плата за исти или сличан посао: У складу са овим принципом, запослени у институцијама Босне и Херцеговине који обављају исте или сличне послове примаће исту основну плату; односно радна мјеста из различитих институција Босне и Херцеговине на којима се обављају слични послови биће сврстана у исти платни разред.

б) Награђивање према резултатима рада: У складу са овим принципом, руководиоци институција Босне и Херцеговине, на основу објективних критеријума мјерења резултата који се утврђују подзаконским актима, могу за запослене на одређеним позицијама одобрити напредовање унутар платних разреда, као и одобрити новчану награду у складу са овим законом.

ПОГЛАВЉЕ IV. ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИЦИ

Члан 17.

(Платни разреди и коефицијенти за именоване полицијске службенике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијент
A1	Директор полицијске агенције - главни генерални инспектор	8,00
A2	Замјеник директора - генерални инспектор полиције	6,50
A3	Помоћник директора - главни инспектор	5,51

Члан 18.

(Платни разреди и коефицијенти за полицијске службенике)

Платни разред	Чин	Коефицијент
1	Полицајац	1,80
2	Старији полицајац	1,95
3	Наредник	2,10
4	Старији наредник	2,20
5	Млађи инспектор	2,30
6	Инспектор	2,55
7	Виши инспектор	2,93
8	Самостални инспектор	3,25
9	Главни инспектор	4,20

Члан 19.

(Посебни додаци)

(1) Полицијским службеницима припада право на посебан додатак (полицијски додатак) и то појединачно највише до 40% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате полицијског додатка из овог става не може бити већи од 35% буџета предвиђеног за основне плате полицијских службеника на који се односи додатак из овог става.

(2) Полицијским службеницима распоређеним на послове у саставу Јединице за специјалну подршку Државне агенције за истраге и заштиту може се одобрити посебан додатак појединачно највише до 50% од основне плате.

(3) Именованим полицијским службеницима из члана 17. овог закона не припада право на посебан додатак из ст. (1) и (2) овог члана.

(4) Државним службеницима Државне агенције за истраге и заштиту који обављају послове који су у непосредној вези са оперативно-истражним пословима и који су као такви утврђени у Правилнику о унутрашњој организацији припада право на посебан додатак до 25% од основне плате.

(5) Савјет министара, на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине доноси подзаконски акт којим се детаљније регулишу додаци из ст. (1), (2) и (4) овог члана.

(6) Појединачно рјешење о утврђивању додатка из ст. (1), (2) и (4) овог члана доноси директор полицијске агенције, на основу подзаконског акта из става (5) овог члана..

Члан 20.

(Остала права из радног односа по основу плата и накнада)

Остала права из радног односа по основу плата и накнада полицијским службеницима остварују у складу са одговарајућим одредбама Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, уколико нису у супротности са одредбама овог закона, с тим да подзаконске акте у вези са остваривањем права усваја Савјет министара, на предлог Министарства безбједности БиХ.

ПОГЛАВЉЕ VI. ПЛАТНИ РАЗРЕДИ И КОЕФИЦИЈЕНТИ ЗА ЗАПОСЛЕНИКЕ У ИНСТИТУЦИЈАМА БиХ

Члан 24.

(Платни разреди за запосленике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијенти						
		Нулти	1	2	3	4	5	6
Ц1	НСС	1,40	1,42	1,44	1,46	1,48		
Ц2	КВ	1,52	1,55	1,57	1,59	1,63		
Ц3	Референт CCC	1,69	1,72	1,74	1,77	1,79		
Ц4	Виши референт CCC	1,80	1,83	1,86	1,89	1,92		
Ц5	Референт-специјалист CCC, ВКВ	2,00	2,03	2,07	2,10	2,13		
Ц6	Самостални референт ВШС	2,10	2,13	2,15	2,18	2,21	2,23	2,25

ПОГЛАВЉЕ VII. ДОДАЦИ НА ПЛАТУ И НОВЧАНЕ НАГРАДЕ

Члан 26. став 1.

(Додатак на плату)

(1) Допатак на плату је увећање плате по основу:

а) радног стажа, и то као додатак 0,50% на основну плату за сваку започету годину ефективног стажа, а највише до 20% од основне плате.

б) Посебни услови радног мјеста:

1) за оперативне послове у Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, појединачно највише до 40% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 30% буџета предвиђеног за основне плате лица која обављају оперативне задатке у Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ. Директору, замјенику директора и главном инспектору ОБА БиХ не припада право на додатак;

[...]

5) за запослене који обављају послове судске полиције и за службенике у заводима за извршење кривичних санкција појединачно до 30% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 25% буџета

предвиђеног за основне плате лица која обављају наведене послове.

[...]

12. Закон о судској полицији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 21/03 и 18/13)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду, који гласи:

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом оснива се судска полиција, дефинишу њена овлашћења, организација и средства за рад, права и обавезе, радни односи те друга питања од важности за организацију и рад судске полиције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: судска полиција).

Члан 2.

(1) Судски полицајци су овлашћени да примјењују полицијска овлашћења прописана овим законом и поступају као овлашћена службена лица према Закону о кривичном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 и 93/09).

(2) Специфична правила и прописе који се тичу дужности Судске полиције доноси министар правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: министар правде), уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара).

Члан 4.

(1) Министар правде је одговоран за руковођење Судском полицијом.

(2) Командир је одговоран за рад Судске полиције и одговара министру правде.

(3) Секретар Министарства правде предузима мјере за обезбјеђење ефикасности у раду Судске полиције и надзире њен рад.

II - ОВЛАШТЕЊА СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Члан 5.

(1) Судска полиција пружа помоћ Суду Босне и Херцеговине и Тужилаштву Босне и Херцеговине као што је прописано законом, у смислу прибављања информација, извршавања налога Суда за принудно привођење свједока, извршавања налога Суда за привођење оптужених лица, спровођења осуђених лица у установе за спровођење санкција изречених пресудама Суда, одржавања реда у судници, обезбјеђивања судија и службеника Суда, као и других лица унутар Суда, интерног обезбјеђивања зграде Суда, те извршавања других налога Суда.

(2) Судска полиција у складу са овим законом такође пружа помоћ у обезбјеђивању увида у службену документацију, укључујући судске и управне списе, а нарочито приликом прибављања неопходних информација, докумената и списа у случају пружања отпора или несарадње од стране било којег службеника у току истраге.

(3) Судска полиција проводи налоге Суда који се односе на претрес имовине и лица, на привремено одузимање предмета, на обезбјеђивање провођења извршних налога Суда, као и других налога Суда чији је циљ предузимање корака којима се осигурава успјешно одвијање датог судског поступка. Судска полиција у циљу експертизе или оперативне подршке може затражити помоћ служби за провођење закона Босне и Херцеговине, ентитета или Брчко Дистрикта.

III - ОРГАНИЗАЦИЈА И СРЕДСТВА ЗА РАД СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ**Члан 7.**

(1) Судска полиција се успоставља као основна организациона јединица, одјељење у саставу Министарства правде.

(2) Одјељењем Судске полиције руководи командир Судске полиције.

(3) Командиру Судске полиције припада плата изједначена са платним коефицијентом шефа одјека у државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

(4) Унутрашња организација Судске полиције уређује се Правилником о унутрашњој организацији Министарства правде Босне и Херцеговине, који доноси министар правде уз сагласност Савјета министара.

Члан 8.

(1) Командир судске полиције руководи радом судске полиције на начин дефинисан прописима које доноси министар правде у складу са чланом 2. став (2) овог закона.

(2) За командира Судске полиције може бити постављено лице које има VII степен стручне спреме стечене прије реформе високог образовања или лице које је по систему образовања према болоњском процесу завршило четворогодишњи студиј под условом да је стекло најмање 240 ECTS бодова и најмање седам година радног искуства на пословима службеника Судске полиције или искуства на полицијским пословима.

(3) Командира судске полиције именује министар правде.

Члан 9.

Службеници Судске полиције имају право на бенефицирани пензионирани стаж по којем се сваких 12 мјесеци проведених на дужности рачуна као 16 мјесеци службе.

Члан 10.

Средства за рад Судске полиције издвајају се из Буџета институција Босне и Херцеговине.

Члан 11.

Министарство правде врши набавку и финансијске операције за судску полицију.

13. Одлука о додатку на плату на основу посебних услова радног мјеста за запослене који обављају послове Судске полиције Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 50/21 и 72/24)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Члан 1.**(Предмет Одлуке)**

Овом одлуком утврђује се додаток на плату на основу посебних услова радног мјеста за запослене у Одјељењу Судске полиције Министарства правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Судска полиција).

Члан 2.**(Висина додатка и послови)**

Додатак на плату из члана 1. ове одлуке утврђује се у износу од 25% основне плате за сљедеће послове:

- а) комесар Одјељења Судске полиције
- б) комесар смјене
- ц) Судска полиција.

Члан 3.**(Обрачун додатка)**

За вријеме трајања плаћеног одсуства или боловања исплаћује се додаток на плату на основу посебних услова радног мјеста запосленим који врше послове Судске полиције Босне и Херцеговине.

Члан 4.**(Доношење рјешења о додатку на плату)**

У складу с Правилником о унутрашњој организацији, за свако лице које ради на пословима из члана 2. Одлуке, Министарство правде Босне и Херцеговине ће донијети посебно рјешење о додатку на плату на основу посебних услова радног мјеста.

14. Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 50/08 – Завршне одредбе Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, 63/08, 35/09, 7/12, 57/17 – одлука УСБиХ и 42/18 – рјешење УСБиХ)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду, који гласи:

**ДИО ПРВИ - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ
ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.****Предмет Закона**

Овим законом регулишу се полицијска овлаштења и радноправни статус (радни односи укључујући: дужности и права, запошљавање, образовање и усавршавање, распоређивање, чинове, процјену рада и унапређивање, накнаде, радне услове, дисциплинску одговорност, одговорност за штету те престанак радног односа) полицијских службеника Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

Члан 2.**Полицијски службеници**

(1) Овај закон примјењује се на полицијске службенике запослене у Државној агенцији за истраге и заштиту (СИПА), Граничној полицији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ГПБиХ) и Дирекцији за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дирекција).

(2) Полицијски службеници су они припадници полицијских органа из става 1. овог члана који примјењују полицијска овлаштења прописана овим законом и поступају као овлаштена службена лица према законима о кривичном поступку у БиХ (у даљем тексту: ЗКП).

(3) Радна мјеста на којима се запошљавају полицијски службеници прописују се према закону којим се успоставља поједини полицијски орган.

**ДИО ДРУГИ - ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШТЕЊА
ПОГЛАВЉЕ II - ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ**

[...]

Члан 9.**Одлуке и наредбе за примјену полицијских овлаштења**

(1) Полицијски службеник примјењује полицијске овлаштења према властитој одлуци у складу са законом, као и на основу законите наредбе надређеног службеника или надлежног органа.

(2) Полицијски службеник неће извршити наредбу уколико би тиме починио кривично дјело по кривичном законодавству у БиХ. Полицијски службеник ће одмах поднијети извјештај о неизвршавању наредбе свом непосредно надређеном службенику, односно вишем надређеном службенику уколико је наредба издата од стране непосредно надређеног полицијског службеника.

(3) Уколико наредба буде поновљена без обзира на извјештај о неизвршавању, полицијски службеник ће свој извјештај доставити одјељењу за унутрашњу контролу полицијског органа у којем је запослен (у даљем тексту: одјељење за унутрашњу контролу).

ПОГЛАВЉЕ III - ПОЈЕДИНА ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШТЕЊА

Члан 10.

Полицијска овлаштења прописана овим законом

(1) Поред дужности и овлаштења прописаних ЗКП-ом, полицијским службеницима се, у циљу спречавања кривичних дјела и одржања јавног реда и мира, овим законом дају следећа полицијска овлаштења:

1. провјера и утврђивање идентитета лица и ствари;
2. обављање разговора;
3. привођење;
4. потрага за лицима и стварима;
5. привремено ограничавање слободе кретања;
6. издавање упозорења и наредби;
7. привремено одузимање предмета;
8. кориштење туђих возила и комуникационих средстава;
9. преглед лица, ствари и превозних средстава;
10. снимање на јавним мјестима;
11. употреба силе;
12. обрада личних података и вођење евиденција;
13. задржавање пријава.

(2) Овлаштења, која су полицијским службеницима дата овим законом, могу се ограничити законом којим се успоставља одређени орган.

ДИО ТРЕЋИ - РАДНИ ОДНОСИ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

ПОГЛАВЉЕ IV - ДУЖНОСТИ И ПРАВА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

[...]

Одјељак 2. Права

Члан 39.

Права полицијских службеника

Полицијски службеник има право:

- а) на стално радно мјесто до тренутка док се не стекну услови за пензионисање, ако није другачије регулисано овим законом;
- б) на одмор како је одређено овим законом;
- ц) да буде награђен за дужности и обављање послова како је одређено овим законом и одговарајућим прописима;
- д) на плату и надокнаде у складу са законом и одговарајућим прописима;
- е) на напредовање у каријери и професионални развој кроз обуку и на други начин;
- ф) да оснива и учлањује се у синдикат или професионално удружење у складу са законом;
- г) на фер и правично поступање без обзира на пол, расу, национално или друштвено поријекло, религију, ентитетско држављанство, мјесто становања, политичко или друго мишљење, рођење, доб, имовински, брачни или други статус;
- х) да надређени и подређени поступају с њим уз поштовање људског достојанства те да се непотребно не доводи у физичку опасност.

ПОГЛАВЉЕ IX - НАКНАДЕ (ПЛАТА, ДОДАЦИ И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ)

Одјељак 1. Накнаде

Члан 84. ст. (2) и (3)

Накнаде полицијским службеницима

(2) Накнаде полицијском службенику су плата, додаци и остале накнаде прописане Законом о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине.

(3) Плата полицијског службеника веже се уз његов чин.

Одјељак 4. Остале накнаде

[...]

Члан 94.

Подзаконски акти о осталим накнадама

Савјет министара у подзаконском акту утврђује критеријуме, услове и износе накнада из овог одјељка овог закона.

V. Допустивост

15. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине и члана 19. став (1) Правила Уставног суда.

16. Члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упути било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

17. Захтјев за оцјену уставности поднио је Суд Босне и Херцеговине (судија Нада Папо), што значи да је захтјев поднијело овлашћено лице из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-5/10 од 26. новембра 2010. године, тач. 7–14, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 37/11). Захтјевом се тражи оцјена компатибилности Закона о платама с одредбама Устава Босне и Херцеговине и Европске конвенције, а од важења тог закона зависи одлука редовног суда у поступку. Из тога слиједи да неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине. Осим тога, Уставни суд сматра да не постоје други разлози недопустивости из члана 19. став (1) Правила Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да су испуњени услови за разматрање меритума предмета.

VI. Меритум

18. Подносилац захтјева сматра да Закон о платама није у складу са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине, чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 14. Европске конвенције, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26. Међународног пакта.

19. У захтјеву се наводи да су тужиоци службеници судске полиције запослени у Одјељењу Судске полиције Министарства правде Босне и Херцеговине. Плата им се обрачунава као да обављају административно-техничке послове те су сврстани у платни разред Ц4, прописан одредбом члана 24. Закона о платама. За разлику од полицијских службеника којима се на основу члана 19. став 1. Закона о платама признаје право на посебан додатак на плату (полицијски додатак), тужиоцима се признаје право на додатак на плату према одредбама члана 26. став 1. тачка 5. Закона о платама. Такође, у захтјеву се наводи да су сви полицијски службеници на нивоу БиХ сврстани у платне разреде за полицијске службенике прописане одредбама чл. 17. и 18. наведеног закона, док су судски полицајци сврстани у платни разред за запосленике у институцијама БиХ прописан одредбом члана 24. истог закона. Подносилац захтјева сматра да би постојала опасност да се прекрше уставна права тужилаца у поступку ако би се приликом одлучивања о тужбеном захтјеву из тужбе примјењивао Закон о платама. С обзиром на то да се захтјевом покреће питање уставности Закона о платама због разврставања у

одговарајуће платне разреду и непрописивања права на полицијски додатак, Уставни суд сматра да Закон о платама треба да испита првенствено с аспекта дискриминације.

а) Забрана дискриминације

20. С обзиром на то да се тврди да до повреде права на забрану дискриминације долази на основу закона, Уставни суд ће оспорену одредбу испитати с аспекта члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

21. Члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију гласи:

Општа забрана дискриминације

1. Уживање сваког права које закон предвиђа мора да се обезбјеђује без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.

2. Јавне власти не смију ни према коме вршити дискриминацију по било ком основу као што су они поменути у ставу 1.

22. Уставни суд наглашава да члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију садржи општи принцип забране дискриминације и гарантује уживање свих права одређених законом, без дискриминације по било којем основу као што су пол, раса, боја коже, језик, вјера, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, припадност националној мањини, имовина, рођење или други статус. Даље, члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију подразумијева и да јавни органи никога не могу дискриминисати према било којем основу, дакле основни принцип недискриминације је проширен и на домаће законе, а не само на права гарантована Европском конвенцијом, како то предвиђа члан 14. Европске конвенције (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-11/22 од 14. јула 2022. године, тачка 38, доступна на www.ustavnisud.ba).

23. Европски суд за људска права (у даљем тексту: Европски суд) у предмету *Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине* истакао је следеће: "Појам дискриминације је досљедно тумачен у јуриспруденцији Суда у односу на члан 14. Конвенције. Јуриспруденција нарочито јасно прецизира да 'дискриминација' означава различито поступање без објективног и разумног оправдања према лицима која су се нашла у сличном положају (види Европски суд, *Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине*, пресуда од 22. децембра 2009. године, представке бр. 27996/06 и 34836/06, тач. 42–44, с даљњим референцама). Аутори су користили исти термин, дискриминација, у члану 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију без обзира на разлике у ширини обима између тих одредби. Значење тог појма у члану 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију требало је бити идентично тумачењу из члана 14 (види Образложење (*Explanatory Report*) уз Протокол број 12 Европске конвенције, тачка 18). Суд, према томе, не види разлог да одступа од утврђеног тумачења 'дискриминације', наведеног у тексту, у примјени истог појма према члану 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију (у вези са судском праксом УН-овог Комитета за људска права у погледу члана 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, одредбе која је слична, али не и идентична члану 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију; види *Nowak*, Коментари ССРП, Издавачи N. P. Engel, 2005, стр. 597–634; види, *op. cit.*, *Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине*, тачка 55)."

24. Сходно томе, слиједећи принципе из члана 14. Европске конвенције, да би се према пракси Европског суда покренуло питање дискриминације мора постојати разлика у

поступању према лицима у аналогним или релевантно сличним ситуацијама (види Европски суд, *ДН и други против Чешке Републике* [BB], пресуда од 13. новембра 2007. године, представка број 57325/00, тачка 175. с даљњим референцама). Међутим, само разлике у поступању на основу личног обиљежја (или "статуса") по којем се лица или групе лица разликују једни од других могу покренути питање дискриминације (види Европски суд, *Carvalho Pinto de Sousa Morais против Португала*, пресуда од 25. јула 2017. године, представка број 17484/15, тачка 45. с даљњим референцама). Европски суд у својим одлукама досљедно указује да ће се различито поступање према лицима у аналогним или релевантно сличним ситуацијама сматрати дискриминишућим само ако нема објективно и разумно оправдање, другим ријечима, ако не слиједи легитиман циљ или ако не постоји разуман однос пропорционалности између употребљених средстава и циља који се жели остварити (види Европски суд, *Vallianatos и други против Грчке* [BB], пресуда од 7. новембра 2013. године, представке бр. 29381/09 и 32684/09, тачка 76. с даљњим референцама).

б) Примјењивост наведених принципа на конкретан случај

25. Уставни суд најприје запажа да подносилац захтјева Закон о платама оспорава с два аспекта, при чему у оба случаја упоредну групу види у полицијским службеницима на нивоу Босне и Херцеговине, који су таксативно побројани у чл. 17. и 18. Закона о платама. При томе првенствено указује да су сви полицијски службеници на нивоу БиХ сврстани у платне разреду за полицијске службенике прописане одредбама чл. 17. и 18. наведеног закона, док су судски полицајци сврстани у платни разред за запосленике у институцијама БиХ прописан одредбом члана 24. истог закона. Друго, указује да полицијски службеници имају право на посебан додатак (полицијски додатак) из члана 19. Закона о платама, док тужиоци остварују додатак из члана 26. став 1. тачка 5. Закона о платама.

26. Стога, Уставни суд сматра да је потребно најприје испитати да ли у конкретном случају постоји упоредна група на начин како је то постављено захтјевом, односно да ли се тужиоци – службеници судске полиције налазе у аналогно истој или релевантно сличној ситуацији у односу на полицијске службенике из чл. 17. и 18. Закона о платама. У вези с тим, Уставни суд подсећа на став Европског суда да захтјев за доказивање аналогне ситуације не захтијева да упоредне групе буду идентичне. Подносилац захтјева мора доказати да је, с обзиром на конкретну природу свог приговора, био у релевантно сличној ситуацији с другима према којима се поступало другачије. Европски суд је појаснио да се елементи који карактеришу различите ситуације и утврђују колико су оне упоредиве морају оцијенити с обзиром на предмет спора, циљ спорне одредбе и контекст у којем се наводна дискриминација јавља. Оцјена питања да ли се два лица или групе налазе у упоредивој ситуацији за потребе анализе различитог поступања и дискриминације истовремено је специфична и контекстуална, може се заснивати само на објективним и провјерљивим елементима, а упоредиве ситуације морају се размотрити као цјелина, при чему се морају избјећи изоловани или рубни аспекти који би цијелу анализу учинили умјетном (види Европски суд, *Fábián против Мађарске* [BB], представка број 78117/13, пресуда од 5. септембра 2017. године, тачка 113. с даљњим референцама).

27. Доводећи наведено у везу с конкретним предметом, Уставни суд констатује да су у погледу плата полицијски службеници и службеници судске полиције у Закону о

платама разврстани у различите платне разреде. У вези с тим, Уставни суд запажа да су права и дужности полицијских службеника и судске полиције на нивоу Босне и Херцеговине регулисани различитим законима и да имају различите надлежности и овлашћења. Надлежности судске полиције прописане су одредбом члана 5. Закона о судској полицији и односе се на пружање помоћи Суду БиХ и Тужилаштву БиХ у смислу прибављања информација, извршавања налога Суда за принудно привођење свједока, извршавања налога Суда за привођење оптуженика, спровођења осуђеника у установе за спровођење санкција изречених пресудама Суда, одржавања реда у судници, обезбјеђивања судија и службеника Суда, као и других лица унутар Суда, интерног обезбјеђења зграде Суда, те извршавања других налога Суда. Осим тога, судска полиција пружа помоћ у обезбјеђивању увида у службену документацију, укључујући и судске и управне списе, нарочито приликом прибављања неопходних информација, докумената и списа у случају пружања отпора или несарадње било којег службеника током истраге. Судска полиција проводи и налоге Суда који се односе на претрес имовине и лица, на привремено одузимање предмета, на обезбјеђење провођења извршних налога Суда, као и других налога Суда, чији је циљ предузимање корака којима се обезбјеђује успјешно одвијање судског поступка. С друге стране, Државна агенција за истраге и заштиту, Гранична полиција БиХ и Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ представљају управне организације у оквиру Министарства безбједности БиХ с оперативном самосталношћу. При томе надлежности и овлашћења полицијских службеника (службеника запослених у Државној агенцији за истраге и заштиту, Граничној полицији БиХ и Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ) прописани су одредбом члана 10. Закона о полицијским службеницима БиХ и односе се на провјеру и утврђивање идентитета лица и ствари, обављање разговора, привођење, потрагу за лицима и стварима, привремено ограничавање слободе кретања, издавање упозорења и наредби, привремено одузимање предмета, коришћење туђих возила и комуникационих средстава, преглед лица, ствари и пријевозних средстава, снимање на јавним мјестима, употребу силе, обраду личних података и вођење евиденција те задржавање пријава.

28. Из наведених законских одредби произлази да судска полиција дјелује као организациона јединица у оквиру Министарства правде БиХ којом руководи министар правде, док полицијске агенције на нивоу Босне и Херцеговине представљају управне организације у оквиру Министарства безбједности БиХ с оперативном самосталношћу. Судска полиција је специјализована служба везана за рад Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, док полицијски службеници из чл. 17. и 18. Закона о платама обављају шире послове из области спровођења закона, криминалистичких истрага, граничне безбједности и координације полицијских тијела. Полазећи од наведеног, Уставни суд сматра да сама чињеница да службеници судске полиције имају одређена полицијска овлашћења или да обављају поједине послове који су слични пословима полицијских службеника не значи да се ради о истој или релевантној упоредивој категорији запосленика за потребе уређења система плата. При томе, Уставни суд указује да подносилац захтјева није навео аргументе који би, осим указивања на одређене сличности у пословима које обављају те категорије запосленика, довели у питање законско разликовање платних разреда између службеника судске полиције и полицијских службеника из чл. 17. и 18. Закона о платама. Стога, Уставни суд није могао да закључи да се ради о јединственој категорији запосленика које је

законодавац био дужан једнако уредити у погледу платних разреда.

29. Такође, подносилац захтјева сматра да постоји дискриминација јер службеницима судске полиције не припада посебан додатак на плату из члана 19. Закона о платама, који је законодавац прописао за одређене категорије полицијских службеника. Допатак се, на основу обје одредбе, признаје таксативно прописаним полицијским и другим државним службеницима, те је диференциран зависно од позиција на којима су ти полицијски/државни службеници запослени. Дакле, за полицијске службенике прописан је посебан полицијски додатак у члану 19. Закона о платама, док је за судску полицију у члану 26. став 1. тачка 5) Закона о платама прописан додатак на плату због посебних услова радног мјеста. Из законских одредби произлази да је законодавац право на посебан додатак из члана 19. Закона о платама везао за одређене категорије полицијских службеника, док је право на додатак из члана 26. став 1. тачка 5. Закона о платама везао за запослене који обављају послове судске полиције. На тај начин законодавац је различитим категоријама запосленика признао право на увећање плате због услова рада, али га је уредио различитим законским режимима. Такво разликовање заснива се на процјени законодавца о специфичним околностима извршавања послова које различите категорије запослених обављају. Међутим, иако је подносилац захтјева навео да међу њима има одређених сличности (нпр. у погледу природе послова које обављају или бенефицираног радног стажа), Уставни суд не може извести закључак да се тужиоци налазе у сличној ситуацији с полицијским службеницима на нивоу БиХ, нити је подносилац захтјева у вези с тим, осим навода о сличности послова, пружио релевантне аргументе. Уставни суд сматра да је неспорно да постоје разлике у односу на природу послова и дужности које обављају полицијски службеници и службеници судске полиције као што је начин извршења тих дужности, услови за обављање тих дужности итд. Управо из тих разлога законодавац је врло прецизно прописао различите врсте додатака на плату за различите категорије службеника запослених на нивоу Босне и Херцеговине, између осталих и за полицијске службенике и службенике судске полиције, и то на основу специфичних услова радног мјеста. При томе, Уставни суд наглашава да је оцјена који послови подразумевају посебне услове рада, односно посебан додатак на плату питање законодавне процјене. Улога Уставног суда у том погледу ограничена је на провјеру да ли се те категорије могу сматрати упоредивом категоријом запосленика.

30. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је у својој рецентној пракси, у Одлуци број У-20/25 (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-20/25 од 22. јануара 2026. године, доступна на www.ustavnisud.ba), одлучујући о постојању различитог поступања према службеницима запосленим на нивоу БиХ који се налазе у сличној ситуацији, истакао:

32. *Уставни суд запажа да су Правобранилаштво БиХ и Агенција успостављени различитим законима, да су њихова овлашћења, надлежности и задаци такође прописани различитим законима из којих произлази да се њихова овлашћења, надлежности и послови које обављају разликују. Дакле, Уставни суд запажа да постоје разлике у односу на природу послова и дужности које обављају, начин извршења тих дужности, услови за обављање тих дужности итд. Подносилац захтјева није пружио ниједан аргумент којим би указао на сличност између послова о којима је ријеч.*

33. *Уставни суд прихвата да су послови из надлежности Правобранилаштва БиХ сложени послови који*

изискују знање, искуство и вјештине, што оправдава строге законске услове из члана 3. Закона о Правобранилаштву БиХ (види Релевантни прописи). Међутим, то рет се није доводило за закључак да се запосленици Правобранилаштва БиХ налазе у аналогно истој позицији као запосленици Агенције који обављају послове инспекцијског надзора из одредби члана 26. став (1) тачка ф) Закона о платама или у односу на остале запослене наведене у члану 26. став (1) тач. б), д) и е) Закона о платама. Наиме, ради се о различитим пословима који се обављају у различитим условима рада сходно прописима по којима обављају законом утврђене послове, при чему држава ужива широко поље процјене у регулисању услова за признавање права на додатак на плату с обзиром на специфичне услове радног мјеста. Уставни суд на основу наведених разматрања утврђује да запосленици Правобранилаштва БиХ и запослени у Агенцији, као ни запослени у осталим категоријама из члана 26. став (1) тач. б), д) и е) Закона о платама не чине релевантно упоредиве групе за потребе разматрања навода о дискриминацији.

31. Уставни суд не види разлог због којег би одступио од наведене праксе ни у овом конкретном случају. Наиме, у конкретном случају се ради о различитим институцијама БиХ, успостављеним посебним законима из којих произлази да се њихова овлашћења, надлежности и послови које обављају разликују. Судска полиција има посебну, законом уређену улогу. Не ради се о класичном полицијском органу у општем смислу, него о посебној служби која обавља послове заштите судских институција, безбједности лица и објеката, те извршења одређених налога и мјера у вези са судским поступцима. Другим ријечима, судска полиција је везана за судску власт и поступа по потребама Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, са задатком да обезбједи несметано и безбједно функционисање судског поступка. За разлику од судске полиције, полицијске службе на нивоу БиХ су дио безбједносног система и имају ширу и самосталну оперативну јавно-безбједносну, оперативну-истражну и координациону улогу. Дакле, ради се о различитим пословима који се обављају у различитим условима рада сходно прописима по којима обављају законом утврђене послове. Уставни суд на основу наведених разматрања утврђује да запосленици судске полиције БиХ и полицијски службеници на нивоу БиХ не чине релевантно упоредиве групе за потребе разматрања навода о дискриминацији због постојања различитих додатака на плату.

32. Стога се наводи о дискриминацији из члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију указују неоснованим. Подносилац захтјева се позвао на неусклађеност оспорене одредбе са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине и чланом 14. Европске конвенције. Међутим, све оно што је наведено у односу на члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију односи се и на наведене чланове. Стога су оспорене одредбе у складу и са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине, као и чланом 14. Европске конвенције.

Остали наводи

33. Уставни суд запажа да се подносилац захтјева позвао на неусаглашеност Закона о платама са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 26. Међународног пакта а да није навео нити један разлог којим би поткријепио те наводе како би Уставни суд био у прилици да их испита.

VII. Закључак

34. Уставни суд закључује да је Закон о платама у складу с одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције и чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

35. На основу члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

36. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-22/25**, рјешавајући захтјев **Суда Босне и Херцеговине (sutkinja Nada Papo)**, на основу члана VI/3.c) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

на сједници одржаној 2. јула 2026. године donio је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјеву **Суда Босне и Херцеговине (sutkinja Nada Papo)** за оцјену уставности **Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25),

утврђује се да је **Закон о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25) у складу са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Суд Босне и Херцеговине (sutkinja Nada Papo; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 4. јула 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатибилности Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25: у даљњем тексту: Закон о плаћама) с одредбама чл. I/2. и II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с одредбама члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, као и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (у даљњем тексту: Међународни пакт).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. На основу члана 23. став (2) Правила Уставног суда, од Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Дом народа) и Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту:

Predstavnički dom) zatraženo je 14. jula 2025. godine da dostave odgovore na zahtjev u roku od 30 dana od prijema dopisa.

3. Predstavnički dom je odgovor na zahtjev dostavio 30. jula 2025. godine, a Dom naroda 30. septembra 2025. godine.

III. Zahtjev

a) Predmet povodom kojeg je zahtjev pokrenut

4. Podnosilac zahtjeva je ukazao da se pred tim sudom vodi parnični postupak po tužbi M. A. i drugih (u daljnjem tekstu: tužioci) protiv Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) radi utvrđenja diskriminacije i isplate naknade štete nastale zbog povrede prava na jednako postupanje prema tužiocima s obzirom na to da u odnosu na druge zaposlenike nisu predviđeni isti uvjeti rada za isti posao. Tužioci su predložili da se naloži BiH da izvrši radnje kojima se uklanja diskriminacija tako što će regulirati njihovo pravo na rad i naknade za rad iz radnog odnosa, pri tome poštujući jednakost pred zakonom.

5. Iz činjenica predmeta proizlazi da su tužioci službenici sudske policije zaposleni u Odjeljenju Sudske policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Radnopravni status tužilaca reguliran je kako Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, Zakonom o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o sudskoj policiji) tako i odredbama Zakona o plaćama.

6. Tužbu zasnivaju na navodima da se tužiocima koji su policijski službenici plaća obračunava kao da obavljaju administrativno-tehničke poslove te su svrstani u platni razred C4, propisan odredbom člana 24. Zakona o plaćama. Međutim, tužioci su u tužbi naveli da kao sudski policajci, odnosno tzv. službenici sudske policije na nivou Bosne i Hercegovine, shodno opisima svojih radnih mjesta, pružaju pomoć Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužilaštvo BiH), izvršavaju naloge za prinudno privođenje svjedoka, optuženih i osuđenih lica, za održavanje reda u sudnicama, brinu za sigurnost sudija i sudskih službenika, provode sudske naloge u pogledu pretresa imovine i lica, privremenog oduzimanja predmeta, osiguravanja provođenja izvršnih sudskih naloga, vrše zadržavanje lica u prostorijama za zadržavanje sudske policije itd. S obzirom na to, tužioci smatraju da sudski policajci faktički obavljaju sve radnje kao i drugi policijski službenici. Ujedno ističu da sudski policajci također imaju pravo na beneficirani radni staž kao i svi drugi policijski službenici.

7. U tužbi je navedeno da se odredbama člana 26. stav 1. tačka 5. i člana 19. stav 1. Zakona o plaćama pravi razlika između policijskih službenika i tzv. zaposlenika koji obavljaju poslove sudske policije tako što se policijskim službenicima priznaje pravo na poseban dodatak na plaću (policijski dodatak), dok se sudskim policajcima priznaje pravo na dodatak na plaću u manjem iznosu. Shodno toj razlici diskriminacija se nastavlja i u pogledu razvrstavanja zaposlenih u platne razrede. Navedeno je da su svi policijski službenici na nivou BiH svrstani u platne razrede za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog zakona, dok su sudski policajci svrstani u platni razred za zaposlenike u institucijama BiH propisan odredbom člana 24. istog zakona, iako se radi o zaposlenicima s istom stručnom spremom, istim ili sličnim iskustvom, te istim ili sličnim poslovima. Tužioci smatraju da je takvim različitim tretmanom BiH napravila razliku u statusu i visini plaća između navedene dvije grupe zaposlenika u državnim institucijama, dovodeći tužioce u nepovoljniji i diskriminatoran položaj, za što ne postoji bilo kakvo objektivno i razumno opravdanje.

b) Navodi iz zahtjeva

8. Podnosilac zahtjeva smatra da bi postojala opasnost da se prekrše ustavna prava tužilaca u postupku ako bi prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu iz tužbe primjenjivao Zakon o

plaćama. Stoga je predloženo da Ustavni sud, ako utvrdi neusklađenost Zakona o plaćama s Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom, naloži Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi spomenuti zakon s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju tako što će dopuniti Zakon u čl. 17, 18, 19. i 26. stav 1. odredbom kojom će osigurati tužiocima ista prava kao i policijskim službenicima, kako u pogledu ostvarivanja posebnog dodatka na plaću (policijski dodatak) tako posljedično i u pogledu njihovog razvrstavanja u odgovarajuće platne razrede.

c) Odgovori na zahtjev

9. Dom naroda je naveo da je Ustavnopravna komisija razmotrila zahtjev i jednoglasno odlučila da odluku o zahtjevu prepusti Ustavnom sudu.

10. Predstavnički dom je naveo da je Ustavnopravna komisija razmotrila zahtjev i konstatala da je Zakon o plaćama donesen u skladu s relevantnim propisima BiH i da odluku o kompatibilnosti spornih odredbi navedenog zakona s relevantnim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta prepušta Ustavnom sudu.

IV. Relevantni propisi

11. **Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

*Član 3. tač. a) i b)
(Principi)*

Prilikom određivanja iznosa plaća i drugih naknada zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine poštovat će se sljedeći principi:

a) Ista plaća za isti ili sličan posao: U skladu s ovim principom, zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine koji obavljaju iste ili slične poslove primat će istu osnovnu plaću; odnosno radna mjesta iz različitih institucija Bosne i Hercegovine na kojima se obavljaju slični poslovi svrstat će se u isti platni razred.

b) Nagrađivanje prema rezultatima rada: U skladu s ovim principom, rukovodioci institucija Bosne i Hercegovine, na bazi objektivnih kriterija mjerenja učinka koji se utvrđuju podzakonskim aktima, mogu za zaposlene na određenim pozicijama odobriti napredovanje unutar platnih razreda, kao i novčanu nagradu u skladu s ovim zakonom.

POGLAVLJE IV. POLICIJSKI SLUŽBENICI

Član 17.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane policijske službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Direktor policijske agencije - glavni generalni inspektor	8,00
A2	Zamjenik direktora - generalni inspektor policije	6,50
A3	Pomoćnik direktora - glavni inspektor	5,51

Član 18.

(Platni razredi i koeficijenti za policijske službenike)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Policaјac	1,80
2	Stariјi policaјac	1,95

3	Narednik	2,10
4	Stariji narednik	2,20
5	Mlađi inspektor	2,30
6	Inspektor	2,55
7	Viši inspektor	2,93
8	Samostalni inspektor	3,25
9	Glavni inspektor	4,20

Član 19.

(Posebni dodaci)

(1) Policijskim službenicima pripada pravo na poseban dodatak (policijski dodatak) i to pojedinačno najviše do 40% od osnovne plaće s tim da ukupan fond za isplate policijskog dodatka iz ovog stava ne može biti veći od 35% budžeta predviđenog za osnovne plaće policijskih službenika na koji se odnosi dodatak iz ovog stava.

(2) Policijskim službenicima raspoređenim na poslove u sastavu Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu može se odobriti poseban dodatak pojedinačno najviše do 50% od osnovne plaće.

(3) Imenovanim policijskim službenicima iz člana 17. ovog zakona ne pripada pravo na poseban dodatak iz st. (1) i (2) ovog člana.

(4) Državnim službenicima Državne agencije za istrage i zaštitu, koji obavljaju poslove koji su u neposrednoj vezi s operativno-istražnim poslovima i koji su kao takvi utvrđeni u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, pripada pravo na poseban dodatak do 25% od osnovne plaće.

(5) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, donosi podzakonski akt kojim se detaljnije reguliraju dodaci iz st. (1), (2) i (4) ovog člana.

(6) Pojedinačno rješenje o utvrđivanju dodatka iz st. (1), (2) i (4) ovog člana donosi direktor policijske agencije, na osnovu podzakonskog akta iz stava (5) ovog člana.

Član 20.

(Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada policijski službenici ostvaruju u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovog zakona, s tim da podzakonske akte u vezi sa ostvarivanjem prava usvaja Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH.

POGLAVLJE VI. PLATNI RAZREDI I KOEFICIJENTI ZA ZAPOSLENIKE U INSTITUCIJAMA BiH**Član 24.**

(Platni razredi za zaposlenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti					
		Nulti	1	2	3	4	5
C1	NSS	1,40	1,42	1,44	1,46	1,48	
C2	KV	1,52	1,55	1,57	1,59	1,63	
C3	Referent SSS	1,69	1,72	1,74	1,77	1,79	
C4	Viši referent SSS	1,80	1,83	1,86	1,89	1,92	
C5	Referent-specijalist SSS, VKV	2,00	2,03	2,07	2,10	2,13	
C6	Samostalni referent VSS	2,10	2,13	2,15	2,18	2,21	2,23

POGLAVLJE VII. DODACI NA PLAĆU I NOVČANE NAGRADE**Član 26. stav 1.**

(Dodatak na plaću)

(1) Dodatak na plaću je uvećanje plaće po osnovu:

a) radnog staža, i to kao dodatak 0,50% na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20% od osnovne plaće.

b) posebni uslova radnog mjesta za:

1) operativne poslove u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, pojedinačno najviše do 40% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 30% budžeta predviđenog za osnovne plaće lica koja obavljaju

operativne zadatke u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH. Direktor, zamjeniku direktora i glavnom inspektor OSA BiH ne pripada pravo na dodatak.

[...]

5) zaposlene koji obavljaju poslove sudske policije i za službenike u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 25% budžeta predviđenog za osnovne plaće lica koja obavljaju navedene poslove.

[...]

12. **Zakon o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 21/03 i 18/13)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

I - OSNOVNE ODREDBE**Član 1.**

Ovim zakonom osniva se Sudska policija, definišu njene ovlasti, organizacija i sredstva za rad, prava i obaveze, radni odnosi te druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad Sudske policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sudska policija).

Član 2.

(1) Sudski policajci ovlašteni su da primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09).

(2) Specifična pravila i propise koji se tiču dužnosti Sudske policije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde) uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara).

Član 4.

(1) Ministar pravde odgovoran je za rukovođenje Sudskom policijom.

(2) Komandir je odgovoran za rad Sudske policije i odgovara ministru pravde.

(3) Sekretar Ministarstva pravde preduzima mjere za osiguranje efikasnosti u radu Sudske policije i nadzire njen rad.

II - OVLASTI SUDSKE POLICIJE**Član 5.**

(1) Sudska policija pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine kao što je propisano zakonom, u smislu pribavljanja informacija, izvršavanja naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, izvršavanja naloga Suda za privođenje optuženih lica, sprovođenja osuđenih lica u ustanove za sprovođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, obezbjeđivanja sudija i službenika Suda, kao i drugih lica unutar Suda, internog obezbjeđivanja zgrade Suda, te izvršavanja drugih naloga Suda.

(2) Sudska policija u skladu sa ovim zakonom također pruža pomoć u obezbjeđivanju uvida u službenu dokumentaciju, uključujući sudske i upravne spise, a naročito prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesaradnje od strane bilo kojeg službenika u toku istrage.

(3) Sudska policija provodi naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i lica, na privremeno oduzimanje predmeta, na obezbjeđivanje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda čiji je cilj preduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje datog sudske postupka. Sudska policija u cilju ekspertize ili operativne podrške može zatražiti pomoć službi za provođenje zakona Bosne i Hercegovine, entiteta ili Brčko Distrikta.

III - ORGANIZACIJA I SREDSTVA ZA RAD SUDSKE POLICIJE

Član 7.

(1) Sudska policija uspostavlja se kao osnovna organizaciona jedinica, odjeljenje u sastavu Ministarstva pravde.

(2) Odjeljenjem Sudske policije rukovodi komandir Sudske policije.

(3) Komandiru Sudske policije pripada plaća izjednačena s platnim koeficijentom šefa odsjeka u državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

(4) Unutrašnja organizacija Sudske policije uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine koji donosi ministar pravde uz saglasnost Vijeća ministara.

Član 8.

(1) Komandir Sudske policije rukovodi radom Sudske policije na način definisan propisima koje donosi ministar pravde u skladu s članom 2. stavom (2) ovog zakona.

(2) Za komandira Sudske policije može biti postavljeno lice koje ima VII. stepen stručne spreme stečene prije reforme visokog obrazovanja ili lice koje je prema sistemu obrazovanja Bolonjskog procesa završilo četverogodišnji studij pod uslovom da je steklo najmanje 240 ECTS bodova i najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima službenika Sudske policije ili iskustva na policijskim poslovima.

(3) Komandira Sudske policije imenuje ministar pravde.

Član 9.

Službenici Sudske policije imaju pravo na beneficirani penzijski staž, prema kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

Član 10.

Sredstva za rad Sudske policije izdvajaju se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Član 11.

Ministarstvo pravde vrši nabavku i finansijske operacije za Sudsku policiju.

13. Odluka o dodatku na platu na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za zaposlene koji obavljaju poslove Sudske policije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 50/21 i 72/24)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se dodatak na platu na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za zaposlene u Odjeljenju Sudske policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sudska policija).

Član 2.

(Visina dodatka i poslovi)

Dodatak na platu iz člana 1. ove odluke utvrđuje se u iznosu od 25% osnovne plate za sljedeće poslove:

- a) komesar Odjeljenja Sudske policije
- b) komesar smjene
- c) Sudska policija.

Član 3.

(Obračun dodatka)

Za vrijeme trajanja plaćenog odsustva ili bolovanja isplaćuje se dodatak na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta zaposlenim koji vrše poslove Sudske policije Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Donošenje rješenja o dodatku na platu)

U skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, za svako lice koje radi na poslovima iz člana 2. Odluke, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će donijeti posebno rješenje o dodatku na platu na osnovu posebnih uslova radnog mjesta.

14. Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 50/08 – Završne odredbe Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, 63/08, 35/09, 7/12, 57/17 – odluka USBiH i 42/18 – rješenje USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE
POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Predmet Zakona

Ovim zakonom reguliraju se policijska ovlaštenja i radnopravni status (radni odnosi uključujući: dužnosti i prava, zapošljavanje, obrazovanje i usavršavanje, raspoređivanje, činove, procjenu rada i unapređivanje, naknade, radne uslove, disciplinsku odgovornost, odgovornost za štetu te prestanak radnog odnosa) policijskih službenika Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 2.

Policijski službenici

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA), Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: GPBiH) i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Direkcija).

(2) Policijski službenici su oni pripadnici policijskih organa iz stava 1. ovog člana koji primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštene službene osobe prema zakonima o krivičnom postupku u BiH (u daljnjem tekstu: ZKP).

(3) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja pojedini policijski organ.

DIO DRUGI - POLICIJSKA OVLAŠTENJA
POGLAVLJE II - OSNOVNI PRINCIPI

[...]

Član 9.

Odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlaštenja

(1) Policijski službenik primjenjuje policijska ovlaštenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog službenika ili nadležnog organa.

(2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu ukoliko bi time počinio krivično djelo po krivičnom zakonodavstvu u BiH. Policijski službenik će odmah podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdata od strane neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena bez obzira na izvještaj o neizvršavanju, policijski službenik će svoj izvještaj dostaviti odjelu za unutrašnju kontrolu policijskog organa u kojem je zaposlen (u daljnjem tekstu: odjel za unutrašnju kontrolu).

POGLAVLJE III - POJEDINA POLICIJSKA OVLAŠTENJA

Član 10.

Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlaštenja propisanih ZKP-om, policijskim službenicima se, u cilju sprečavanja krivičnih djela i održanja javnog reda i mira, ovim zakonom daju sljedeća policijska ovlaštenja:

1. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za osobama i stvarima;
5. privremeno ograničavanje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i naredbi;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
9. pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava;
10. snimanje na javnim mjestima;
11. upotreba sile;
12. obrada ličnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

(2) Ovlaštenja koja su policijskim službenicima data ovim zakonom, mogu se ograničiti zakonom kojim se uspostavlja određeni organ.

DIO TREĆI - RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA POGLAVLJE IV - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

[...]

Odjeljak 2. Prava

Član 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalno radno mjesto do trenutka dok se ne steknu uslovi za penzionisanje, ako nije drugačije regulirano ovim zakonom;
- b) na odmor kako je određeno ovim zakonom;
- c) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim zakonom i odgovarajućim propisima;
- d) na plaću i nadoknade u skladu sa zakonom i odgovarajućim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;
- f) da osniva i učlanjuje se u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- g) na fer i pravično postupanje bez obzira na spol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo mišljenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštovanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

POGLAVLJE IX - NAKNADE (PLAĆA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1. Naknade

Član 84. st. (2) i (3)

Naknade policijskim službenicima

(2) Naknade policijskom službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

(3) Plaća policijskog službenika veže se uz njegov čin.

Odjeljak 4. Ostale naknade

[...]

Član 94.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vijeće ministara u podzakonskom aktu utvrđuje kriterije, uslove i iznose naknada iz ovog odjeljka ovog zakona.

V. Dopustivost

15. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda.

16. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

c) Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa ovim Ustavom, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

17. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je Sud Bosne i Hercegovine (sutkinja Nada Papo), što znači da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. novembra 2010. godine, tač. 7–14, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Zahtjevom se traži ocjena kompatibilnosti Zakona o plaćama s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Evropske konvencije, a od važenja tog zakona zavisi odluka redovnog suda u postupku. Iz toga slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

18. Podnosilac zahtjeva smatra da Zakon o plaćama nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta.

19. U zahtjevu se navodi da su tužioci službenici sudske policije zaposleni u Odjelenju Sudske policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Plaća im se obračunava kao da obavljaju administrativno-tehničke poslove te su svrstani u platni razred C4, propisan odredbom člana 24. Zakona o plaćama. Za razliku od policijskih službenika kojima se na osnovu člana 19. stav 1. Zakona o plaćama priznaje pravo na poseban dodatak na plaću (policijski dodatak), tužiocima se priznaje pravo na dodatak na plaću prema odredbama člana 26. stav 1. tačka 5. Zakona o plaćama. Također, u zahtjevu se navodi da su svi policijski službenici na nivou BiH svrstani u platne razrede za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog zakona, dok su sudske policajci svrstani u platni razred za zaposlenike u institucijama BiH propisan odredbom člana 24. istog zakona. Podnosilac zahtjeva smatra da bi postojala opasnost da se prekrše ustavna prava tužilaca u postupku ako bi se prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu iz tužbe primjenjivao Zakon o plaćama. S obzirom na to da se zahtjevom pokreće pitanje ustavnosti Zakona o plaćama zbog razvrstavanja u odgovarajuće platne razrede i nepropisivanja prava na policijski dodatak, Ustavni sud smatra da Zakon o plaćama treba ispitati prvenstveno s aspekta diskriminacije.

a) Zabrana diskriminacije

20. S obzirom na to da se tvrdi da do povrede prava na zabranu diskriminacije dolazi na osnovu zakona, Ustavni sud će osporenu odredbu ispitati s aspekta člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

21. Član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju glasi:

Opća zabrana diskriminacije

1. Uživati svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kom osnovu kao što su oni spomenuti u stavu 1.

22. Ustavni sud naglašava da član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju sadrži opći princip zabrane diskriminacije i garantira uživanje svih prava određenih zakonom, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili drugi status. Dalje, član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju podrazumijeva i da javni organi nikoga ne mogu diskriminirati prema bilo kojem osnovu, dakle osnovni princip nediskriminacije je proširen i na domaće zakone, a ne samo na prava garantirana Evropskom konvencijom, kako to predviđa član 14. Evropske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-11/22 od 14. jula 2022. godine, tačka 38, dostupna na www.ustavnisud.ba).

23. Evropski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine* istakao je sljedeće: "Pojam diskriminacije je dosljedno tumačen u jurisprudenciji Suda u odnosu na član 14. Konvencije. Jurisprudencija naročito jasno precizira da 'diskriminacija' označava različito postupanje bez objektivnog i razumnog opravdanja prema licima koja su se našla u sličnom položaju (vidi Evropski sud, *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 22. decembra 2009. godine, predstavke br. 27996/06 i 34836/06, tač. 42–44. s daljnjim referencama). Autori su koristili isti termin, diskriminacija, u članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju bez obzira na razlike u širini obima između tih odredbi. Značenje tog pojma u članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju trebalo je biti identično tumačenju iz člana 14 (vidi Obrazloženje (*Explanatory Report*) uz Protokol broj 12 Evropske konvencije, tačka 18). Sud, prema tome, ne vidi razlog da odstupa od utvrđenog tumačenja 'diskriminacije', navedenog u tekstu, u primjeni istog pojma prema članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju (u vezi sa sudskom praksom UN-ovog Komiteta za ljudska prava u pogledu člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, odredbe koja je slična, ali ne i identična članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju; vidi *Nowak*, *Komentari CCPR*, Izdavači N. P. Engel, 2005, str. 597–634; vidi, *op. cit.*, *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*, tačka 55)."

24. Shodno tome, slijedeći principe iz člana 14. Evropske konvencije, da bi se prema praksi Evropskog suda pokrenulo pitanje diskriminacije mora postojati razlika u postupanju prema licima u analognim ili relevantno sličnim situacijama (vidi Evropski sud, *DH i drugi protiv Češke Republike* [VV], presuda od 13. novembra 2007. godine, predstavka broj 57325/00, tačka 175. s daljnjim referencama). Međutim, samo razlike u postupanju na osnovu ličnog obilježja (ili "statusa") po kojem se lica ili grupe lica razlikuju jedni od drugih mogu pokrenuti pitanje diskriminacije (vidi Evropski sud, *Carvalho Pinto de Sousa Morais protiv Portugala*, presuda od 25. jula 2017. godine, predstavka broj 17484/15, tačka 45. s daljnjim referencama). Evropski sud u svojim odlukama dosljedno ukazuje da će se različito postupanje prema licima u analognim ili relevantno sličnim situacijama smatrati diskriminirajućim samo ako nema objektivno i razumno opravdanje, drugim riječima, ako ne slijedi legitiman cilj ili ako ne postoji razuman odnos proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti (vidi Evropski sud, *Vallianatos i drugi protiv Grčke* [VV], presuda od 7. novembra 2013. godine, predstavke br. 29381/09 i 32684/09, tačka 76. s daljnjim referencama).

b) Primjenjivost navedenih principa na konkretan slučaj

25. Ustavni sud najprije zapaža da podnosilac zahtjeva Zakon o plaćama osporava s dva aspekta, pri čemu u oba slučaja

uporednu grupu vidi u policijskim službenicima na nivou Bosne i Hercegovine, koji su taksativno pobrojani u čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. Pri tome prvenstveno ukazuje da su svi policijski službenici na nivou BiH svrstani u platne razrede za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog zakona, dok su sudski policajci svrstani u platni razred za zaposlenike u institucijama BiH propisan odredbom člana 24. istog zakona. Drugo, ukazuje da policijski službenici imaju pravo na poseban dodatak (policijski dodatak) iz člana 19. Zakona o plaćama, dok tužioci ostvaruju dodatak iz člana 26. stav 1. tačka 5. Zakona o plaćama.

26. Stoga, Ustavni sud smatra da je potrebno najprije ispitati da li u konkretnom slučaju postoji uporedna grupa na način kako je to postavljeno zahtjevom, odnosno da li se tužioci – službenici sudske policije nalaze u analogno istoj ili relevantno sličnoj situaciji u odnosu na policijske službenike iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća na stav Evropskog suda da zahtjev za dokazivanje analogne situacije ne zahtijeva da uporedne grupe budu identične. Podnosilac zahtjeva mora dokazati da je, s obzirom na konkretnu prirodu svog prigovora, bio u relevantno sličnoj situaciji s drugima prema kojima se postupalo drugačije. Evropski sud je pojasnio da se elementi koji karakteriziraju različite situacije i utvrđuju koliko su one uporedive moraju ocijeniti s obzirom na predmet spora, cilj sporne odredbe i kontekst u kojem se navodna diskriminacija javlja. Ocjena pitanja da li se dva lica ili grupe nalaze u uporedivoj situaciji za potrebe analize različitog postupanja i diskriminacije istovremeno je specifična i kontekstualna, može se zasnivati samo na objektivnim i provjerljivim elementima, a uporedive situacije moraju se razmotriti kao cjelina, pri čemu se moraju izbjeci izolirani ili rubni aspekti koji bi cijelu analizu učinili umjetnom (vidi Evropski sud, *Fábián protiv Mađarske* [VV], predstavka broj 78117/13, presuda od 5. septembra 2017. godine, tačka 113. s daljnjim referencama).

27. Dovodeći navedeno u vezu s konkretnim predmetom, Ustavni sud konstatira da su u pogledu plaća policijski službenici i službenici sudske policije u Zakonu o plaćama razvrstani u različite platne razrede. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da su prava i dužnosti policijskih službenika i sudske policije na nivou Bosne i Hercegovine regulirani različitim zakonima i da imaju različite nadležnosti i ovlaštenja. Nadležnosti sudske policije propisane su odredbom člana 5. Zakona o sudskoj policiji i odnose se na pružanje pomoći Sudu BiH i Tužilaštvu BiH u smislu pribavljanja informacija, izvršavanja naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, izvršavanja naloga Suda za privođenje optuženika, provođenja osuđenika u ustanove za provođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, osiguravanja sudija i službenika Suda, kao i drugih lica unutar Suda, internog osiguranja zgrade Suda, te izvršavanja drugih naloga Suda. Osim toga, sudska policija pruža pomoć u osiguravanju uvida u službenu dokumentaciju, uključujući i sudske i upravne spise, naročito prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesaradnje bilo kojeg službenika tokom istrage. Sudska policija provodi i naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i lica, na privremeno oduzimanje predmeta, na osiguranje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda, čiji je cilj preduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje sudskog postupka. S druge strane, Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH predstavljaju upravne organizacije u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću. Pri tome nadležnosti i ovlaštenja policijskih službenika (službenika zaposlenih u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Graničnoj policiji BiH i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH) propisani su odredbom člana 10. Zakona o policijskim

službenicima BiH i odnose se na provjeru i utvrđivanje identiteta lica i stvari, obavljanje razgovora, privođenje, potragu za licima i stvarima, privremeno ograničavanje slobode kretanja, izdavanje upozorenja i naredbi, privremeno oduzimanje predmeta, korištenje tuđih vozila i komunikacionih sredstava, pregled lica, stvari i prijevoznih sredstava, snimanje na javnim mjestima, upotrebu sile, obradu ličnih podataka i vođenje evidencija te zaprimanje prijava.

28. Iz navedenih zakonskih odredaba proizlazi da sudska policija djeluje kao organizaciona jedinica u okviru Ministarstva pravde BiH kojom rukovodi ministar pravde, dok policijske agencije na nivou Bosne i Hercegovine predstavljaju upravne organizacije u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću. Sudska policija je specijalizirana služba vezana za rad Suda BiH i Tužilaštva BiH, dok policijski službenici iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama obavljaju šire poslove iz oblasti provođenja zakona, kriminalističkih istraga, granične sigurnosti i koordinacije policijskih tijela. Polazeći od navedenog, Ustavni sud smatra da sama činjenica da službenici sudske policije imaju određena policijska ovlaštenja ili da obavljaju pojedine poslove koji su slični poslovima policijskih službenika ne znači da se radi o istoj ili relevantno uporedivoj kategoriji zaposlenika za potrebe uređenja sistema plaća. Pri tome, Ustavni sud ukazuje da podnosilac zahtjeva nije naveo argumente koji bi, osim ukazivanja na određene sličnosti u poslovima koje obavljaju te kategorije zaposlenika, doveli u pitanje zakonsko razlikovanje platnih razreda između službenika sudske policije i policijskih službenika iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. Stoga, Ustavni sud nije mogao zaključiti da se radi o jedinstvenoj kategoriji zaposlenika koje je zakonodavac bio dužan jednako urediti u pogledu platnih razreda.

29. Također, podnosilac zahtjeva smatra da postoji diskriminacija jer službenicima sudske policije ne pripada poseban dodatak na plaću iz člana 19. Zakona o plaćama, koji je zakonodavac propisao za određene kategorije policijskih službenika. Dodatak se, na osnovu obje odredbe, priznaje taksativno propisanim policijskim i drugim državnim službenicima, te je diferenciran zavisno od pozicija na kojima su ti policijski/državni službenici zaposleni. Dakle, za policijske službenike propisan je poseban policijski dodatak u članu 19. Zakona o plaćama, dok je za sudsku policiju u članu 26. stav 1. tačka 5) Zakona o plaćama propisan dodatak na plaću zbog posebnih uvjeta radnog mjesta. Iz zakonskih odredbi proizlazi da je zakonodavac pravo na poseban dodatak iz člana 19. Zakona o plaćama vezao za određene kategorije policijskih službenika, dok je pravo na dodatak iz člana 26. stav 1. tačka 5. Zakona o plaćama vezao za zaposlene koji obavljaju poslove sudske policije. Na taj način zakonodavac je različitim kategorijama zaposlenika priznao pravo na uvećanje plaće zbog uvjeta rada, ali ga je uredio različitim zakonskim režimima. Takvo razlikovanje zasniva se na procjeni zakonodavca o specifičnim okolnostima izvršavanja poslova koje različite kategorije zaposlenih obavljaju. Međutim, iako je podnosilac zahtjeva naveo da među njima ima određenih sličnosti (npr. u pogledu prirode poslova koje obavljaju ili beneficiranog radnog staža), Ustavni sud ne može izvesti zaključak da se tužioci nalaze u sličnoj situaciji s policijskim službenicima na nivou BiH, niti je podnosilac zahtjeva u vezi s tim, osim navoda o sličnosti poslova, pružio relevantne argumente. Ustavni sud smatra da je nesporno da postoje razlike u odnosu na prirodu poslova i dužnosti koje obavljaju policijski službenici i službenici sudske policije kao što je način izvršenja tih dužnosti, uvjeti za obavljanje tih dužnosti itd. Upravo iz tih razloga zakonodavac je vrlo precizno propisao različite vrste dodataka na plaću za različite kategorije službenika zaposlenih na nivou Bosne i Hercegovine, između ostalih i za policijske službenike i službenike sudske policije, i to na osnovu specifičnih uvjeta radnog mjesta. Pri tome, Ustavni sud naglašava da je ocjena koji poslovi podrazumijevaju posebne uvjete rada, odnosno

poseban dodatak na plaću pitanje zakonodavne procjene. Uloga Ustavnog suda u tom pogledu ograničena je na provjeru da li se te kategorije mogu smatrati uporedivom kategorijom zaposlenika.

30. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj recentnoj praksi, u Odluci broj U-20/25 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-20/25 od 22. januara 2026. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), odlučujući o postojanju različitog postupanja prema službenicima zaposlenim na nivou BiH koji se nalaze u sličnoj situaciji, istakao:

32. *Ustavni sud zapaža da su Pravobranilaštvo BiH i Agencija uspostavljeni različitim zakonima, da su njihova ovlaštenja, nadležnosti i zadaci također propisani različitim zakonima iz kojih proizlazi da se njihova ovlaštenja, nadležnosti i poslovi koje obavljaju razlikuju. Dakle, Ustavni sud zapaža da postoje razlike u odnosu na prirodu poslova i dužnosti koje obavljaju, način izvršenja tih dužnosti, uvjeti za obavljanje tih dužnosti itd. Podnosilac zahtjeva nije pružio nijedan argument kojim bi ukazao na sličnost između poslova o kojima je riječ.*

33. *Ustavni sud prihvata da su poslovi iz nadležnosti Pravobranilaštva BiH složeni poslovi koji iziskuju znanje, iskustvo i vještine, što opravdava stroge zakonske uvjete iz člana 3. Zakona o Pravobranilaštvu BiH (vidi Relevantni propisi). Međutim, to per se nije dovoljno za zaključak da se zaposlenici Pravobranilaštva BiH nalaze u analogno istoj poziciji kao zaposlenici Agencije koji obavljaju poslove inspeksijskog nadzora iz odredaba člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o plaćama ili u odnosu na ostale zaposlene navedene u članu 26. stav (1) tač. b), d) i e) Zakona o plaćama. Naime, radi se o različitim poslovima koji se obavljaju u različitim uvjetima rada shodno propisima po kojima obavljaju zakonom utvrđene poslove, pri čemu država uživa široko polje procjene u reguliranju uvjeta za priznavanje prava na dodatak na plaću s obzirom na specifične uvjete radnog mjesta. Ustavni sud na osnovu navedenih razmatranja utvrđuje da zaposlenici Pravobranilaštva BiH i zaposleni u Agenciji, kao ni zaposleni u ostalim kategorijama iz člana 26. stav (1) tač. b), d) i e) Zakona o plaćama ne čine relevantno uporedive grupe za potrebe razmatranja navoda o diskriminaciji.*

31. Ustavni sud ne vidi razlog zbog kojeg bi odstupio od navedene prakse ni u ovom konkretnom slučaju. Naime, u konkretnom slučaju se radi o različitim institucijama BiH, uspostavljenim posebnim zakonima iz kojih proizlazi da se njihova ovlaštenja, nadležnosti i poslovi koje obavljaju razlikuju. Sudska policija ima posebnu, zakonom uređenu ulogu. Ne radi se o klasičnom policijskom organu u općem smislu, nego o posebnoj službi koja obavlja poslove zaštite sudskih institucija, sigurnosti lica i objekata, te izvršenja određenih naloga i mjera u vezi sa sudskim postupcima. Drugim riječima, sudska policija je vezana za sudsku vlast i postupa po potrebama Suda BiH i Tužilaštva BiH, sa zadatkom da osigura nesmetano i sigurno funkcioniranje sudskog postupka. Za razliku od sudske policije, policijske službe na nivou BiH su dio sigurnosnog sistema i imaju širu i samostalnu operativnu javno-sigurnosnu, operativno-istražnu i koordinacionu ulogu. Dakle, radi se o različitim poslovima koji se obavljaju u različitim uvjetima rada shodno propisima po kojima obavljaju zakonom utvrđene poslove. Ustavni sud na osnovu navedenih razmatranja utvrđuje da zaposlenici sudske policije BiH i policijski službenici na nivou BiH ne čine relevantno uporedive grupe za potrebe razmatranja navoda o diskriminaciji zbog postojanja različitih dodataka na plaću.

32. Stoga se navodi o diskriminaciji iz člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju ukazuju neosnovanim. Podnosilac zahtjeva se pozvao na neusklađenost osporene odredbe sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije. Međutim, sve ono što je navedeno u odnosu na član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju odnosi se i na navedene članove. Stoga su osporene odredbe u skladu i sa

članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, kao i članom 14. Evropske konvencije.

Ostali navodi

33. Ustavni sud zapaža da se podnosilac zahtjeva pozvao na neusaglašenost Zakona o plaćama sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 26. Međunarodnog pakta a da nije naveo niti jedan razlog kojim bi potkrijepio te navode kako bi Ustavni sud bio u prilici da ih ispita.

VII. Zaključak

34. Ustavni sud zaključuje da je Zakon o plaćama u skladu s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

35. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

36. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-22/25**, rješavajući zahtjev **Suda Bosne i Hercegovine (sutkinja Nada Papo)**, na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Suda Bosne i Hercegovine (sutkinja Nada Papo)** za ocjenu ustavnosti **Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25),

utvrđuje se da je **Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25) u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa članom 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Sud Bosne i Hercegovine (sutkinja Nada Papo; u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 4. srpnja 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni

glasnik Bosne i Hercegovine" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25: u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama) s odredbama čl. I/2. i II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi s odredbama članka 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) i članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, kao i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom naroda) i Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zastupnički dom) zatraženo je 14. srpnja 2025. godine da dostave odgovore na zahtjev u roku od 30 dana od prijema dopisa.

3. Zastupnički dom je odgovor na zahtjev dostavio 30. srpnja 2025. godine, a Dom naroda 30. rujna 2025. godine.

III. Zahtjev

a) Predmet povodom kojeg je zahtjev pokrenut

4. Podnositelj zahtjeva je ukazao da se pred tim sudom vodi pamični postupak po tužbi M. A. i drugih (u daljnjem tekstu: tužitelji) protiv Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) radi utvrđenja diskriminacije i isplate naknade štete nastale zbog povrede prava na jednako postupanje prema tužiteljima s obzirom na to da u odnosu na druge uposlenike nisu predviđeni isti uvjeti rada za isti posao. Tužitelji su predložili da se naloži BiH da izvrši radnje kojima se uklanja diskriminacija tako što će regulirati njihovo pravo na rad i naknade za rad iz radnog odnosa, pri tome poštujući jednakost pred zakonom.

5. Iz činjenica predmeta proizlazi da su tužitelji službenici sudbene policije uposleni u Odjeljenju Sudbene policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Radnopravni status tužitelja reguliran je kako Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, Zakonom o sudbenoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o sudbenoj policiji) tako i odredbama Zakona o plaćama.

6. Tužbu temelje na navodima da se tužiteljima koji su policijski službenici plaća obračunava kao da obavljaju administrativno-tehničke poslove te su svrstani u platni razred C4, propisan odredbom članka 24. Zakona o plaćama. Međutim, tužitelji su u tužbi naveli da kao sudbeni policajci, odnosno tzv. službenici sudbene policije na razini Bosne i Hercegovine, shodno opisima svojih radnih mjesta, pružaju pomoć Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) i Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužiteljstvo BiH), izvršavaju naloge za prinudno privođenje svjedoka, optuženih i osuđenih osoba, za održavanje reda u sudnicama, brinu za sigurnost sudaca i sudbenih službenika, provode sudbene naloge u pogledu pretresa imovine i osoba, privremenog oduzimanja predmeta, osiguravanja provođenja izvršnih sudbenih naloga, vrše zadržavanje osoba u prostorijama za zadržavanje sudbene policije itd. S obzirom na to, tužitelji smatraju da sudbeni policajci faktički obavljaju sve radnje kao i drugi policijski službenici. Ujedno ističu da sudbeni policajci također imaju pravo na beneficirani radni staž kao i svi drugi policijski službenici.

7. U tužbi je navedeno da se odredbama članka 26. stavak 1. točka 5. i članka 19. stavak 1. Zakona o plaćama pravi razlika između policijskih službenika i tzv. uposlenika koji obavljaju poslove sudbene policije tako što se policijskim službenicima priznaje pravo na poseban dodatak na plaću (policijski dodatak), dok se sudbenim policajcima priznaje pravo na dodatak na plaću u manjem iznosu. Shodno toj razlici diskriminacija se nastavlja i u pogledu razvrstavanja uposlenih u platne razrede. Navedeno je da su svi policijski službenici na razini BiH svrstani u platne razrede

za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog Zakona, dok su sudbeni policajci svrstani u platni razred za uposlenike u institucijama BiH propisan odredbom članka 24. istog Zakona, iako se radi o uposlenicima s istom stručnom spremom, istim ili sličnim iskustvom, te istim ili sličnim poslovima. Tužitelji smatraju da je takvim različitim tretmanom BiH napravila razliku u statusu i visini plaća između navedene dvije skupine uposlenika u državnim institucijama, dovodeći tužitelje u nepovoljniji i diskriminatoran položaj, za što ne postoji bilo kakvo objektivno i razumno opravdanje.

b) Navodi iz zahtjeva

8. Podnositelj zahtjeva smatra da bi postojala opasnost da se prekrše ustavna prava tužitelja u postupku ako bi prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu iz tužbe primjenjivao Zakon o plaćama. Stoga je predloženo da Ustavni sud, ako utvrdi neusklađenost Zakona o plaćama s Ustavom Bosne i Hercegovine i Europskom konvencijom, naloži Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi spomenuti zakon s odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju tako što će dopuniti Zakon u čl. 17., 18., 19. i 26. stavak 1. odredbom kojom će osigurati tužiteljima ista prava kao i policijskim službenicima, kako u pogledu ostvarivanja posebnog dodatka na plaću (policijski dodatak) tako posljedično i u pogledu njihovog razvrstavanja u odgovarajuće platne razrede.

c) Odgovori na zahtjev

9. Dom naroda je naveo da je Ustavnopravno povjerenstvo razmotrilo zahtjev i jednoglasno odlučilo da odluku o zahtjevu prepusti Ustavnom sudu.

10. Zastupnički dom je naveo da je Ustavnopravno povjerenstvo razmotrilo zahtjev i konstatiralo da je Zakon o plaćama donesen u skladu s relevantnim propisima BiH i da odluku o kompatibilnosti spornih odredaba navedenog Zakona s relevantnim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju i člankom 26. Međunarodnog pakta prepušta Ustavnom sudu.

IV. Relevantni propisi

11. **Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

Članak 3. toč. a) i b)
(Načela)

U određivanju iznosa plaća i drugih naknada zaposlenicima institucija Bosne i Hercegovine, poštovat će se sljedeća načela:

a) *Jednaka plaća za isti ili sličan posao: sukladno ovome načelu, zaposlenici institucija Bosne i Hercegovine koji obavljaju iste ili slične poslove primat će jednaku osnovnu plaću, odnosno radna mjesta iz različitih institucija Bosne i Hercegovine na kojima se obavljaju slični poslovi bit će svrstana u isti platni razred.*

b) *Nagrađivanje prema rezultatima rada: sukladno ovome načelu, voditelji institucija Bosne i Hercegovine, na temelju objektivnih kriterija za mjerenje učinka koji se utvrđuju podzakonskim aktima, zaposlenicima na određenim položajima mogu odobriti promaknuće unutar platnih razreda, kao i odobriti novčanu nagradu sukladno ovome Zakonu.*

POGLAVLJE IV. POLICIJSKI SLUŽBENICI

Članak 17.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane policijske službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Ravnatelj policijske agencije - vrhovni inspektor	8,00
A2	Zamjenik ravnatelja - glavni inspektor policije	6,50
A3	Pomoćnik ravnatelja - glavni inspektor	5,51

Članak 18.

(Platni razredi i koeficijenti za policijske službenike)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Policajac	1,80
2	Stariji policajac	1,95
3	Narednik	2,10
4	Stariji narednik	2,20
5	Mlađi inspektor	2,30
6	Inspektor	2,55
7	Viši inspektor	2,93
8	Samostalni inspektor	3,25
9	Glavni inspektor	4,20

Članak 19.

(Posebni dodaci)

(1) *Policijskim službenicima pripada pravo na poseban dodatak (policijski dodatak), i to pojedinačno najviše do 40 % od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate policijskog dodatka iz ovoga stavka ne može biti veći od 35 % proračuna predviđenog za osnovne plaće policijskih službenika na koje se odnosi dodatak iz ovoga stavka.*

(2) *Policijskim službenicima raspoređenim na poslove u sastavu Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu može se pojedinačno odobriti poseban dodatak najviše do 50 % od osnovne plaće.*

(3) *Imenovanim policijskim službenicima iz članka 17. ovoga zakona ne pripada pravo na poseban dodatak iz st. (1) i (2) ovoga članka.*

(4) *Državnim službenicima Državne agencije za istrage i zaštitu koji obavljaju poslove u neposrednoj vezi s operativno-istražnim poslovima te su kao takvi utvrđeni u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji pripada pravo na poseban dodatak do 25 % od osnovne plaće.*

(5) *Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, donosi podzakonski akt kojim se podrobnije uređuju dodaci iz st. (1), (2) i (4) ovoga članka.*

(6) *Pojedinačno rješenje o utvrđivanju dodatka iz st. (1), (2) i (4) ovoga članka donosi ravnatelj policijske agencije na temelju podzakonskog akta iz stavka (5) ovoga članka.*

Članak 20.

(Ostala prava iz radnog odnosa po temelju plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa na temelju plaća i naknada policijski službenici ostvaruju sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, s tim što podzakonske akte u vezi s ostvarivanjem prava usvaja Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VI. PLATNI RAZREDI I KOEFICIJENTI ZA UPOSLENIKE INSTITUCIJA BiH

Članak 24.

(Platni razredi za uposlenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti					
		Nulti	1	2	3	4	5
C1	NSS	1,40	1,42	1,44	1,46	1,48	

C2	KV	1,52	1,55	1,57	1,59	1,63		
C3	Referent SSS	1,69	1,72	1,74	1,77	1,79		
C4	Viši referent SSS	1,80	1,83	1,86	1,89	1,92		
C5	Referent-specijalist SSS, VKV	2,00	2,03	2,07	2,10	2,13		
C6	Samostalni referent VSS	2,10	2,13	2,15	2,18	2,21	2,23	2,25

POGLAVLJE VII. DODACI NA PLAĆU I NOVČANE NAGRADE

Članak 26. stavak 1.

(Dodatak na plaću)

(1) Dodatak na plaću je uvećanje plaće na temelju:

a) Radnog staža, i to kao dodatak od 0,50% na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20% od osnovne plaće.

b) Posebnih uvjeta radnog mjesta:

1) za operativne poslove u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine - pojedinačno, najviše do 40% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 30% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje izvršavaju operativne zadatke u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine. Ravnatelju, zamjeniku ravnatelja i glavnom inspektor OSA BiH ne pripada pravo na dodatak;

[...]

5) za zaposlenike koji obavljaju poslove sudske policije i za zavodske službenike u zavodima za izvršenje kaznenih sankcija - pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 25% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje obavljaju navedene poslove.

[...]

12. **Zakon o sudbenoj policiji Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 21/03 i 18/13)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

I - OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom osniva se sudbena policija, definišu njene ovlasti, organizacija i sredstva za rad, prava i obveze, radni odnosi te druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad sudbene policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: sudbena policija).

Članak 2.

(1) Sudbeni policajci ovlašteni su primjenjivati policijske ovlasti propisane ovim zakonom i postupati kao ovlaštene službene osobe prema Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09).

(2) Specifična pravila i propise koji se tiču dužnosti Sudbene policije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde) uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara).

Članak 4.

(1) Ministar pravde odgovoran je za rukovođenje Sudbenom policijom.

(2) Zapovjednik je odgovoran za rad Sudbene policije i odgovara ministru pravde.

(3) Tajnik Ministarstva pravde poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu Sudbene policije i nadzire njezin rad.

II - OVLAŠTI SUDBENE POLICIJE

Članak 5.

(1) Sudbena policija pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine kao što je propisano zakonom, u smislu pribavljanja informacija, ovrhe naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, ovrhe naloga Suda

za privođenje optuženih osoba, sprovođenja osuđenih osoba u ustanove za sprovođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, sigurnosti sudaca i dužnosnika Suda, kao i drugih osoba unutar Suda, internog osiguravanja zgrade Suda, te ovrhe drugih naloga Suda.

(2) Sudbena policija sukladno ovom zakonu također pruža pomoć u osiguravanju uvida u zvaničnu dokumentaciju, uključujući sudbene i upravne spise, a posebice prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesuradnje od strane bilo kojeg dužnosnika u toku istrage.

(3) Sudbena policija provodi naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i osoba, na privremeno oduzimanje predmeta, na osiguranje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda čiji je cilj poduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje datog sudbenog postupka. Sudbena policija u cilju ekspertize ili operativne potpore može zatražiti pomoć službi za provođenje zakona Bosne i Hercegovine, entiteta ili Brčko Distrikta.

III - ORGANIZACIJA I SREDSTVA ZA RAD SUDBENE POLICIJE

Članak 7.

(1) Sudbena policija uspostavlja se kao osnovna organizacijska jedinica, odjel u sastavu Ministarstva pravde.

(2) Odjelom Sudbene policije rukovodi zapovjednik Sudbene policije.

(3) Zapovjedniku Sudbene policije pripada plaća izjednačena s platnim koeficijentom voditelja odsjeka u državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

(4) Unutarnje ustrojstvo Sudbene policije uređuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, koji donosi ministar pravde uz suglasnost Vijeća ministara.

Članak 8.

(1) Zapovjednik sudbene policije rukovodi radom sudbene policije na način definiran propisima koje donosi ministar pravde u skladu s člankom 2. stavkom (2) ovoga Zakona.

(2) Za zapovjednika Sudbene policije može biti postavljena osoba koja ima VII. stupanj stručne spreme stečene prije reforme visokog obrazovanja ili osoba koja je po obrazovnom sustavu prema Bolonjskom procesu završila četverogodišnji studij, pod uvjetom da je stekla najmanje 240 ECTS bodova i najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima službenika Sudbene policije ili iskustva na policijskim poslovima.

(3) Zapovjednika sudbene policije imenuje ministar pravde.

Članak 9.

Službenici Sudbene policije imaju pravo na beneficirani mirovinski staž po kojemu se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

Članak 10.

Sredstva za rad sudbene policije izdvajaju se iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 11.

Ministarstvo pravde vrši nabavku i financijske operacije za sudbenu policiju.

13. **Odluka o dodatku na plaću na temelju posebnih uvjeta radnog mjesta za zaposlene koji obavljaju poslove Sudbene policije Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 50/21 i 72/24)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se dodatak na plaću na temelju posebnih uvjeta radnog mjesta za zaposlene u Odjelu Sudbene policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sudbena policija).

Članak 2.
(Visina dodatka i poslovi)

Dodatak na plaću iz članka 1. ove odluke utvrđuje se u iznosu od 25% osnovne plaće za sljedeće poslove:

- a) zapovjednik Odjela Sudbene policije
- b) zapovjednik smjene
- c) Sudbena policija.

Članak 3.
(Obračun dodatka)

Za vrijeme trajanja plaćenog dopusta ili bolovanja isplaćuje se dodatak na plaću na temelju posebnih uvjeta radnog mjesta zaposlenim koji obavljaju poslove Sudbene policije Bosne i Hercegovine.

Članak 4.
(Donošenje rješenja o dodatku na plaću)

U skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustroju, za svaku osobu koja radi na poslovima iz članka 2. Odluke, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će donijeti posebno rješenje o dodatku na plaću na temelju posebnih uvjeta radnog mjesta.

14. Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 50/08 – Završne odredbe Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, 63/08, 35/09, 7/12, 57/17 – odluka USBiH i 42/18 – rješenje USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE
POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet Zakona

Ovim se zakonom reguliraju policijske ovlasti i radnopravni status (radni odnosi uključujući: dužnosti i prava, upošljavanje, obrazovanje i usavršavanje, raspoređivanje, činove, procjenu rada i promicanje, naknade, radne uvjete, stegovnu odgovornost, odgovornost za štetu, te prestanak radnog odnosa) policijskih službenika Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 2.
Policijski službenici

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA), Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: GPBiH) i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Direkcija).

(2) Policijski službenici su oni pripadnici policijskih tijela iz stavka 1. ovoga članka koji primjenjuju policijske ovlasti propisane ovim zakonom i postupaju kao ovlaštene službene osobe prema zakonima o kaznenom postupku u BiH (u daljnjem tekstu: ZKP).

(3) Radna mjesta na kojima se upošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja pojedino policijsko tijelo.

DIO DRUGI - POLICIJSKE OVLASTI
POGLAVLJE II - TEMELJNI PRINCIPI

[...]

Članak 9.

Odluke i zapovijedi za primjenu policijskih ovlasti

(1) Policijski službenik primjenjuje policijske ovlasti prema vlastitoj odluci sukladno zakonu, kao i na temelju zakonite zapovijedi nadređenog službenika ili mjerodavnog tijela.

(2) Policijski službenik neće izvršiti zapovijed ukoliko bi time počinio kazneno djelo po kaznenom zakonodavstvu u BiH. Policijski će službenik odmah podnijeti izvješće o neizvršavanju zapovijedi svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ako je zapovijed izdana od neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ako zapovijed bude ponovljena bez obzira na izvješće o neizvršavanju, policijski će službenik svoje izvješće dostaviti odjelu za unutarnju kontrolu policijskog tijela u kojem je uposlen (u daljnjem tekstu: odjel za unutarnju kontrolu).

POGLAVLJE III - POJEDINE POLICIJSKE OVLASTI

Članak 10.

Policijske ovlasti propisane ovim zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlasti propisanih ZKP-om, policijskim se službenicima, u svrhu sprečavanja kaznenih djela i održanja javnoga reda i mira, ovim zakonom daju sljedeće policijske ovlasti:

1. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za osobama i stvarima;
5. privremeno ograničavanje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i zapovijedi;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
9. pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava;
10. snimanje na javnim mjestima;
11. uporaba sile;
12. obrada osobnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

(2) Ovlasti, koje su policijskim službenicima dane ovim zakonom, mogu se ograničiti zakonom kojim se uspostavlja određeno tijelo.

DIO TREĆI - RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA
POGLAVLJE IV - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

[...]

Odjeljak 2. Prava

Članak 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalno radno mjesto do trenutka dok se ne steknu uvjeti za umirovljenje, ako nije drukčije regulirano ovim zakonom;
- b) na odmor kako je određeno ovim zakonom;
- c) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim zakonom i odgovarajućim propisima;
- d) na plaću i naknade sukladno zakonu i odgovarajućim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;
- f) da utemeljuje i učlanjuje se u sindikat ili profesionalnu udruhu sukladno zakonu;
- g) na fer i pravično postupanje bez obzira na spol, rasu, nacionalno ili društveno podrijetlo, vjeru, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo mišljenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštivanje ljudskoga dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

POGLAVLJE IX - NAKNADE (PLAĆA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1. Naknade

Članak 84. st. (2) i (3)

Naknade policijskim službenicima

(2) Naknade policijskom službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

(3) Plaća policijskog službenika veže se uz njegov čin.

Odjeljak 4. Ostale naknade

[...]

Članak 94.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vijeće ministara u podzakonskom aktu utemľuje kriterije, uvjete i iznose naknada iz ovog odjeljka ovog zakona.

V. Dopustivost

15. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda.

16. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

c) Ustavni sud će imati nadležnost za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladno ovom Ustavu, s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

17. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je Sud Bosne i Hercegovine (sutkinja Nada Papo), što znači da je zahtjev podnijela ovlaštena osoba iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. studenog 2010. godine, toč. 7–14., objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Zahtjevom se traži ocjena kompatibilnosti Zakona o plaćama s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Europske konvencije, a o važenju tog Zakona ovisi odluka redovnog suda u postupku. Iz toga slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

18. Podnositelj zahtjeva smatra da Zakon o plaćama nije u skladu sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi sa člankom 14. Europske konvencije, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju i člankom 26. Međunarodnog pakta.

19. U zahtjevu se navodi da su tužitelji službenici sudbene policije uposleni u Odjeljenju Sudbene policije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Plaća im se obračunava kao da obavljaju administrativno-tehničke poslove te su svrstani u platni razred C4, propisan odredbom članka 24. Zakona o plaćama. Za razliku od policijskih službenika kojima se na temelju članka 19. stavak 1. Zakona o plaćama priznaje pravo na poseban dodatak na plaću (policijski dodatak), tužiteljima se priznaje pravo na dodatak na plaću prema odredbama članka 26. stavak 1. točka 5. Zakona o plaćama. Također, u zahtjevu se navodi da su svi policijski službenici na razini BiH svrstani u platne razrede za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog Zakona, dok su sudbeni policajci svrstani u platni razred za uposlenike u institucijama BiH propisan odredbom članka 24. istog Zakona. Podnositelj zahtjeva smatra da bi postojala opasnost da se prekrše

ustavna prava tužitelja u postupku ako bi se prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu iz tužbe primjenjivao Zakon o plaćama. S obzirom na to da se zahtjevom pokreće pitanje ustavnosti Zakona o plaćama zbog razvrstavanja u odgovarajuće platne razrede i nepropisivanja prava na policijski dodatak, Ustavni sud smatra da Zakon o plaćama treba ispitati prvenstveno s aspekta diskriminacije.

a) Zabrana diskriminacije

20. S obzirom na to da se tvrdi da do povrede prava na zabranu diskriminacije dolazi na temelju zakona, Ustavni sud će osporenu odredbu ispitati s aspekta članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

21. Članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju glasi:

Opća zabrana diskriminacije

1. Uživati svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kojoj osnovi kao što su one spomenute u stavku 1.

22. Ustavni sud naglašava da članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju sadrži opće načelo zabrane diskriminacije i garantira uživanje svih prava određenih zakonom, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili drugi status. Dalje, članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju podrazumijeva i da javni organi nikoga ne mogu diskriminirati prema bilo kojoj osnovi, dakle temeljno načelo nediskriminacije je prošireno i na domaće zakone, a ne samo na prava garantirana Europskom konvencijom, kako to predviđa članak 14. Europske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-11/22 od 14. srpnja 2022. godine, točka 38., dostupna na www.ustavnisud.ba).

23. Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine* istaknuo je sljedeće: "Pojam diskriminacije je dosljedno tumačen u jurisprudenciji Suda u odnosu na članak 14. Konvencije. Jurisprudencija naročito jasno precizira da 'diskriminacija' označava različito postupanje bez objektivnog i razumnog opravdanja prema osobama koje su se našle u sličnom položaju (vidi Europski sud, *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 22. prosinca 2009. godine, predstavke br. 27996/06 i 34836/06, toč. 42–44. s daljnjim referencama). Autori su koristili isti termin, diskriminacija, u članku 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju bez obzira na razlike u širini opsega između tih odredaba. Značenje tog pojma u članku 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju trebalo je biti identično tumačenju iz članka 14. (vidi *Obrazloženje (Explanatory Report)* uz Protokol broj 12 Europske konvencije, točka 18.). Sud, prema tome, ne vidi razlog da odstupa od utvrđenog tumačenja 'diskriminacije', navedenog u tekstu, u primjeni istog pojma prema članku 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju (u svezi sa sudbenom praksom UN-ovog Komiteta za ljudska prava u pogledu članka 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, odredbe koja je slična, ali ne i identična članku 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju; vidi *Nowak, Komentar CCPR*, Izdavači N. P. Engel, 2005., str. 597–634.; vidi, *op. cit.*, *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*, točka 55.)."

24. Shodno tome, slijedeći načela iz članka 14. Europske konvencije, da bi se prema praksi Europskog suda pokrenulo pitanje diskriminacije mora postojati razlika u postupanju prema osobama u analognim ili relevantno sličnim situacijama (vidi

Europski sud, *DH i drugi protiv Češke Republike* [VV], presuda od 13. studenog 2007. godine, predstavka broj 57325/00, točka 175. s daljnjim referencama). Međutim, samo razlike u postupanju na temelju osobnog obilježja (ili "statusa") po kojem se osoba ili skupine osoba razlikuju jedni od drugih mogu pokrenuti pitanje diskriminacije (vidi Europski sud, *Carvalho Pinto de Sousa Morais protiv Portugala*, presuda od 25. srpnja 2017. godine, predstavka broj 17484/15, točka 45. s daljnjim referencama). Europski sud u svojim odlukama dosljedno ukazuje da će se različito postupanje prema osobama u analognim ili relevantno sličnim situacijama smatrati diskriminirajućim samo ako nema objektivno i razumno opravdanje, drugim riječima, ako ne slijedi legitiman cilj ili ako ne postoji razuman odnos proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti (vidi Europski sud, *Vallianatos i drugi protiv Grčke* [VV], presuda od 7. studenog 2013. godine, predstavke br. 29381/09 i 32684/09, točka 76. s daljnjim referencama).

b) Primjenjivost navedenih načela na konkretan slučaj

25. Ustavni sud najprije zapaža da podnositelj zahtjeva Zakon o plaćama osporava s dva aspekta, pri čemu u oba slučaja usporednu skupinu vidi u policijskim službenicima na razini Bosne i Hercegovine, koji su taksativno pobrojani u čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. Pri tome prvenstveno ukazuje da su svi policijski službenici na razini BiH svrstani u platne razrede za policijske službenike propisane odredbama čl. 17. i 18. navedenog Zakona, dok su sudbeni policajci svrstani u platni razred za uposlenike u institucijama BiH propisan odredbom članka 24. istog Zakona. Drugo, ukazuje da policijski službenici imaju pravo na poseban dodatak (policijski dodatak) iz članka 19. Zakona o plaćama, dok tužitelji ostvaruju dodatak iz članka 26. stavak 1. točka 5. Zakona o plaćama.

26. Stoga, Ustavni sud smatra da je potrebno najprije ispitati postoji li u konkretnom slučaju usporedna skupina na način kako je to postavljeno zahtjevom, odnosno nalaze li se tužitelji – službenici sudbene policije u analogno istoj ili relevantno sličnoj situaciji u odnosu na policijske službenike iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća na stav Europskog suda da zahtjev za dokazivanje analogne situacije ne zahtijeva da usporedne skupine budu identične. Podnositelj zahtjeva mora dokazati da je, s obzirom na konkretnu prirodu svog prigovora, bio u relevantno sličnoj situaciji s drugima prema kojima se postupalo drugačije. Europski sud je pojasnio da se elementi koji karakteriziraju različite situacije i utvrđuju koliko su one usporedive moraju ocijeniti s obzirom na predmet spora, cilj sporne odredbe i kontekst u kojem se navodna diskriminacija javlja. Ocjena pitanja nalaze li se dvije osobe ili skupine u usporedivoj situaciji za potrebe analize različitog postupanja i diskriminacije istodobno je specifična i kontekstualna, može se temeljiti samo na objektivnim i provjerljivim elementima, a usporedive situacije moraju se razmotriti kao cjelina, pri čemu se moraju izbjeći izolirani ili rubni aspekti koji bi cijelu analizu učinili umjetnom (vidi Europski sud, *Fábián protiv Mađarske* [VV], predstavka broj 78117/13, presuda od 5. rujna 2017. godine, točka 113. s daljnjim referencama).

27. Dovodeći navedeno u svezu s konkretnim predmetom, Ustavni sud konstatira da su u pogledu plaća policijski službenici i službenici sudbene policije u Zakonu o plaćama razvrstani u različite platne razrede. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da su prava i dužnosti policijskih službenika i sudbene policije na razini Bosne i Hercegovine regulirani različitim zakonima i da imaju različite nadležnosti i ovlasti. Nadležnosti sudbene policije propisane su odredbom članka 5. Zakona o sudbenoj policiji i odnose se na pružanje pomoći Sudu BiH i Tužiteljstvu BiH u smislu pribavljanja informacija, izvršavanja naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, izvršavanja naloga Suda za

privođenje optuženika, provođenja osuđenika u ustanove za provođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, osiguravanja sudaca i službenika Suda, kao i drugih osoba unutar Suda, internog osiguranja zgrade Suda, te izvršavanja drugih naloga Suda. Osim toga, sudbena policija pruža pomoć u osiguravanju uvida u službenu dokumentaciju, uključujući i sudbene i upravne spise, naročito prilikom pribavljanja nužnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesuradnje bilo kojeg službenika tijekom istrage. Sudbena policija provodi i naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i osoba, na privremeno oduzimanje predmeta, na osiguranje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda, čiji je cilj poduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje sudbenog postupka. S druge strane, Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH predstavljaju upravne organizacije u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću. Pri tome nadležnosti i ovlasti policijskih službenika (službenika uposlenih u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Graničnoj policiji BiH i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH) propisani su odredbom članka 10. Zakona o policijskim službenicima BiH i odnose se na provjeru i utvrđivanje identiteta osoba i stvari, obavljanje razgovora, privođenje, potragu za osobama i stvarima, privremeno ograničavanje slobode kretanja, izdavanje upozorenja i naredbi, privremeno oduzimanje predmeta, korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava, pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava, snimanje na javnim mjestima, uporabu sile, obradu osobnih podataka i vođenje evidencija te zaprimanje prijava.

28. Iz navedenih zakonskih odredaba proizlazi da sudbena policija djeluje kao organizacijska jedinica u okviru Ministarstva pravde BiH kojom rukovodi ministar pravde, dok policijske agencije na razini Bosne i Hercegovine predstavljaju upravne organizacije u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću. Sudbena policija je specijalizirana služba vezana za rad Suda BiH i Tužiteljstva BiH, dok policijski službenici iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama obavljaju šire poslove iz oblasti provođenja zakona, kriminalističkih istraga, granične sigurnosti i koordinacije policijskih tijela. Polazeći od navedenog, Ustavni sud smatra da sama činjenica da službenici sudbene policije imaju određene policijske ovlasti ili da obavljaju pojedine poslove koji su slični poslovima policijskih službenika ne znači da se radi o istoj ili relevantno usporedivoj kategoriji uposlenika za potrebe uređenja sustava plaća. Pri tome, Ustavni sud ukazuje da podnositelj zahtjeva nije naveo argumente koji bi, osim ukazivanja na određene sličnosti u poslovima koje obavljaju te kategorije uposlenika, doveli u pitanje zakonsko razlikovanje platnih razreda između službenika sudbene policije i policijskih službenika iz čl. 17. i 18. Zakona o plaćama. Stoga, Ustavni sud nije mogao zaključiti da se radi o jedinstvenoj kategoriji uposlenika koje je zakonodavac bio dužan jednako urediti u pogledu platnih razreda.

29. Također, podnositelj zahtjeva smatra da postoji diskriminacija jer službenicima sudbene policije ne pripada poseban dodatak na plaću iz članka 19. Zakona o plaćama, koji je zakonodavac propisao za određene kategorije policijskih službenika. Dodatak se, na temelju obje odredbe, priznaje taksativno propisanim policijskim i drugim državnim službenicima, te je diferenciran ovisno o pozicijama na kojima su ti policijski/državni službenici uposleni. Dakle, za policijske službenike propisan je poseban policijski dodatak u članku 19. Zakona o plaćama, dok je za sudbenu policiju u članku 26. stavak 1. točka 5) Zakona o plaćama propisan dodatak na plaću zbog posebnih uvjeta radnog mjesta. Iz zakonskih odredaba proizlazi da je zakonodavac pravo na poseban dodatak iz članka 19. Zakona o plaćama vezao za određene kategorije policijskih službenika, dok je pravo na dodatak iz članka 26. stavak 1. točka 5. Zakona o

plaćama vezao za uposlene koji obavljaju poslove sudsne policije. Na taj način zakonodavac je različitim kategorijama uposlenika priznao pravo na uvećanje plaće zbog uvjeta rada, ali ga je uredio različitim zakonskim režimima. Takvo razlikovanje temelji se na procjeni zakonodavca o specifičnim okolnostima izvršavanja poslova koje različite kategorije uposlenih obavljaju. Međutim, iako je podnositelj zahtjeva naveo da među njima ima određenih sličnosti (npr. u pogledu prirode poslova koje obavljaju ili beneficiranog radnog staža), Ustavni sud ne može izvesti zaključak da se tužitelji nalaze u sličnoj situaciji s policijskim službenicima na razini BiH, niti je podnositelj zahtjeva u svezi s tim, osim navoda o sličnosti poslova, pružio relevantne argumente. Ustavni sud smatra da je nesporno da postoje razlike u odnosu na prirodu poslova i dužnosti koje obavljaju policijski službenici i službenici sudsne policije kao što je način izvršenja tih dužnosti, uvjeti za obavljanje tih dužnosti itd. Upravo iz tih razloga zakonodavac je vrlo precizno propisao različite vrste dodataka na plaću za različite kategorije službenika uposlenih na razini Bosne i Hercegovine, između ostalih i za policijske službenike i službenike sudsne policije, i to na temelju specifičnih uvjeta radnog mjesta. Pri tome, Ustavni sud naglašava da je ocjena koji poslovi podrazumijevaju posebne uvjete rada, odnosno poseban dodatak na plaću pitanje zakonodavne procjene. Uloga Ustavnog suda u tom pogledu ograničena je na provjeru mogu li se te kategorije smatrati usporedivom kategorijom uposlenika.

30. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj recentnoj praksi, u Odluci broj U-20/25 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-20/25 od 22. siječnja 2026. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), odlučujući o postojanju različitog postupanja prema službenicima uposlenim na razini BiH koji se nalaze u sličnoj situaciji, istaknuo:

32. Ustavni sud zapaža da su Pravobraniteljstvo BiH i Agencija uspostavljeni različitim zakonima, da su njihove ovlasti, nadležnosti i zadaci također propisani različitim zakonima iz kojih proizlazi da se njihove ovlasti, nadležnosti i poslovi koje obavljaju razlikuju. Dakle, Ustavni sud zapaža da postoje razlike u odnosu na prirodu poslova i dužnosti koje obavljaju, način izvršenja tih dužnosti, uvjeti za obavljanje tih dužnosti itd. Podnositelj zahtjeva nije pružio nijedan argument kojim bi ukazao na sličnost između poslova o kojima je riječ.

33. Ustavni sud prihvaća da su poslovi iz nadležnosti Pravobraniteljstva BiH složeni poslovi koji iziskuju znanje, iskustvo i vještine, što opravdava stroge zakonske uvjete iz članka 3. Zakona o Pravobraniteljstvu BiH (vidi Relevantni propisi). Međutim, to per se nije dovoljno za zaključak da se uposlenici Pravobraniteljstva BiH nalaze u analogno istoj poziciji kao uposlenici Agencije koji obavljaju poslove inspektijskog nadzora iz odredaba članka 26. stavak (1) točka f) Zakona o plaćama ili u odnosu na ostale uposlene navedene u članku 26. stavak (1) toč. b), d) i e) Zakona o plaćama. Naime, radi se o različitim poslovima koji se obavljaju u različitim uvjetima rada shodno propisima po kojima obavljaju zakonom utvrđene poslove, pri čemu država uživa široko polje procjene u reguliranju uvjeta za priznavanje prava na dodatak na plaću s obzirom na specifične uvjete radnog mjesta. Ustavni sud na temelju navedenih razmatranja utvrđuje da uposlenici Pravobraniteljstva BiH i uposleni u Agenciji, kao ni uposleni u ostalim kategorijama iz članka 26. stavak (1) toč. b), d) i e) Zakona o plaćama ne čine relevantno usporedive skupine za potrebe razmatranja navoda o diskriminaciji.

31. Ustavni sud ne vidi razlog zbog kojeg bi odstupio od navedene prakse ni u ovom konkretnom slučaju. Naime, u konkretnom slučaju se radi o različitim institucijama BiH, uspostavljenim posebnim zakonima iz kojih proizlazi da se njihove ovlasti, nadležnosti i poslovi koje obavljaju razlikuju.

Sudbena policija ima posebnu, zakonom uređenu ulogu. Ne radi se o klasičnom policijskom organu u općem smislu, nego o posebnoj službi koja obavlja poslove zaštite sudbenih institucija, sigurnosti osoba i objekata, te izvršenja određenih naloga i mjera u svezi sa sudbenim postupcima. Drugim riječima, sudbena policija je vezana za sudbenu vlast i postupka po potrebama Suda BiH i Tužiteljstva BiH, sa zadatkom da osigura nesmetano i sigurno funkcioniranje sudbenog postupka. Za razliku od sudbene policije, policijske službe na razini BiH su dio sigurnosnog sustava i imaju širu i samostalnu operativnu javno-sigurnosnu, operativno-istražnu i koordinacijsku ulogu. Dakle, radi se o različitim poslovima koji se obavljaju u različitim uvjetima rada shodno propisima po kojima obavljaju zakonom utvrđene poslove. Ustavni sud na temelju navedenih razmatranja utvrđuje da uposlenici sudbene policije BiH i policijski službenici na razini BiH ne čine relevantno usporedive skupine za potrebe razmatranja navoda o diskriminaciji zbog postojanja različitih dodataka na plaću.

32. Stoga se navodi o diskriminaciji iz članka 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju ukazuju neutemeljenim. Podnositelj zahtjeva se pozvao na neusklađenost osporene odredbe sa člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 14. Evropske konvencije. Međutim, sve ono što je navedeno u odnosu na članak 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju odnosi se i na navedene članke. Stoga su osporene odredbe u skladu i sa člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, kao i člankom 14. Evropske konvencije.

Ostali navodi

33. Ustavni sud zapaža da se podnositelj zahtjeva pozvao na neusuglašenost Zakona o plaćama sa člankom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 26. Međunarodnog pakta a da nije naveo niti jedan razlog kojim bi potkrijepio te navode kako bi Ustavni sud bio u prilici ispitati ih.

VII. Zaključak

34. Ustavni sud zaključuje da je Zakon o plaćama u skladu s odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa člankom 14. Europske konvencije i člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

35. Na temelju članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

36. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

984

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-23/25**, рјешавајући захтјев **Основног суда у Бањалуци (судија Игор Гајић)**, на основу члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Тѐман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву **Основног суда у Бањалуци (судија Игор Гајић)** за оцјену компатибилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23),

утврђује се да је члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) у складу са чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 7.(а)(и) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**I. Увод**

1. Основни суд у Бањалуци (судија Игор Гајић, у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 30. јула 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатибилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23; у даљњем тексту: Закон о платама) с Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима (у даљњем тексту: Међународни пакт) и Законом о забрани дискриминације у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон о забрани дискриминације).

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 20. августа 2025. године да достави одговор на захтјев.

3. Народна скупштина није доставила одговор на захтјев у остављеном року.

III. Захтјев**а) Предмет поводом којег је захтјев покренут**

4. Подносилац захтјева је указао да се пред тим судом води парнични поступак по тужби шест тужилаца против прецизираних основних школа (у даљњем тексту: тужене школе) ради накнаде штете по основу дискриминације у радном односу.

б) Наводи из захтјева

5. Подносилац захтјева тражи од Уставног суда да испита да ли је члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама у складу с Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом, Међународним пактом и Законом о забрани дискриминације. У захтјеву се наводи да су у конкретном поступку који се води пред тим судом тужιοци лица с вишом стручном

спремом распоређена код тужених школа на радна мјеста "наставник". Даље се наводи да се у вријеме образовања тужилаца за радно мјесто "наставник" формално образовање спроводило на Педагошкој академији у Бањалуци (у даљњем тексту: Педагошка академија), чији је правни сљедник Филозофски факултет Бањалука (у даљњем тексту: Филозофски факултет), у смислу члана 142. став 1. Закона о универзитету Републике Српске. Указано је да су тужιοци као наставници с вишом стручном спремом у већем броју случајева стекли звање у истој установи као и њихове радне колеге с високом стручном спремом, али у периоду када је дипломирање на њој подразумијевало стицање више а не високе стручне спреме. Подносилац захтјева даље наводи да тужιοци с вишом стручном спремом обављају послове истог радног мјеста "наставник" као и њихове радне колеге с високом стручном спремом. Међутим, истиче да се платни коефицијенти те двије категорије лица разликују, које разликовање је учињено самим законом који регулише област плата у установама јавног образовања. У вези с тим, образлаже да су чланом 9. Закона о платама прописани различити коефицијенти за наставнике с високом стручном спремом (коефицијент 22,29, што је прописано чланом 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. Закона о платама), који спадају у другу платну групу (трећа платна подгрупа), у односу на плате наставника с вишом стручном спремом (коефицијент 19,27, прописан чланом 9. став 1. тачка 3) подтачка 2. Закона о платама), који спадају у трећу платну групу (друга платна подгрупа). Даље образлаже да се ради о пословима истог радног мјеста, те да самим тим не би требало бити разлике у висини плате. Наиме, указује да се плата одређује с обзиром на коефицијент сложености посла, који има бити одређен сложености посла датог радног мјеста и одговорности његовог обављања, сагласно члану 123. став 3. у вези са ставом 2. Закона о раду Републике Српске (у даљњем тексту: Закон о раду), а не личним формалним степеном образовања појединаца који обављају дате послове.

6. Подносилац захтјева је навео да сви наставници, обављајући послове "наставник" за конкретан наставни предмет, по јединственом наставном плану и програму, без обзира на ECTS бодове или степен стручне спреме, евентуална научна звања и слично, обављају исти рад, који има бити и једнако вреднован, што није случај *in concreto*. Истиче да је једнакост плата за једнак рад прописана и чланом 7.(а)(и) Међународног пакта. Такође истиче да је конкретно разликовање плата за једнак рад супротно члану 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију у вези са чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију и чланом 8. Европске конвенције. Подносилац захтјева указује и да је о овом питању омбудсмен Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: омбудсмен) дао Препоруку број 246/24 од 3. септембра 2024. године, у којој је утврдио непосредну дискриминацију, те Министарству просвете и културе Републике Српске препоручио изједначавање плата лица на истом радном мјесту. Осим тога, подносилац захтјева указује и да је Врховни суд Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Врховни суд ФБиХ) донио Пресуду број 58 0 Рс 258302 24 Рев од 11. фебруара 2025. године која се аналогно може примјенити и на овај случај. Такође истиче да код тог суда тренутно постоји више предмета с готово идентичним чињеничним и правним основом, који се као радни спорови по закону сматрају предметима хитне природе, па моли за приоритетно разматрање захтјева.

IV. Релевантни прописи

7. Закон о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској

("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25, 114/25 и 27/26)

У конкретном случају примјењује се неслужбени пречишћени текст **Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској** ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) сачињен у Уставном суду, који је навео подносилац захтјева, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 2.

(1) Плата запослених састоји се од основне плате, увећања плате и накнада прописаних овим законом.

(2) Плата из става 1. овог члана представља бруто плату.

(3) У свим елементима који чине плату из става 1. овог члана садржани су порез на доходак и доприноси.

Члан 5. ст. (1) и (2)

(1) Запослени имају право на плату из члана 2. овог закона.

(2) Начин обрачуна и исплата плата јединствени су за запослене, а зависе од радног мјеста, платне групе и платне подгрупе.

Члан 6. ст. (1) и (2)

(1) Основна плата обрачунава се и исказује мјесечно за пуно радно вријеме, према радном мјесту и одговарајућој платној групи и платној подгрупи.

(2) Основна плата из става 1. овог члана је производ цијене рада као израза вриједности за најједноставнији рад и коефицијента утврђеног према платној групи и платној подгрупи.

Члан 7.

(1) Цијена рада је израз вриједности за најједноставнији рад и основ за обрачун основне плате.

(2) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) у току израде буџета сваке године са представницима репрезентативног гранског синдиката води преговоре о цијени рада за наредну годину.

(3) Акт о цијени рада потписују предсједник Владе и предсједник репрезентативног гранског синдиката.

(4) Акт из става 3. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 9.

Запослени у основној школи разврставају се у платне групе и платне подгрупе са сљедећим платним коефицијентима за обрачун основне плате:

1) прва платна група:

1. прва платна подгрупа:

- директор основне школе која има више од 800 ученика (висока стручна спрема) ... 27,47;

- директор основне школе која има више од 800 ученика (виша стручна спрема) ... 24,63;

2. друга платна подгрупа:

- директор основне школе која има од 401 до 800 ученика (висока стручна спрема) ... 26,47;

- директор основне школе која има од 401 до 800 ученика (виша стручна спрема) ... 23,71;

3. трећа платна подгрупа:

- директор основне школе која има до 400 ученика (висока стручна спрема) ... 25,48;

- директор основне школе која има до 400 ученика (виша стручна спрема) ... 22,80;

2) друга платна група:

1. прва платна подгрупа:

- помоћник директора (висока стручна спрема) ... 23,98;

2. друга платна подгрупа:

- стручни сарадници: педагог, психолог, логопед, дефектолог, социјални радник (висока стручна спрема) ... 23,21;

3. трећа платна подгрупа:

- наставник, библиотекар, секретар, рачуновођа (висока стручна спрема) ... 22,29;

4. четврта платна подгрупа:

- водитељ продуженог боравка, водитељ боравка (висока стручна спрема) ... 21,76;

3) трећа платна група:

1. прва платна подгрупа:

- помоћник директора (виша стручна спрема) ... 18,89;

2. друга платна подгрупа:

- наставник, учитељ (са завршеном учитељском школом и стручни учитељ музичке и ликовне културе), (виша стручна спрема) ... 19,27;

3. трећа платна подгрупа:

- водитељ продуженог боравка, водитељ јутарњег чувања, библиотекар, секретар, рачуновођа (виша стручна спрема) ... 17,35;

4) четврта платна група:

1. прва платна подгрупа:

- библиотекар, секретар, рачуновођа, наставник (који нема завршену учитељску школу), (средња стручна спрема) ... 16,24;

2. друга платна подгрупа:

- административно-финансијски радник, књижничар (средња стручна спрема) ... 15,10;

3. трећа платна подгрупа:

- домар, возач, ложач (висококвалификовани радник или средња стручна спрема) ... 14,11;

5) пета платна група:

1. прва платна подгрупа:

- домар, ложач (квалификовани радник) ... 12,23;

2. друга платна подгрупа:

- ноћни чувар, чистачица, ложач (завршена основна школа или неквалификовани радник) ... 11,08.

8. Закон о измјенама Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" број 27/26) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

У Закону о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25 и 114/25), члан 9. мијења се и гласи:

"Запослени у основној школи разврставају се у платне групе и платне подгрупе са сљедећим платним коефицијентима за обрачун основне плате:

1) прва платна група:

1. прва платна подгрупа:

- директор основне школе која има више од 800 ученика (висока стручна спрема) 33,45;

- директор основне школе која има више од 800 ученика (виша стручна спрема) 30,17;

2. друга платна подгрупа:

- директор основне школе која има од 401 до 800 ученика (висока стручна спрема) 32,30;

- директор основне школе која има од 401 до 800 ученика (виша стручна спрема) 29,11;

3. трећа платна подгрупа:

- директор основне школе која има до 400 ученика (висока стручна спрема) 31,15;

- директор основне школе која има до 400 ученика (виша стручна спрема) 28,06;

2) друга платна група:

1. прва платна подгрупа:

- помоћник директора (висока стручна спрема) 29,65;

2. друга платна подгрупа:

- стручни сарадници: педагог, психолог, логопед, дефектолог, специјални едукатор-реабилитатор, социјални радник (висока стручна спрема) 28,72;

3. трећа платна подгрупа:

- наставник, библиотекар, секретар, рачуновођа (висока стручна спрема) 28,72;

4. четврта платна подгрупа:

- водитељ продуженог борава, водитељ борава (висока стручна спрема) 28,72;

3) трећа платна група:

1. прва платна подгрупа:

- помоћник директора (виша стручна спрема) 26,67;

2. друга платна подгрупа:

- наставник, учитељ (са завршеном учитељском школом и стручни учитељ музичке и ликовне културе), (виша стручна спрема) 25,39;

3. трећа платна подгрупа:

- водитељ продуженог борава, водитељ борава, библиотекар, секретар, рачуновођа (виша стручна спрема) 23,16;

4) четврта платна група:

1. прва платна подгрупа:

- стручни учитељ музичке и ликовне културе (средња стручна спрема) 22,89;

2. друга платна подгрупа:

- библиотекар, секретар, рачуновођа, наставник (који нема завршену учитељску школу), (средња стручна спрема) 18,75;

3. трећа платна подгрупа:

- административно-финансијски радник, књижничар (средња стручна спрема) 17,44;

4. четврта платна подгрупа:

- домар, возач, ложач (висококвалификовани радник или средња стручна спрема) 16,30;

5) пета платна група:

1. прва платна подгрупа:

- домар, ложач (квалификовани радник) 14,97;

2. друга платна подгрупа:

- ноћни чувар, радник за одржавање чистоће (чистачица), радник за сервирање хране, ложач (завршена основна школа или неквалификовани радник) 14,11."

9. **Закон о основном образовању и васпитању** ("Службени гласник Републике Српске" број 81/22 од 25. августа 2022. године) у релевантном дијелу гласи:

Члан 3. став (1) тачка 19)

Поједини изрази и појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

19) еквивалент подразумева звања стечена према прописима из области високог образовања која су важила до 2006. године,

Члан 8. став (1)

(1) У основном васпитању и образовању не може се вршити дискриминација ученика, наставника и осталог особља школе на основу расе, пола, језика, религије, политичког или другог мишљења, националног или социјалног поријекла, на основу инвалидности или по било ком другом основу.

Члан 113. ст. (1) и (3)

(1) Васпитно-образовни рад у школи обављају наставници, стручни сарадници, водитељи у продуженом бораваку и школски библиотекар.

(3) Министар доноси Правилник о стручним профилима и звањима наставника, стручних сарадника, водитеља у продуженом бораваку и школског библиотекара.

Члан 114. став (1) тачка 1) и став (2) тачка 1)

(1) Послове наставника, водитеља у продуженом бораваку и школског библиотекара обављају лица која, поред испуњених услова утврђених законом којим се уређују радни односи, треба да имају:

1) завршен први циклус студијског програма у одређеној области и остварених најмање 180 ECTS бодова у трајању од три године,

(2) Послове наставника у умјетничкој школи, смјер балетско васпитање и образовање обављају лица која, поред испуњених услова утврђених законом којим се уређују радни односи, треба да имају:

1) завршен први циклус студијског програма у одређеној области и остварених најмање 180 ECTS бодова у трајању од три године,

Члан 125. ст. (1) и (5)

(1) Директор расписује јавни конкурс за упражњено радно мјесто наставника, стручног сарадника, школског библиотекара, водитеља продуженог борава, секретара и рачуновође обавезно посредством Завода за запошљавање Републике Српске, изузев за радно мјесто вјероучитеља.

(5) Приликом расписивања конкурса потребно је навести да право учешћа имају и лица која су по прописима важећим до ступања на снагу овог закона испуњавали услове који се односе на степен и врсту стручне спреме.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 198. ст. (1) и (2)

(1) Радници који су по прописима важећим до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме, могу и даље обављати рад у школи и равноправно конкурисати на радна мјеста у школи.

(2) Наставници и стручни сарадници из става 1. овог члана могу равноправно конкурисати на расписани конкурс и бити бирани за директора школе.

10. **Правилник о процедури пријема, критеријумима за пријем у радни однос и начину бодовања кандидата у основној школи** ("Службени гласник Републике Српске" број 74/23) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим правилником прописују се процедура пријема, критеријуми за пријем у радни однос и начин бодовања кандидата у основним школама са статусом јавне установе, основним школама за дјецу са сметњама у развоју и умјетничким школама.

Члан 6. став (1) и став (2) тачка 1)

(1) Уз потписану пријаву и документацију из члана 5. овог правилника потребно је доставити и документацију на основу које се доказује испуњеност посебних услова и документацију на основу које се врши бодовање по критеријумима прописаним овим правилником.

(2) Документација из става 1. овог члана подразумева:

1) диплому о завршеном првом циклусу студијског програма, у којој је наведено стручно звање у одређеној области, односно диплому стечену након завршених интегрисаних академских студија у одговарајућој области,

11. Правилник о стручним профилима и звањима наставника, стручних сарадника и васпитача ("Службени гласник Републике Српске" бр. 77/09, 86/10 и 25/14)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим правилником прописује се врста стручне спреме наставника и стручних сарадника у основној школи, основној музичкој школи и основној балетској школи и специјалној образовној установи.

Члан 2.

Наставу и друге облике образовно-васпитног рада у разредној настави може да изводи:

а) професор разредне наставе или професор који у дипломи о завршеном факултету има уписану двопредметну групу у којој је разредна настава самосталан или равноправан предмет,

б) наставник разредне наставе са завршеном педагошком академијом, смјер разредна настава и

в) учитељ са завршеном учитељском школом који се затекао у радном односу у вријеме ступања на снагу овог правилника.

Члан 3. став (1)

Наставу и друге облике образовно-васпитног рада у предметној настави може да изводи лице које има високу или вишу стручну спрему за одговарајући предмет, и то:

[...]

Члан 11.

Наставници и стручни сарадници који обављају образовно-васпитни рад у школи, а који су по прописима важећим до ступања на снагу Закона о основном образовању и васпитању испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме, могу и даље обављати образовно-васпитни рад у школи и конкурисати на радна мјеста у школама.

12. Закон о универзитету ("Службени гласник Републике Српске" бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 16. став (1)

У смислу овог закона, термин "високо образовање" значи:

1. студије првог циклуса су - основне академске студије,
2. студије другог циклуса су - специјалистичке и магистарске академске студије,
3. студије трећег циклуса су - докторске академске студије.

Члан 24. став (4)

Основне академске студије "студије првог циклуса" вреднују се од 180 до 240 ECTS бодова.

Члан 141.

Степени стручне спреме стечени по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона изједначавају се са степенима стручне спреме утврђеним овим законом, и то:

- 1) шест један степен стручне спреме - са вишим образовањем;
- 2) седми један степен стручне спреме - са високим образовањем;
- 3) седми два степена стручне спреме - специјализација, са стручним називом специјалисте;

4) седми два степена стручне спреме - са научним степеном магистра, односно умјетничким степеном магистра;

5) осми степен стручне спреме - са научним степеном доктора наука.

Члан 142. став (1)

Педагошка академија у Бања Луци наставља са радом као Филозофски факултет у Бања Луци са студијским групама: Филозофија и социологија, Историја, Српски језик и књижевност, Енглески језик и књижевност, Математика, Физика, Географија, Хемија и другим групама, у складу са статутном.

V. Допустивост

13. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине и члана 19. став (1) Правила Уставног суда.

14. Члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упуту било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

15. Захтјев за оцјену компатибилности поднио је Основни суд у Бањалуци (судија Игор Гајић), што значи да је захтјев поднијело овлашћено лице из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-5/10 од 26. новембра 2010. године, тач. 7–14, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 37/11). Такође, Уставни суд запажа да се захтјевом тражи оцјена компатибилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама с одредбама Устава Босне и Херцеговине, Европске конвенције, Закона о забрани дискриминације те Међународног пакта. За Уставни суд није спорно да постоји надлежност да, у смислу члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, одлучује о компатибилности оспорених одредби у вези с одредбама Европске конвенције и Законом о забрани дискриминације.

16. У вези с оцјеном компатибилности с Међународним пактом, Уставни суд подсјећа да он није експлицитно наведен у члану VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине. Наиме, право на уживање праведних и повољних услова рада није загарантовано Уставом Босне и Херцеговине нити Европском конвенцијом која се према члану II/2. Устава Босне и Херцеговине директно примјењује у Босни и Херцеговини. Међутим, у Анексу I тачка 8. Устава Босне и Херцеговине – Додатни споразуми о људским правима који се примјењују у Босни и Херцеговини, између осталог, наведен је и Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1996). Тим пактом у члану 7.(а)(и) загарантовано је право на правичну зараду и једнаку награду за рад. Уставни суд указује да је чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине прописано да је уживање права и слобода предвиђених у овом члану или међународним споразумима наведеним у Анексу I овог устава обезбијеђено свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације према било којем основу као што је пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус. Имајући у виду да подносилац захтјева оспорава одредбе

Закона о платама управо с аспекта наводне дискриминације у остваривању права из радног односа, Уставни суд сматра да питање компатибилности оспорених одредби с гаранцијама из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине, у вези с правима из Међународног пакта, потпада под његову надлежност из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *V-18/06* од 23. новембра 2007. године, тачка 33, доступна на www.ustavnisud.ba).

17. Из тога сlijеди да неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, односно оцјену компатибилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама према наводима из захтјева. Осим тога, Уставни суд запажа да од важења тих одредби Закона о платама зависи одлука редовног суда у поступку који се односи на накнаде штете по основу дискриминације у радном односу (види тачку 4. одлуке). Надаље, Уставни суд сматра да не постоје други разлози недопустивости из члана 19. став (1) Правила Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да су испуњени услови за разматрање меритума предмета.

VI. Меритум

18. Подносилац захтјева сматра да члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама није компатибилан с Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом, Међународним пактом и Законом о забрани дискриминације зато што наставницима с вишом стручном спремом прописује мањи платни коефицијент за исти посао који обављају наставници с високом стручном спремом и већим платним коефицијентом. С обзиром на то да се захтјевом покреће питање компатибилности члана Закона о платама због различитих платних коефицијената између наставника с високом и вишом стручном спремом, Уставни суд сматра да, примјеном правила *iura novit curia* и у складу са својом праксом да чињенични супстрат захтјева или апелације може подвести под било које право (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *V-5/24* од 30. маја 2024. године, тачка 24), члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама треба испитати првенствено с аспекта дискриминације.

а) Забрана дискриминације

19. С обзиром на то да се тврди да до кршења забране дискриминације долази на основу закона, Уставни суд ће оспорену одредбу испитати с аспекта члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

20. Члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију гласи:

1. Уживање сваког права које закон предвиђа мора да се обезбједи без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.

2. Јавне власти не смију ни према коме вршити дискриминацију по било ком основу као што су они поменути у ставу 1.

21. Уставни суд сматра потребним прво указати да је подносилац захтјева приликом подношења захтјева оспорио члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама у тексту који је наведен у тачки 7. одлуке. У међувремену је дошло до измјене овог оспореног дијела члана 9. Закона о платама у дијелу који се односи само на висину коефицијента, док је оспорени дио члана 9. суштински остао исти (види тачку 8.

одлуке). Будући да је у конкретном случају непосредан повод за захтјев парнични поступак на који је подносилац захтјева указао у тачки 4. одлуке и да је подносилац захтјева експлицитно указао на Закон о платама у тексту који је важио закључно с измјенама из 2023. године, Уставни суд ће компатибилност члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама испитати у односу на текст овог дијела оспорене одредбе како је навео подносилац захтјева. Осим тога, Уставни суд примјећује да се само тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. члана 9. Закона о платама односи на платни коефицијент наставника с вишом стручном спремом. Међутим, Уставни суд сматра сврсисходним у даљњем тексту одлуке размотрити члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама, како је подносилац захтјева и тражио, ради упоређивања тих одредби у контексту евентуалне дискриминације.

22. Члан 9. Закона о платама у релевантном дијелу гласи:

Члан 9.

Запослени у основној школи разврставају се у платне групе и платне подгрупе са сљедећим платним коефицијентима за обрачун основне плате:

2) друга платна група:

3. трећа платна подгрупа:

- наставник, библиотекар, секретар, рачуновођа (висока стручна спрема) ... 22,29;

3) трећа платна група:

2. друга платна подгрупа:

- наставник, учитељ (са завршеном учитељском школом и стручни учитељ музичке и ликовне културе), (виша стручна спрема) ... 19,27;

23. Уставни суд наглашава да члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију садржи општи принцип забране дискриминације и гарантује уживање свих права одређених законом, без дискриминације по било којем основу као што су пол, раса, боја коже, језик, вјера, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, припадност националној мањини, имовина, рођење или други статус. Надаље, члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију подразумијева и да јавни органи никога не могу дискриминисати према било којем основу. Дакле, основни принцип недискриминације је проширен и на домаће законе, а не само на права гарантована Европском конвенцијом, како то предвиђа члан 14. Европске конвенције (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *V-11/22* од 14. јула 2022. године, тачка 38, доступна на www.ustavnisud.ba).

24. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је Европски суд за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) потврдио да се појмови дискриминације која је забрањена на основу члана 14. Европске конвенције и члана 1. Протокола број 12 требају тумачити на исти начин (види Европски суд, *Пилав против Босне и Херцеговине*, пресуда од 9. јуна 2016. године, представка број 41939/07, тачка 40. с даљњим референцама). У складу с тим, право на недискриминацију према члану 1. Протокола број 12 пружа заштиту од различитог поступања према појединцима у аналогним или релевантно сличним ситуацијама. Третман је дискриминишући ако "нема објективно и разумно оправдање", односно ако не тежи "легитимном циљу" или ако не постоји "разуман однос пропорционалности" између употребљеног средства и циља који се жели постићи. Европски суд је такође у својој судској пракси утврдио да само разлике у третману засноване на препознатљивој особини или "статусу" могу представљати дискриминацију у смислу члана 14. Европске конвенције. Међутим, листа

наведена у члану 14. је илустративна и није исцрпна. Ријечи "други статус" добиле су широко значење и њихово тумачење није ограничено на карактеристике које су личне у смислу да су урођене или инхерентне. Европски суд је стога закључио да посједовање, или на други начин, високе функције, полицијски чин, или, у неким околностима, војни чин може се сматрати "другим статусом" у смислу члана 14. Европске конвенције (види, *mutatis mutandis*, Европски суд, *Пинкас против Босне и Херцеговине*, пресуда од 4. октобра 2022. године, представка број 8701/21, тач. 58. и 59. с референцама на другу праксу Европског суда).

25. Уставни суд подјећа да подносилац захтјева сматра да су наставници с вишом стручном спремом неповољније третирани у односу на наставнике с високом стручном спремом иако обављају исти посао. Та разлика у третману се огледа у нижем платном коефицијенту у односу на платни коефицијент наставника с високом стручном спремом. Наиме, платни коефицијент зависи од платне групе и платне подгрупе, према којима су подијелене наведене категорије наставника, како је то прецизирано у члану 9. Закона о платама. Стога, Уставни суд закључује да је разлика у третману заснована на личној карактеристици по којој се наставници с вишом стручном спремом разликују од наставника с високом стручном спремом, која спада у обим "другог статуса" у смислу члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију (види, *mutatis mutandis*, Европски суд, *Anne Beeckman и други против Белгије*, одлука од 18. септембра 2018. године, представка број 34952/07, тачка 24).

26. Да би се испитало постојање дискриминације мора се прво утврдити постојање адекватне "упоредне групе" и "аналогне или релевантно сличне ситуације". У вези с тим, Уставни суд указује да претпоставка доказивања аналогног положаја не захтијева да референтне групе буду истовјетне. Подносилац захтјева мора доказати да је, с обзиром на конкретну природу свог приговора, био у релевантно сличној ситуацији с другима према којима се поступало другачије. Европски суд је појаснио да се елементи који карактеришу различите ситуације и утврђују колико су оне упоредиве морају оцијенити с обзиром на предмет спора, циљ спорне одредбе и контекст у којем се наводна дискриминација јавља. Оцјена питања да ли се двије особе или групе налазе у упоредивој ситуацији за потребе анализе различитог поступања и дискриминације истовремено је специфична и контекстуална, може се заснивати само на објективним и провјерљивим елементима, а упоредиве ситуације морају се размотрити као цјелина, при чему се морају избјегнути изоловани или рубни аспекти који би цијелу анализу учинили умјетном (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-3/25 од 22. јануара 2026. године, тачка 51. с даљњим референцама на праксу Европског суда).

27. Подносилац захтјева сматра да су наставници с вишом стручном спремом у аналогној или релевантно сличној ситуацији као и наставници с високом стручном спремом будући да обављају исте послове. У том правцу Уставни суд примјеђује да из релевантних законских одредби произлази да је Педагошка академија, на коју указује подносилац захтјева, наставила да ради као Филозофски факултет с прецизираним студијским групама, на којима се стиче висока стручна спрема (види тачку 12. одлуке). Даље примјеђује да је релевантним одредбама Закона о основном образовању и васпитању (види тачку 9. одлуке) прописано да радници који су по прописима важећим до ступања на снагу овог закона (2022. године) испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме могу и даље обављати рад у школи и равноправно конкурисати на радна мјеста у школи (члан 198). У Правилнику о стручним профилима и звањима

наставника, стручних сарадника и васпитача (види тачку 11. одлуке) јасно је прописано да наставу и друге облике образовно-васпитног рада у разредној/предметној настави може да изводи лице које има високу или вишу стручну спрему, детаљно прецизирајући стручну спрему потребну за поједине предмете, између којих је и "наставник са завршеном педагошком академијом". Из наведених законских прописа произлази да су наставници с вишом стручном спремом изједначени с наставницима с високом стручном спремом у погледу конкурисања и обављања послова наставника, односно да се налазе у релевантно сличној ситуацији. Стога, Уставни суд сматра да су наставници с високом стручном спремом адекватна упоредна група у односу на наставнике с вишом стручном спремом.

28. Сљедећа питања која се постављају за Уставни суд су да ли постоји различит третман тих категорија наставника, па уколико такав различит третман постоји, да ли он тежи "леgitимном циљу" и да ли је успостављен "разуман однос пропорционалности" између употребљеног средства и циља који се жели постићи.

29. У вези с питањем различитог третмана, Уставни суд примјеђује да је чланом 6. Закона о платама прописано да је основна плата производ цијене рада као израза вриједности за најједноставнији рад и коефицијента утврђеног према платној групи и платној подгрупи. Чланом 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама прописани су платни коефицијенти за наставнике с високом и вишом стручном спремом, па је тако за наставнике с високом стручном спремом платни коефицијент за обрачун основне плате 22,29, а за наставнике с вишом стручном спремом 19,27. Слједом наведеног, Уставни суд закључује да висина коефицијента директно утиче на висину плате, узрокујући различите плате наставника с високом и вишом стручном спремом. Из наведеног слиједи да постоји различит третман између ове двије категорије наставника.

30. У вези с питањем постојања легитимног циља, Уставни суд напомиње да наставници с вишом стручном спремом имају нижи степен образовања у односу на наставнике с високом стручном спремом. Наиме, раније је стицање стручне спреме и професионално усавршавање наставника основне школе, у правилу, вршено на педагошкој академији као вишој школи. Након реформе образовног система, стицање стручне спреме потребне за наставнике врши се на одговарајућој високошколској установи. Наведену разлику у стручној спреми наставника законодавац је ријешао тако што је изједначио права тих двију категорија наставника у конкурисању и пријему на радно мјесто, али је направио разлику у погледу висине плате. Уставни суд сматра да је такво рјешење висине платног коефицијента било с циљем да се омогући даље запослење и рад наставника с вишом стручном спремом, с једне стране, а с друге стране, валоризује вријеме, труд и финансијска средства која су потребна за стицање високе стручне спреме и обезбиједи успјешно функционисање образовног система. Стога, Уставни суд закључује да је то био легитиман циљ за потребе члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

31. Разматрајући питање да ли је за различит третман успостављен "разуман однос пропорционалности" између употребљеног средства и циља који се жели постићи, Уставни суд указује да мора постојати "правичан однос" између захтјева јавног интереса који се жели постићи и заштите основних права појединаца, односно мора постојати разуман однос сразмјерности између коришћених средстава и циља који се жели остварити било којим мјерама које држава примјењује (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АИП-1673/21 од 25. септембра

2025. године, тачка 33, доступна на www.ustavisud.ba, с референцама на другу праксу). У том контексту Уставни суд подсјећа да, према пракси Европског суда, државе уговорнице уживају одређено поље слободне процјене при одлучивању о томе да ли разлике између ситуација, које су у другим аспектима аналогне, оправдавају различито поступање и у којој мјери. Обим те слободе процјене варира зависно од околности, подручја и контекста. Држави се обично оставља широка слобода за доношење општих мјера у економским или социјалним питањима. Захваљујући директном познавању свог друштва и његових потреба, домаће власти су, у принципу, у бољем положају од међународног суда за одређивање онога што је у јавном интересу у економским или социјалним питањима, те суд, у принципу, поштује начин на који држава дефинише императив јавног интереса, осим ако се покаже да је њена процјена очито без разумног основа (*ibid.*, *Anne Beeckman и други против Белгије*, тачка 21, и Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-26/00 од 21. децембра 2001. године, тачка 24, доступна на www.ustavisud.ba).

32. У конкретном случају Уставни суд запажа да различит коефицијент између упоредних група наставника утиче на висину њихове плате. Међутим, Уставни суд примјећује да наведена разлика није толико велика да би значајније утицала на коначну висину плате, нити погоршала постојећи животни стандард наставника с вишом стручном спремом. Наиме, наставници с високом стручном спремом имају незнатно већи платни коефицијент 22,29 у односу на платни коефицијент наставника с вишом стручном спремом, који износи 19,27. При томе, подносилац захтјева није навео колико износи та разлика на конкретним примјерима плата ове двије категорије наставника. Надаље, Уставни суд подсјећа да на висину плате утичу и други фактори, као нпр. дужина радног стажа, број радних сати и слично. У односу на наводе подносиоца захтјева да је Педагошка академија наставила да ради као Филозофски факултет, Уставни суд примјећује да се члан 9. Закона о платама односи на платне коефицијенте наставника с вишом стручном спремом без обзира на то гдје и када су стекли вишу стручну спрему јер се на јавне конкурсе могу пријавити лица која су завршила и друге више школе одговарајуће струке. Такође, Уставни суд примјећује да су и остале категорије запослених у основним школама разврстане по групама и подгрупама према послу који обављају и стручној спреми. Тако нпр. директор школе је разврстан у три подгрупе према стручној спреми и броју ученика школе (види члан 9. став 1. тачка 1) Закона о платама). Стога, Уставни суд закључује да је у конкретном случају законодавац процијенио да ће различитим платним коефицијентима, која разлика није драстична нити превладавајуће утицајна на висину плате, на адекватан начин уважити разлику у образовању између наставника с вишом и високом стручном спремом, те на тај начин успоставити разумну равнотежу између легитимног циља и интереса наставника.

33. У том правцу, Уставни суд подсјећа да је у више својих одлука указао да поштује дискреционо право законодавца да уреди поједине области на начин како сматра да је то најприкладније (види нпр. Уставни суд, одлуке о допустивости и меритуму бр. У-7/12 од 30. јануара 2013. године, тачка 53, и У-26/22 од 13. јула 2023. године, тачка 41, доступне на www.ustavisud.ba). При томе, Уставни суд сматра важним напоменути да се у овом случају ради о наставницима основних школа, које су већином јавне установе које се финансирају из буџета, па законодавац има право да дефинише услове запослења и висину накнада из радног односа за своје запосленике (*op. cit.*, *Anne Beeckman и*

други против Белгије, тачка 31). Такође, Уставни суд сматра неопходним указати и да је у својој пракси разматрао апелације против одлука редовних судова које су се бавиле питањем платног коефицијента наставника с вишом стручном спремом и није утврдио кршење права из Устава Босне и Херцеговине и Европске конвенције (види нпр. Уставни суд, одлуке о допустивости бр. АП-3824/22 од 19. јануара 2023. године, тач. 12, 14, 18, 19. и 20, и АП-2268/22 од 5. октобра 2022. године, тач. 5, 7, 11. и 12, доступне на www.ustavisud.ba). Имајући у виду све наведено, те с обзиром на широко поље слободне процјене коју ужива законодавац у овој области, Уставни суд закључује да је прописивањем различитог платног коефицијента за наставнике с вишом и високом стручном спремом успостављен "разуман однос пропорционалности" између употребе јавног средства и легитимног циља који се жели постићи. На овакав закључак не утиче указивање подносиоца захтјева на препоруку омбудсмана и пресуду Врховног суда ФБиХ будући да је Уставни суд оспорену одредбу Закона о платама, у смислу своје надлежности из члана VI/3.ц), разматрао *in abstracto*, не улазећи у њену конкретну примјену у појединачним случајевима пред органима и судовима (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-13/23 од 13. јула 2023. године, тачка 36, доступна на www.ustavisud.ba).

34. Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да је члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама у складу са чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

б) Међународни пакт

35. Подносилац захтјева предлаже да се испита компатибилност члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама с Међународним пактом, прецизирајући у образложењу захтјева да је једнакост плата за једнак рад прописана и чланом 7.(а)(и) Међународног пакта.

36. **Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима** ("Службени лист СФРЈ" – Међународни уговори број 7/71), потписан 19. децембра 1966. године у Њујорку ("Додатни споразуми о људским правима који ће се примјењивати у БиХ" [Анекс I на Устав БиХ]), у преводу гласи:

Члан 7.(а)(и)

Државе чланице овог пакта признају право које има свака особа да се користи правичним и повољним увјетима за рад који особито осигуравају:

(а) награду која минимално осигурава свим радницима:

(и) правичну зараду и једнаку награду за рад исте вриједности без икакве разлике; посебно, жене морају имати гаранцију да увјети њихова рада нису гори од увјета које користе мушкарци и примају исту награду као они за исти рад;

37. Разматрајући питање дефинисања појма једнаке награде за исти рад или рад исте вриједности, Уставни суд примјећује да Економски и социјални савјет у Општем коментару број 23 из 2016. године, посвећеном праву на праведне и повољне услове рада из члана 7. Међународног пакта, наглашава да појам правичне плате није статичан зато што почива на низу неограничених објективних критеријума, који одражавају не само резултате рада већ и одговорности радника, ниво вјештина и образовања потребних за обављање посла, утицај рада на здравље и безбједност радника, специфичне потешкоће повезане с радом те утицај на лични и породични живот радника (доступно на

<https://docs.un.org/en/E/C.12/GC/23>, прегледано 25. маја 2026. године).

38. У том правцу Уставни суд подсјећа да је и у другим међународним документима разматрано питање једнаке накнаде за једнак рад, првенствено у контексту мушкараца и жена, те је изражен став да примјена тих одредби зависи од низа објективних критеријума. Тако се чланом 3. Конвенције Међународне организације рада број 100 о једнакости награђивања мушке и женске радне снаге за рад једнаке вриједности из 1951. године (Преглед међународних мултилатералних уговора чија је чланица, односно којим је везана Босна и Херцеговина након извршене нотификације о сукцесији, прихватању или приступању, објављено у "Службеном листу СРБиХ" број 25/93) упућује на предузимање мјера за подстицање објективне процјене послова на основу рада који се обавља, те да различите висине плата радника које одговарају, без обзира на пол, разликама, које су утврђене тим објективним процјенама, у раду који се обавља, не сматрају се супротним принципу једнакости плата радника и радница за рад једнаке вриједности (доступно на https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.nhs.hr%2Fdokumenti%2Fkonvencije%2Fkonvencija_100_o_jednakosti_pla%25C4%2587a.doc&wdOrigin=BROWSE_LINK, прегледано 25. маја 2026. године).

39. Такође, чланом 4. став 3. ревидиране Европске социјалне повеље ("Службени гласник БиХ" – Међународни уговори број 8/08) Босна и Херцеговина се обавезала да призна право радника мушкараца и жена на једнаку плату за рад једнаке вриједности. У том контексту Европски комитет за социјална права (у даљем тексту: ECSR), надзорно тијело за примјену Европске социјалне повеље, развио је критеријуме за остваривање једнаке плате и једнаких могућности за жене у запошљавању, који се заснивају на одлукама ECSR-а од 5. и 6. децембра 2019. године и које се односе на 15 држава које су прихватиле поступак жалби (Белгија, Бугарска, Хрватска, Кипар, Чешка, Финска, Француска, Грчка, Ирска, Италија, Холандија, Норвешка, Португал, Словенија и Шведска). Тако је, између осталог, указано на следеће: "Како би се утврдило да ли је обављени рад једнак или једнаке вриједности, морају се узети у обзир фактори као што су природа задатака, вјештине, захтјеви у погледу образовања и обуке. Појам једнаког рада или рада једнаке вриједности има квалитативну димензију и не може се увијек задовољавајуће дефинисати, што може нарушити правну сигурност. Стога би државе требале настојати разјаснити овај појам у домаћем праву према потреби, било путем законодавства или судске праксе. У том смислу, системи класификације и вредновања радних мјеста требају се подстицати, а тамо гдје се користе, морају се заснивати на критеријумима који су родно неутрални и не доводе до индиректне дискриминације. Такође, такви системи морају узимати у обзир обиљежја конкретних радних мјеста, а не личне карактеристике радника" (доступан на <https://rm.coe.int/realising-equal-pay-and-equal-opportunity-for-women-in-employment-crit/1680a06673>, прегледано 25. маја 2026. године).

40. Иако није обавезујуће за Босну и Херцеговину, Уставни суд такође напомиње и да је принцип "једнака плата за једнак рад или рад једнаке вриједности између жена и мушкараца" усвојен и у законодавству Европске уније. Тако је, између осталог, Препоруком Европске комисије од 7. марта 2014. године о јачању принципа једнаке плате за мушкарце и жене транспарентним путем (2014/124/ЕУ) препоручено, под насловом "Концепт рада једнаке вриједности", да државе чланице треба да разјасне концепт

"рада једнаке вриједности" у свом законодавству, а вриједност рада процијене и упореде на основу објективних критеријума попут образовних и професионалних услова, услова оспособљавања, вјештина, залагања и одговорности, обављеног посла и природе задатака (доступно на <http://data.europa.eu/eli/reco/2014/124/oj>, прегледано 25. маја 2026. године). Такође, чланом 4. став 4. Директиве (ЕУ) 2023/970 Европског парламента и Савјета од 10. маја 2023. о јачању примјене принципа једнаких плата мушкараца и жена за једнак рад или рад једнаке вриједности путем транспарентности плата и механизма извршења прописано је да "платне структуре морају бити такве да се њима омогућава процјена тога да ли су радници у упоредивој ситуацији с обзиром на вриједност рада, на основу објективних, родно неутралних критеријума договорених с представницима радника ако такви представници постоје. Ти се критеријуми не заснивају, ни директно ни индиректно, на полу радника. Они укључују вјештине, залагање, одговорност и радне услове те, према потреби, све друге факторе који су релевантни за одређено радно мјесто или положај. Примјењују се на објективан, родно неутралан начин и искључују сваку директну или индиректну дискриминацију на основу пола. Нарочито се не смију потцијенити релевантне меке вјештине" (доступно на <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023L0970>, прегледано 25. маја 2026. године).

41. Анализирајући наведено у контексту навода конкретног захтјева, Уставни суд примјећује да је у свим овим актима изражена обавеза оцјењивања послова према објективним критеријумима који се базирају на стеченом знању, образовању, стручности, одговорности итд. Дакле, појам "једнака плата за једнак рад" није довољно дефинисати само у његовом основном значењу него подразумијева оцјену низа објективних критеријума који би узели у обзир околности послова који се обављају и потребног образовања, вјештина и способности за њихово обављање. Такви критеријуми су нужни како би се, с једне стране, онемогућила дискриминација лица према неком од забрањених основа, а с друге стране, на одговарајући начин уважиле способности и образовање лица и она подстакла на даље усавршавање и образовање за рад у струци. У том правцу, Уставни суд примјећује да је у домаћем законодавству, чланом 120. ст. (2) и (3) Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 1/16, 66/18, 91/21, 119/21, 112/23, 39/24 и 28/26), прописано да се радницима гарантује једнака плата за исти рад или рад исте вриједности који остварују код послодавца, с тим да се под радом исте вриједности подразумијева рад за који се захтијева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у којем је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност. Из наведене одредбе слиједи да је законодавац дефинисао ово питање према објективним критеријумима, те да је гарантовање исте плате за исти рад уско повезао са степеном стручне спреме. У конкретном случају Уставни суд примјећује да је законодавац приликом утврђивања висине плате за наставнике предвидио и критеријум нивоа образовања као објективни критеријум који се примјењује у односу на све наставнике истог нивоа образовања те у односу на такав објективни критеријум утврдио различите платне разреде.

42. У том контексту Уставни суд подсјећа да је у својој Одлуци број АП-1093/07 указао да Међународни пакт сам по себи не забрањује различит третман. Наиме, Међународни пакт дозвољава ограничење права из овог пакта, и то у оној мјери која је у сагласности с природом тих права и искључиво с циљем унапређења општег благостања у

демократском друштву. Обично се морају изнијети крупни разлози како би се оправдало различито третирање људи, нарочито када се ради о прављењу разлика између етничких и расних група. Надаље, ако се такви разлози установе, циљ којем се тежи мора бити законит, а средства коришћена пропорционално. Ово значи, између осталог, да се мора постићи правичан баланс између општег јавног интереса и права појединца (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *АП-1093/07* од 25. септембра 2009. године, тачка 37, доступна на www.ustavnisud.ba). У конкретном случају Уставни суд је у претходним тачкама одлуке закључио да је прописивањем различитог платног коефицијента за наставнике с вишом и високом стручном спремом успостављен "разуман однос пропорционалности" између употребе средстава и легитимног циља који се жели постићи. Наиме, различит платни коефицијент за наставнике с високом и вишом стручном спремом је очигледно прописан како би се уважила разлика у образовању између ове двије категорије наставника, али разлика између висине та два коефицијента је мала и не утиче у већој мјери на висину саме плате. Наставницима с вишом стручном спремом није онемогућен пријем и рад у просвјети, нити подносилац захтјева наводи да им је онемогућено даље школовање и усавршавање како би стекли високу стручну спрему. Они су ограничени у "правичној заради и једнакој награди за рад исте вриједности без икакве разлике" само у мјери која се заснива на објективном критеријуму – њиховом образовању и која је пропорционална легитимном циљу. На основу свега наведеног, Уставни суд сматра да законско утврђивање различитог коефицијента за наставнике с високом и вишом стручном спремом није довело до дискриминације наставника с вишом стручном спремом у уживању права из члана 7.(а)(и) Међународног пакта.

43. Стога, Уставни суд закључује да члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама не дискриминише наставнике с вишом стручном спремом у остваривању права по основу члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 7.(а)(и) Међународног пакта.

ц) У односу на Закон о забрани дискриминације

44. С обзиром на наведене закључке у погледу дискриминације, Уставни суд неће разматрати наводе подносиоца захтјева о могућој дискриминацији у односу на Закон о забрани дискриминације јер су захтјеви подносиоца захтјева у овој одлуци испитани кроз члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију који садржи општи принцип забране дискриминације (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *У-29/13* од 28. марта 2014. године, тачка 29, доступна на www.ustavnisud.ba).

VII. Закључак

45. Уставни суд закључује да је члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о платама у складу са чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, те чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 7.(а)(и) Међународног пакта.

46. На основу члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

47. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-23/25**, рјешавајући захтјев **Основног суда у Банјалуци (судија Игор Гајић)**, на основу члана VI/3.с) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, суткиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, суткиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјеву **Основног суда у Банјалуци (судија Игор Гајић)** за оцјену компатбилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о плаћама запослених у основним и средњим школама и даћким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23),

утврђује се да је члан 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о плаћама запослених у основним и средњим школама и даћким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) у складу са чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 7.(а)(и) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Основни суд у Банјалуци (судија Игор Гајић; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 30. јула 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатбилности члана 9. став 1. тачка 2) подтачка 3. алинеја 1. и тачка 3) подтачка 2. алинеја 1. Закона о плаћама запослених у основним и средњим школама и даћким домовима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23; у даљњем тексту: Закон о плаћама) с Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима (у даљњем тексту: Међународни пакт) и Законом о забрани дискриминације у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон о забрани дискриминације).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 20. августа 2025. године да достави одговор на захтјев.

3. Народна скупштина није доставила одговор на захтјев у остављеном року.

III. Zahtjev**a) Predmet povodom kojeg je zahtjev pokrenut**

4. Podnosilac zahtjeva je ukazao da se pred tim sudom vodi pamični postupak po tužbi šest tužilaca protiv preciziranih osnovnih škola (u daljnjem tekstu: tužene škole) radi naknade štete po osnovu diskriminacije u radnom odnosu.

b) Navodi iz zahtjeva

5. Podnosilac zahtjeva traži od Ustavnog suda da ispita da li je član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom, Međunarodnim paktom i Zakonom o zabrani diskriminacije. U zahtjevu se navodi da su u konkretnom postupku koji se vodi pred tim sudom tužioci lica s višom stručnom spremom raspoređena kod tuženih škola na radna mjesta "nastavnika". Dalje se navodi da se u vrijeme obrazovanja tužilaca za radno mjesto "nastavnik" formalno obrazovanje provodilo na Pedagoškoj akademiji u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Pedagoška akademija), čiji je pravni sljednik Filozofski fakultet Banjaluka (u daljnjem tekstu: Filozofski fakultet), u smislu člana 142. stav 1. Zakona o univerzitetu Republike Srpske. Ukazano je da su tužioci kao nastavnici s višom stručnom spremom u većem broju slučajeva stekli zvanje u istoj ustanovi kao i njihove radne kolege s visokom stručnom spremom, ali u periodu kada je diplomiranje na njoj podrazumijevalo stjecanje više a ne visoke stručne spreme. Podnosilac zahtjeva dalje navodi da tužioci s višom stručnom spremom obavljaju poslove istog radnog mjesta "nastavnik" kao i njihove radne kolege s visokom stručnom spremom. Međutim, ističe da se platni koeficijenti te dvije kategorije lica razlikuju, koje razlikovanje je učinjeno samim zakonom koji regulira oblast plaća u ustanovama javnog obrazovanja. U vezi s tim, obrazlaže da su članom 9. Zakona o plaćama propisani različiti koeficijenti za nastavnike s visokom stručnom spremom (koeficijent 22,29, što je propisano članom 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. Zakona o plaćama), koji spadaju u drugu platnu grupu (treća platna podgrupa), u odnosu na plaće nastavnika s višom stručnom spremom (koeficijent 19,27, propisan članom 9. stav 1. tačka 3) podtačka 2. Zakona o plaćama), koji spadaju u treću platnu grupu (druga platna podgrupa). Dalje obrazlaže da se radi o poslovima istog radnog mjesta, te da samim tim ne bi trebalo biti razlike u visini plaće. Naime, ukazuje da se plaća određuje s obzirom na koeficijent složenosti posla, koji ima biti opredijeljen složenošću posla datog radnog mjesta i odgovornošću njegovog obavljanja, saglasno članu 123. stav 3. u vezi sa stavom 2. Zakona o radu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Zakon o radu), a ne ličnim formalnim stepenom obrazovanja pojedinaca koji obavljaju date poslove.

6. Podnosilac zahtjeva je naveo da svi nastavnici, obavljajući poslove "nastavnik" za konkretan nastavni predmet, po jedinstvenom nastavnom planu i programu, bez obzira na ECTS bodove ili stepen stručne spreme, eventualna naučna zvanja i slično, obavljaju isti rad, koji ima biti i jednako vrednovan, što nije slučaj *in concreto*. Ističe da je jednakost plaća za jednak rad propisana i članom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta. Također ističe da je konkretno razlikovanje plaća za jednak rad suprotno članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju u vezi sa članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i članom 8. Evropske konvencije. Podnosilac zahtjeva ukazuje i da je o ovom pitanju ombudsmen Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ombudsmen) dao Preporuku broj 246/24 od 3. septembra 2024. godine, u kojoj je utvrdio neposrednu diskriminaciju, te Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske preporučio izjednačavanje plaća lica na istom radnom mjestu. Osim toga, podnosilac zahtjeva ukazuje i da je Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud FBiH) donio Presudu broj 58 0 Rs 258302 24 Rev od 11. februara 2025. godine

koja se analogno može primijeniti i na ovaj slučaj. Također ističe da kod tog suda trenutno postoji više predmeta s gotovo identičnim činjeničnim i pravnim osnovom, koji se kao radni sporovi po zakonu smatraju predmetima hitne prirode, pa moli za prioritarno razmatranje zahtjeva.

IV. Relevantni propisi

7. Zakon o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25, 114/25 i 27/26)

U konkretnom slučaju primjenjuje se neslužbeni prečišćeni tekst **Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23) sačinjen u Ustavnom sudu, koji je naveo podnosilac zahtjeva, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

(1) *Plaća zaposlenih sastoji se od osnovne plaće, uvećanja plaće i naknada propisanih ovim zakonom.*

(2) *Plaća iz stava 1. ovog člana predstavlja bruto platu.*

(3) *U svim elementima koji čine plaću iz stava 1. ovog člana sadržani su porez na dohodak i doprinosi.*

Član 5. st. (1) i (2)

(1) *Zaposleni imaju pravo na plaću iz člana 2. ovog zakona.*

(2) *Način obračuna i isplata plaća jedinstveni su za zaposlene, a ovise o radnom mjestu, platnoj grupi i platnoj podgrupi.*

Član 6. st. (1) i (2)

(1) *Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućoj platnoj grupi i platnoj podgrupi.*

(2) *Osnovna plaća iz stava 1. ovog člana je proizvod cijene rada kao izraza vrijednosti za najjednostavniji rad i koeficijenta utvrđenog prema platnoj grupi i platnoj podgrupi.*

Član 7.

(1) *Cijena rada je izraz vrijednosti za najjednostavniji rad i osnov za obračun osnovne plaće.*

(2) *Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) u toku izrade budžeta svake godine sa predstavnicima reprezentativnog granskog sindikata vodi pregovore o cijeni rada za narednu godinu.*

(3) *Akt o cijeni rada potpisuju predsjednik Vlade i predsjednik reprezentativnog granskog sindikata.*

(4) *Akt iz stava 3. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".*

Član 9.

Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

1) *prva platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *direktor osnovne škole koja ima više od 800 učenika (visoka stručna sprema) ... 27,47;*

- *direktor osnovne škole koja ima više od 800 učenika (viša stručna sprema) ... 24,63;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *direktor osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (visoka stručna sprema) ... 26,47;*

- *direktor osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (viša stručna sprema) ... 23,71;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *direktor osnovne škole koja ima do 400 učenika (visoka stručna sprema) ... 25,48;*

- direktor osnovne škole koja ima do 400 učenika (viša stručna sprema) ... 22,80;
 2) druga platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - pomoćnik direktora (visoka stručna sprema) ... 23,98;
 2. druga platna podgrupa:
 - stručni saradnici: pedagog, psiholog, logoped, defektolog, socijalni radnik (visoka stručna sprema) ... 23,21;
 3. treća platna podgrupa:
 - nastavnik, bibliotekar, sekretar, računovođa (visoka stručna sprema) ... 22,29;
 4. četvrta platna podgrupa:
 - voditelj produženog boravka, voditelj boravka (visoka stručna sprema) ... 21,76;
 3) treća platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - pomoćnik direktora (viša stručna sprema) ... 18,89;
 2. druga platna podgrupa:
 - nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj muzičke i likovne kulture), (viša stručna sprema) ... 19,27;
 3. treća platna podgrupa:
 - voditelj produženog boravka, voditelj jutarnjeg čuvanja, bibliotekar, sekretar, računovođa (viša stručna sprema) ... 17,35;
 4) četvrta platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - bibliotekar, sekretar, računovođa, nastavnik (koji nema završenu učiteljsku školu), (srednja stručna sprema) ... 16,24;
 2. druga platna podgrupa:
 - administrativno-finansijski radnik, knjižničar (srednja stručna sprema) ... 15,10;
 3. treća platna podgrupa:
 - domar, vozač, ložač (visokokvalificirani radnik ili srednja stručna sprema) ... 14,11;
 5) peta platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - domar, ložač (kvalificirani radnik) ... 12,23;
 2. druga platna podgrupa:
 - noćni čuvar, čistačica, ložač (završena osnovna škola ili nekvalificirani radnik) ... 11,08.
8. Zakon o izmjenama Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 27/26) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

U Zakonu o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25 i 114/25), član 9. mijenja se i glasi:

"Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

- 1) prva platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - direktor osnovne škole koja ima više od 800 učenika (visoka stručna sprema) 33,45;
 - direktor osnovne škole koja ima više od 800 učenika (viša stručna sprema) 30,17;
 2. druga platna podgrupa:
 - direktor osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (visoka stručna sprema) 32,30;
 - direktor osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (viša stručna sprema) 29,11;
 3. treća platna podgrupa:

- direktor osnovne škole koja ima do 400 učenika (visoka stručna sprema) 31,15;
 - direktor osnovne škole koja ima do 400 učenika (viša stručna sprema) 28,06;
 2) druga platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - pomoćnik direktora (visoka stručna sprema) 29,65;
 2. druga platna podgrupa:
 - stručni saradnici: pedagog, psiholog, logoped, defektolog, specijalni edukator-rehabilitator, socijalni radnik (visoka stručna sprema) 28,72;
 3. treća platna podgrupa:
 - nastavnik, bibliotekar, sekretar, računovođa (visoka stručna sprema) 28,72;
 4. četvrta platna podgrupa:
 - voditelj produženog boravka, voditelj boravka (visoka stručna sprema) 28,72;
 3) treća platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - pomoćnik direktora (viša stručna sprema) 26,67;
 2. druga platna podgrupa:
 - nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj muzičke i likovne kulture), (viša stručna sprema) 25,39;
 3. treća platna podgrupa:
 - voditelj produženog boravka, voditelj boravka, bibliotekar, sekretar, računovođa (viša stručna sprema) 23,16;
 4) četvrta platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - stručni učitelj muzičke i likovne kulture (srednja stručna sprema) 22,89;
 2. druga platna podgrupa:
 - bibliotekar, sekretar, računovođa, nastavnik (koji nema završenu učiteljsku školu), (srednja stručna sprema) 18,75;
 3. treća platna podgrupa:
 - administrativno-finansijski radnik, knjižničar (srednja stručna sprema) 17,44;
 4. četvrta platna podgrupa:
 - domar, vozač, ložač (visokokvalificirani radnik ili srednja stručna sprema) 16,30;
 5) peta platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - domar, ložač (kvalificirani radnik) 14,97;
 2. druga platna podgrupa:
 - noćni čuvar, radnik za održavanje čistoće (čistačica), radnik za serviranje hrane, ložač (završena osnovna škola ili nekvalificirani radnik) 14,11."

9. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 81/22 od 25. augusta 2022. godine) u relevantnom dijelu glasi:

Član 3. stav (1) tačka 19)

Pojedini izrazi i pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

19) ekvivalent podrazumijeva zvanja stečena prema propisima iz oblasti visokog obrazovanja koja su važila do 2006. godine,

Član 8. stav (1)

(1) U osnovnom odgoju i obrazovanju ne može se vršiti diskriminacija učenika, nastavnika i ostalog osoblja škole na osnovu rase, pola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu invalidnosti ili po bilo kom drugom osnovu.

Član 113. st. (1) i (3)

(1) Vaspitno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni saradnici, voditelji u produženom boravku i školski bibliotekar.

(3) Ministar donosi Pravilnik o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih saradnika, voditelja u produženom boravku i školskog bibliotekara.

Član 114. stav (1) tačka 1) i stav (2) tačka 1)

(1) Poslove nastavnika, voditelja u produženom boravku i školskog bibliotekara obavljaju lica koja, pored ispunjenih uvjeta utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, treba da imaju:

1) završen prvi ciklus studijskog programa u određenoj oblasti i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova u trajanju od tri godine,

(2) Poslove nastavnika u umjetničkoj školi, smjer baletski odgoj i obrazovanje obavljaju lica koja, pored ispunjenih uvjeta utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, treba da imaju:

1) završen prvi ciklus studijskog programa u određenoj oblasti i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova u trajanju od tri godine,

Član 125. st. (1) i (5)

(1) Direktor raspisuje javni konkurs za upražnjeno radno mjesto nastavnika, stručnog saradnika, školskog bibliotekara, voditelja produženog boravka, sekretara i računovođe obavezno posredstvom Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, izuzev za radno mjesto vjeroučitelja.

(5) Prilikom raspisivanja konkursa potrebno je navesti da pravo učešća imaju i lica koja su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uvjete koji se odnose na stepen i vrstu stručne spreme.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 198. st. (1) i (2)**

(1) Radnici koji su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uvjete u pogledu stepena i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati rad u školi i ravnopravno konkurisati na radna mjesta u školi.

(2) Nastavnici i stručni saradnici iz stava 1. ovog člana mogu ravnopravno konkurisati na raspisani konkurs i biti birani za direktora škole.

10. Pravilnik o proceduri prijema, kriterijima za prijem u radni odnos i načinu bodovanja kandidata u osnovnoj školi ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 74/23) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se procedura prijema, kriteriji za prijem u radni odnos i način bodovanja kandidata u osnovnim školama sa statusom javne ustanove, osnovnim školama za djecu sa smetnjama u razvoju i umjetničkim školama.

Član 6. stav (1) i stav (2) tačka 1)

(1) Uz potpisanu prijavu i dokumentaciju iz člana 5. ovog pravilnika potrebno je dostaviti i dokumentaciju na osnovu koje se dokazuje ispunjenost posebnih uvjeta i dokumentaciju na osnovu koje se vrši bodovanje po kriterijima propisanim ovim pravilnikom.

(2) Dokumentacija iz stava 1. ovog člana podrazumijeva:

1) diplomu o završenom prvom ciklusu studijskog programa, u kojoj je navedeno stručno zvanje u određenoj oblasti, odnosno diplomu stečenu nakon završenih integrisanih akademskih studija u odgovarajućoj oblasti,

11. Pravilnik o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 77/09, 86/10 i 25/14)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se vrsta stručne spreme nastavnika i stručnih saradnika u osnovnoj školi, osnovnoj muzičkoj školi i osnovnoj baletskoj školi i specijalnoj obrazovnoj ustanovi.

Član 2.

Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitanog rada u razrednoj nastavi može da izvodi:

a) profesor razredne nastave ili profesor koji u diplomi o završenom fakultetu ima upisanu dvopredmetnu grupu u kojoj je razredna nastava samostalan ili ravnopravan predmet,

b) nastavnik razredne nastave sa završenom pedagoškom akademijom, smjer razredna nastava i

v) učitelj sa završenom učiteljskom školom koji se zatekao u radnom odnosu u vrijeme stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 3. stav (1)

Nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitanog rada u predmetnoj nastavi može da izvodi lice koje ima visoku ili višu stručnu spremu za odgovarajući predmet, i to:

[...]

Član 11.

Nastavnici i stručni saradnici koji obavljaju obrazovno-vaspitni rad u školi, a koji su po propisima važećim do stupanja na snagu Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ispunjavali uvjete u pogledu stepena i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati obrazovno-vaspitni rad u školi i konkurirati na radna mjesta u školama.

12. Zakon o univerzitetu ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 12/93, 14/94, 99/04 i 92/05)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 16. stav (1)

U smislu ovog zakona, termin "visoko obrazovanje" znači:

1. studije prvog ciklusa su - osnovne akademske studije,
2. studije drugog ciklusa su - specijalističke i magistarske akademske studije,
3. studije trećeg ciklusa su - doktorske akademske studije.

Član 24. stav (4)

Osnovne akademske studije "studije prvog ciklusa" vrednuju se od 180 do 240 ECTS bodova.

Član 141.

Stepeni stručne spreme stečeni po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona izjednačavaju se sa stepenima stručne spreme utvrđenim ovim zakonom, i to:

- 1) šesti jedan stepen stručne spreme - sa višim obrazovanjem;
- 2) sedmi jedan stepen stručne spreme - sa visokim obrazovanjem;
- 3) sedmi dva stepena stručne spreme - specijalizacija, sa stručnim nazivom specijaliste;
- 4) sedmi dva stepena stručne spreme - sa naučnim stepenom magistra, odnosno umjetničkim stepenom magistra;
- 5) osmi stručne spreme - sa naučnim stepenom doktora nauka.

Član 142. stav (1)

Pedagoška akademija u Banja Luci nastavlja sa radom kao Filozofski fakultet u Banja Luci sa studijskim grupama: Filozofija i sociologija, Istorija, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik i književnost, Matematika, Fizika, Geografija, Hemija i drugim grupama, u skladu sa statutom.

V. Dopustivost

13. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda.

14. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

c) Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa ovim Ustavom, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

15. Zahtjev za ocjenu kompatibilnosti podnio je Osnovni sud u Banjaluci (sudija Igor Gajić), što znači da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. novembra 2010. godine, tač. 7–14, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena kompatibilnosti člana 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Evropske konvencije, Zakona o zabrani diskriminacije te Međunarodnog pakta. Za Ustavni sud nije sporno da postoji nadležnost da, u smislu člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, odlučuje o kompatibilnosti osporenih odredbi u vezi s odredbama Evropske konvencije i Zakonom o zabrani diskriminacije.

16. U vezi s ocjenom kompatibilnosti s Međunarodnim paktom, Ustavni sud podsjeća da on nije eksplicitno naveden u članu VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, pravo na uživanje pravednih i povoljnih uvjeta rada nije zagarantirano Ustavom Bosne i Hercegovine niti Evropskom konvencijom koja se prema članu II/2. Ustava Bosne i Hercegovine direktno primjenjuje u Bosni i Hercegovini. Međutim, u Aneksu I tačka 8. Ustava Bosne i Hercegovine – Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, između ostalog, naveden je i Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1996). Tim paktom u članu 7.(a)(i) zagarantirano je pravo na pravičnu zaradu i jednaku nagradu za rad. Ustavni sud ukazuje da je članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je uživanje prava i sloboda predviđenih u ovom članu ili međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog ustava osigurano svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije prema bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status. Imajući u vidu da podnosilac zahtjeva osporava odredbe Zakona o plaćama upravo s aspekta navodne diskriminacije u ostvarivanju prava iz radnog odnosa, Ustavni sud smatra da pitanje kompatibilnosti osporenih odredbi s garancijama iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi s pravima iz Međunarodnog pakta, potpada pod njegovu nadležnost iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-18/06 od 23. novembra 2007. godine, tačka 33, dostupna na www.ustavnisud.ba).

17. Iz toga slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno ocjenu kompatibilnosti člana 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama prema navodima iz zahtjeva. Osim toga, Ustavni sud zapaža da od važenja tih odredbi Zakona o plaćama zavisi odluka redovnog suda u postupku koji se odnosi na naknade štete po osnovu diskriminacije u radnom odnosu (vidi tačku 4. odluke). Nadalje, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz

člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

18. Podnosilac zahtjeva smatra da član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama nije kompatibilan s Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom, Međunarodnim paktom i Zakonom o zabrani diskriminacije zato što nastavnicima s višom stručnom spremom propisuje manji platni koeficijent za isti posao koji obavljaju nastavnici s visokom stručnom spremom i većim platnim koeficijentom. S obzirom na to da se zahtjevom pokreće pitanje kompatibilnosti člana Zakona o plaćama zbog različitih platnih koeficijenata između nastavnika s visokom i višom stručnom spremom, Ustavni sud smatra da, primjenom pravila *iura novit curia* i u skladu sa svojom praksom da činjenični supstrat zahtjeva ili apelacije može podvesti pod bilo koje pravo (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/24 od 30. maja 2024. godine, tačka 24), član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama treba ispitati prvenstveno s aspekta diskriminacije.

a) Zabrana diskriminacije

19. S obzirom na to da se tvrdi da do kršenja zabrane diskriminacije dolazi na osnovu zakona, Ustavni sud će osporenu odredbu ispitati s aspekta člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

20. Član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju glasi:

1. *Uživanje svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.*

2. *Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kom osnovu kao što su oni spomenuti u stavu 1.*

21. Ustavni sud smatra potrebnim prvo ukazati da je podnosilac zahtjeva prilikom podnošenja zahtjeva osporio član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u tekstu koji je naveden u tački 7. odluke. U međuvremenu je došlo do izmjene ovog osporenog dijela člana 9. Zakona o plaćama u dijelu koji se odnosi samo na visinu koeficijenta, dok je osporeni dio člana 9. suštinski ostao isti (vidi tačku 8. odluke). Budući da je u konkretnom slučaju neposredan povod za zahtjev parnični postupak na koji je podnosilac zahtjeva ukazao u tački 4. odluke i da je podnosilac zahtjeva eksplicitno ukazao na Zakon o plaćama u tekstu koji je važio zaključno s izmjenama iz 2023. godine, Ustavni sud će kompatibilnost člana 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama ispitati u odnosu na tekst ovog dijela osporene odredbe kako je naveo podnosilac zahtjeva. Osim toga, Ustavni sud primjećuje da se samo tačka 3) podtačka 2. alineja 1. člana 9. Zakona o plaćama odnosi na platni koeficijent nastavnika s višom stručnom spremom. Međutim, Ustavni sud smatra svrsishodnim u daljnjem tekstu odluke razmotriti član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama, kako je podnosilac zahtjeva i tražio, radi upoređivanja tih odredbi u kontekstu eventualne diskriminacije.

22. Član 9. Zakona o plaćama u relevantnom dijelu glasi:

Član 9.

Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

2) druga platna grupa:

3. treća platna podgrupa:

- nastavnik, bibliotekar, sekretar, računovođa (visoka stručna sprema) ... 22,29;

3) *treća platna grupa:*

2. *druga platna podgrupa:*

- *nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj muzičke i likovne kulture), (viša stručna sprema) ... 19,27;*

23. Ustavni sud naglašava da član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju sadrži opći princip zabrane diskriminacije i garantira uživanje svih prava određenih zakonom, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili drugi status. Nadalje, član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju podrazumijeva i da javni organi nikoga ne mogu diskriminirati prema bilo kojem osnovu. Dakle, osnovni princip nediskriminacije je proširen i na domaće zakone, a ne samo na prava garantirana Evropskom konvencijom, kako to predviđa član 14. Evropske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-11/22 od 14. jula 2022. godine, tačka 38, dostupna na www.ustavnisud.ba).

24. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je Evropski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) potvrdio da se pojmovi diskriminacije koja je zabranjena na osnovu člana 14. Evropske konvencije i člana 1. Protokola broj 12 trebaju tumačiti na isti način (vidi Evropski sud, *Pilav protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 9. juna 2016. godine, predstavka broj 41939/07, tačka 40. s daljnjim referencama). U skladu s tim, pravo na nediskriminaciju prema članu 1. Protokola broj 12 pruža zaštitu od različitog postupanja prema pojedincima u analognim ili relevantno sličnim situacijama. Tretman je diskriminirajući ako "nema objektivno i razumno opravdanje", odnosno ako ne teži "legitimnom cilju" ili ako ne postoji "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići. Evropski sud je također u svojoj sudskoj praksi utvrdio da samo razlike u tretmanu zasnovane na prepoznatljivoj osobini ili "statusu" mogu predstavljati diskriminaciju u smislu člana 14. Evropske konvencije. Međutim, lista navedena u članu 14. je ilustrativna i nije iscrpna. Riječi "drugi status" dobile su široko značenje i njihovo tumačenje nije ograničeno na karakteristike koje su lične u smislu da su urođene ili inherentne. Evropski sud je stoga zaključio da posjedovanje, ili na drugi način, visoke funkcije, policijski čin, ili, u nekim okolnostima, vojni čin može se smatrati "drugim statusom" u smislu člana 14. Evropske konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Pinkas protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 4. oktobra 2022. godine, predstavka broj 8701/21, tač. 58. i 59. s referencama na drugu praksu Evropskog suda).

25. Ustavni sud podsjeća da podnosilac zahtjeva smatra da su nastavnici s višom stručnom spremom nepovoljnije tretirani u odnosu na nastavnike s visokom stručnom spremom iako obavljaju isti posao. Ta razlika u tretmanu se ogleda u nižem platnom koeficijentu u odnosu na platni koeficijent nastavnika s visokom stručnom spremom. Naime, platni koeficijent zavisi od platne grupe i platne podgrupe, prema kojima su podijeljene navedene kategorije nastavnika, kako je to precizirano u članu 9. Zakona o plaćama. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je razlika u tretmanu zasnovana na ličnoj karakteristici po kojoj se nastavnici s višom stručnom spremom razlikuju od nastavnika s visokom stručnom spremom, koja spada u obim "drugog statusa" u smislu člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju (vidi, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, odluka od 18. septembra 2018. godine, predstavka broj 34952/07, tačka 24).

26. Da bi se ispitalo postojanje diskriminacije mora se prvo utvrditi postojanje adekvatne "uporedne grupe" i "analogne ili relevantno slične situacije". U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da pretpostavka dokazivanja analognog položaja ne zahtijeva da

referentne grupe budu istovjetne. Podnosilac zahtjeva mora dokazati da je, s obzirom na konkretnu prirodu svog prigovora, bio u relevantno sličnoj situaciji s drugima prema kojima se postupalo drugačije. Evropski sud je pojasnio da se elementi koji karakteriziraju različite situacije i utvrđuju koliko su one uporedive moraju ocijeniti s obzirom na predmet spora, cilj sporne odredbe i kontekst u kojem se navodna diskriminacija javlja. Ocjena pitanja nalaze li se dvije osobe ili grupe u uporedivoj situaciji za potrebe analize različitog postupanja i diskriminacije istovremeno je specifična i kontekstualna, može se zasnivati samo na objektivnim i provjerljivim elementima, a uporedive situacije moraju se razmotriti kao cjelina, pri čemu se moraju izbjeći izolirani ili rubni aspekti koji bi cijelu analizu učinili umjetnom (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-3/25 od 22. januara 2026. godine, tačka 51. s daljnjim referencama na praksu Evropskog suda).

27. Podnosilac zahtjeva smatra da su nastavnici s višom stručnom spremom u analognoj ili relevantno sličnoj situaciji kao i nastavnici s visokom stručnom spremom budući da obavljaju iste poslove. U tom pravcu Ustavni sud primjećuje da iz relevantnih zakonskih odredbi proizlazi da je Pedagoška akademija, na koju ukazuje podnosilac zahtjeva, nastavila da radi kao Filozofski fakultet s preciziranim studijskim grupama, na kojima se stječe visoka stručna sprema (vidi tačku 12. odluke). Dalje primjećuje da je relevantnim odredbama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (vidi tačku 9. odluke) propisano da radnici koji su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona (2022. godine) ispunjavali uvjete u pogledu stepena i vrste stručne spreme mogu i dalje obavljati rad u školi i ravnopravno konkurirati na radna mjesta u školi (član 198). U Pravilniku o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača (vidi tačku 11. odluke) jasno je propisano da nastavu i druge oblike obrazovno-odgojnog rada u razrednoj/predmetnoj nastavi može da izvodi lice koje ima visoku ili višu stručnu spremu, detaljno precizirajući stručnu spremu potrebnu za pojedine predmete, između kojih je i "nastavnik sa završenom pedagoškom akademijom". Iz navedenih zakonskih propisa proizlazi da su nastavnici s višom stručnom spremom izjednačeni s nastavnicima s visokom stručnom spremom u pogledu konkuriranja i obavljanja poslova nastavnika, odnosno da se nalaze u relevantno sličnoj situaciji. Stoga, Ustavni sud smatra da su nastavnici s visokom stručnom spremom adekvatna uporedna grupa u odnosu na nastavnike s višom stručnom spremom.

28. Sljedeća pitanja koja se postavljaju za Ustavni sud su da li postoji različit tretman tih kategorija nastavnika, pa ukoliko takav različit tretman postoji, da li on teži "legitimnom cilju" i da li je uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići.

29. U vezi s pitanjem različitog tretmana, Ustavni sud primjećuje da je članom 6. Zakona o plaćama propisano da je osnovna plaća proizvod cijene rada kao izraza vrijednosti za najjednostavniji rad i koeficijenta utvrđenog prema platnoj grupi i platnoj podgrupi. Članom 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama propisani su platni koeficijenti za nastavnike s visokom i višom stručnom spremom, pa je tako za nastavnike s visokom stručnom spremom platni koeficijent za obračun osnovne plaće 22,29, a za nastavnike s višom stručnom spremom 19,27. Slijedom navedenog, Ustavni sud zaključuje da visina koeficijenta direktno utječe na visinu plaće, uzrokujući različite plaće nastavnika s visokom i višom stručnom spremom. Iz navedenog slijedi da postoji različit tretman između ove dvije kategorije nastavnika.

30. U vezi s pitanjem postojanja legitimnog cilja, Ustavni sud napominje da nastavnici s višom stručnom spremom imaju niži stepen obrazovanja u odnosu na nastavnike s visokom stručnom spremom. Naime, ranije je stjecanje stručne spreme i

profesionalno usavršavanje nastavnika osnovne škole, u pravilu, vršeno na pedagoškoj akademiji kao višoj školi. Nakon reforme obrazovnog sistema, stjecanje stručne spreme potrebne za nastavnike vrši se na odgovarajućoj visokoškolskoj ustanovi. Navedenu razliku u stručnoj spremi nastavnika zakonodavac je riješio tako što je izjednačio prava tih dviju kategorija nastavnika u konkuriranju i prijemu na radno mjesto, ali je napravio razliku u pogledu visine plaće. Ustavni sud smatra da je takvo rješenje visine platnog koeficijenta bilo s ciljem da se omogući daljnje zaposlenje i rad nastavnika s višom stručnom spremom, s jedne strane, a s druge strane, valorizira vrijeme, trud i finansijska sredstva koja su potrebna za stjecanje visoke stručne spreme i osigura uspješno funkcioniranje obrazovnog sistema. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je to bio legitiman cilj za potrebe člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

31. Razmatrajući pitanje da li je za različit tretman uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići, Ustavni sud ukazuje da mora postojati "pravičan odnos" između zahtjeva javnog interesa koji se želi postići i zaštite osnovnih prava pojedinaca, odnosno mora postojati razuman odnos srazmjernosti između korištenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti bilo kojim mjerama koje država primjenjuje (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-1673/21 od 25. septembra 2025. godine, tačka 33, dostupna na www.ustavnisud.ba, s referencama na drugu praksu). U tom kontekstu Ustavni sud podsjeća da, prema praksi Evropskog suda, države ugovornice uživaju određeno polje slobodne procjene pri odlučivanju o tome opravdavaju li razlike između situacija, koje su u drugim aspektima analogne, različito postupanje i u kojoj mjeri. Obim te slobode procjene varira zavisno od okolnosti, područja i konteksta. Državi se obično ostavlja široka sloboda za donošenje općih mjera u ekonomskim ili socijalnim pitanjima. Zahvaljujući direktnom poznavanju svog društva i njegovih potreba, domaće vlasti su, u principu, u boljem položaju od međunarodnog suda za određivanje onoga što je u javnom interesu u ekonomskim ili socijalnim pitanjima, te sud, u principu, poštuje način na koji država definiše imperativ javnog interesa, osim ako se pokaže da je njena procjena očito bez razumnog osnova (*ibid.*, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, tačka 21, i Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-26/00 od 21. decembra 2001. godine, tačka 24, dostupna na www.ustavnisud.ba).

32. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da različit koeficijent između uporednih grupa nastavnika utječe na visinu njihove plaće. Međutim, Ustavni sud primjećuje da navedena razlika nije toliko velika da bi značajnije utjecala na konačnu visinu plaće, niti pogoršala postojeći životni standard nastavnika s višom stručnom spremom. Naime, nastavnici s visokom stručnom spremom imaju neznatno veći platni koeficijent 22,29 u odnosu na platni koeficijent nastavnika s višom stručnom spremom, koji iznosi 19,27. Pri tome, podnosilac zahtjeva nije naveo koliko iznosi ta razlika na konkretnim primjerima plaća ove dvije kategorije nastavnika. Nadalje, Ustavni sud podsjeća da na visinu plaće utječu i drugi faktori, kao npr. dužina radnog staža, broj radnih sati i slično. U odnosu na navode podnosioca zahtjeva da je Pedagoška akademija nastavila da radi kao Filozofski fakultet, Ustavni sud primjećuje da se član 9. Zakona o plaćama odnosi na platne koeficijente nastavnika s višom stručnom spremom bez obzira na to gdje i kada su stekli višu stručnu spremu jer se na javne konkurse mogu prijaviti lica koja su završila i druge više škole odgovarajuće struke. Također, Ustavni sud primjećuje da su i ostale kategorije zaposlenih u osnovnim školama razvrstane po grupama i podgrupama prema poslu koji obavljaju i stručnoj spremi. Tako npr. direktor škole je razvrstan u tri podgrupe prema stručnoj spremi i broju učenika škole (vidi član 9. stav 1. tačka 1) Zakona o plaćama). Stoga, Ustavni sud zaključuje da je u

konkretnom slučaju zakonodavac procijenio da će različitim platnim koeficijentima, koja razlika nije drastična niti prevladavajuće utjecajna na visinu plaće, na adekvatan način uvažiti razliku u obrazovanju između nastavnika s višom i visokom stručnom spremom, te na taj način uspostaviti razumnu ravnotežu između legitimnog cilja i interesa nastavnika.

33. U tom pravcu, Ustavni sud podsjeća da je u više svojih odluka ukazao da poštuje diskreciono pravo zakonodavca da uredi pojedine oblasti na način kako smatra da je to najprikladnije (vidi npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-7/12 od 30. januara 2013. godine, tačka 53, i U-26/22 od 13. jula 2023. godine, tačka 41, dostupne na www.ustavnisud.ba). Pri tome, Ustavni sud smatra važnim napomenuti da se u ovom slučaju radi o nastavnicima osnovnih škola, koje su većinom javne ustanove koje se finansiraju iz budžeta, pa zakonodavac ima pravo da definiše uvjete zaposlenja i visinu naknada iz radnog odnosa za svoje zaposlenike (*op. cit.*, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, tačka 31). Također, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i da je u svojoj praksi razmatrao apelacije protiv odluka redovnih sudova koje su se bavile pitanjem platnog koeficijenta nastavnika s višom stručnom spremom i nije utvrdio kršenje prava iz Ustava Bosne i Hercegovine i Evropske konvencije (vidi npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti br. AP-3824/22 od 19. januara 2023. godine, tač. 12, 14, 18, 19. i 20, i AP-2268/22 od 5. oktobra 2022. godine, tač. 5, 7, 11. i 12, dostupne na www.ustavnisud.ba). Imajući u vidu sve navedeno, te s obzirom na široko polje slobodne procjene koju uživa zakonodavac u ovoj oblasti, Ustavni sud zaključuje da je propisivanjem različitog platnog koeficijenta za nastavnike s višom i visokom stručnom spremom uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i legitimnog cilja koji se želi postići. Na ovakav zaključak ne utječe ukazivanje podnosioca zahtjeva na preporuku ombudsmena i presudu Vrhovnog suda FBiH budući da je Ustavni sud osporenu odredbu Zakona o plaćama, u smislu svoje nadležnosti iz člana VI/3.c), razmatrao *in abstracto*, ne ulazeći u njenu konkretnu primjenu u pojedinačnim slučajevima pred organima i sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-13/23 od 13. jula 2023. godine, tačka 36, dostupna na www.ustavnisud.ba).

34. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da je član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u skladu sa članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

b) Međunarodni pakt

35. Podnosilac zahtjeva predlaže da se ispita kompatibilnost člana 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama s Međunarodnim paktom, precizirajući u obrazloženju zahtjeva da je jednakost plaća za jednak rad propisana i članom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta.

36. **Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima** ("Službeni list SFRJ" – Međunarodni ugovori broj 7/71), potpisan 19. decembra 1966. godine u New Yorku ("Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u BiH" [Aneks I na Ustav BiH]), u prevodu glasi:

Član 7.(a)(i)

Države članice ovog pakta priznaju pravo koje ima svaka osoba da se koristi pravičnim i povoljnim uvjetima za rad koji osobito osiguravaju:

(a) nagradu koja minimalno osigurava svim radnicima:

(i) pravičnu zaradu i jednaku nagradu za rad iste vrijednosti bez ikakve razlike; posebno, žene moraju imati garanciju da uvjeti njihova rada nisu gori od uvjeta koje koriste muškarci i primaju istu nagradu kao oni za isti rad;

37. Razmatrajući pitanje definiranja pojma jednake nagrade za isti rad ili rad iste vrijednosti, Ustavni sud primjećuje da

Ekonomsko i socijalno vijeće u Općem komentaru broj 23 iz 2016. godine, posvećenom pravu na pravedne i povoljne uvjete rada iz člana 7. Međunarodnog pakta, naglašava da pojam pravične plaće nije statičan zato što počiva na nizu neograničenih objektivnih kriterija, koji odražavaju ne samo rezultate rada već i odgovornosti radnika, nivo vještina i obrazovanja potrebnih za obavljanje posla, utjecaj rada na zdravlje i sigurnost radnika, specifične poteškoće povezane s radom te utjecaj na lični i porodični život radnika (dostupno na <https://docs.un.org/en/E/C.12/GC/23>, pregledano 25. maja 2026. godine).

38. U tom pravcu Ustavni sud podsjeća da je i u drugim međunarodnim dokumentima razmatrano pitanje jednake naknade za jednak rad, prvenstveno u kontekstu muškaraca i žena, te je izražen stav da primjena tih odredbi zavisi od niza objektivnih kriterija. Tako se članom 3. Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 100 o jednakosti nagrađivanja muške i ženske radne snage za rad jednake vrijednosti iz 1951. godine (Pregled međunarodnih multilateralnih ugovora čija je članica, odnosno kojim je vezana Bosna i Hercegovina nakon izvršene notifikacije o sukcesiji, prihvatanju ili pristupanju, objavljeno u "Službenom listu SRBiH" broj 25/93) upućuje na preduzimanje mjera za podsticanje objektivne procjene poslova na osnovu rada koji se obavlja, te da različite visine plaća radnika koje odgovaraju, bez obzira na spol, razlikama, koje su utvrđene tim objektivnim procjenama, u radu koji se obavlja, ne smatraju se suprotnim principu jednakosti plaća radnika i radnica za rad jednake vrijednosti (dostupno na [https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.nhs.uk%2Fdocuments%2Fkonvencije%2Fkonvencija_100_o_jednakosti_pla%25C4%2587a.doc&wdOrigin=BROWSE LINK](https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.nhs.uk%2Fdocuments%2Fkonvencije%2Fkonvencija_100_o_jednakosti_pla%25C4%2587a.doc&wdOrigin=BROWSE_LINK), pregledano 25. maja 2026. godine).

39. Također, članom 4. stav 3. revidirane Evropske socijalne povelje ("Službeni glasnik BiH" – Međunarodni ugovori broj 8/08) Bosna i Hercegovina se obavezala da prizna pravo radnika muškaraca i žena na jednaku plaću za rad jednake vrijednosti. U tom kontekstu Evropski komitet za socijalna prava (u daljnjem tekstu: ECSR), nadzorno tijelo za primjenu Evropske socijalne povelje, razvio je kriterije za ostvarivanje jednake plaće i jednakih mogućnosti za žene u zapošljavanju, koji se zasnivaju na odlukama ECSR-a od 5. i 6. decembra 2019. godine i koje se odnose na 15 država koje su prihvatile postupak žalbi (Belgija, Bugarska, Hrvatska, Kipar, Češka, Finska, Francuska, Grčka, Irska, Italija, Holandija, Norveška, Portugal, Slovenija i Švedska). Tako je, između ostalog, ukazano na sljedeće: "Kako bi se utvrdilo da li je obavljeni rad jednak ili jednake vrijednosti, moraju se uzeti u obzir faktori kao što su priroda zadataka, vještine, zahtjevi u pogledu obrazovanja i obuke. Pojam jednakog rada ili rada jednake vrijednosti ima kvalitativnu dimenziju i ne može se uvijek zadovoljavajuće definirati, što može narušiti pravnu sigurnost. Stoga bi države trebale nastojati razjasniti ovaj pojam u domaćem pravu prema potrebi, bilo putem zakonodavstva ili sudske prakse. U tom smislu, sistemi klasifikacije i vrednovanja radnih mjesta trebaju se podsticati, a tamo gdje se koriste, moraju se zasnivati na kriterijima koji su rodno neutralni i ne dovode do indirektno diskriminacije. Također, takvi sistemi moraju uzimati u obzir obilježja konkretnih radnih mjesta, a ne lične karakteristike radnika" (dostupan na <https://rm.coe.int/realising-equal-pay-and-equal-opportunity-for-women-in-employment-crit/1680a06673>, pregledano 25. maja 2026. godine).

40. Iako nije obavezujuće za Bosnu i Hercegovinu, Ustavni sud također napominje i da je princip "jednaka plaća za jednak rad ili rad jednake vrijednosti između žena i muškaraca" usvojen i u zakonodavstvu Evropske unije. Tako je, između ostalog, Preporukom Evropske komisije od 7. marta 2014. godine o jačanju principa jednake plaće za muškarce i žene transparentnim

putem (2014/124/EU) preporučeno, pod naslovom "Koncept rada jednake vrijednosti", da države članice trebaju razjasniti koncept "rada jednake vrijednosti" u svom zakonodavstvu, a vrijednost rada procijeniti i uporediti na osnovu objektivnih kriterija poput obrazovnih i profesionalnih uvjeta, uvjeta osposobljavanja, vještina, zalaganja i odgovornosti, obavljenog posla i prirode zadataka (dostupno na <http://data.europa.eu/eli/reco/2014/124/oj>, pregledano 25. maja 2026. godine). Također, članom 4. stav 4. Direktive (EU) 2023/970 Evropskog parlamenta i Vijeća od 10. maja 2023. o jačanju primjene principa jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i mehanizama izvršenja propisano je da "platne strukture moraju biti takve da se njima omogućava procjena toga jesu li radnici u uporedivoj situaciji s obzirom na vrijednost rada, na osnovu objektivnih, rodno neutralnih kriterija dogovorenih s predstavnicima radnika ako takvi predstavnici postoje. Ti se kriteriji ne zasnivaju, ni direktno ni indirektno, na spolu radnika. Oni uključuju vještine, zalaganje, odgovornost i radne uvjete te, prema potrebi, sve druge faktore koji su relevantni za određeno radno mjesto ili položaj. Primjenjuju se na objektivni, rodno neutralan način i isključuju svaku direktnu ili indirektnu diskriminaciju na osnovu spola. Naročito se ne smiju potcijeniti relevantne meke vještine" (dostupno na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023L0970>, pregledano 25. maja 2026. godine).

41. Analizirajući navedeno u kontekstu navoda konkretnog zahtjeva, Ustavni sud primjećuje da je u svim ovim aktima izražena obaveza ocjenjivanja poslova prema objektivnim kriterijima koji se baziraju na stečenom znanju, obrazovanju, stručnosti, odgovornosti itd. Dakle, pojam "jednaka plaća za jednak rad" nije dovoljno definirati samo u njegovom osnovnom značenju nego podrazumijeva ocjenu niza objektivnih kriterija koji bi uzeli u obzir okolnosti poslova koji se obavljaju i potrebnog obrazovanja, vještina i sposobnosti za njihovo obavljanje. Takvi kriteriji su nužni kako bi se, s jedne strane, onemogućila diskriminacija lica prema nekom od zabranjenih osnova, a s druge strane, na odgovarajući način uvažile sposobnosti i obrazovanje lica i ona podstakla na daljnje usavršavanje i obrazovanje za rad u struci. U tom pravcu, Ustavni sud primjećuje da je u domaćem zakonodavstvu, članom 120. st. (2) i (3) Zakona o radu ("Službeni glasnik RS" br. 1/16, 66/18, 91/21, 119/21, 112/23, 39/24 i 28/26), propisano da se radnicima garantira jednaka plaća za isti rad ili rad iste vrijednosti koji ostvaruju kod poslodavca, s tim da se pod radom iste vrijednosti podrazumijeva rad za koji se zahtijeva isti stepen stručne spremne, odnosno obrazovanja, znanja i sposobnosti, u kojem je ostvaren jednak radni doprinos uz jednaku odgovornost. Iz navedene odredbe slijedi da je zakonodavac definirao ovo pitanje prema objektivnim kriterijima, te da je garantiranje iste plaće za isti rad usko povezano sa stepenom stručne spremne. U konkretnom slučaju Ustavni sud primjećuje da je zakonodavac prilikom utvrđivanja visine plaće za nastavnike predvidio i kriterij nivoa obrazovanja kao objektivni kriterij koji se primjenjuje u odnosu na sve nastavnike istog nivoa obrazovanja te u odnosu na takav objektivni kriterij utvrdio različite platne razrede.

42. U tom kontekstu Ustavni sud podsjeća da je u svojoj Odluci broj AP-1093/07 ukazao da Međunarodni pakt sam po sebi ne zabranjuje različit tretman. Naime, Međunarodni pakt dozvoljava ograničenje prava iz ovog pakta, i to u onoj mjeri koja je u saglasnosti s prirodom tih prava i isključivo s ciljem unapređenja općeg blagostanja u demokratskom društvu. Obično se moraju iznijeti krupni razlozi kako bi se opravdalo različito tretiranje ljudi, naročito kada se radi o pravljenju razlika između etničkih i rasnih grupa. Nadalje, ako se takvi razlozi ustanove, cilj kojem se teži mora biti zakonit, a sredstva korištena

proporcionalno. Ovo znači, između ostalog, da se mora postići pravičan balans između općeg javnog interesa i prava pojedinca (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-1093/07 od 25. septembra 2009. godine, tačka 37, dostupna na www.ustavnisud.ba). U konkretnom slučaju Ustavni sud je u prethodnim tačkama odluke zaključio da je propisivanjem različitog platnog koeficijenta za nastavnike s višom i visokom stručnom spremom uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i legitimnog cilja koji se želi postići. Naime, različit platni koeficijent za nastavnike s visokom i višom stručnom spremom je očigledno propisan kako bi se uvažila razlika u obrazovanju između ove dvije kategorije nastavnika, ali razlika između visine ta dva koeficijenta je mala i ne utječe u većoj mjeri na visinu same plaće. Nastavnicima s višom stručnom spremom nije onemogućen prijem i rad u prosvjeti, niti podnosilac zahtjeva navodi da im je onemogućeno daljnje školovanje i usavršavanje kako bi stekli visoku stručnu spremu. Oni su ograničeni u "pravičnoj zaradi i jednakoj nagradi za rad iste vrijednosti bez ikakve razlike" samo u mjeri koja se zasniva na objektivnom kriteriju – njihovom obrazovanju i koja je proporcionalna legitimnom cilju. Na osnovu svega navedenog, Ustavni sud smatra da zakonsko utvrđivanje različitog koeficijenta za nastavnike s visokom i višom stručnom spremom nije dovelo do diskriminacije nastavnika s višom stručnom spremom u uživanju prava iz člana 7.(a)(i) Međunarodnog pakta.

43. Stoga, Ustavni sud zaključuje da član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama ne diskriminira nastavnike s višom stručnom spremom u ostvarivanju prava po osnovu člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta.

c) U odnosu na Zakon o zabrani diskriminacije

44. S obzirom na navedene zaključke u pogledu diskriminacije, Ustavni sud neće razmatrati navode podnosioca zahtjeva o mogućoj diskriminaciji u odnosu na Zakon o zabrani diskriminacije jer su zahtjevi podnosioca zahtjeva u ovoj odluci ispitani kroz član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju koji sadrži opći princip zabrane diskriminacije (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-29/13 od 28. marta 2014. godine, tačka 29, dostupna na www.ustavnisud.ba).

VII. Zaključak

45. Ustavni sud zaključuje da je član 9. stav 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u skladu sa članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, te članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta.

46. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

47. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-23/25, rješavajući zahtjev **Osnovnog suda u Banjaluci (sudac Igor Gajić)**, na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) tačka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica

Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Osnovnog suda u Banjaluci (sudac Igor Gajić)** za ocjenu kompatibilnosti članka 9. stavak 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i dačkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23),

utvrđuje se da je članak 9. stavak 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i dačkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23) u skladu sa člankom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa člankom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Osnovni sud u Banjaluci (sudac Igor Gajić; u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 30. srpnja 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti članka 9. stavak 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i dačkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23; u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama) s Ustavom Bosne i Hercegovine, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt) i Zakonom o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon o zabrani diskriminacije).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 20. kolovoza 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

3. Narodna skupština nije dostavila odgovor na zahtjev u ostavljenom roku.

III. Zahtjev

a) Predmet povodom kojeg je zahtjev pokrenut

4. Podnositelj zahtjeva je ukazao da se pred tim sudom vodi pamićni postupak po tužbi šest tužitelja protiv preciziranih osnovnih škola (u daljnjem tekstu: tužene škole) radi naknade štete po osnovi diskriminacije u radnom odnosu.

b) Navodi iz zahtjeva

5. Podnositelj zahtjeva traži od Ustavnog suda da ispita je li članak 9. stavak 1. tačka 2) podtačka 3. alineja 1. i tačka 3) podtačka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Europskom konvencijom, Međunarodnim paktom i Zakonom o zabrani diskriminacije. U zahtjevu se navodi da su u konkretnom postupku koji se vodi pred tim sudom tužitelji

osobe s višom stručnom spremom raspoređene kod tuženih škola na radna mjesta "nastavnik". Dalje se navodi da se u vrijeme obrazovanja tužitelja za radno mjesto "nastavnik" formalno obrazovanje provodilo na Pedagoškoj akademiji u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Pedagoška akademija), čiji je pravni sljednik Filozofski fakultet Banjaluka (u daljnjem tekstu: Filozofski fakultet), u smislu članka 142. stavak 1. Zakona o univerzitetu Republike Srpske. Ukazano je da su tužitelji kao nastavnici s višom stručnom spremom u većem broju slučajeva stekli zvanje u istoj ustanovi kao i njihove radne kolege s visokom stručnom spremom, ali u razdoblju kada je diplomiranje na njoj podrazumijevalo stjecanje više a ne visoke stručne spreme. Podnositelj zahtjeva dalje navodi da tužitelji s višom stručnom spremom obavljaju poslove istog radnog mjesta "nastavnik" kao i njihove radne kolege s visokom stručnom spremom. Međutim, ističe da se platni koeficijenti te dvije kategorije osoba razlikuju, koje razlikovanje je učinjeno samim zakonom koji regulira oblast plaća u ustanovama javnog obrazovanja. U svezi s tim, obrazlaže da su člankom 9. Zakona o plaćama propisani različiti koeficijenti za nastavnike s visokom stručnom spremom (koeficijent 22,29, što je propisano člankom 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. Zakona o plaćama), koji spadaju u drugu platnu grupu (treća platna podgrupa), u odnosu na plaće nastavnika s višom stručnom spremom (koeficijent 19,27, propisan člankom 9. stavak 1. točka 3) podtočka 2. Zakona o plaćama), koji spadaju u treću platnu grupu (druga platna podgrupa). Dalje obrazlaže da se radi o poslovima istog radnog mjesta, te da samim tim ne bi trebalo biti razlike u visini plaće. Naime, ukazuje da se plaća određuje s obzirom na koeficijent složenosti posla, koji ima biti opredijeljen složenosti posla datog radnog mjesta i odgovornošću njegovog obavljanja, suglasno članku 123. stavak 3. u svezi sa stavkom 2. Zakona o radu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Zakon o radu), a ne osobnim formalnim stupnjem obrazovanja pojedinaca koji obavljaju date poslove.

6. Podnositelj zahtjeva je naveo da svi nastavnici, obavljajući poslove "nastavnik" za konkretan nastavni predmet, po jedinstvenom nastavnom planu i programu, bez obzira na ECTS bodove ili stupanj stručne spreme, eventualna znanstvena zvanja i slično, obavljaju isti rad, koji ima biti i jednako vrednovan, što nije slučaj *in concreto*. Ističe da je jednakost plaća za jednak rad propisana i člankom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta. Također ističe da je konkretno razlikovanje plaća za jednak rad suprotno članku 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju u svezi sa člankom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i člankom 8. Evropske konvencije. Podnositelj zahtjeva ukazuje i da je o ovom pitanju ombudsman Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ombudsman) dao Preporuku broj 246/24 od 3. rujna 2024. godine, u kojoj je utvrdio neposrednu diskriminaciju, te Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske preporučio izjednačavanje plaća osoba na istom radnom mjestu. Osim toga, podnositelj zahtjeva ukazuje i da je Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud FBiH) donio Presudu broj 58 0 Rs 258302 24 Rev od 11. veljače 2025. godine koja se analogno može primijeniti i na ovaj slučaj. Također ističe da kod tog suda trenutno postoji više predmeta s gotovo identičnom činjeničnom i pravnom osnovom, koji se kao radni sporovi po zakonu smatraju predmetima hitne prirode, pa moli za prioritarno razmatranje zahtjeva.

IV. Relevantni propisi

7. Zakon o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25, 114/25 i 27/26)

U konkretnom slučaju primjenjuje se neslužbeni prečišćeni tekst Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim

školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23) sačinjen u Ustavnom sudu, koji je naveo podnositelj zahtjeva, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 2.

(1) Plaća zaposlenih sastoji se od osnovne plaće, uvećanja plaće i naknada propisanih ovim zakonom.

(2) Plaća iz stavka 1. ovog članka predstavlja bruto platu.

(3) U svim elementima koji čine plaću iz stavka 1. ovog članka sadržani su porez na dohodak i doprinosi.

Članak 5. st. (1) i (2)

(1) Zaposleni imaju pravo na plaću iz članka 2. ovog zakona.

(2) Način obračuna i isplata plaća jedinstveni su za zaposlene, a ovise o radnom mjestu, platnoj grupi i platnoj podgrupi.

Članak 6. st. (1) i (2)

(1) Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućoj platnoj grupi i platnoj podgrupi.

(2) Osnovna plaća iz stavka 1. ovoga članka je proizvod cijene rada kao izraza vrijednosti za najjednostavniji rad i koeficijenta utvrđenog prema platnoj grupi i platnoj podgrupi.

Članak 7.

(1) Cijena rada je izraz vrijednosti za najjednostavniji rad i osnov za obračun osnovne plaće.

(2) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) u toku izrade proračuna svake godine sa predstavnicima reprezentativnog granskog sindikata vodi pregovore o cijeni rada za narednu godinu.

(3) Akt o cijeni rada potpisuju predsjednik Vlade i predsjednik reprezentativnog granskog sindikata.

(4) Akt iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Članak 9.

Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

- 1) prva platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - ravnatelj osnovne škole koja ima više od 800 učenika (visoka stručna sprema) ... 27,47;
 - ravnatelj osnovne škole koja ima više od 800 učenika (viša stručna sprema) ... 24,63;
 2. druga platna podgrupa:
 - ravnatelj osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (visoka stručna sprema) ... 26,47;
 - ravnatelj osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (viša stručna sprema) ... 23,71;
 3. treća platna podgrupa:
 - ravnatelj osnovne škole koja ima do 400 učenika (visoka stručna sprema) ... 25,48;
 - ravnatelj osnovne škole koja ima do 400 učenika (viša stručna sprema) ... 22,80;
- 2) druga platna grupa:
 1. prva platna podgrupa:
 - pomoćnik ravnatelja (visoka stručna sprema) ... 23,98;
 2. druga platna podgrupa:
 - stručni suradnici: pedagog, psiholog, logoped, defektolog, socijalni djelatnik (visoka stručna sprema) ... 23,21;
 3. treća platna podgrupa:
 - nastavnici, bibliotekar, tajnik, računovođa (visoka stručna sprema) ... 22,29;
 4. četvrta platna podgrupa:

- *voditelj produženog boravka, voditelj boravka (visoka stručna sprema) ... 21,76;*

3) *treća platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *pomoćnik ravnatelja (viša stručna sprema) ... 18,89;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj muzičke i likovne kulture), (viša stručna sprema) ... 19,27;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *voditelj produženog boravka, voditelj jutarnjeg čuvanja, bibliotekar, tajnik, računovođa (viša stručna sprema) ... 17,35;*

4) *četvrta platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *bibliotekar, tajnik, računovođa, nastavnik (koji nema završenu učiteljsku školu), (srednja stručna sprema) ... 16,24;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *administrativno-financijski djelatnik, knjižničar (srednja stručna sprema) ... 15,10;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *domar, vozač, ložač (visokokvalificirani djelatnik ili srednja stručna sprema) ... 14,11;*

5) *peta platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *domar, ložač (kvalificirani djelatnik) ... 12,23;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *noćni čuvar, čistačica, ložač (završena osnovna škola ili nekvalificirani djelatnik) ... 11,08.*

8. Zakon o izmjenama Zakona o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 27/26) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

U Zakonu o plaćama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22, 112/23, 110/24, 28/25 i 114/25), članak 9. mijenja se i glasi:

"Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

1) *prva platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima više od 800 učenika (visoka stručna sprema) 33,45;*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima više od 800 učenika (viša stručna sprema) 30,17;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (visoka stručna sprema) 32,30;*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima od 401 do 800 učenika (viša stručna sprema) 29,11;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima do 400 učenika (visoka stručna sprema) 31,15;*

- *ravnatelj osnovne škole koja ima do 400 učenika (viša stručna sprema) 28,06;*

2) *druga platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *pomoćnik ravnatelja (visoka stručna sprema) 29,65;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *stručni suradnici: pedagog, psiholog, logoped, defektolog, specijalni edukator-rehabilitator, socijalni djelatnik (visoka stručna sprema) 28,72;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *nastavnik, bibliotekar, tajnik, računovođa (visoka stručna sprema) 28,72;*

4. *četvrta platna podgrupa:*

- *voditelj produženog boravka, voditelj boravka (visoka stručna sprema) 28,72;*

3) *treća platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *pomoćnik ravnatelja (viša stručna sprema) 26,67;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj glazbene i likovne kulture), (viša stručna sprema) 25,39;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *voditelj produženog boravka, voditelj boravka, bibliotekar, tajnik, računovođa (viša stručna sprema) 23,16;*

4) *četvrta platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *stručni učitelj glazbene i likovne kulture (srednja stručna sprema) 22,89;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *bibliotekar, tajnik, računovođa, nastavnik (koji nema završenu učiteljsku školu), (srednja stručna sprema) 18,75;*

3. *treća platna podgrupa:*

- *administrativno-financijski djelatnik, knjižničar (srednja stručna sprema) 17,44;*

4. *četvrta platna podgrupa:*

- *domar, vozač, ložač (visokokvalificirani radnik ili srednja stručna sprema) 16,30;*

5) *peta platna grupa:*

1. *prva platna podgrupa:*

- *domar, ložač (kvalificirani djelatnik) 14,97;*

2. *druga platna podgrupa:*

- *noćni čuvar, djelatnik za održavanje čistoće (čistačica), djelatnik za serviranje hrane, ložač (završena osnovna škola ili nekvalificirani radnik) 14,11."*

9. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 81/22 od 25. kolovoza 2022. godine) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 3. stavak (1) točka 19)

Pojedini izrazi i pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

19) ekvivalent podrazumijeva zvanja stečena prema propisima iz oblasti visokog obrazovanja koja su važila do 2006. godine,

Članak 8. stavak (1)

(1) U osnovnom odgoju i obrazovanju ne može se vršiti diskriminacija učenika, nastavnika i ostalog osoblja škole na osnovu rase, pola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu invalidnosti ili po bilo kom drugom osnovu.

Članak 113. st. (1) i (3)

(1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni saradnici, voditelji u produženom boravku i školski bibliotekar.

(3) Ministar donosi Pravilnik o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih saradnika, voditelja u produženom boravku i školskog bibliotekara.

Članak 114. stavak (1) točka 1) i stavak (2) točka 1)

(1) Poslove nastavnika, voditelja u produženom boravku i školskog bibliotekara obavljaju lica koja, pored ispunjenih uvjeta utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, treba da imaju:

1) završen prvi ciklus studijskog programa u određenoj oblasti i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova u trajanju od tri godine,

(2) Poslove nastavnika u umjetničkoj školi, smjer baletski odgoj i obrazovanje obavljaju lica koja, pored ispunjenih uvjeta utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, treba da imaju:

1) završen prvi ciklus studijskog programa u određenoj oblasti i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova u trajanju od tri godine,

Članak 125. st. (1) i (5)

(1) Ravnatelj raspisuje javni konkurs za upražnjeno radno mjesto nastavnika, stručnog saradnika, školskog bibliotekara, voditelja produženog boravka, sekretara i računovođe obavezno posredstvom Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, izuzev za radno mjesto vjeroučitelja.

(5) Prilikom raspisivanja konkursa potrebno je navesti da pravo učešća imaju i lica koja su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uvjete koji se odnose na stepen i vrstu stručne spreme.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 198. st. (1) i (2)

(1) Radnici koji su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uvjete u pogledu stepena i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati rad u školi i ravnopravno konkurisati na radna mjesta u školi.

(2) Nastavnici i stručni saradnici iz stavka 1. ovoga članka mogu ravnopravno konkurisati na raspisani konkurs i biti birani za ravnatelja škole.

10. Pravilnik o proceduri prijema, kriterijima za prijem u radni odnos i načinu bodovanja kandidata u osnovnoj školi ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 74/23) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuju se procedura prijema, kriteriji za prijem u radni odnos i način bodovanja kandidata u osnovnim školama sa statusom javne ustanove, osnovnim školama za djecu sa smetnjama u razvoju i umjetničkim školama.

Članak 6. stavak (1) i stavak (2) točka 1)

(1) Uz potpisanu prijavu i dokumentaciju iz članka 5. ovoga pravilnika potrebno je dostaviti i dokumentaciju na osnovu koje se dokazuje ispunjenost posebnih uvjeta i dokumentaciju na osnovu koje se vrši bodovanje po kriterijima propisanim ovim pravilnikom.

(2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva:

1) diplomu o završenom prvom ciklusu studijskog programa, u kojoj je navedeno stručno zvanje u određenoj oblasti, odnosno diplomu stečenu nakon završenih integrisanih akademskih studija u odgovarajućoj oblasti,

11. Pravilnik o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih suradnika i odgojitelja

("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 77/09, 86/10 i 25/14)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim se pravilnikom propisuje vrsta stručne spreme nastavnika i stručnih suradnika u osnovnoj školi, osnovnoj muzičkoj školi i osnovnoj baletskoj školi i specijalnoj obrazovnoj ustanovi.

Članak 2.

Nastavu i druge oblike obrazovno-odgojnoga rada u razrednoj nastavi može da izvodi:

a) profesor razredne nastave ili profesor koji u diplomi o završenom fakultetu ima upisanu dvopredmetnu skupinu u kojoj je razredna nastava samostalan ili ravnopravan predmet,

b) nastavnik razredne nastave sa završenom pedagoškom akademijom, smjer razredna nastava i

v) učitelj sa završenom učiteljskom školom koji se zatekao u radnom odnosu u vrijeme stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Članak 3. stavak (1)

Nastavu i druge oblike obrazovno-odgojnoga rada u predmetnoj nastavi može izvoditi osoba koje ima visoku ili višu stručnu spremu za odgovarajući predmet, i to:

[...]

Članak 11.

Nastavnici i stručni suradnici koji obavljaju obrazovno-odgojni rad u školi, a koji su po propisima valjanim do stupanja na snagu Zakona o osnovnom obrazovanju i odgoju ispunjali uvjete glede stupnja i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati obrazovno-odgojni rad u školi i konkurirati na radna mjesta u školama.

12. Zakon o univerzitetu ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 12/93, 14/94, 99/04 i 92/05)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 16. stav (1)

U smislu ovog zakona, termin "visoko obrazovanje" znači:

1. studije prvog ciklusa su - osnovne akademske studije,
2. studije drugog ciklusa su - specijalističke i magistarske akademske studije,
3. studije trećeg ciklusa su - doktorske akademske studije.

Član 24. stav (4)

Osnovne akademske studije "studije prvog ciklusa" vrednuju se od 180 do 240 ECTS bodova.

Član 141.

Stepeni stručne spreme stečeni po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona izjednačavaju se sa stepenima stručne spreme utvrđenim ovim zakonom, i to:

- 1) šesti jedan stepen stručne spreme - sa višim obrazovanjem;
- 2) sedmi jedan stepen stručne spreme - sa visokim obrazovanjem;
- 3) sedmi dva stepena stručne spreme - specijalizacija, sa stručnim nazivom specijaliste;
- 4) sedmi dva stepena stručne spreme - sa naučnim stepenom magistra, odnosno umjetničkim stepenom magistra;
- 5) osmi stepen stručne spreme - sa naučnim stepenom doktora nauka.

Član 142. stav (1)

Pedagoška akademija u Banja Luci nastavlja sa radom kao Filozofski fakultet u Banja Luci sa studijskim grupama: Filozofija i sociologija, Istorija, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik i književnost, Matematika, Fizika, Geografija, Hemija i drugim grupama, u skladu sa statutom.

V. Dopustivost

13. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda.

14. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

c) Ustavni sud će imati nadležnost za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladno ovom Ustavu, s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

15. Zahtjev za ocjenu kompatibilnosti podnio je Osnovni sud u Banjaluci (sudac Igor Gajić), što znači da je zahtjev podnijela

ovlaštena osoba iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. studenog 2010. godine, toč. 7–14., objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena kompatibilnosti članka 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, Europske konvencije, Zakona o zabrani diskriminacije te Međunarodnog pakta. Za Ustavni sud nije sporno da postoji nadležnost da, u smislu članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, odlučuje o kompatibilnosti osporenih odredbi u svezi s odredbama Europske konvencije i Zakonom o zabrani diskriminacije.

16. U svezi s ocjenom kompatibilnosti s Međunarodnim paktom, Ustavni sud podsjeća da on nije eksplicitno naveden u članku VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, pravo na uživanje pravednih i povoljnih uvjeta rada nije zagarantirano Ustavom Bosne i Hercegovine niti Europskom konvencijom koja se prema članku II/2. Ustava Bosne i Hercegovine izravno primjenjuje u Bosni i Hercegovini. Međutim, u Aneksu I. točka 8. Ustava Bosne i Hercegovine – Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, između ostalog, naveden je i Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1996.). Tim paktom u članku 7.(a)(i) zagarantirano je pravo na pravičnu zaradu i jednaku nagradu za rad. Ustavni sud ukazuje da je člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je uživanje prava i sloboda predviđenih u ovom članku ili međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I. ovog Ustava osigurano svim osobama u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije prema bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status. Imajući u vidu da podnositelj zahtjeva osporava odredbe Zakona o plaćama upravo s aspekta navodne diskriminacije u ostvarivanju prava iz radnog odnosa, Ustavni sud smatra da pitanje kompatibilnosti osporenih odredbi s garancijama iz članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u svezi s pravima iz Međunarodnog pakta, potpada pod njegovu nadležnost iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-18/06 od 23. studenog 2007. godine, točka 33., dostupna na www.ustavnisud.ba).

17. Iz toga slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno ocjenu kompatibilnosti članka 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama prema navodima iz zahtjeva. Osim toga, Ustavni sud zapaža da o važenju tih odredbi Zakona o plaćama ovisi odluka redovnog suda u postupku koji se odnosi na naknade štete po osnovi diskriminacije u radnom odnosu (vidi točku 4. odluke). Nadalje, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merita predmeta.

VI. Meritum

18. Podnositelj zahtjeva smatra da članak 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama nije kompatibilan s Ustavom Bosne i Hercegovine, Europskom konvencijom, Međunarodnim paktom i Zakonom o zabrani diskriminacije zato što nastavnicima s višom stručnom spremom propisuje manji platni koeficijent za isti posao koji obavljaju nastavnici s visokom stručnom spremom i većim platnim koeficijentom. S obzirom na to da se zahtjevom pokreće pitanje kompatibilnosti članka Zakona o plaćama zbog različitih platnih koeficijenata između nastavnika s visokom i višom

stručnom spremom, Ustavni sud smatra da, primjenom pravila *iura novit curia* i u skladu sa svojom praksom da činjenični supstrat zahtjeva ili apelacije može podvesti pod bilo koje pravo (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/24 od 30. svibnja 2024. godine, točka 24.), članak 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama treba ispitati prvenstveno s aspekta diskriminacije.

a) Zabrana diskriminacije

19. S obzirom na to da se tvrdi da do kršenja zabrane diskriminacije dolazi na temelju zakona, Ustavni sud će osporenu odredbu ispitati s aspekta članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

20. Članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju glasi:

1. *Uživanje svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.*

2. *Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kojoj osnovi kao što su one spomenute u stavku 1.*

21. Ustavni sud smatra potrebnim prvo ukazati da je podnositelj zahtjeva prilikom podnošenja zahtjeva osporio članak 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u tekstu koji je naveden u točki 7. odluke. U međuvremenu je došlo do izmjene ovog osporenog dijela članka 9. Zakona o plaćama u dijelu koji se odnosi samo na visinu koeficijenta, dok je osporeni dio članka 9. suštinski ostao isti (vidi točku 8. odluke). Budući da je u konkretnom slučaju neposredan povod za zahtjev pamični postupak na koji je podnositelj zahtjeva ukazao u točki 4. odluke i da je podnositelj zahtjeva eksplicitno ukazao na Zakon o plaćama u tekstu koji je važio zaključno s izmjenama iz 2023. godine, Ustavni sud će kompatibilnost članka 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama ispitati u odnosu na tekst ovog dijela osporene odredbe kako je naveo podnositelj zahtjeva. Osim toga, Ustavni sud primjećuje da se samo točka 3) podtočka 2. alineja 1. članka 9. Zakona o plaćama odnosi na platni koeficijent nastavnika s višom stručnom spremom. Međutim, Ustavni sud smatra svrsishodnim u daljnjem tekstu odluke razmotriti članak 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama, kako je podnositelj zahtjeva i tražio, radi uspoređivanja tih odredbi u kontekstu eventualne diskriminacije.

22. Članak 9. Zakona o plaćama u relevantnom dijelu glasi:

Članak 9.

Zaposleni u osnovnoj školi razvrstavaju se u platne grupe i platne podgrupe sa sljedećim platnim koeficijentima za obračun osnovne plaće:

2) *druga platna grupa:*

3) *treća platna podgrupa:*

- *nastavnik, bibliotekar, tajnik, računovođa (visoka stručna sprema) ... 22,29;*

3) *treća platna grupa:*

2) *druga platna podgrupa:*

- *nastavnik, učitelj (sa završenom učiteljskom školom i stručni učitelj muzičke i likovne kulture), (viša stručna sprema) ... 19,27;*

23. Ustavni sud naglašava da članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju sadrži opći princip zabrane diskriminacije i garantira uživanje svih prava određenih zakonom, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina,

rođenje ili drugi status. Nadalje, članak 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju podrazumijeva i da javni organi nikoga ne mogu diskriminirati prema bilo kojoj osnovi. Dakle, temeljni princip nediskriminacije je proširen i na domaće zakone, a ne samo na prava garantirana Europskom konvencijom, kako to predviđa članak 14. Europske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-11/22* od 14. srpnja 2022. godine, točka 38., dostupna na www.ustavnisud.ba).

24. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) potvrdio da se pojmovi diskriminacije koja je zabranjena na temelju članka 14. Europske konvencije i članka 1. Protokola broj 12 trebaju tumačiti na isti način (vidi Europski sud, *Pilav protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 9. lipnja 2016. godine, predstavka broj 41939/07, točka 40. s daljnjim referencama). U skladu s tim, pravo na nediskriminaciju prema članku 1. Protokola broj 12 pruža zaštitu od različitog postupanja prema pojedincima u analognim ili relevantno sličnim situacijama. Tretman je diskriminirajući ako "nema objektivno i razumno opravdanje", odnosno ako ne teži "legitimnom cilju" ili ako ne postoji "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići. Europski sud je također u svojoj sudskoj praksi utvrdio da samo razlike u tretmanu utemeljene na prepoznatljivoj osobini ili "statusu" mogu predstavljati diskriminaciju u smislu članka 14. Europske konvencije. Međutim, lista navedena u članku 14. je ilustrativna i nije iscrpna. Riječi "drugi status" dobile su široko značenje i njihovo tumačenje nije ograničeno na karakteristike koje su osobne u smislu da su urođene ili inherentne. Europski sud je stoga zaključio da posjedovanje, ili na drugi način, visoke funkcije, policijski čin, ili, u nekim okolnostima, vojni čin može se smatrati "drugim statusom" u smislu članka 14. Europske konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, Europski sud, *Pinkas protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 4. listopada 2022. godine, predstavka broj 8701/21, toč. 58. i 59. s referencama na drugu praksu Europskog suda).

25. Ustavni sud podsjeća da podnositelj zahtjeva smatra da su nastavnici s višom stručnom spremom nepovoljnije tretirani u odnosu na nastavnike s visokom stručnom spremom iako obavljaju isti posao. Ta razlika u tretmanu se ogleda u nižem platnom koeficijentu u odnosu na platni koeficijent nastavnika s visokom stručnom spremom. Naime, platni koeficijent ovisi o platnoj grupi i platnoj podgrupi, prema kojima su podijeljene navedene kategorije nastavnika, kako je to precizirano u članku 9. Zakona o plaćama. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je razlika u tretmanu utemeljena na osobnoj karakteristici po kojoj se nastavnici s višom stručnom spremom razlikuju od nastavnika s visokom stručnom spremom, koja spada u opseg "drugog statusa" u smislu članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju (vidi, *mutatis mutandis*, Europski sud, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, odluka od 18. rujna 2018. godine, predstavka broj 34952/07, točka 24.).

26. Da bi se ispitalo postojanje diskriminacije mora se prvo utvrditi postojanje adekvatne "usporedne grupe" i "analogne ili relevantno slične situacije". U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da pretpostavka dokazivanja analognog položaja ne zahtijeva da referentne grupe budu istovjetne. Podnositelj zahtjeva mora dokazati da je, s obzirom na konkretnu prirodu svog prigovora, bio u relevantno sličnoj situaciji s drugima prema kojima se postupalo drugačije. Europski sud je pojasnio da se elementi koji karakteriziraju različite situacije i utvrđuju koliko su one usporedive moraju ocijeniti s obzirom na predmet spora, cilj sporne odredbe i kontekst u kojem se navodna diskriminacija javlja. Ocjena pitanja nalaze li se dvije osobe ili grupe u usporedivoj situaciji za potrebe analize različitog postupanja i diskriminacije istodobno je specifična i kontekstualna, može se temeljiti samo na objektivnim i provjerljivim elementima, a

usporedive situacije moraju se razmotriti kao cjelina, pri čemu se moraju izbjeći izolirani ili rubni aspekti koji bi cijelu analizu učinili umjetnom (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-3/25* od 22. siječnja 2026. godine, točka 51. s daljnjim referencama na praksu Europskog suda).

27. Podnositelj zahtjeva smatra da su nastavnici s višom stručnom spremom u analognoj ili relevantno sličnoj situaciji kao i nastavnici s visokom stručnom spremom budući da obavljaju iste poslove. U tom pravcu Ustavni sud primjećuje da iz relevantnih zakonskih odredbi proizlazi da je Pedagoška akademija, na koju ukazuje podnositelj zahtjeva, nastavila da radi kao Filozofski fakultet s preciziranim studijskim grupama, na kojima se stječe visoka stručna sprema (vidi točku 12. odluke). Dalje primjećuje da je relevantnim odredbama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (vidi točku 9. odluke) propisano da radnici koji su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona (2022. godine) ispunjavali uvjete glede stupnja i vrste stručne spreme mogu i dalje obavljati rad u školi i ravnopravno konkurirati na radna mjesta u školi (članak 198.). U Pravilniku o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih suradnika i odgojitelja (vidi točku 11. odluke) jasno je propisano da nastavu i druge oblike obrazovno-odgojnog rada u razrednoj/predmetnoj nastavi može izvoditi osoba koja ima visoku ili višu stručnu spremu, detaljno precizirajući stručnu spremu potrebnu za pojedine predmete, između kojih je i "nastavnik sa završenom pedagoškom akademijom". Iz navedenih zakonskih propisa proizlazi da su nastavnici s višom stručnom spremom izjednačeni s nastavnicima s visokom stručnom spremom glede konkuriranja i obavljanja poslova nastavnika, odnosno da se nalaze u relevantno sličnoj situaciji. Stoga, Ustavni sud smatra da su nastavnici s visokom stručnom spremom adekvatna usporedna grupa u odnosu na nastavnike s višom stručnom spremom.

28. Sljedeća pitanja koja se postavljaju za Ustavni sud su postoji li različit tretman tih kategorija nastavnika, pa ako takav različit tretman postoji, teži li on "legitimnom cilju" i je li uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići.

29. U svezi s pitanjem različitog tretmana, Ustavni sud primjećuje da je člankom 6. Zakona o plaćama propisano da je osnovna plaća proizvod cijene rada kao izraza vrijednosti za najjednostavniji rad i koeficijenta utvrđenog prema platnoj grupi i platnoj podgrupi. Člankom 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama propisani su platni koeficijenti za nastavnike s visokom i višom stručnom spremom, pa je tako za nastavnike s visokom stručnom spremom platni koeficijent za obračun osnovne plaće 22,29, a za nastavnike s višom stručnom spremom 19,27. Slijedom navedenog, Ustavni sud zaključuje da visina koeficijenta izravno utječe na visinu plaće, uzrokujući različite plaće nastavnika s visokom i višom stručnom spremom. Iz navedenog slijedi da postoji različit tretman između ove dvije kategorije nastavnika.

30. U svezi s pitanjem postojanja legitimnog cilja, Ustavni sud napominje da nastavnici s višom stručnom spremom imaju niži stupanj obrazovanja u odnosu na nastavnike s visokom stručnom spremom. Naime, ranije je stjecanje stručne spreme i profesionalno usavršavanje nastavnika osnovne škole, u pravilu, vršeno na pedagoškoj akademiji kao višoj školi. Nakon reforme obrazovnog sustava, stjecanje stručne spreme potrebne za nastavnike vrši se na odgovarajućoj visokoškolskoj ustanovi. Navedenu razliku u stručnoj spremi nastavnika zakonodavac je riješio tako što je izjednačio prava tih dviju kategorija nastavnika u konkuriranju i prijemu na radno mjesto, ali je napravio razliku glede visine plaće. Ustavni sud smatra da je takvo rješenje visine platnog koeficijenta bilo s ciljem da se omogući daljnje uposlenje i rad nastavnika s višom stručnom spremom, s jedne strane, a s druge strane, valorizira vrijeme, trud i financijska sredstva koja su

potrebna za stjecanje visoke stručne spreme i osigura uspješno funkcioniranje obrazovnog sustava. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je to bio legitimni cilj za potrebe članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

31. Razmatrajući pitanje je li za različit tretman uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i cilja koji se želi postići, Ustavni sud ukazuje da mora postojati "pravičan odnos" između zahtjeva javnog interesa koji se želi postići i zaštite temeljnih prava pojedinaca, odnosno mora postojati razuman odnos razmjernosti između korištenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti bilo kojim mjerama koje država primjenjuje (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-1673/21 od 25. rujna 2025. godine, točka 33., dostupna na www.ustavnisud.ba, s referencama na drugu praksu). U tom kontekstu Ustavni sud podsjeća da, prema praksi Europskog suda, države ugovornice uživaju određeno polje slobodne procjene pri odlučivanju o tome opravdavaju li razlike između situacija, koje su u drugim aspektima analogne, različito postupanje i u kojoj mjeri. Opseg te slobode procjene varira ovisno o okolnostima, područjima i kontekstu. Državi se obično ostavlja široka sloboda za donošenje općih mjera u ekonomskim ili socijalnim pitanjima. Zahvaljujući izravnom poznavanju svog društva i njegovih potreba, domaće vlasti su, u principu, u boljem položaju od međunarodnog suda za određivanje onoga što je u javnom interesu u ekonomskim ili socijalnim pitanjima, te sud, u principu, poštuje način na koji država definira imperativ javnog interesa, osim ako se pokaže da je njezina procjena očito bez razumne osnove (*ibid.*, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, točka 21., i Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-26/00 od 21. prosinca 2001. godine, točka 24., dostupna na www.ustavnisud.ba).

32. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da različit koeficijent između usporednih grupa nastavnika utječe na visinu njihove plaće. Međutim, Ustavni sud primjećuje da navedena razlika nije toliko velika da bi značajnije utjecala na konačnu visinu plaće, niti pogoršala postojeći životni standard nastavnika s višom stručnom spremom. Naime, nastavnici s visokom stručnom spremom imaju neznatno veći platni koeficijent 22,29 u odnosu na platni koeficijent nastavnika s višom stručnom spremom, koji iznosi 19,27. Pri tome, podnositelj zahtjeva nije naveo koliko iznosi ta razlika na konkretnim primjerima plaća ove dvije kategorije nastavnika. Nadalje, Ustavni sud podsjeća da na visinu plaće utječu i drugi čimbenici, kao npr. duljina radnog staža, broj radnih sati i slično. U odnosu na navode podnositelja zahtjeva da je Pedagoška akademija nastavila da radi kao Filozofski fakultet, Ustavni sud primjećuje da se članak 9. Zakona o plaćama odnosi na platne koeficijente nastavnika s višom stručnom spremom bez obzira na to gdje i kada su stekli višu stručnu spremu jer se na javne konkurse mogu prijaviti osobe koje su završile i druge više škole odgovarajuće struke. Također, Ustavni sud primjećuje da su i ostale kategorije uposlenih u osnovnim školama razvrstane po grupama i podgrupama prema poslu koji obavljaju i stručnoj spremi. Tako npr. ravnatelj škole je razvrstan u tri podgrupe prema stručnoj spremi i broju učenika škole (vidi članak 9. stavak 1. točka 1) Zakona o plaćama). Stoga, Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju zakonodavac procijenio da će različitim platnim koeficijentima, koja razlika nije drastična niti prevladavajuće utjecajna na visinu plaće, na adekvatan način uvažiti razliku u obrazovanju između nastavnika s višom i visokom stručnom spremom, te na taj način uspostaviti razumnu ravnotežu između legitimnog cilja i interesa nastavnika.

33. U tom pravcu, Ustavni sud podsjeća da je u više svojih odluka ukazao da poštuje diskrecijsko pravo zakonodavca da uredi pojedine oblasti na način kako smatra da je to najprikladnije (vidi npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-7/12 od 30. siječnja 2013. godine, točka 53., i U-26/22 od 13. srpnja 2023.

godine, točka 41., dostupne na www.ustavnisud.ba). Pri tome, Ustavni sud smatra važnim napomenuti da se u ovom slučaju radi o nastavnicima osnovnih škola, koje su većinom javne ustanove koje se financiraju iz proračuna, pa zakonodavac ima pravo definirati uvjete uposlenja i visinu naknada iz radnog odnosa za svoje uposlenike (*op. cit.*, *Anne Beeckman i drugi protiv Belgije*, točka 31.). Također, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i da je u svojoj praksi razmatrao apelacije protiv odluka redovnih sudova koje su se bavile pitanjem platnog koeficijenta nastavnika s višom stručnom spremom i nije utvrdio kršenje prava iz Ustava Bosne i Hercegovine i Europske konvencije (vidi npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti br. AP-3824/22 od 19. siječnja 2023. godine, toč. 12., 14., 18., 19. i 20., i AP-2268/22 od 5. listopada 2022. godine, toč. 5., 7., 11. i 12., dostupne na www.ustavnisud.ba). Imajući u vidu sve navedeno, te s obzirom na široko polje slobodne procjene koju uživa zakonodavac u ovoj oblasti, Ustavni sud zaključuje da je propisivanjem različitog platnog koeficijenta za nastavnike s višom i visokom stručnom spremom uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i legitimnog cilja koji se želi postići. Na ovakav zaključak ne utječe ukazivanje podnositelja zahtjeva na preporuku ombudsmana i presudu Vrhovnog suda FBiH budući da je Ustavni sud osporenu odredbu Zakona o plaćama, u smislu svoje nadležnosti iz članka VI/3.(c), razmatrao *in abstracto*, ne ulazeći u njezinu konkretnu primjenu u pojedinačnim slučajevima pred organima i sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-13/23 od 13. srpnja 2023. godine, točka 36., dostupna na www.ustavnisud.ba).

34. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da je članak 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama u skladu sa člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

b) Međunarodni pakt

35. Podnositelj zahtjeva predlaže da se ispita kompatibilnost članka 9. stavak 1. točka 2) podtočka 3. alineja 1. i točka 3) podtočka 2. alineja 1. Zakona o plaćama s Međunarodnim paktom, precizirajući u obrazloženju zahtjeva da je jednakost plaća za jednak rad propisana i člankom 7.(a)(i) Međunarodnog pakta.

36. **Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima** ("Službeni list SFRJ" – Međunarodni ugovori broj 7/71), potpisan 19. prosinca 1966. godine u New Yorku ("Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u BiH" [Aneks I. na Ustav BiH]), u prijevodu glasi:

Član 7.(a)(i)

Države članice ovog pakta priznaju pravo koje ima svaka osoba da se koristi pravičnim i povoljnim uvjetima za rad koji osobito osiguravaju:

(a) nagradu koja minimalno osigurava svim radnicima:

(i) pravičnu zaradu i jednaku nagradu za rad iste vrijednosti bez ikakve razlike; posebno, žene moraju imati garanciju da uvjeti njihova rada nisu gori od uvjeta koje koriste muškarci i primaju istu nagradu kao oni za isti rad;

37. Razmatrajući pitanje definiranja pojma jednake nagrade za isti rad ili rad iste vrijednosti, Ustavni sud primjećuje da Ekonomsko i socijalno vijeće u Općem komentaru broj 23 iz 2016. godine, posvećenom pravu na pravedne i povoljne uvjete rada iz članka 7. Međunarodnog pakta, naglašava da pojam pravične plaće nije statičan zato što počiva na nizu neograničenih objektivnih kriterija, koji odražavaju ne samo rezultate rada već i odgovornosti radnika, razinu vještina i obrazovanja potrebnih za obavljanje posla, utjecaj rada na zdravlje i sigurnost radnika, specifične poteškoće povezane s radom te utjecaj na osobni i obiteljski život radnika (dostupno na <https://docs.un.org/en/E/C.12/GC/23>, pregledano 25. svibnja 2026. godine).

38. U tom pravcu Ustavni sud podsjeća da je i u drugim međunarodnim dokumentima razmatrano pitanje jednake naknade za jednak rad, prvenstveno u kontekstu muškaraca i žena, te je izraženo stajalište da primjena tih odredbi ovisi o nizu objektivnih kriterija. Tako se člankom 3. Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 100 o jednakosti nagrađivanja muške i ženske radne snage za rad jednake vrijednosti iz 1951. godine (Pregled međunarodnih multilateralnih ugovora čija je članica, odnosno kojim je vezana Bosna i Hercegovina nakon izvršene notifikacije o sukcesiji, prihvatanju ili pristupanju, objavljeno u "Službenom listu SRBiH" broj 25/93) upućuje na poduzimanje mjera za poticanje objektivne procjene poslova na temelju rada koji se obavlja, te da različite visine plaća radnika koje odgovaraju, bez obzira na spol, razlikama, koje su utvrđene tim objektivnim procjenama, u radu koji se obavlja, ne smatraju se suprotnim principu jednakosti plaća radnika i radnica za rad jednake vrijednosti (dostupno na https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.nhs.hr%2Fdokument%2Fkonvencije%2Fkonvencija_100_o_jednakosti_pla%25C4%2587a.doc&wdOrigin=BROWSELINK, pregledano 25. svibnja 2026. godine).

39. Također, člankom 4. stavak 3. revidirane Europske socijalne povelje ("Službeni glasnik BiH" – Međunarodni ugovori broj 8/08) Bosna i Hercegovina se obvezala priznati pravo radnika muškaraca i žena na jednaku plaću za rad jednake vrijednosti. U tom kontekstu Europski komitet za socijalna prava (u daljnjem tekstu: ECSR), nadzorno tijelo za primjenu Europske socijalne povelje, razvio je kriterije za ostvarivanje jednake plaće i jednakih mogućnosti za žene u upošljavanju, koji se temelje na odlukama ECSR-a od 5. i 6. prosinca 2019. godine i koje se odnose na 15 država koje su prihvatile postupak žalbi (Belgija, Bugarska, Hrvatska, Cipar, Češka, Finska, Francuska, Grčka, Irska, Italija, Holandija, Norveška, Portugal, Slovenija i Švedska). Tako je, između ostalog, ukazano na sljedeće: "Kako bi se utvrdilo je li obavljeni rad jednak ili jednake vrijednosti, moraju se uzeti u obzir čimbenici kao što su priroda zadaća, vještine, zahtjevi glede obrazovanja i obuke. Pojam jednakog rada ili rada jednake vrijednosti ima kvalitativnu dimenziju i ne može se uvijek zadovoljavajuće definirati, što može narušiti pravnu sigurnost. Stoga bi države trebale nastojati razjasniti ovaj pojam u domaćem pravu prema potrebi, bilo putem zakonodavstva ili sudske prakse. U tom smislu, sustavi klasifikacije i vrednovanja radnih mjesta trebaju se poticati, a tamo gdje se koriste, moraju se temeljiti na kriterijima koji su rodno neutralni i ne dovode do neizravne diskriminacije. Također, takvi sustavi moraju uzimati u obzir obilježja konkretnih radnih mjesta, a ne osobne karakteristike radnika" (dostupan na <https://rm.coe.int/realising-equal-pay-and-equal-opportunity-for-women-in-employment-crit/1680a06673>, pregledano 25. svibnja 2026. godine).

40. Iako nije obvezujuće za Bosnu i Hercegovinu, Ustavni sud također napominje i da je princip "jednaka plaća za jednak rad ili rad jednake vrijednosti između žena i muškaraca" usvojen i u zakonodavstvu Europske unije. Tako je, između ostalog, Preporukom Europske komisije od 7. ožujka 2014. godine o jačanju principa jednake plaće za muškarce i žene transparentnim putem (2014/124/EU) preporučeno, pod naslovom "Koncept rada jednake vrijednosti", da države članice trebaju razjasniti koncept "rada jednake vrijednosti" u svom zakonodavstvu, a vrijednost rada procijeniti i usporediti na temelju objektivnih kriterija poput obrazovnih i profesionalnih uvjeta, uvjeta osposobljavanja, vještina, zalaganja i odgovornosti, obavljenog posla i prirode zadaća (dostupno na <http://data.europa.eu/eli/reco/2014/124/oj>, pregledano 25. svibnja 2026. godine). Također, člankom 4. stavak 4. Direktive (EU) 2023/970 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o jačanju primjene principa jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem

transparentnosti plaća i mehanizama izvršenja propisano je da "platne strukture moraju biti takve da se njima omogućuje procjena toga jesu li radnici u usporedivoj situaciji s obzirom na vrijednost rada, na temelju objektivnih, rodno neutralnih kriterija dogovorenih s predstavnicima radnika ako takvi predstavnici postoje. Ti se kriteriji ne temelje, ni izravno ni neizravno, na spolu radnikâ. Oni uključuju vještine, zalaganje, odgovornost i radne uvjete te, prema potrebi, sve druge čimbenike koji su relevantni za određeno radno mjesto ili položaj. Primjenjuju se na objektivan, rodno neutralan način i isključuju svaku izravnu ili neizravnu diskriminaciju na temelju spola. Osobito se ne smiju podcijeniti relevantne meke vještine" (dostupno na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:L0970>, pregledano 25. svibnja 2026. godine).

41. Analizirajući navedeno u kontekstu navoda konkretnog zahtjeva, Ustavni sud primjećuje da je u svim ovim aktima izražena obveza ocjenjivanja poslova prema objektivnim kriterijima koji se baziraju na stečenom znanju, obrazovanju, stručnosti, odgovornosti itd. Dakle, pojam "jednaka plaća za jednak rad" nije dovoljno definirati samo u njegovom osnovnom značenju nego podrazumijeva ocjenu niza objektivnih kriterija koji bi uzeli u obzir okolnosti poslova koji se obavljaju i potrebnog obrazovanja, vještina i sposobnosti za njihovo obavljanje. Takvi kriteriji su nužni kako bi se, s jedne strane, onemogućila diskriminacija osoba prema nekoj od zabranjenih osnova, a s druge strane, na odgovarajući način uvažile sposobnosti i obrazovanje osoba i one podstakle na daljnje usavršavanje i obrazovanje za rad u struci. U tom pravcu, Ustavni sud primjećuje da je u domaćem zakonodavstvu, člankom 120. st. (2) i (3) Zakona o radu ("Službeni glasnik RS" br. 1/16, 66/18, 91/21, 119/21, 112/23, 39/24 i 28/26), propisano da se radnicima garantira jednaka plaća za isti rad ili rad iste vrijednosti koji ostvaruju kod poslodavca, s tim da se pod radom iste vrijednosti podrazumijeva rad za koji se zahtijeva isti stupanj stručne spreme, odnosno obrazovanja, znanja i sposobnosti, u kojem je ostvaren jednak radni doprinos uz jednaku odgovornost. Iz navedene odredbe slijedi da je zakonodavac definirao ovo pitanje prema objektivnim kriterijima, te da je garantiranje iste plaće za isti rad usko povezao sa stupnjem stručne spreme. U konkretnom slučaju Ustavni sud primjećuje da je zakonodavac prilikom utvrđivanja visine plaće za nastavnike predvidio i kriterij razine obrazovanja kao objektivni kriterij koji se primjenjuje u odnosu na sve nastavnike iste razine obrazovanja te u odnosu na takav objektivni kriterij utvrdio različite platne razrede.

42. U tom kontekstu Ustavni sud podsjeća da je u svojoj Odluci broj AP-1093/07 ukazao da Međunarodni pakt sam po sebi ne zabranjuje različit tretman. Naime, Međunarodni pakt dozvoljava ograničenje prava iz ovog pakta, i to u onoj mjeri koja je u suglasnosti s prirodom tih prava i isključivo s ciljem unapređenja općeg blagostanja u demokratskom društvu. Obično se moraju iznijeti krupni razlozi kako bi se opravdalo različito tretiranje ljudi, naročito kada se radi o pravljenju razlika između etničkih i rasnih grupa. Nadalje, ako se takvi razlozi ustanove, cilj kojem se teži mora biti zakonit, a sredstva korištena proporcionalno. Ovo znači, između ostalog, da se mora postići pravičan balans između općeg javnog interesa i prava pojedinca (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-1093/07 od 25. rujna 2009. godine, točka 37., dostupna na www.ustavnisud.ba). U konkretnom slučaju Ustavni sud je u prethodnim točkama odluke zaključio da je propisivanjem različitog platnog koeficijenta za nastavnike s višom i visokom stručnom spremom uspostavljen "razuman odnos proporcionalnosti" između upotrijebljenog sredstva i legitimnog cilja koji se želi postići. Naime, različit platni koeficijent za nastavnike s visokom i višom stručnom spremom je očigledno propisan kako bi se uvažila razlika u obrazovanju između ove

III. Захтјев

а) Релевантне чињенице

4. Народна скупштина Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина РС) је на седмој посебној сједници одржаној 21. јуна 2023. године усвојила Закон о измјени Закона о објављивању закона и других прописа Републике Српске. Осим тога, Народна скупштина РС је на осмој посебној сједници одржаној 27. јуна 2023. године усвојила Закон о непримјењивању одлука Уставног суда.

5. Након тога, високи представник Christian Schmidt је 1. јула 2023. године донио двије одлуке, и то Одлуку којом се спречава ступање на снагу Закона о објављивању закона и других прописа Републике Српске број 15/23 и Одлуку којом се спречава ступање на снагу Закона о непримјењивању Одлука Уставног суда Босне и Херцеговине број 14/23. У члану 5. у обје те одлуке наведено је да ступају на снагу одмах по објављивању на службеној страници ОНР-а 1. јула 2023. године.

6. Истовремено с доношењем наведене двије одлуке високи представник донио је и Одлуку број 13/23 од 1. јула 2023. године којом се доноси спорни закон, којим је додат/прописан нови члан 203а КЗБиХ – Неизвршавање одлука високог представника. У члану 4. спорног закона је наведено да закон ступа на снагу 2. јула 2023. године. Све три наведене одлуке високог представника су објављене у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 47/23 од 7. јула 2023. године. Информације у вези с доношењем и објављивањем одлука високог представника пренијели су и бројни босанскохерцеговачки медији.

б) Наводи из захтјева

7. Подносиоци захтјева у суштини указују да је дјеловањем високог представника, односно доношењем спорног закона од 1. јула 2023. године прекршен принцип владавине права из члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине. То се у конкретном случају односи на спорни члан 203а КЗБиХ и у вези с њим члан 4. спорног закона. У вези с тим се указује и на кршење принципа законитости (*nullum crimen sine lege*) и одређености кривичног закона (*lex certa*) у контексту диобе власти и демократског управљања. Подносиоци захтјева, прије свега, тврде да високи представник није уставна институција Босне и Херцеговине, односно законодавни орган, и да стога нема овлашћење да доноси законе, те да се спорним чланом 203а КЗБиХ не штити ниједан легитимни правни интерес препознат у Уставу Босне и Херцеговине или међународном праву. При томе се негира и само својство Christiana Schmidta као високог представника, уз аргументацију да његово именовање на ту функцију није одобрено резолуцијом Савјета безбједности Уједињених нација (у даљњем тексту: Савјет безбједности).

8. Наиме, подносиоци захтјева указују да, према принципима цивилизованих народа, органи који нису предвиђени уставом не могу прописивати/стварати кривична дјела. Због тога сматрају да уколико високи представник као орган није предвиђен Уставом Босне и Херцеговине, не би могло постојати кривично дјело неизвршавања његових "одлука". У вези с тим се наводи да Устав Босне и Херцеговине не допушта делегацију законодавне власти ван институција Босне и Херцеговине. Сходно томе, наметање спорног члана 203а КЗБиХ представља узурпацију искључиве надлежности Парламентарне скупштине БиХ. При томе се указује да Анекс Х Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Општи оквирни споразум), на који се позива ОНР, нема хијерархијску предност над Уставом Босне и Херцеговине, већ да то једино има Европска конвенција за заштиту

људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Исто тако је наведено да Анекс Х Општег оквирног споразума не садржи одредбу да високи представник може доносити законе, а поготово не кривичне норме. Будући да је кривичноправна норма као што је спорни члан 203а КЗБиХ заснована на неуставном овлашћењу и кршењу основне уставне структуре, подносиоци захтјева сматрају да је онда она сама по себи неуставна.

9. У свјетлу навода о кршењу принципа законитости и правне сигурности наведено је да не постоји општи правни акт као саставни дио уставноправног поретка којим би се јасно дефинисало шта чини "одлуку" ОНР-а, како се објављује те ко је овлашћен да је аутентично тумачи. Али ако се и поред тога оспорена одлука високог представника тумачи као закон и има све карактеристике "домаћег закона", подносиоци захтјева сматрају да се онда њено ступање на снагу цијени као и за остале домаће законе. Даље се наводи да је *vacatio legis* правни стандард који непобитно важи и данас и есенција је принципа законитости и уставности. Непостојање *vacatio legis* код наметања спорног члана 203а КЗБиХ у конкретном случају чини "овакав закон" сам по себи неуставним. Важећи уставни стандард је да објава у службеном гласилу с минималним *vacatio legis* од бар једног дана чини "*conditio sine qua non* ступања на правну снагу". Стога се наводи да услови доступности и предвидљивости апсолутно нису били испуњени у погледу инкриминације која се односи не само на кривично дјело у ужем смислу него и на мјеру безбједности забране обављања функције која је спорним чланом 203а КЗБиХ предвиђена као облигаторна, а не факултативна, као што су друге мјере према општим одредбама КЗБиХ. Сходно наведеном, подносиоци захтјева сматрају да је регулатива о ступању закона на снагу прије објављивања у службеном гласилу (самостални члан 4. спорног закона) произвела потпуну правну несигурност, што указује на повреду принципа законитости у кривичном праву и, у коначном, представља неуставност предметне инкриминације из спорног члана 203а КЗБиХ.

10. Затим, подносиоци захтјева указују да је одлука високог представника о наметању спорног закона противна општим одредбама КЗБиХ (члан 2. став (1) и члан 3). У вези с тим се наводи да опште одредбе имају примат над посебним нормама – појединачним инкриминацијама, те да у конкретном случају посебна инкриминација (спорни члан 203а КЗБиХ) може да постоји само ако су испуњени сви услови из Општег дијела КЗБиХ. С обзиром на то да подносиоци захтјева сматрају да спорни члан 203а КЗБиХ не испуњава основне услове кажњивости из Општег дијела КЗБиХ, он је истовремено као посебан члан неуставан јер дерогира уставно заштићене принципе законитости и противправности. Према тврдњи подносилаца захтјева, одлуке и сама личност високог представника нису заштитни објекат, односно те одлуке не могу да буду квалификоване ни као "друштвене вриједности зајамчене или заштићене Уставом Босне и Херцеговине", нити дефинисане као "личне слободе и права човјека", односно као "друштвене вриједности зајамчене и заштићене међународним правом". Такође је наведено и да одлуке високог представника нису међународна обавеза Босне и Херцеговине нити "јавна добра грађана Босне и Херцеговине". Према оцјени подносилаца захтјева, очигледно је да спорни члан 203а КЗБиХ штити политички, а не правни интерес који кривично право Босне и Херцеговине апсолутно не познаје.

11. У односу на тврдње о кршењу начела *lex certa*, подносиоци захтјева наводе неодређеност самог појма "одлуке високог представника". У вези с тим се наводи да се норме кривичног закона тумаче граматички и уско, а не

екстензивно, те да КЗБиХ захтијева да кривична дјела буду јасно и прецизно одређена. У вези с тим, подносиоци захтјева указују да појам "одлука високог представника" не постоји ни у Уставу Босне и Херцеговине нити је дефинисан у КЗБиХ, због чега не постоји дужност грађана или органа власти да извршавају одлуке високог представника. Дакле, ако не постоји уставна обавеза да се изврши одлука ОНР-а, онда се неизвршење не може сматрати противправним. Подносиоци захтјева сматрају да спорни члан 203а КЗБиХ покушава вјештачки створити противправност тамо гдје је нема тако што из радње која није противправна у уставном смислу стипулира "кривично дјело", и то одлуком лица које није овлашћено да доноси законе. Неодређен појам "одлука ОНР-а", како се то наводи у захтјеву, оставља могућност широког судског тумачења и аналогije, што је забрањено у кривичном праву. Исто тако, подносиоци захтјева наводе да у конкретном случају при доношењу спорног закона од 1. јула 2023. године није испоштована демократска процедура која претпоставља доношење закона од демократски изабраног органа (Парламентарна скупштина БиХ), јавну расправу, могућност амандманског поступка и, коначно, објављивање у службеном гласилу прије ступања на снагу. На основу тога, подносиоци захтјева сматрају да је криминализација политичког неслагања или уставне дебате у супротности с основним принципима кривичног права.

12. Коначно, подносиоци захтјева су проблематизовали и питање легитимности именовања Christiana Schmidta за високог представника наводећи да он никада није потврђен од Савјета безбједности. Самим тим подносиоци захтјева сматрају да Christian Schmidt формалноправно не испуњава минималне услове за обављање функције високог представника, те да, сходно томе, ни његове "одлуке" немају релевантан правни статус, а спорни члан 203а КЗБиХ се обара *ex fundamento*.

п) Одговори на захтјев

13. Уставноправна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ је истакла да "високи представник нема надлежност да доноси законе, због чега су наведене одредбе Закона о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине неуставне".

14. Уставноправна комисија Дома народа Парламентарне скупштине БиХ је навела да је једногласно одлучила да одлуку о захтјеву препусти Уставном суду.

д) Запажања високог представника

15. Високи представник је, прије свега, навео да је доношење спорног закона било подстакнуто озбиљним и ескалирајућим изазовима за Општи оквирни споразум за мир, укључујући и уставни поредак Босне и Херцеговине. До тога је довело усвајање законâ од Народне скупштине РС којима се настојало негирати примјена одлука Уставног суда у Републици Српској (види тач. 4–6. ове одлуке), у спречи с истовременим јавним позивима на непоштовање ауторитета како Уставног суда тако и високог представника. У вези с тим је наведено да је КЗБиХ измијењен и допуњен спорним чланом 203а како би се ојачала заштита уставног поретка, проширила кривична одговорност за непримјењивање одлука Уставног суда, те увело посебно кривично дјело о неизвршавању одлука високог представника. Те измјене су ступиле на правну снагу 2. јула 2023. године и биле осмишљене не само да би се обезбиједило неодложно заустављање незаконитих законодавних активности него и да би се успоставила ефикасна мјера за одвраћање од будућих радњи којима би се нарушиле обавезе из Анекса IV и Анекса X Општег оквирног споразума, као и из релевантних

резолуција Савјета безбједности, посредством сразмјерне и циљане примјене кривичног права.

16. Осврћући се на аргумент подносилаца захтјева у односу на положај високог представника и његова овлашћења да доноси законе (правно обавезујуће акте), високи представник је навео да његова овлашћења произлазе из Анекса X Општег оквирног споразума и да су досљедно подржана резолуцијама Савјета безбједности, те да је Европски суд за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) потврдио да високи представник врши овлашћења која су му законито повјерена од Савјета безбједности, што је потврђено и у предмету *Калинић и Билбија против Босне и Херцеговине* (представке бр. 45541/04 и 16587/07, одлука од 13. маја 2008. године). Указано је да је неспорно да је високи представник доношењем спорног закона супституисао домаће власти, у конкретном случају Парламентарну скупштину БиХ, те да спорни закон има природу домаћег закона и сматра се законом Босне и Херцеговине. У односу на оспоравање именовања високог представника које истичу подносиоци захтјева, наведено је да то недопуштено јер питања која се тичу именовања високог представника спадају у искључиву надлежност РС-а. Високи представник је истакао да претходно наведени аргументи у великој мјери одражавају питања која је Уставни суд већ разматрао у предмету број АП-3722/25 (Одлука о допустивости и меритуму од 4. новембра 2025. године, доступна на www.ustavnisud.ba).

17. Даље је наведено да је доношењем спорног члана 203а КЗБиХ задовољен и принцип законитости, који обухвата захтјеве доступности и предвидљивости правних норми. Спорни закон је на одговарајући начин учињен јавно доступним, прво на званичној интернет страници ОНР-а, а потом и у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине". Ради обезбјеђења јасноће и предвидљивости, чланом 4. спорног закона изричито је одређен датум ступања на снагу – 2. јули 2023. године. На тај начин је спријечена било каква произвољност у схватању од када се он примјењује. Тврдња подносилаца захтјева да је требало предвидјети дужи период *vacatio legis*, према наводима високог представника, не представља повреду Устава Босне и Херцеговине. Истакнуто је да, иако се дужи *vacatio legis* период често примјењује како би се грађанима омогућило да се на нови закон навикну, ни Устав Босне и Херцеговине ни међународно право не прописују минимални период између објаве и ступања на снагу. У конкретном случају промтпно ступање спорног закона на снагу било је оправдано ванредним околностима: потребом да се спријечи ступање на снагу два закона Републике Српске којима се настојало поништити примјењивост и извршност одлука Уставног суда те тиме угрозити владавину права. Интервенција високог представника имала је карактер ванредне законодавне мјере, сразмјерне и нужне ради очувања уставног поретка. У односу на захтјев доступности и предвидљивости, високи представник је навео да посебну пажњу посвећује томе да службена лица буду упозната с његовим одлукама, при чему упућује дописе који претходе службеној објави и обезбјеђује да одлуке буду доступне јавности.

18. У вези с наводом из захтјева да је спорни члан 203а КЗБиХ у недовољној мјери одређен, високи представник је истакао да је свака његова одлука у свом службеном називу означена као "одлука", службено се објављује и може да буде предмет аутентичног тумачења од самог високог представника. Наиме, указано је да се спорним чланом 203а КЗБиХ инкриминише прецизирано понашање службеног лица. Лица на која се ова норма примјењује, тј. службена лица на свим нивоима власти или друга одговорна лица, јасно

су одређена. Забрањено понашање описано је једноставним, јасним и разумљивим језиком, одражавајући правне концепте већ познате из КЗБиХ (нпр. члан 239. Неизвршење одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине, Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права или Европског суда). Даље је наведено да су саме одлуке високог представника званични, писани и нумерисани акти, који су јавно доступни (путем ОНР-ове интернет странице и службених гласника), а често и сами по себи разумљиви и у погледу свог садржаја. Свака интерпретативна несигурност може бити разјашњена посредством ОНР-а. С обзиром на наведено, високи представник сматра да спорни члан 203а КЗБиХ не нарушава правну сигурност.

19. Коначно, наведено је да је суштински погрешна тврдња подносилаца захтјева да спорном члану 203а КЗБиХ недостаје легитимна "заштићена вриједност" према члану 2. став (1) КЗБиХ. У вези с тим је наведено да је спорни члан 203а КЗБиХ осмишљен како би се заштитила владавина права и супремација уставног поретка утврђеног Дејтонским мировним споразумом (поступање у складу с одлукама високог представника и одлукама Уставног суда). Притом је наведено да сарадња с високим представником представља "међународну обавезу" уграђену у уставну структуру, сходно Анексу IV и Анексу X Општег оквирног споразума. Према томе, одлуке високог представника неодвојиво су повезане с "друштвеним вриједностима зајамченим Уставом" и с "међународним обавезама" Босне и Херцеговине, док неизвршавање одлука високог представника представља повреду уговорних обавеза Босне и Херцеговине које је преузела у складу с Анексом X Општег оквирног споразума. Иако не постоји засебан међународни уговор којим се од Босне и Херцеговине захтијева да криминализује неизвршавање одлука високог представника, високи представник је навео да је држава (Босна и Херцеговина) несумњиво обавезна обезбиједити поштовање његових одлука. Циљ увођења спорног члана 203а КЗБиХ је управо обезбјеђење извршења те обавезе.

IV. Релевантни прописи

20. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан I

Босна и Херцеговина

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

21. **Кривични закон Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 и 47/23)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Основа и границе кривичноправне принуде

Члан 2.

(1) Кривична дјела и кривичноправне санкције се прописују само за она понашања којима се тако угрожавају или поврјеђују личне слободе и права човјека те друга права и друштвене вриједности зајамчене и заштићене Уставом Босне и Херцеговине и међународним правом, да се њихова заштита не би могла остварити без кривичноправне принуде.

(2) Прописивање кривичних дјела и врсте и распона кривичноправних санкција заснива се на неопходности примјене кривичноправне принуде и њеној сразмјерности

јачини опасности за личне слободе и права човјека, те друге основне вриједности.

Начело законитости

Члан 3.

(1) Кривична дјела и кривичноправне санкције прописују се само законом.

(2) Нико не може бити изречена казна или друга кривичноправна санкција за дјело које, прије него што је учињено, није било законом или међународним правом прописано као кривично дјело и за које законом није била прописана казна.

XVII – ГЛАВА СЕДАМНАЕСТА – КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ ЧОВЈЕЧНОСТИ И ВРИЈЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ

[...]

Неизвршавање одлука високог представника

Члан 203а

(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује одлуку високог представника за Босну и Херцеговину, или које спречи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година.

(2) Лице из става (1), којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, а осјећало се принуђеним да изврши такав налог како не би изгубило средства за живот или не би било изложено злостављању на радном мјесту, али је обавијестило надређеног да би се таквим радњама могло починити кривично дјело, може се блаже казнити.

(3) Лице из става (1) којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, али које је о таквој ситуацији обавијестило надлежног тужиоца, ослободиће се казне.

(4) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.

(5) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:

а) престанак службене дужности и престанак запослења;

б) одузимање одликовања;

с) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и

д) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава.

XX – ГЛАВА ДВАДЕСЕТА – КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ ПРАВОСУЂА

[...]

Неизвршење одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине, Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права или Европског суда за људска права

Члан 239.

(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко

дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке,

казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

(2) Лице из става (1), којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, а осјећало се принуђеним да изврши такав налог како не би изгубило средства за живот или не би било изложено злостављању на радном мјесту, али је обавијестило надређеног да би се таквим радњама могло починити кривично дјело, може се блаже казнити.

(3) Лице из става (1) којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, али које је о таквој ситуацији обавијестило надлежног тужиоца, ослободиће се казне.

(4) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.

(5) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:

а) престанак службене дужности и престанак запослења;

б) одузимање одликовања;

с) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и

д) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава.

22. Одлука високог представника којом се доноси Закон о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине број 13/23 од 1. јула 2023. године. Наведена одлука је објављена 1. јула 2023. године на службеној страници ОНР-а <https://www.ohr.int/decision-enacting-the-law-on-amendments-to-the-criminal-code-of-bosnia-and-herzegovina-2/>. Спорни закон ступио је на снагу 2. јула 2023. године, а објављен је 7. јула 2023. године у "Службеном гласнику БиХ" број 47/23.

Члан 2.

(Нови члан 203а)

Иза члана 203. Кривичног закона додаје се нови члан 203а, који гласи: "Неизвршавање одлука високог представника

Члан 203а

(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује одлуку високог представника за Босну и Херцеговину, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке,

казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година.

(2) Лице из става (1), којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, а осјећало се принуђеним да изврши такав налог како не би изгубило средства за живот или не би било изложено злостављању на радном мјесту, али је обавијестило надређеног да би се таквим радњама могло починити кривично дјело, може се блаже казнити.

(3) Лице из става (1) којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, али које је о таквој ситуацији обавијестило надлежног тужиоца, ослободиће се казне.

(4) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.

(5) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:

а) престанак службене дужности и престанак запослења;

б) одузимање одликовања;

с) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и

д) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава.

[...]

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу 2. јула 2023. године, објављује се на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника те се одмах објављује у "Службеном гласнику БиХ".

V. Допустивост

23. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине.

24. Члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Члан VI

3. Надлежности

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

25. Уставни суд, прије свега, констатује да је у захтјеву наведено да га подноси "Клуб посланика Савеза независних социјалдемократа (СНСД) у Народној скупштини Републике Српске", при чему је наведен списак чланова Клуба посланика СНСД-а са тридесет два имена и презимена. Уставни суд подсјећа да је чланом VI/3.а) Устава Босне и

Херцеговине прописано да "спорове могу покретати само чланови Предсједништва, председавајући Министарског савјета, председавајући или замјеник председавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета". Дакле, клуб било које политичке странке у законодавном органу једног ентитета није овлашћени покренач спорова пред Уставним судом. Међутим, како су захтјев поднијела тридесет два посланика у Народној скупштини РС, те како, према члану 71. Устава Републике Српске, Народна скупштина РС има осамдесет три народна посланика, Уставни суд сматра да је захтјев поднијела "једна четвртина чланова" законодавног органа ентитета Република Српска, што је у складу са чланом VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости број У-5/20 од 2. јула 2020. године, тачка 14, доступна на www.ustavnisud.ba).

26. Подносиоци захтјева сматрају да спорни члан 203а КЗБиХ и члан 4. спорног закона крше принцип владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине. Имајући у виду одредбе члана VI/3.а) Устава БиХ и члана 19. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да је поднесени захтјев допуствив зато што га поднијели овлашћени субјекти и односи се на питања из надлежности Уставног суда. Такође, не постоји ниједан формални разлог из члана 19. став (1) Правила Уставног суда због којег би се захтјев могао прогласити недопустивим.

VI. Меритум

27. Уставни суд запажа да подносиоци захтјева траже оцјену уставности спорног закона који је високи представник наметнуо Одлуком број 13/23 од 1. јула 2023. године. У складу са наведеним, Уставни суд сматра да се захтјевом покрећу питања у односу на надлежност високог представника да донесе спорни закон, те квалитет спорног члана 203а КЗБиХ и члана 4. спорног закона.

А. Надлежност високог представника да донесе спорни закон

28. У погледу надлежности високог представника да доноси законе, те надлежности Уставног суда да одлучује о сагласности тих закона с Уставом Босне и Херцеговине, Уставни суд напомиње да је у више својих одлука изразио став да овлашћења високог представника произлазе из Анекса Х Општег оквирног споразума, релевантних резолуција Савјета безбједности УН-а и Бонске декларације, те да та овлашћења нису подложна контроли Уставног суда, као ни вршење тих овлашћења. Међутим, када високи представник интервенише у правни систем Босне и Херцеговине супституишући домаће власти, тада дјелује као власт Босне и Херцеговине, а закони које доноси су природе домаћих закона, те се морају сматрати законима Босне и Херцеговине чија је сагласност с Уставом Босне и Херцеговине подложна контроли Уставног суда (види Уставни суд, Одлука број У-9/00 од 3. новембра 2000. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 1/01, Одлука број У-16/00 од 2. фебруара 2001. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 13/01 и Одлука број У-25/00 од 23. марта 2001. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 17/01).

29. Наиме, Уставни суд подсјећа да у складу с теоријом функционалне дуалности, коју је Уставни суд развио у Одлуци број У-9/00, произлази да акти високог представника, када он дјелује супституишући домаће власти, могу бити предмет контроле Уставног суда само уколико би ти акти иначе били подложни контроли по домаћем праву. Међутим,

овлашћења која високи представник врши искључиво према Анексу Х Општег мировног споразума (у даљем тексту: међународни мандат високог представника) не могу бити подложна таквој контроли. У том погледу Уставни суд је навео:

5. [...] Таква ситуација се своди на неку врсту функционалне дуалности: једна власт једног правног система интервенише у другом правном систему, чиме њене функције постају дуалне. Исто вриједи и за Високог представника: међународна заједница му је повјерила посебна овлашћења и његов мандат је међународног карактера. У конкретном случају, Високи представник – чија овлашћења, која произилазе из Анекса 10 Општег оквирног споразума, релевантних резолуција Савјета безбједности Уједињених нација и Бонске декларације, нису подложне контроли Уставног суда, као ни вршење тих овлашћења – је интервенисао у правни систем Босне и Херцеговине, супституишући домаће власти. У том погледу он је, стога, дјеловао као власт Босне и Херцеговине, а закон, који је он донио, је природе домаћег закона те мора да се сматра законом Босне и Херцеговине.

6. Стога, без обзира на природу овлашћења додијељених Високом представнику Анексом 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, чињеница да је Закон о државној граничној служби донио Високи представник, а не Парламентарна скупштина, не мијења његов статус закона, ни у његовој форми, будући да је овај закон објављен као такав у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" 26. јануара 2000. године ("Службени гласник" бр. 2/2000), као ни у његовој суштини, која се, био он или не у сагласности са Уставом, тиче сфере која потпада под законодавну надлежност Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине према члану IV/4.а) Устава Босне и Херцеговине. Парламентарна скупштина је слободна да мијења читав текст или дио текста овог закона у будућности, под претпоставком да се испитује одговарајућа процедура [...].

30. У конкретном случају Уставни суд запажа да је високи представник интервенисао у правни систем Босне и Херцеговине и умјесто Парламентарне скупштине БиХ донио спорни закон. У том погледу он је, стога, дјеловао као законодавна власт Босне и Херцеговине, а допуне КЗБиХ које је он донио неоспорно имају правну природу домаћих прописа, чија је сагласност с Уставом Босне и Херцеговине подложна контроли Уставног суда. У таквој ситуацији Уставни суд сматра да је надлежан да испита усклађеност измјена и допуна КЗБиХ (на основу спорног закона) с одредбама Устава Босне и Херцеговине.

Б. "Квалитет" спорног члана 203а КЗБиХ и члана 4. спорног закона

31. Будући да је обим испитивања ограничен на питања која се односе на оцјену уставности, Уставни суд указује да ће се у овом предмету бавити само питањима и аргументима који покрећу питање уставности наведених законских одредби. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је у својој пракси већ долазио до закључка да у појединим случајевима, иако је стриктно везан за садржај захтјева у чињеничном дијелу, није стриктно везан и за правну квалификацију из захтјева, и то у случају ако се из чињеничног дијела захтјева може очигледно закључити да се он односи на неко друго питање из Устава Босне и Херцеговине, а по принципу *iura novit curia* (суд зна право; види Уставни суд, одлуке о допуствости и меритуму бр. У-23/18 од 5. јула 2019. године, тачка 17. и У-2/20 од 26. новембра 2020. године, тачка 15, доступне на интернет страници www.ustavnisud.ba). С

обзиром на суштину навода из захтјева, Уставни суд ће наводе из захтјева испитати на основу члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине доведеног у везу са чланом 7. Европске конвенције и стандардима развијеним у пракси Европског суда у примјени те одредбе.

Општа разматрања о принципу владавине права и принципу законитости у кривичном праву

32. Уставни суд подсјећа да је у устаљеној пракси члан 1/2. Устава Босне и Херцеговине, према којем је "Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора", тумачио на начин да у себи садржи принцип владавине права. Владавина права као основни уставни принцип подразумијева, између осталог, захтјева да закон буде прецизан, јасан и предвидљив (види, између осталих, Одлуку о допушности и меритуму број У-21/16 од 1. јуна 2017. године, тачка 19, доступна на www.ustavisud.ba). Уставни суд наглашава да принцип владавине права није ограничен само на формално поштовање уставности и законитости, већ такође захтијева да сви правни акти (закони, прописи и сл.) имају одређен садржај, односно квалитет примјерен демократском систему, тако да служе заштити људских права и слобода у односима грађана и тијела јавне власти у оквиру демократског политичког система. У вези с тим, Уставни суд је нагласио да стандард квалитета закона тражи да законска одредба буде доступна лицима на која се примјењује (транспарентност) и да буде за њих предвидљива, то јест довољно јасна и прецизна да она могу стварно и конкретно знати своја права и обавезе до степена који је разуман у датим околностима како би се према њима могли понашати. Осим тога, законска одредба треба да буде у складу с јавним интересом и њоме се на појединца не може наметати претјеран терет, односно законска одредба мора да буде пропорционална у односу на све релевантне стране. Такође, закон мора дати довољно јасан обим било каквог дискреционог права које се даје јавним властима, као и начин на који се оно извршава (види Уставни суд, Одлука о допушности и меритуму број У-7/25 од 29. маја 2025. године, тачка 57. с даљњим референцама, доступна на www.ustavisud.ba).

33. Такође, Уставни суд указује да јамство садржано у члану 7. Европске конвенције, које је битан елемент владавине права, заузима истакнуто мјесто у конвенцијском систему заштите, што је и наглашено чињеницом да нису допуштене његове дерогације на основу члана 15. Европске конвенције у вријеме рата или другог ванредног стања. Треба га тумачити и примјењивати, како то произлази из његовог циља и сврхе, на такав начин да се пружи дјелотворна заштита од произвољног прогона, осуђивања и кажњавања (види Европски суд, *С. В. против Уједињеног Краљевства*, представка број 20166/92, пресуда од 22. новембра 1995. године, став 34. и *Vasiliauskas против Литваније* [BB], представка број 35343/05, пресуда од 20. октобра 2015. године, став 153). Дакле, члан 7. Европске конвенције није ограничен на забрану ретроактивне примјене кривичног права на штету оптуженика. Он такође садржи, генерално узевши, принцип да једино закон може дефинисати кривично дјело и прописати казну (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) и принцип да се кривично право не смије широко тумачити на штету оптуженика, примјерице по аналогији. Из тих принципа произлази да кривично дјело мора да буде јасно дефинисано у праву, било националном или међународном. Тај је захтјев испуњен када појединац из текста релевантне одредбе те – према потреби, уз помоћ њеног судског тумачења и одговарајућег правног савјета – може сазнати које

радње или пропусти могу да доведу до кривичне одговорности. Европски суд је стога истакао да када говори о "закону", члан 7. Европске конвенције упућује на исти појам на који Европска конвенција упућује и на другим мјестима када користи тај израз, а који обухвата како писано тако и неписано право, те подразумијева одређене квалитативне захтјеве, посебно захтјева доступности и предвидљивости (*ibid.*, тачка 154. с даљњим референцама).

34. Осим тога, Уставни суд наглашава да је принцип законитости у кривичном праву (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) један од основних аспеката принципа владавине права и као такво заузима централно мјесто у уставном и конвенцијском правном поретку. Тај принцип, у својој суштини, захтијева: да кривично дјело и казна буду прописани законом (*lex scripta*), да закон који прописује кривично дјело буде доступан лицима на која се примјењује (захтјев доступности), те да буду довољно јасни и прецизни како би та лица могла разумно предвидјети правне посљедице свог понашања (захтјеви одређености и предвидљивости – *lex certa* и *lex stricta*). Стога, Уставни суд ће, слиједећи наведене стандарде, размотрити и квалитет оспорених одредби.

Захтјев да кривично дјело буде прописано законом (*lex scripta*)

35. Подносиоци захтјева тврде да високи представник – као орган који није предвиђен Уставом Босне и Херцеговине – није овлашћен да прописује кривична дјела, те да је тиме прекршен уставни принцип по којем само закон може прописати кривично дјело и казну.

36. Према пракси Европског суда, концепт "закона" (*law* у енглеској верзији, а *droit* у француској верзији), како је коришћен у члану 7. Европске конвенције, одговара ономе утврђеном у другим члановима Европске конвенције који обухвата и домаће законодавство и судску праксу, те обухвата квалитативне захтјева, посебно оне о доступности и предвидљивости (види *Del Río Prada против Шпаније* [BB], пресуда од 21. октобра 2013. године, представка број 42750/09, тачка 91. с даљњим референцама). Полазећи од претходно елабориране теорије функционалне дуалности, Уставни суд констатује да је високи представник доношењем спорног закона дјеловао као законодавна власт Босне и Херцеговине супституишући Парламентарну скупштину БиХ. Спорни закон има правну природу домаћег закона и објављен је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине". Парламентарна скупштина БиХ може мијењати или допуњавати законе које је наметнуо високи представник, што додатно потврђује њихов карактер домаћег законодавства.

37. Уставни суд запажа да основни захтјев принципа *lex scripta* – да кривично дјело мора да буде прописано законом, а не актом који није закон – у конкретном случају јест испуњен. Спорни члан 203а КЗБиХ нормативно је садржан у КЗБиХ, који је закон у формалном и суштинском смислу. Чињеница да је измјену и допуну тог закона донио високи представник супституишући законодавно тијело не мијења формални карактер акта као закона. Стога наводи подносилаца захтјева о кршењу захтјева *lex scripta* нису основани. У прилог наведеном, Уставни суд подсјећа и да је у цитираном предмету број АП-3722/25 (тачка 113), у контексту конкретне примјене спорног члана 203а КЗБиХ, заузео јасан став да је наведено кривично дјело прописано законом и да је било на снази у вријеме извршења предметног кривичног дјела. Уставни суд сматра да нема разлога да одступи од тог става у овом предмету.

Захтјев доступности закона

38. Подносиоци захтјева наводе да спорни закон није био правилно објављен или доступан. У свјетлу обезбјеђења поштовања принципа владавине права, Уставни суд подсјећа на општи став Европског суда да сваки закон мора да буде јавно доступан (види нпр. *Роман Закхаров против Русије*, пресуда од 4. децембра 2015. године, представка број 47143/06, тач. 239–245. с даљњим референцама). При томе је релевантно да ли је закон био доступан на начин који омогућава разумну предвидљивост за адресате норме. Само објава која потиче из службеног извора може да пружи одговарајућу и поуздану информацију о правним правилима примјењивим у конкретном случају (види Европски суд, *Касумахунов и Саубаталов против Русије*, пресуда од 14. марта 2013. године, представке бр. 26261/05 и 26377/06, тачка 92).

39. У вези с наведеним, Уставни суд констатује следеће чињенице релевантне за оцјену захтјева доступности у конкретном случају: а) спорни закон објављен је 1. јула 2023. године на службеној интернет страници ОНР-а, која представља званичан јавни извор одлука високог представника, б) спорни закон је накнадно, након неколико дана, објављен и у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 47/23 од 7. јула 2023. године, који је званични гласник за објављивање прописа у Босни и Херцеговини, ц) члан 4. спорног закона изричито прописује датум ступања на снагу – 2. јули 2023. године – чиме је спријечена свака арбитрарност или неизвјесност у погледу времена од којег се закон примјењује и д) доношењу спорног закона претходило је интензивно медијско извјештавање о предузетим законодавним мјерама у Народној скупштини РС и најављеним мјерама високог представника. Као што је Уставни суд констатовао у цитираном предмету број АП-3722/25 (тачка 115), највиши представници власти Републике Српске били су у потпуности свјесни могућности доношења спорног закона будући да је њихово претходно политичко дјеловање и било разлог интервенције високог представника. Стога, имајући у виду да је спорни закон објављен на службеној интернет страници ОНР-а као званичном медију за објављивање одлука високог представника, да је накнадно, након неколико дана, објављен и у "Службеном гласнику БиХ" те да је датум његовог ступања на снагу био изричито одређен, Уставни суд сматра да је спорна норма била доступна на начин који је адресатима омогућавао да се упознају с њеним садржајем.

Захтјев одређености и предвидљивости закона

40. Уставни суд подсјећа и на став Европског суда да је кривично дјело јасно дефинисано ако лице може знати из формулације одредбе кривичног закона и, по потреби, посредством судског тумачења, која радња или пропуст гачине кривично одговорним (види *Kokkinakis против Грчке*, пресуда од 25. маја 1993. године, представка број 14307/88, тачка 52). Истовремено, Уставни суд подржава став Европског суда да формулација бројних закона није апсолутно прецизна и да су многи закони неизбјежно формулисани терминима који су, у већој или мањој мјери, нејасни. Обим концепта предвидљивости увелико зависи од садржаја законске одредбе, области коју покрива, те броја и статуса лица на која се односи – адресата (види, нпр. *Cantoni против Француске*, пресуда од 15. новембра 1996. године, представка број 17862/91, тачка 29. и *Total S. A. и Vitot S. A. против Француске*, пресуда од 12. октобра 2023. године, представке бр. 34634/18 и 43546/18, тач. 55–57. с даљњим референцама). Међутим, иако законодавац *in principio* мора обезбиједити да сама формулација омогућава лицу да

разумно предвиди понашање за које ће бити одговорно, Уставни суд истиче да стандард постављен за прихватљив степен апстрактности у формулацији одредбе кривичног права није апсолутан и ригидан, те је контекстуализован. Када је ријеч о "предвидљивости" закона, Европски суд је указао да закон и даље може задовољити наведени захтјев чак и када лице о којем је ријеч мора да затражи одговарајући правни савјет како би, у разумном обиму с обзиром на околности, процијенило последице које одређено поступање може изазвати (види Европски суд, *Achour против Француске*, пресуда од 29. марта 2006. године, представка број 67335/01, тачка 54. с даљњим референцама, те *Huhtamäki против Финске*, пресуда од 6. марта 2012. године, представка број 54468/09, тачка 44. с даљњим референцама).

41. Такође, према пракси Европског суда, чак и ако је законодавац формулисао кривичну одредбу на нејасан и широк начин, тај чин би заправо могао изразити вољу законодавца да остави широку слободу тумачења судовима како би се обухватило што више начина извршења кривичног дјела, користећи израз "на било који начин" у вези с понашањем појединца/појединаца (види *Georgouleas i Nestoras против Грчке*, пресуда од 28. маја 2020. године, представке бр. 44612/13 и 45831/13, тач. 61. и 62. с даљњим референцама). У државама потписницама Европске конвенције прогресивни развој кривичног права путем судског тумачења добро је укоријењен и нужан дио правне традиције (види *Yüksel Yalçinkaya против Турске*, пресуда од 26. септембра 2023. године, представка број 15669/20, тач. 237–242. с даљњим референцама). Дакле, према пракси Европског суда, члан 7. Европске конвенције не може се тумачити као забрана постепеног разјашњавања правила кривичне одговорности кроз судско тумачење од случаја до случаја, под условом да је такав развој у складу са суштином кривичног дјела и да се могао разумно предвидјети (види *Scoppola против Италије* (бр. 2), пресуда од 17. септембра 2009. године, представка број 10249/03, тач. 100. и 101).

42. Европски суд у одређеним случајевима артикулисао аргументе да је кажњивост дјела општепозната и већ очигледна за здрав разум (види, нпр. *Berardi i Mularoni против Сан Марина*, пресуда од 10. јануара 2019. године, представке бр. 24705/16 и 24818/16, тачка 54. с даљњим референцама). У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је кривично право у сталном развоју, тако да институције могу постепено разјашњавати одредбу ограничавајући је, чак и реинтерпретирајући је по потреби, а истовремено увијек имајући на уму суштину кривичног дјела и предвидљивост тумачења које је релевантно у вријеме извршења дјела. При томе, Уставни суд истиче да је, према пракси Европског суда, у контексту кажњивости и разумне предвидљивости од значаја и тежина самог дјела. Што је кривично дјело флагрантно је то је нижи стандард који се захтијева (посебно у међународном кривичном праву; види, нпр. *Jorziћ против Њемачке*, пресуда од 12. јула 2007. године, представка број 74613/01 тач. 113. и 116, *Ashlarba против Грузије*, пресуда од 15. јула 2014. године, представка број 45554/08, тач. 37. и 40, те *ibid.*, *Berardi*, тач. 53. и 54. с даљњим референцама).

а) Захтјев одређености

43. Подносиоци захтјева тврде да је појам "одлука високог представника" у спорном члану 203а КЗБиХ недовољно одређен јер тај појам није дефинисан ни Уставом Босне и Херцеговине ни КЗБиХ, што наводно оставља простор за арбитрарно тумачење и аналогију у кривичном праву. Стога ће Уставни суд, пратећи претходно наведене стандарде, размотрити садржај спорног члана 203а КЗБиХ узимајући у обзир прецизност формулације кривичног дјела те контекст у којем се норма примјењује.

- *Формулација спорног члана 203а КЗБиХ*

44. Спорни члан 203а КЗБиХ инкриминише понашање у којем "[с]лужбено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује одлуку високог представника за Босну и Херцеговину, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке". Уставни суд констатује да описано забрањено понашање испуњава захтјев одређености. Наиме, појмови "не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује", те "спријечи односно на други начин омете" јасно описују радње које конституишу кривично дјело. Ти појмови нису необични нити нестандартни у кривичноправној терминологији КЗБиХ. Такви појмови су садржани у формулацијама из члана 239. КЗБиХ (Неизвршење одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине, Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права или Европског суда за људска права). Круг адресата норме – "службено лице" и "одговорно лице" – јасно је разграничен упућивањем на позиције у институцијама у Босни и Херцеговини на свим нивоима власти и у свим административно-територијалним јединицама. Појмови "службено лице" и "одговорно лице" дефинисани су КЗБиХ у Општем дијелу, па нема нејасноће у погледу личног досега норме. Објекат кривичног дјела – "одлука високог представника" – означава специфичан, формализован, јавно доступан и нумерисан скуп аката. Одлуке високог представника су писани званични акти објављени на интернет страници ОНР-а и у "Службеном гласнику БиХ".

45. Уставни суд прима к знању аргумент подносилаца захтјева да у Уставу Босне и Херцеговине ни у КЗБиХ не постоји дефиниција "одлуке високог представника". Међутим, непостојање законске дефиниције одређеног појма само по себи не значи да је кривичноправна одредба недовољно одређена, посебно ако се тај појам може разумјети из контекста и доступних извора. У Босни и Херцеговини је неспорно да постоји јасан и доступан корпус одлука високог представника које свако заинтересовано лице може пронаћи и упознати се с њиховим садржајем. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да Европски суд, у контексту гаранција обухваћених Европском конвенцијом и појма "закон", узима у обзир домаће право "у цјелини" и начин на који је оно примјењивано у релевантно вријеме (види, нпр., *op. cit., Del Rio Prada против Шпаније*, тачка 90. с даљњим референцама).

46. Из самог законског текста спорног члана 203а КЗБиХ произлази да се кривична одговорност може заснивати само у вези с одлукама које садрже конкретне обавезе поступања или пропуштања за службена или одговорна лица, односно које су по својој природи подобне за примјену, провођење или извршење. Наиме, радње извршења прописане чланом 203а КЗБиХ ("не примијени", "не проведе", "не изврши", "спријечи" или "омете" или на други начин "не поштује") не односе се на неограничено или апстрактно упућивање на цјелокупан корпус одлука високог представника, већ логички претпостављају постојање одлуке која налаже одређено поступање или суздржавање од поступања или производи одређена правна дејства која је могуће спровести у пракси од надлежних институција или лица у тим институцијама. У случају било каквих дилема, високи представник је надлежни и коначни ауторитет за тумачење Анекса Х Општег оквирног споразума, а свака

његова одлука у свом службеном називу и садржају јасно је означена као "одлука". Дакле, лица на која се спорна норма односи могу разумно утврдити шта "одлука високог представника" јест, као и који је њен садржај.

- *Контекст норме: заштитни објекат и пропорционалност инкриминације*

47. Подносиоци захтјева тврде да спорни члан 203а КЗБиХ штити искључиво "политички интерес" и представља "криминализацију политичког неслагања или уставне дебате", а не правну вриједност заштићену Уставом Босне и Херцеговине или међународним правом у смислу члана 2. став (1) КЗБиХ. Уставни суд тај навод сматра неоснованим.

48. Наиме, из запажања високог представника произлази да је основни разлог за доношење спорног закона било обезбјеђење ефективног спровођења одлука високог представника и одлука Уставног суда с циљем заштите вриједности од изузетног уставног и међународног значаја као што су: територијални интегритет и суверенитет Босне и Херцеговине, стабилност и функционисање њених институција, спровођење Дејтонског мировног споразума те владавина права у најширем смислу – вриједности које су загарантоване Уставом Босне и Херцеговине и утврђене нормама међународног права на које Устав Босне и Херцеговине упућује. Дакле, заштитни објекат из члана 2. КЗБиХ у контексту спорног члана 203а КЗБиХ није личност високог представника нити његов политички ауторитет као такав, већ поштовање коначних и обавезујућих одлука које, у складу с Анексом Х Општег оквирног споразума и другим међународним актима, производе правна дејства у правном поретку Босне и Херцеговине. Уставни суд подсјећа да је, према члану 1/2. Устава Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина демократска држава која функционише у складу са законом. Владавина права подразумијева, између осталог, да коначне и обавезујуће одлуке легитимних органа власти морају да буду спроведене. Одлуке високог представника, у контексту Општег мировног споразума, свакако улазе у ту категорију. Заштићена вриједност је, дакле, функционисање правног поретка и спровођење аката који у њему производе обавезујућа дејства. У том смислу, инкриминација из спорног члана 203а КЗБиХ структурно је аналогна инкриминацији из члана 239. КЗБиХ, код које заштићена вриједност такође није личност судије који је одлуку донио, већ ауторитет и извршивост судске одлуке као израза владавине права. Стога навод подносилаца захтјева да "личност" високог представника не може бити заштитни објекат не погађа спорни члан 203а КЗБиХ јер та законска одредба такву заштиту и не успоставља.

49. У односу на навод да одлуке високог представника не представљају "међународну обавезу Босне и Херцеговине" из члана 2. КЗБиХ јер не представљају међународне уговоре које је ратификовала Парламентарна скупштина БиХ, Уставни суд подсјећа да се обавезе државе према међународном праву не исцрпљују искључиво у ратификованим међународним уговорима у ужем смислу. Анекс Х Општег оквирног споразума за мир, који је саставни дио Општег оквирног споразума потврђеног и Анексом IV (Уставом Босне и Херцеговине), одређује високог представника као коначни ауторитет за тумачење цивилног спровођења мировног споразума (члан V) и обавезује све стране на пуну сарадњу с високим представником у извршавању његовог мандата (члан IV). Из наведеног произлази да поштовање одлука високог представника представља саставни дио обавеза које је Босна и Херцеговина преузела прихватањем Општег оквирног споразума у цјелини, а које су, посредством Анекса IV, уграђене у сам уставни поредак Босне и Херцеговине. Стога је навод да

одлуке високог представника нису "међународна обавеза" Босне и Херцеговине неоснован, независно од тога што не постоји посебан међународни уговор којим би се од Босне и Херцеговине изричито захтијевало да кривичноправно санкционише неизвршавање тих одлука. Према мишљењу Уставног суда, увођење спорног члана 203а КЗБиХ представља мјеру којом се обезбјеђује ефикасно извршавање већ постојеће обавезе у погледу сарадње и поштовања одлука високог представника.

50. У односу на тврдње подносилаца захтјева да спорни члан 203а КЗБиХ у суштини криминализује политичко неслагање или учешће у уставној дебати, Уставни суд указује да из текста спорног члана 203а КЗБиХ јасно произлази да се инкриминација не односи на изражавање политичког мишљења, критику, неслагање с одлукама високог представника или учешће у јавној, парламентарној или уставноправној расправи о њиховој основаности, обиму или уопште оправданости постојања институције ОНР-а. Управо супротно, спорни члан 203а КЗБиХ односи се искључиво на конкретно поступање – непримјењивање, неспровођење, неизвршавање или на други начин непоштовање одлуке високог представника и спречавање или ометање њене примјене, спровођења или извршења од тачно одређеног круга лица (службених и одговорних лица у институцијама власти) која су по природи своје функције позвана да такве одлуке примјењују. Изражавање става да је одређена одлука високог представника неуставна, њено оспоравање пред надлежним тијелима или залагање за њену измјену путем уставноправно предвиђених поступака не потпада под опис дјела из спорног члана 203а КЗБиХ нити је таквим поступањем могуће остварити биће тог кривичног дјела. Разлика између легитимног политичког неслагања, с једне стране, и конкретног чињења или нечињења којим се онемогућава спровођење обавезујуће одлуке високог представника, с друге стране, јасно произлази из саме формулације законске норме (спорни члан 203а КЗБиХ), те је у складу са захтјевом одређености размотреним у претходним тачкама ове одлуке. Стога Уставни суд закључује да спорни члан 203а КЗБиХ не криминализује политичко неслагање нити учешће у уставној дебати, те да је навод подносилаца захтјева у том дијелу неоснован.

51. Према томе, супротно тврдњама подносилаца захтјева, Уставни суд закључује да спорни члан 203а КЗБиХ штити легитимне правне вриједности препознате како у домаћем тако и у међународном праву. Исто тако, Уставни суд наглашава да спорни члан 203а КЗБиХ садржи и одредбе о ублажавању казне (став 2) и ослобађању од казне (став 3) за лица која су била принуђена да поступе противно одлуци високог представника, али која су о ситуацији без одлагања обавијестила надређене или надлежног тужиоца. Те одредбе, према мишљењу Уставног суда, одражавају принцип пропорционалности, односно спречавају претјерану или арбитрарну примјену спорне норме, чиме се доприноси правној сигурности и усклађености спорног члана 203а КЗБиХ с општим начелима кривичног права.

б) Захтјев предвидљивости

52. Подносиоци захтјева тврде да непостојање *vacatio legis* код наметања спорног члана 203а КЗБиХ у конкретном случају чини "овакав закон" неуставним *per se*.

53. Уставни суд прихвата став високог представника да ни Устав Босне и Херцеговине ни међународни стандарди не прописују минимални облигаторни рок *vacatio legis*. Према пракси Европског суда, када је ријеч о законским измјенама, оне ступају на снагу након одређеног периода, на начин *vacatio legis*, што омогућава свим заинтересованим лицима да се упознају с новим правилима (види *Села против Албаније*,

пресуда од 29. новембра 2022. године, представка број 73274/17, тачка 35). Релевантни уставни захтјев јест да закон буде објављен "прије" ступања на снагу, што је у конкретном случају и испуњено: спорни закон објављен је 1. јула 2023. године, а ступио је на снагу 2. јула 2023. године. Уставни суд даље констатује да је у конкретном случају једнодневни *vacatio legis* изричито примјењен као изузетна могућност у случају хитних или ванредних околности. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да контекст у којем је спорни закон донесен – као хитна мјера којом се настојало спријечити ступање на снагу закона Републике Српске којима би се поништила примјењивост одлука Уставног суда у Републици Српској – оправдава кратак рок *vacatio legis*. Промитно ступање закона на снагу, како је прописано оспореним законом, ни на који начин није довело до тога да лица на која се закон односи, односно службена лица на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини, не буду упозната с његовим садржајем и правним дјеловањем.

54. Уставни суд подсјећа на устаљени став Европског суда према којем лица која обављају професионалну дјелатност морају поступати с високим степеном опреза приликом обављања своје професије, па се од њих може очекивати да посвете посебну пажњу оцјени ризика које таква дјелатност подразумијева (*op. cit., Cantoni против Француске*, тачка 35). У конкретном случају, адресати норме су јавни дужносници на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини који су по природи својих јавних функција обавезни да познају правни поредак који је установљен Општим оквирним споразумом, укључујући мандат и овлашћења високог представника у складу с Анексом Х наведеног споразума. Стога стандард предвидљивости примјењен на ову категорију адресата не може да буде аналоган стандарду који се примјењује на просјечног грађанина.

55. Такође, у контексту предвидљивости спорне норме, подносиоци захтјева су, осим инкриминације у ужем смислу, проблематизовали и мјеру забране вршења дужности прописану ставом (4) спорног члана 203а КЗБиХ. Уставни суд подсјећа да прописивање облигаторних споредних казни или мјера безбједности за поједина кривична дјела само по себи није неуобичајено (види, нпр. члан 239. КЗБиХ који такође прописује облигаторно изрицање мјере безбједности обављања службене дужности). Такође, није могуће закључити да је таква мјера само због своје облигаторности у супротности с принципом законитости или сразмјерности уколико је круг дјела на која се односи јасно одређен, а сама мјера сразмјерна тежини дјела и природи заштићене вриједности. У конкретном случају мјера безбједности забране вршења дужности везана је искључиво за круг адресата који већ по дефиницији обављају службену или одговорну функцију (службена и одговорна лица у институцијама власти), те за кривично дјело које се састоји управо у злоупотреби, односно неизвршавању дужности везаних за ту функцију. У том смислу мјера безбједности је у непосредној функционалној вези с прописаном основном инкриминацијом и не представља арбитрарно или несразмјерно оптерећење које би било одвојено од саме природе кривичног дјела прописаног спорним чланом 203а КЗБиХ. У прилог таквом закључку Уставни суд подсјећа и на закључке из своје праксе у претходно цитираном предмету број АП-3722/25 у којем је закључено да су неосновани наводи апеланта (као највишег дужносника Републике Српске у релевантно вријеме) да није у разумној и довољној мјери могао да предвиди посљедице (осуђа/казна и мјера безбједности забране вршења дужности предсједника РС) у свјетлу примјене спорног закона (тачка 115).

56. Осим тога, Уставни суд посебно има у виду и чињеницу да је захтјев у конкретном случају поднесен након скоро двије и по године од дана ступања на снагу спорног закона, при чему подносиоци захтјева не указују на било какве конкретне посљедице које би управо произлазиле из оспореног рока *vacatio legis* у конкретном случају. Према томе, фактичка доступност и предвидљивост спорног закона у специфичним околностима конкретног предмета није била доведена у питање, због чега наводи подносилаца захтјева о кршењу захтјева доступности и предвидљивости закона нису основани.

57. Стога Уставни суд закључује да су спорни члан 203а КЗБиХ и члан 4. спорног закона у складу са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 7. Европске конвенције.

VII. Закључак

58. Уставни суд закључује да су члан 203а КЗБиХ и члан 4. спорног закона у складу са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 7. Европске конвенције јер су оспорене одредбе доступне, одређене и предвидљиве, а прописана кривичноправна заштита усмјерена је на легитимне правне вриједности повезане с очувањем владавине права и функционисањем правног поретка Босне и Херцеговине.

59. На основу члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

60. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-43/25**, рјешавајући захтјев **trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčišћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјеву **trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske** за оцјену уставности члана 203а Кривичног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 и 47/23) и члана 4. Закона о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број 47/23),

утврђује се да су члан 203а Кривичног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 и 47/23) и члан 4. Закона о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број 47/23) у складу са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 7. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "Klub poslanika Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) u Narodnoj skupštini Republike Srpske", i to: Nina Bukejlović, Radojica Vidović, Dražen Vrhovac, Ognjen Vukojević, Suzana Gašić, Milan Dakić, Saša Dragić, Sandra Erkić, Vlado Đajić, Milica Ijačić, Mladen Ilić, Petar Jelić, Danijel Jošić, Aleksandar Kršmanović, Nataša Kulašinac, Nenad Lalović, Milica Lovrić, Anja Ljubojević, Srđan Mazalica, Miodrag Mišić, Borivoj Obradović, Boris Pašalić, Ranka Perić-Romić, Biljana Petković, Denis Pijetlović, Nataša Radulović, Slavenko Ristić, Aco Stanišić, Aleksandra Stupar-Radić, Milutin Tasovac, Ilija Tamindžija i Damjan Škipina (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijeli su 15. decembra 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 203a Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KZBiH), kao i samostalnog člana 4. Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 47/23; u daljnjem tekstu: sporni zakon).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH) zatraženo je 7. januara 2026. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Ustavni sud je također 7. januara 2026. godine dostavio zahtjev Uredu visokog predstavnika (u daljnjem tekstu: OHR) kao donosiocu osporenih akata radi dostavljanja zapažanja na zahtjev.

3. Ustavnopravne komisije Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH su 28. januara i 16. februara 2026. godine dostavile Ustavnom sudu odgovore na zahtjev. Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) je 20. februara 2026. godine dostavio svoja zapažanja.

III. Zahtjev

a) Relevantne činjenice

4. Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština RS) je na sedmoj posebnoj sjednici održanoj 21. juna 2023. godine usvojila Zakon o izmjeni Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske. Osim toga, Narodna skupština RS je na osmoj posebnoj sjednici održanoj 27. juna 2023. godine usvojila Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda.

5. Nakon toga, visoki predstavnik Christian Schmidt je 1. jula 2023. godine donio dvije odluke, i to Odluku kojom se sprečava stupanje na snagu Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske broj 15/23 i Odluku kojom se sprečava stupanje na snagu Zakona o neprimjenjivanju Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj 14/23. U članu 5. u obje te odluke navedeno je da stupaju na snagu odmah po objavljivanju na službenoj stranici OHR-a 1. jula 2023. godine.

6. Istovremeno s donošenjem navedene dvije odluke visoki predstavnik donio je i Odluku broj 13/23 od 1. jula 2023. godine kojom se donosi sporni zakon, kojim je dodan/propisan novi član 203a KZBiH – Neizvršavanje odluka visokog predstavnika. U članu 4. spornog zakona je navedeno da zakon stupa na snagu 2. jula 2023. godine. Sve tri navedene odluke visokog predstavnika su objavljene u "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 47/23 од 7. јула 2023. године. Информације у вези с доношењем и

objavom odluka visokog predstavnika prenijeli su i brojni bosanskohercegovački mediji.

b) Navodi iz zahtjeva

7. Podnosioci zahtjeva u suštini ukazuju da je djelovanjem visokog predstavnika, odnosno donošenjem spornog zakona od 1. jula 2023. godine prekršeno načelo vladavine prava iz člana 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. To se u konkretnom slučaju odnosi na sporni član 203a KZBiH i u vezi s njim član 4. spornog zakona. U vezi s tim se ukazuje i na kršenje načela zakonitosti (*nullum crimen sine lege*) i određenosti krivičnog zakona (*lex certa*) u kontekstu diobe vlasti i demokratskog upravljanja. Podnosioci zahtjeva, prije svega, tvrde da visoki predstavnik nije ustavna institucija Bosne i Hercegovine, odnosno zakonodavni organ, i da stoga nema ovlaštenje da donosi zakone, te da se spornim članom 203a KZBiH ne štiti nijedan legitimni pravni interes prepoznat u Ustavu Bosne i Hercegovine ili međunarodnom pravu. Pri tome se negira i samo svojstvo Christiana Schmidta kao visokog predstavnika, uz argumentaciju da njegovo imenovanje na tu funkciju nije odobreno rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Vijeće sigurnosti).

8. Naime, podnosioci zahtjeva ukazuju da, prema načelima civiliziranih naroda, organi koji nisu predviđeni ustavom ne mogu propisivati/stvarati krivična djela. Zbog toga smatraju da ukoliko visoki predstavnik kao organ nije predviđen Ustavom Bosne i Hercegovine, ne bi moglo postojati krivično djelo neizvršavanja njegovih "odluka". U vezi s tim se navodi da Ustav Bosne i Hercegovine ne dopušta delegiranje zakonodavne vlasti van institucija Bosne i Hercegovine. Shodno tome, nametanje spornog člana 203a KZBiH predstavlja uzurpiranje isključive nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH. Pri tome se ukazuje da Aneks X Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Opći okvirni sporazum), na koji se poziva OHR, nema hijerarhijsku prednost nad Ustavom Bosne i Hercegovine, već da to jedino ima Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Isto tako je navedeno da Aneks X Općeg okvirnog sporazuma ne sadrži odredbu da visoki predstavnik može donositi zakone, a pogotovo ne krivične norme. Budući da je krivičnopravna norma kao što je sporni član 203a KZBiH zasnovana na neustavnom ovlaštenju i kršenju temeljne ustavne strukture, podnosioci zahtjeva smatraju da je onda ona sama po sebi neustavna.

9. U svjetlu navoda o kršenju načela zakonitosti i pravne sigurnosti navedeno je da ne postoji opći pravni akt kao sastavni dio ustavnopravnog poretka kojim bi se jasno definiralo šta čini "odluku" OHR-a, kako se objavljuje te ko je ovlašten da je autentično tumači. Ali ako se i pored toga osporena odluka visokog predstavnika tumači kao zakon i ima sve karakteristike "domaćeg zakona", podnosioci zahtjeva smatraju da se onda njeno stupanje na snagu cijeni kao i za ostale domaće zakone. Dalje se navodi da je *vacatio legis* pravni standard koji nepobitno važi i danas i esencija je načela zakonitosti i ustavnosti. Nepostojanje *vacatio legis* kod nametanja spornog člana 203a KZBiH u konkretnom slučaju čini "ovakav zakon" sam po sebi neustavnim. Važeći ustavni standard je da objava u službenom glasilu s minimalnim *vacatio legis* od bar jednog dana čini "*conditio sine qua non*" stupanja na pravnu snagu". Stoga se navodi da uvjeti dostupnosti i predvidivosti apsolutno nisu bili ispunjeni u pogledu inkriminacije koja se odnosi ne samo na krivično djelo u užem smislu nego i na mjeru sigurnosti zabrane obavljanja funkcije koja je spornim članom 203a KZBiH predviđena kao obligatorna, a ne fakultativna, kao što su druge mjere prema općim odredbama KZBiH. Shodno navedenom, podnosioci zahtjeva smatraju da je regulativa o stupanju zakona na snagu prije objave u službenom glasilu (samostalni član 4. spornog zakona) proizvela potpunu pravnu nesigurnost, što ukazuje na povredu načela zakonitosti u

krivičnom pravu i, u konačnom, predstavlja neustavnost predmetne inkriminacije iz spornog člana 203a KZBiH.

10. Zatim, podnosioci zahtjeva ukazuju da je odluka visokog predstavnika o nametanju spornog zakona protivna općim odredbama KZBiH (član 2. stav (1) i član 3). U vezi s tim se navodi da opće odredbe imaju primat nad posebnim normama – pojedinačnim inkriminacijama, te da u konkretnom slučaju posebna inkriminacija (sporni član 203a KZBiH) može postojati samo ako su ispunjeni svi uvjeti iz Općeg dijela KZBiH. S obzirom na to da podnosioci zahtjeva smatraju da sporni član 203a KZBiH ne ispunjava osnovne uvjete kažnjivosti iz Općeg dijela KZBiH, on je istovremeno kao poseban član neustavan jer derogira ustavno zaštićena načela zakonitosti i protivpravnosti. Prema tvrdnji podnosilaca zahtjeva, odluke i sama ličnost visokog predstavnika nisu zaštitni objekt, odnosno te odluke ne mogu biti kvalificirane ni kao "društvene vrijednosti zajamčene ili zaštićene Ustavom Bosne i Hercegovine", niti definirane kao "lične slobode i prava čovjeka", odnosno kao "društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene međunarodnim pravom". Također je navedeno i da odluke visokog predstavnika nisu međunarodna obaveza Bosne i Hercegovine niti "javna dobra građana Bosne i Hercegovine". Prema ocjeni podnosilaca zahtjeva, očigledno je da sporni član 203a KZBiH štiti politički, a ne pravni interes koji krivično pravo Bosne i Hercegovine apsolutno ne poznaje.

11. U odnosu na tvrdnje o kršenju načela *lex carta*, podnosioci zahtjeva navode neodređenost samog pojma "odluke visokog predstavnika". U vezi s tim se navodi da se norme krivičnog zakona tumače gramatički i usko, a ne ekstenzivno, te da KZBiH zahtjeva da krivična djela budu jasno i precizno određena. U vezi s tim, podnosioci zahtjeva ukazuju da pojam "odluka visokog predstavnika" ne postoji ni u Ustavu Bosne i Hercegovine niti je definiran u KZBiH, zbog čega ne postoji dužnost građana ili organa vlasti da izvršavaju odluke visokog predstavnika. Dakle, ako ne postoji ustavna obaveza da se izvrši odluka OHR-a, onda se neizvršenje ne može smatrati protivpravnim. Podnosioci zahtjeva smatraju da sporni član 203a KZBiH pokušava vještački stvoriti protivpravnost tamo gdje je nema tako što iz radnje koja nije protivpravna u ustavnom smislu stipulira "krivično djelo", i to odlukom lica koje nije ovlašteno da donosi zakone. Neodređen pojam "odluka OHR-a", kako se to navodi u zahtjevu, ostavlja mogućnost širokog sudskog tumačenja i analogije, što je zabranjeno u krivičnom pravu. Isto tako, podnosioci zahtjeva navode da u konkretnom slučaju pri donošenju spornog zakona od 1. jula 2023. godine nije ispoštovana demokratska procedura koja pretpostavlja donošenje zakona od demokratski izabranog organa (Parlamentarna skupština BiH), javnu raspravu, mogućnost amandmanskog postupka i, konačno, objavu u službenom glasilu prije stupanja na snagu. Na osnovu toga, podnosioci zahtjeva smatraju da je kriminalizacija političkog neslaganja ili ustavne debate u suprotnosti s osnovnim načelima krivičnog prava.

12. Konačno, podnosioci zahtjeva su problematizirali i pitanje legitimnosti imenovanja Christiana Schmidta za visokog predstavnika navodeći da on nikad nije potvrđen od Vijeća sigurnosti. Samim tim podnosioci zahtjeva smatraju da Christian Schmidt formalnopravno ne ispunjava minimalne uvjete za obavljanje funkcije visokog predstavnika, te da, shodno tome, ni njegove "odluke" nemaju relevantan pravni status, a sporni član 203a KZBiH se obara *ex fundamento*.

c) Odgovori na zahtjev

13. Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je istakla da "visoki predstavnik nema nadležnost da donosi zakone, zbog čega su navedene odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine neustavne".

14. Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je navela da je jednoglasno odlučila odluku o zahtjevu prepustiti Ustavnom sudu.

d) Zapažanja visokog predstavnika

15. Visoki predstavnik je, prije svega, naveo da je donošenje spornog zakona bilo potaknuto ozbiljnim i eskalirajućim izazovima za Opći okvirni sporazum za mir, uključujući i ustavni poredak Bosne i Hercegovine. Do toga je dovelo usvajanje zakonâ od Narodne skupštine RS kojima se nastojala negirati primjena odluka Ustavnog suda u Republici Srpskoj (vidi tač. 4–6. ove odluke), u sprezi s istovremenim javnim pozivima na nepoštovanje autoriteta kako Ustavnog suda tako i visokog predstavnika. U vezi s tim je navedeno da je KZBiH izmijenjen i dopunjen spornim članom 203a kako bi se ojačala zaštita ustavnog poretka, proširila krivična odgovornost za neprimjenjivanje odluka Ustavnog suda, te uvelo posebno krivično djelo o neizvršavanju odluka visokog predstavnika. Te izmjene su stupile na pravnu snagu 2. jula 2023. godine i bile osmišljene ne samo da bi se osiguralo neodložno zaustavljanje nezakonitih zakonodavnih aktivnosti nego i da bi se uspostavila efikasna mjera za odvracanje od budućih radnji kojima bi se narušile obaveze iz Aneksa IV i Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma, kao i iz relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti, posredstvom srazmjerne i ciljane primjene krivičnog prava.

16. Osvrćući se na argument podnosilaca zahtjeva u odnosu na položaj visokog predstavnika i njegova ovlaštenja da donosi zakone (pravno obavezujuće akte), visoki predstavnik je naveo da njegova ovlaštenja proizlaze iz Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma i da su dosljedno podržana rezolucijama Vijeća sigurnosti, te da je Evropski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) potvrdio da visoki predstavnik vrši ovlaštenja koja su mu zakonito povjerena od Vijeća sigurnosti, što je potvrđeno i u predmetu *Kalinić i Bilbija protiv Bosne i Hercegovine* (predstavke br. 45541/04 i 16587/07, odluka od 13. maja 2008. godine). Ukazano je da je nesporno da je visoki predstavnik donošenjem spornog zakona supstituirao domaće vlasti, u konkretnom slučaju Parlamentarnu skupštinu BiH, te da sporni zakon ima prirodu domaćeg zakona i smatra se zakonom Bosne i Hercegovine. U odnosu na osporavanje imenovanja visokog predstavnika koje ističu podnosioci zahtjeva, navedeno je da to nedopušteno jer pitanja koja se tiču imenovanja visokog predstavnika spadaju u isključivu nadležnost PIC-a. Visoki predstavnik je istakao da prethodno navedeni argumenti u velikoj mjeri odražavaju pitanja koja je Ustavni sud već razmatrao u predmetu broj AP-3722/25 (Odluka o dopustivosti i meritumu od 4. novembra 2025. godine, dostupna na www.ustavisud.ba).

17. Dalje je navedeno da je donošenjem spornog člana 203a KZBiH zadovoljeno i načelo zakonitosti, koje obuhvata zahtjeve dostupnosti i predvidivosti pravnih normi. Sporni zakon je na odgovarajući način učinjen javno dostupnim, prvo na zvaničnoj internetskoj stranici OHR-a, a potom i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine". Radi osiguranja jasnoće i predvidivosti, članom 4. spornog zakona izričito je određen datum stupanja na snagu – 2. juli 2023. godine. Na taj način je spriječena bilo kakva proizvoljnost u shvatanju od kada se on primjenjuje. Tvrdnja podnosilaca zahtjeva da je trebalo predvidjeti duži period *vacatio legis*, prema navodima visokog predstavnika, ne predstavlja povredu Ustava Bosne i Hercegovine. Istaknuto je da, iako se duži *vacatio legis* period često primjenjuje kako bi se građanima omogućilo da se na novi zakon naviknu, ni Ustav Bosne i Hercegovine ni međunarodno pravo ne propisuju minimalni period između objave i stupanja na snagu. U konkretnom slučaju promptno stupanje spornog zakona na snagu bilo je opravdano vanrednim okolnostima: potrebom da se spriječi stupanje na snagu dva zakona Republike Srpske kojima se nastojala poništiti

primjenjivost i izvršnost odluka Ustavnog suda te time ugroziti vladavina prava. Intervencija visokog predstavnika imala je karakter vanredne zakonodavne mjere, srazmjerne i nužne radi očuvanja ustavnog poretka. U odnosu na zahtjev dostupnosti i predvidivosti, visoki predstavnik je naveo da posebnu pažnju posvećuje tome da službena lica budu upoznata s njegovim odlukama, pri čemu upućuje dopise koji prethode službenoj objavi i osigurava da odluke budu dostupne javnosti.

18. U vezi s navodom iz zahtjeva da je sporni član 203a KZBiH u nedovoljnoj mjeri određen, visoki predstavnik je istakao da je svaka njegova odluka u svom službenom nazivu označena kao "odluka", službeno se objavljuje i može biti predmet autentičnog tumačenja od samog visokog predstavnika. Naime, ukazano je da se spornim članom 203a KZBiH inkriminira precizirano ponašanje službenog lica. Lica na koja se ova norma primjenjuje, tj. službena lica na svim nivoima vlasti ili druga odgovorna lica, jasno su određena. Zabranjeno ponašanje opisano je jednostavnim, jasnim i razumljivim jezikom, odražavajući pravne koncepte već poznate iz KZBiH (npr. član 239. Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava ili Evropskog suda). Dalje je navedeno da su same odluke visokog predstavnika zvanični, pisani i numerirani akti, koji su javno dostupni (putem OHR-ove internetske stranice i službenih glasnika), a često i sami po sebi razumljivi i u pogledu svog sadržaja. Svaka interpretativna nesigurnost može biti razjašnjena posredstvom OHR-a. S obzirom na navedeno, visoki predstavnik smatra da sporni član 203a KZBiH ne narušava pravnu sigurnost.

19. Konačno, navedeno je da je suštinski pogrešna tvrdnja podnosilaca zahtjeva da spornom članu 203a KZBiH nedostaje legitimna "zaštićena vrijednost" prema članu 2. stav (1) KZBiH. U vezi s tim je navedeno da je sporni član 203a KZBiH osmišljen kako bi se zaštitila vladavina prava i supremacija ustavnog poretka utvrđenog Dejtonskim mirovnim sporazumom (postupanje u skladu s odlukama visokog predstavnika i odlukama Ustavnog suda). Pritom je navedeno da saradnja s visokim predstavnikom predstavlja "međunarodnu obavezu" ugrađenu u ustavnu strukturu, shodno Aneksu IV i Aneksu X Općeg okvirnog sporazuma. Prema tome, odluke visokog predstavnika neodvojivo su povezane s "društvenim vrijednostima zajamčenim Ustavom" i s "međunarodnim obavezama" Bosne i Hercegovine, dok neizvršavanje odluka visokog predstavnika predstavlja povredu ugovornih obaveza Bosne i Hercegovine koje je preuzela u skladu s Aneksom X Općeg okvirnog sporazuma. Iako ne postoji zaseban međunarodni ugovor kojim se od Bosne i Hercegovine zahtijeva da kriminalizira neizvršavanje odluka visokog predstavnika, visoki predstavnik je naveo da je država (Bosna i Hercegovina) nesumnjivo obavezna osigurati poštovanje njegovih odluka. Cilj uvođenja spornog člana 203a KZBiH je upravo osiguranje izvršenja te obaveze.

IV. Relevantni propisi

20. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Član I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

21. **Krivični zakon Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

*Osnova i granice krivičnopravne prinude**Član 2.*

(1) Krivična djela i krivičnopravne sankcije se propisuju samo za ona ponašanja kojima se tako ugrožavaju ili povređuju osobne slobode i prava čovjeka te druga prava i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravom, da se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez krivičnopravne prinude.

(2) Propisivanje krivičnih djela i vrste i raspona krivičnopravnih sankcija zasniva se na neophodnosti primjene krivičnopravne prinude i njenoj srazmjernosti jačini opasnosti za osobne slobode i prava čovjeka, te druge osnovne vrijednosti.

*Načelo zakonitosti**Član 3.*

(1) Krivična djela i krivičnopravne sankcije propisuju se samo zakonom.

(2) Nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivičnopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna.

XVII – GLAVA SEDAMNAESTA – KRIVIČNA DJELA PROTIV ČOVJEČNOSTI I VRIJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM

[...]

*Neizvršavanje odluka visokog predstavnika**Član 203a*

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stava (1), kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti krivično djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stava (1) kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužioca, oslobodit će se kazne.

(4) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.

(5) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:

a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;

b) oduzimanje odlikovanja;

c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i

d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava.

XX – GLAVA DVADESETA – KRIVIČNA DJELA PROTIV PRAVOSUDA

[...]

Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine,

Doma za ljudska prava ili Evropskog suda za ljudska prava

Član 239.

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stava (1), kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti krivično djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stava (1) kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužioca, oslobodit će se kazne.

(4) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.

(5) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:

a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;

b) oduzimanje odlikovanja;

c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i

d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava.

22. Odluka visokog predstavnika kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine broj 13/23 od 1. jula 2023. godine. Navedena odluka je objavljena 1. jula 2023. godine na službenoj stranici OHR-a <https://www.ohr.int/decision-enacting-the-law-on-amendments-to-the-criminal-code-of-bosnia-and-herzegovina-2/>. Sporni zakon stupio je na snagu 2. jula 2023. godine, a objavljen je 7. jula 2023. godine u "Službenom glasniku BiH" broj 47/23.

*Član 2.**(Novi član 203a)*

Iza člana 203. Krivičnog zakona dodaje se novi član 203a, koji glasi:

*Neizvršavanje odluka visokog predstavnika**Član 203a*

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stava (1), kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom

mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti krivično djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stava (1) kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužioca, oslobodit će se kazne.

(4) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.

(5) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:

a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;

b) oduzimanje odlikovanja;

c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i

d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava.

[...]

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 2. jula 2023. godine, objavljuje se na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika te se odmah objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

V. Dopustivost

23. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

24. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Član VI

3. Jurisdikcija

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

25. Ustavni sud, prije svega, konstatira da je u zahtjevu navedeno da ga podnosi "Klub poslanika Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) u Narodnoj skupštini Republike Srpske", pri čemu je naveden spisak članova Kluba poslanika SNSD-a sa trideset dva imena i prezimena. Ustavni sud podsjeća da je članom VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da "sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta". Dakle, klub bilo koje političke stranke u zakonodavnom organu jednog entiteta nije ovlašten pokretač sporova pred Ustavnim sudom. Međutim, kako su zahtjev podnijela trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini RS, te kako, prema članu 71. Ustava Republike Srpske, Narodna skupština RS ima osamdeset tri narodna poslanika, Ustavni sud smatra da je zahtjev podnijela "jedna četvrtina članova" zakonodavnog organa entiteta Republika

Srpska, što je u skladu sa članom VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-5/20 od 2. jula 2020. godine, tačka 14, dostupna na www.ustavnisud.ba).

26. Podnosioci zahtjeva smatraju da sporni član 203a KZBiH i član 4. spornog zakona krše načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava BiH i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je podneseni zahtjev dopustiv zato što ga podnijeli ovlašteni subjekti i odnosi se na pitanja iz nadležnosti Ustavnog suda. Također, ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg bi se zahtjev mogao proglasiti nedopustivim.

VI. Meritum

27. Ustavni sud zapaža da podnosioci zahtjeva traže ocjenu ustavnosti spornog zakona koji je visoki predstavnik nametnuo Odlukom broj 13/23 od 1. jula 2023. godine. U skladu s navedenim, Ustavni sud smatra da se zahtjevom pokreću pitanja u odnosu na nadležnost visokog predstavnika da donese sporni zakon, te kvalitet spornog člana 203a KZBiH i člana 4. spornog zakona.

A. Nadležnost visokog predstavnika da donese sporni zakon

28. U pogledu nadležnosti visokog predstavnika da donosi zakone, te nadležnosti Ustavnog suda da odlučuje o saglasnosti tih zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavni sud napominje da je u više svojih odluka izrazio stav da ovlaštenja visokog predstavnika proizlaze iz Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma, relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a i Bonske deklaracije, te da ta ovlaštenja nisu podložna kontroli Ustavnog suda, kao ni vršenje tih ovlaštenja. Međutim, kada visoki predstavnik intervenira u pravni sistem Bosne i Hercegovine supstituirajući domaće vlasti, tada djeluje kao vlast Bosne i Hercegovine, a zakoni koje donosi su prirode domaćih zakona, te se moraju smatrati zakonima Bosne i Hercegovine čija je saglasnost s Ustavom Bosne i Hercegovine podložna kontroli Ustavnog suda (vidi Ustavni sud, Odluka broj U-9/00 od 3. novembra 2000. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 1/01, Odluka broj U-16/00 od 2. februara 2001. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 13/01 i Odluka broj U-25/00 od 23. marta 2001. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 17/01).

29. Naime, Ustavni sud podsjeća da u skladu s teorijom funkcionalne dualnosti, koju je Ustavni sud razvio u Odluci broj U-9/00, proizlazi da akti visokog predstavnika, kada on djeluje supstituirajući domaće vlasti, mogu biti predmet kontrole Ustavnog suda samo ukoliko bi ti akti inače bili podložni kontroli po domaćem pravu. Međutim, ovlaštenja koja visoki predstavnik vrši isključivo prema Aneksu X Općeg mirovnog sporazuma (u daljnjem tekstu: međunarodni mandat visokog predstavnika) ne mogu biti podložna takvoj kontroli. U tom pogledu Ustavni sud je naveo:

5. [...] Takva situacija se svodi na neku vrstu funkcionalne dualnosti: jedna vlast jednog pravnog sistema interveniše u drugom pravnom sistemu, čime njene funkcije postaju dualne. Isto vrijedi i za Visokog predstavnika: međunarodna zajednica mu je povjerila posebne ovlasti i njegov mandat je međunarodnog karaktera. U konkretnom slučaju, Visoki predstavnik – čije ovlasti koje proizilaze iz Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma, relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i Bonske deklaracije, nisu podložne kontroli Ustavnog suda, kao ni vršenje tih ovlasti – je intervenirao u pravni sistem Bosne i Hercegovine, supstituirajući domaće vlasti. U tom pogledu on je, stoga, djelovao kao vlast Bosne i Hercegovine, a zakon, koji je on donio, je prirode domaćeg zakona te se mora smatrati zakonom Bosne i Hercegovine.

6. Stoga, bez obzira na prirodu ovlasti dodijeljenih Visokom predstavniku Aneksom 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, činjenica da je Zakon o državnoj graničnoj službi donio Visoki predstavnik, a ne Parlamentarna skupština, ne mijenja njegov status zakona, ni u njegovoj formi, budući da je ovaj zakon objavljen kao takav u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" 26. januara 2000. godine ("Službeni glasnik" br. 2/2000), kao ni u njegovoj suštini, koja se, bio on ili ne u saglasnosti sa Ustavom, tiče sfere koja potpada pod zakonodavnu nadležnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema članu IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Parlamentarna skupština je slobodna da mijenja čitav tekst ili dio teksta ovog zakona u budućnosti, pod pretpostavkom da se ispoštuje odgovarajuća procedura.

30. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je visoki predstavnik intervenirao u pravni sistem Bosne i Hercegovine i umjesto Parlamentarne skupštine BiH donio sporni zakon. U tom pogledu on je, stoga, djelovao kao zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine, a dopune KZBiH koje je on donio nesporno imaju pravnu prirodu domaćih propisa, čija je saglasnost s Ustavom Bosne i Hercegovine podložna kontroli Ustavnog suda. U takvoj situaciji Ustavni sud smatra da je nadležan ispitati usklađenost izmjena i dopuna KZBiH (na osnovu spornog zakona) s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine.

B. "Kvalitet" spornog člana 203a KZBiH i člana 4. spornog zakona

31. Budući da je obim ispitivanja ograničen na pitanja koja se odnose na ocjenu ustavnosti, Ustavni sud ukazuje da će se u ovom predmetu baviti samo pitanjima i argumentima koji pokreću pitanje ustavnosti navedenih zakonskih odredbi. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već dolazio do zaključka da u pojedinim slučajevima, iako je striktno vezan za sadržaj zahtjeva u činjeničnom dijelu, nije striktno vezan i za pravnu kvalifikaciju iz zahtjeva, i to u slučaju ako se iz činjeničnog dijela zahtjeva može očigledno zaključiti da se on odnosi na neko drugo pitanje iz Ustava Bosne i Hercegovine, a po načelu *iura novit curia* (sud zna pravo; vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-23/18 od 5. jula 2019. godine, tačka 17. i U-2/20 od 26. novembra 2020. godine, tačka 15, dostupne na internetskoj stranici www.ustavnisud.ba). S obzirom na suštinu navoda iz zahtjeva, Ustavni sud će navode iz zahtjeva ispitati na osnovu člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine dovedenog u vezu sa članom 7. Evropske konvencije i standardima razvijenim u praksi Evropskog suda u primjeni te odredbe.

Opća razmatranja o načelu vladavine prava i načelu zakonitosti u krivičnom pravu

32. Ustavni sud podsjeća da je u ustaljenoj praksi član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je "Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora", tumačio na način da u sebi sadrži načelo vladavine prava. Vladavina prava kao osnovno ustavno načelo podrazumijeva, između ostalog, zahtjeve da zakon bude precizan, jasan i predvidiv (vidi, između ostalih, Odluku o dopustivosti i meritumu broj U-21/16 od 1. juna 2017. godine, tačka 19, dostupna na www.ustavnisud.ba). Ustavni sud naglašava da načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već također zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitet primjeren demokratskom sistemu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sistema. U vezi s tim, Ustavni sud je naglasio da standard kvaliteta zakona traži da zakonska odredba bude dostupna licima na koja se primjenjuje (transparentnost) i da bude za njih predvidiva, to jest dovoljno jasna i precizna da ona mogu stvarno i konkretno znati svoja prava

i obaveze do stepena koji je razuman u datim okolnostima kako bi se prema njima mogli ponašati. Osim toga, zakonska odredba treba da bude u skladu s javnim interesom i njom se na pojedinca ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na sve relevantne strane. Također, zakon mora dati dovoljno jasan obim bilo kakvog diskrecionog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način na koji se ono izvršava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-7/25 od 29. maja 2025. godine, tačka 57. s daljnjim referencama, dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. Također, Ustavni sud ukazuje da jamstvo sadržano u članu 7. Evropske konvencije, koje je bitan element vladavine prava, zauzima istaknuto mjesto u konvencijskom sistemu zaštite, što je i naglašeno činjenicom da nisu dopuštena njegova derogiranja na osnovu člana 15. Evropske konvencije u vrijeme rata ili drugog vanrednog stanja. Treba ga tumačiti i primjenjivati, kako proizlazi iz njegovog cilja i svrhe, na takav način da se pruži djelotvorna zaštita od proizvoljnog progona, osuđivanja i kažnjavanja (vidi Evropski sud, S. W. protiv Ujedinjenog Kraljevstva, predstavka broj 20166/92, presuda od 22. novembra 1995. godine, stav 34. i Vasiliauskas protiv Litvanije [VV], predstavka broj 35343/05, presuda od 20. oktobra 2015. godine, stav 153). Dakle, član 7. Evropske konvencije nije ograničen na zabranu retroaktivne primjene krivičnog prava na štetu optuženika. On također sadrži, općenitije uzevši, načelo da jedino zakon može definirati krivično djelo i propisati kaznu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) i načelo da se krivično pravo ne smije široko tumačiti na štetu optuženika, primjerice po analogiji. Iz tih načela proizlazi da krivično djelo mora biti jasno definirano u pravu, bilo nacionalnom ili međunarodnom. Taj je zahtjev ispunjen kada pojedinac iz teksta relevantne odredbe te – prema potrebi, uz pomoć njenog sudskog tumačenja i odgovarajućeg pravnog savjeta – može saznati koje radnje ili propusti mogu dovesti do krivične odgovornosti. Evropski sud je stoga istakao da kada govori o "zakonu", član 7. Evropske konvencije upućuje na isti pojam na koji Evropska konvencija upućuje i na drugim mjestima kada koristi taj izraz, a koji obuhvata kako pisano tako i nepisano pravo, te podrazumijeva određene kvalitativne zahtjeve, posebno zahtjeve dostupnosti i predvidivosti (*ibid.*, tačka 154. s daljnjim referencama).

34. Osim toga, Ustavni sud naglašava da je načelo zakonitosti u krivičnom pravu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) jedan od osnovnih aspekata načela vladavine prava i kao takvo zauzima centralno mjesto u ustavnom i konvencijskom pravnom poretku. To načelo, u svojoj suštini, zahtijeva: da krivično djelo i kazna budu propisani zakonom (*lex scripta*), da zakon koji propisuje krivično djelo bude dostupan licima na koja se primjenjuje (zahtjev dostupnosti), te da budu dovoljno jasni i precizni kako bi ta lica mogla razumno predvidjeti pravne posljedice svog ponašanja (zahtjevi određenosti i predvidivosti – *lex certa* i *lex stricta*). Stoga, Ustavni sud će, slijedeći navedene standarde, razmotriti i kvalitet osporenih odredbi.

Zahtjev da krivično djelo bude propisano zakonom (lex scripta)

35. Podnosioci zahtjeva tvrde da visoki predstavnik – kao organ koji nije predviđen Ustavom Bosne i Hercegovine – nije ovlašten propisivati krivična djela, te da je time prekršeno ustavno načelo po kojem samo zakon može propisati krivično djelo i kaznu.

36. Prema praksi Evropskog suda, koncept "zakona" (*law* u engleskoj verziji, a *droit* u francuskoj verziji), kako je korišten u članu 7. Evropske konvencije, odgovara onome utvrđenom u drugim članovima Evropske konvencije koji obuhvata i domaće zakonodavstvo i sudsku praksu, te obuhvata kvalitativne zahtjeve, posebno one o dostupnosti i predvidivosti (vidi *Del Río Prada protiv Španije* [VV], presuda od 21. oktobra 2013. godine,

predstavka broj 42750/09, tačka 91. s daljnjim referencama). Polazeći od prethodno elaborirane teorije funkcionalne dualnosti, Ustavni sud konstatira da je visoki predstavnik donošenjem spornog zakona djelovao kao zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine supstituirajući Parlamentarnu skupštinu BiH. Sporni zakon ima pravnu prirodu domaćeg zakona i objavljen je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine". Parlamentarna skupština BiH može mijenjati ili dopunjavati zakone koje je nametnuo visoki predstavnik, što dodatno potvrđuje njihov karakter domaćeg zakonodavstva.

37. Ustavni sud zapaža da osnovni zahtjev načela *lex scripta* – da krivično djelo mora biti propisano zakonom, a ne aktom koji nije zakon – u konkretnom slučaju jest ispunjen. Sporni član 203a KZBiH normativno je sadržan u KZBiH, koji je zakon u formalnom i suštinskom smislu. Činjenica da je izmjenu i dopunu tog zakona donio visoki predstavnik supstituirajući zakonodavno tijelo ne mijenja formalni karakter akta kao zakona. Stoga navodi podnosilaca zahtjeva o kršenju zahtjeva *lex scripta* nisu osnovani. U prilog navedenom, Ustavni sud podsjeća i da je u citiranom predmetu broj AP-3722/25 (tačka 113), u kontekstu konkretne primjene spornog člana 203a KZBiH, zauzeo jasan stav da je navedeno krivično djelo propisano zakonom i da je bilo na snazi u vrijeme izvršenja predmetnog krivičnog djela. Ustavni sud smatra da nema razloga da odstupi od tog stava u ovom predmetu.

Zahtjev dostupnosti zakona

38. Podnosioci zahtjeva navode da sporni zakon nije bio pravilno objavljen ili dostupan. U svjetlu osiguranja poštovanja načela vladavine prava, Ustavni sud podsjeća na opći stav Evropskog suda da svaki zakon mora biti javno dostupan (vidi npr. *Roman Zakharov protiv Rusije*, presuda od 4. decembra 2015. godine, predstavka broj 47143/06, tač. 239–245. s daljnjim referencama). Pri tome je relevantno da li je zakon bio dostupan na način koji omogućava razumnu predvidivost za adresate norme. Samo objava koja potječe iz službenog izvora može pružiti odgovarajuću i pouzdanu informaciju o pravnim pravilima primjenjivim u konkretnom slučaju (vidi Evropski sud, *Kasymakhunov i Saybatalov protiv Rusije*, presuda od 14. marta 2013. godine, predstavke br. 26261/05 i 26377/06, tačka 92).

39. U vezi s navedenim, Ustavni sud konstatira sljedeće činjenice relevantne za ocjenu zahtjeva dostupnosti u konkretnom slučaju: a) sporni zakon objavljen je 1. jula 2023. godine na službenoj internetskoj stranici OHR-a, koja predstavlja zvaničan javni izvor odluka visokog predstavnika, b) sporni zakon je naknadno, nakon nekoliko dana, objavljen i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 47/23 od 7. jula 2023. godine, koji je zvanični glasnik za objavljivanje propisa u Bosni i Hercegovini, c) član 4. spornog zakona izričito propisuje datum stupanja na snagu – 2. jula 2023. godine – čime je spriječena svaka arbitramost ili neizvjesnost u pogledu vremena od kojeg se zakon primjenjuje i d) donošenju spornog zakona prethodilo je intenzivno medijsko izvještavanje o preduzetim zakonodavnim mjerama u Narodnoj skupštini RS i najavljenim mjerama visokog predstavnika. Kao što je Ustavni sud konstatirao u citiranom predmetu broj AP-3722/25 (tačka 115), najviši predstavnici vlasti Republike Srpske bili su u potpunosti svjesni mogućnosti donošenja spornog zakona budući da je njihovo prethodno političko djelovanje i bilo razlog intervencije visokog predstavnika. Stoga, imajući u vidu da je sporni zakon objavljen na službenoj internetskoj stranici OHR-a kao zvaničnom mediju za objavu odluka visokog predstavnika, da je naknadno, nakon nekoliko dana, objavljen i u "Službenom glasniku BiH" te da je datum njegovog stupanja na snagu bio izričito određen, Ustavni sud smatra da je sporna norma bila dostupna na način koji je adresatima omogućavao da se upoznaju s njenim sadržajem.

Zahtjev određenosti i predvidivosti zakona

40. Ustavni sud podsjeća i na stav Evropskog suda da je krivično djelo jasno definirano ako lice može znati iz formulacije odredbe krivičnog zakona i, po potrebi, posredstvom sudskog tumačenja, koja radnja ili propust ga čine krivično odgovornim (vidi *Kokkinakis protiv Grčke*, presuda od 25. maja 1993. godine, predstavka broj 14307/88, tačka 52). Istovremeno, Ustavni sud podržava stav Evropskog suda da formulacija brojnih zakona nije apsolutno precizna i da su mnogi zakoni neizbjеžno formulirani terminima koji su, u većoj ili manjoj mjeri, nejasni. Obim koncepta predvidivosti uveliko zavisi od sadržaja zakonske odredbe, oblasti koju pokriva, te broja i statusa lica na koja se odnosi – adresata (vidi, npr. *Cantoni protiv Francuske*, presuda od 15. novembra 1996. godine, predstavka broj 17862/91, tačka 29. i *Total S. A. i Vitol S. A. protiv Francuske*, presuda od 12. oktobra 2023. godine, predstavke br. 34634/18 i 43546/18, tač. 55–57. s daljnjim referencama). Međutim, iako zakonodavac *in principio* mora osigurati da sama formulacija omogućava licu da razumno predvidi ponašanje za koje će biti odgovorno, Ustavni sud ističe da standard postavljen za prihvatljiv stepen apstraktnosti u formulaciji odredbe krivičnog prava nije apsolutan i rigidan, te je kontekstualiziran. Kada je riječ o "predvidivosti" zakona, Evropski sud je ukazao da zakon i dalje može zadovoljiti navedeni zahtjev čak i kada lice o kojem je riječ mora zatražiti odgovarajući pravni savjet kako bi, u razumnom obimu s obzirom na okolnosti, procijenilo posljedice koje određeno postupanje može izazvati (vidi Evropski sud, *Achour protiv Francuske*, presuda od 29. marta 2006. godine, predstavka broj 67335/01, tačka 54. s daljnjim referencama, te *Huhtamäki protiv Finske*, presuda od 6. marta 2012. godine, predstavka broj 54468/09, tačka 44. s daljnjim referencama).

41. Također, prema praksi Evropskog suda, čak i ako je zakonodavac formulirao krivičnu odredbu na nejasan i širok način, taj čin bi zapravo mogao izraziti volju zakonodavca da ostavi široku slobodu tumačenja sudovima kako bi se obuhvatilo što više načina izvršenja krivičnog djela, koristeći izraz "na bilo koji način" u vezi s ponašanjem pojedinca/pojedinaca (vidi *Georgouleas i Nestoras protiv Grčke*, presuda od 28. maja 2020. godine, predstavke br. 44612/13 i 45831/13, tač. 61. i 62. s daljnjim referencama). U državama potpisnicama Evropske konvencije progresivni razvoj krivičnog prava putem sudskog tumačenja dobro je ukorijenjen i nužan dio pravne tradicije (vidi *Yüksel Yalçinkaya protiv Turske*, presuda od 26. septembra 2023. godine, predstavka broj 15669/20, tač. 237–242. s daljnjim referencama). Dakle, prema praksi Evropskog suda, član 7. Evropske konvencije ne može se tumačiti kao zabrana postepenog razjašnjavanja pravila krivične odgovornosti kroz sudsko tumačenje od slučaja do slučaja, pod uvjetom da je takav razvoj u skladu sa suštinom krivičnog djela i da se mogao razumno predvidjeti (vidi *Scoppola protiv Italije* (br. 2), presuda od 17. septembra 2009. godine, predstavka broj 10249/03, tač. 100. i 101).

42. Evropski sud u određenim slučajevima artikulirao je argumente da je kažnjivost djela općepoznata i već očigledna za zdrav razum (vidi, npr. *Berardi i Mularoni protiv San Marina*, presuda od 10. januara 2019. godine, predstavke br. 24705/16 i 24818/16, tačka 54. s daljnjim referencama). U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je krivično pravo u stalnom razvoju, tako da institucije mogu postepeno razjašnjavati odredbu ograničavajući je, čak i reinterpetirajući je po potrebi, a istovremeno uvijek imajući na umu suštinu krivičnog djela i predvidivost tumačenja koje je relevantno u vrijeme izvršenja djela. Pri tome, Ustavni sud ističe da je, prema praksi Evropskog suda, u kontekstu kažnjivosti i razumne predvidivosti od značaja i težina samog djela. Što je krivično djelo flagrantnije to je niži standard koji se zahtijeva (posebno u međunarodnom krivičnom pravu; vidi, npr. *Jorgić*

protiv Njemačke, presuda od 12. jula 2007. godine, predstavka broj 74613/01 tač. 113. i 116, *Ashlarba protiv Gruzije*, presuda od 15. jula 2014. godine, predstavka broj 45554/08, tač. 37. i 40, te *ibid.*, *Berardi*, tač. 53. i 54. s daljnjim referencama).

a) Zahtjev određenosti

43. Podnosioci zahtjeva tvrde da je pojam "odluka visokog predstavnika" u spornom članu 203a KZBiH nedovoljno određen jer taj pojam nije definiran ni Ustavom Bosne i Hercegovine ni KZBiH, što navodno ostavlja prostor za arbitrarno tumačenje i analogiju u krivičnom pravu. Stoga će Ustavni sud, prateći prethodno navedene standarde, razmotriti sadržaj spornog člana 203a KZBiH uzimajući u obzir preciznost formulacije krivičnog djela te kontekst u kojem se norma primjenjuje.

- Formulacija spornog člana 203a KZBiH

44. Sporni član 203a KZBiH inkriminira ponašanje u kojem "[s]lužbena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke". Ustavni sud konstatira da opisano zabranjeno ponašanje ispunjava zahtjev određenosti. Naime, pojmovi "ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje", te "spriječi odnosno na drugi način ometa" jasno opisuju radnje koje konstituiraju krivično djelo. Ti pojmovi nisu neobični niti nestandardni u krivičnopravnoj terminologiji KZBiH. Takvi pojmovi su sadržani u formulacijama iz člana 239. KZBiH (Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava ili Evropskog suda za ljudska prava). Krug adresata norme – "službena osoba" i "odgovorna osoba" – jasno je razgraničen upućivanjem na pozicije u institucijama u Bosni i Hercegovini na svim nivoima vlasti i u svim administrativno-teritorijalnim jedinicama. Pojmovi "službena osoba" i "odgovorna osoba" definirani su KZBiH u Općem dijelu, pa nema nejasnoće u pogledu ličnog dosega norme. Objekt krivičnog djela – "odluka visokog predstavnika" – označava specifičan, formaliziran, javno dostupan i numeriran skup akata. Odluke visokog predstavnika su pisani zvanični akti objavljeni na internetskoj stranici OHR-a i u "Službenom glasniku BiH".

45. Ustavni sud prima k znanju argument podnosilaca zahtjeva da u Ustavu Bosne i Hercegovine ni u KZBiH ne postoji definicija "odluke visokog predstavnika". Međutim, nepostojanje zakonske definicije određenog pojma samo po sebi ne znači da je krivičnopravna odredba nedovoljno određena, posebno ako se taj pojam može razumjeti iz konteksta i dostupnih izvora. U Bosni i Hercegovini je nesporno da postoji jasan i dostupan korpus odluka visokog predstavnika koje svako zainteresirano lice može pronaći i upoznati se s njihovim sadržajem. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da Evropski sud, u kontekstu garancija obuhvaćenih Evropskom konvencijom i pojma "zakona", uzima u obzir domaće pravo "u cjelini" i način na koji je ono primjenjivano u relevantno vrijeme (vidi, npr., *op. cit.*, *Del Río Prada protiv Španije*, tačka 90. s daljnjim referencama).

46. Iz samog zakonskog teksta spornog člana 203a KZBiH proizlazi da se krivična odgovornost može zasnivati samo u vezi s odlukama koje sadrže konkretne obaveze postupanja ili propuštanja za službena ili odgovorna lica, odnosno koje su po svojoj prirodi podobne za primjenu, provođenje ili izvršenje. Naime, radnje izvršenja propisane članom 203a KZBiH ("ne primijeni", "ne provede", "ne izvrši", "spriječi" ili "omete" ili na drugi način "ne poštuje") ne odnose se na neograničeno ili apstraktno upućivanje na cjelokupan korpus odluka visokog predstavnika, već logički pretpostavljaju postojanje odluke koja

nalaze određeno postupanje ili suzdržavanje od postupanja ili proizvodi određene pravne učinke koje je moguće provesti u praksi od nadležnih institucija ili lica u tim institucijama. U slučaju bilo kakvih dilema, visoki predstavnik je nadležni i konačni autoritet za tumačenje Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma, a svaka njegova odluka u svom službenom nazivu i sadržaju jasno je označena kao "odluka". Dakle, lica na koja se sporna norma odnosi mogu razumno utvrditi šta "odluka visokog predstavnika" jest, kao i koji je njen sadržaj.

- Kontekst norme: zaštitni objekt i proporcionalnost inkriminacije

47. Podnosioci zahtjeva tvrde da sporni član 203a KZBiH štiti isključivo "politički interes" i predstavlja "kriminalizaciju političkog neslaganja ili ustavne debate", a ne pravnu vrijednost zaštićenu Ustavom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim pravom u smislu člana 2. stav (1) KZBiH. Ustavni sud taj navod smatra neosnovanim.

48. Naime, iz zapažanja visokog predstavnika proizlazi da je osnovni razlog za donošenje spornog zakona bilo osiguranje efektivnog provođenja odluka visokog predstavnika i odluka Ustavnog suda s ciljem zaštite vrijednosti od izuzetnog ustavnog i međunarodnog značaja kao što su: teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine, stabilnost i funkcioniranje njenih institucija, provođenje Dejtonskog mirovnog sporazuma te vladavina prava u najširem smislu – vrijednosti koje su zagarantirane Ustavom Bosne i Hercegovine i utvrđene normama međunarodnog prava na koje Ustav Bosne i Hercegovine upućuje. Dakle, zaštitni objekt iz člana 2. KZBiH u kontekstu spornog člana 203a KZBiH nije ličnost visokog predstavnika niti njegov politički autoritet kao takav, već poštovanje konačnih i obavezujućih odluka koje, u skladu s Aneksom X Općeg okvirnog sporazuma i drugim međunarodnim aktima, proizvode pravne učinke u pravnom poretku Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je, prema članu I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom. Vladavina prava podrazumijeva, između ostalog, da konačne i obavezujuće odluke legitimnih organa vlasti moraju biti provedene. Odluke visokog predstavnika, u kontekstu Općeg mirovnog sporazuma, svakako ulaze u tu kategoriju. Zaštićena vrijednost je, dakle, funkcioniranje pravnog poretka i provođenje akata koji u njemu proizvode obavezujuće učinke. U tom smislu, inkriminacija iz spornog člana 203a KZBiH strukturno je analogna inkriminaciji iz člana 239. KZBiH, kod koje zaštićena vrijednost također nije ličnost sudije koji je odluku donio, već autoritet i izvršivost sudske odluke kao izraza vladavine prava. Stoga navod podnosilaca zahtjeva da "ličnost" visokog predstavnika ne može biti zaštitni objekt ne pogađa sporni član 203a KZBiH jer ta zakonska odredba takvu zaštitu i ne uspostavlja.

49. U odnosu na navod da odluke visokog predstavnika ne predstavljaju "međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine" iz člana 2. KZBiH jer ne predstavljaju međunarodne ugovore koje je ratificirala Parlamentarna skupština BiH, Ustavni sud podsjeća da se obaveze države prema međunarodnom pravu ne iscrpljuju isključivo u ratificiranim međunarodnim ugovorima u užem smislu. Aneks X Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji je sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma potvrđenog i Aneksom IV (Ustavom Bosne i Hercegovine), određuje visokog predstavnika kao konačni autoritet za tumačenje civilne provedbe mirovnog sporazuma (član V) i obavezuje sve strane na punu saradnju s visokim predstavnikom u izvršavanju njegovog mandata (član IV). Iz navedenog proizlazi da poštovanje odluka visokog predstavnika predstavlja sastavni dio obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela prihvatanjem Općeg okvirnog sporazuma u cjelini, a koje su, posredstvom Aneksa IV, ugrađene u sam ustavni poredak Bosne i Hercegovine. Stoga je navod da

odluke visokog predstavnika nisu "međunarodna obaveza" Bosne i Hercegovine neosnovan, nezavisno od toga što ne postoji poseban međunarodni ugovor kojim bi se od Bosne i Hercegovine izričito zahtijevalo da krivičnopravno sankcionira neizvršavanje tih odluka. Prema mišljenju Ustavnog suda, uvođenje spornog člana 203a KZBiH predstavlja mjeru kojom se osigurava efikasno izvršavanje već postojeće obaveze u pogledu saradnje i poštovanja odluka visokog predstavnika.

50. U odnosu na tvrdnje podnosilaca zahtjeva da sporni član 203a KZBiH u suštini kriminalizira političko neslaganje ili učešće u ustavnoj debati, Ustavni sud ukazuje da iz teksta spornog člana 203a KZBiH jasno proizlazi da se inkriminacija ne odnosi na izražavanje političkog mišljenja, kritiku, neslaganje s odlukama visokog predstavnika ili učešće u javnoj, parlamentarnoj ili ustavnopravnoj raspravi o njihovoj osnovanosti, obimu ili uopće opravdanosti postojanja institucije OHR-a. Upravo suprotno, sporni član 203a KZBiH odnosi se isključivo na konkretno postupanje – neprimjenjivanje, neprovođenje, neizvršavanje ili na drugi način nepoštovanje odluke visokog predstavnika i sprečavanje ili ometanje njene primjene, provođenja ili izvršenja od tačno određenog kruga lica (službenih i odgovornih lica u institucijama vlasti) koja su po prirodi svoje funkcije pozvana da takve odluke primjenjuju. Izražavanje stava da je određena odluka visokog predstavnika neustavna, njeno osporavanje pred nadležnim tijelima ili zalaganje za njenu izmjenu putem ustavnopravno predviđenih postupaka ne potpada pod opis djela iz spornog člana 203a KZBiH niti je takvim postupanjem moguće ostvariti biće tog krivičnog djela. Razlika između legitimnog političkog neslaganja, s jedne strane, i konkretnog činjenja ili nečinjenja kojim se onemogućava provedba obavezujuće odluke visokog predstavnika, s druge strane, jasno proizlazi iz same formulacije zakonske norme (sporni član 203a KZBiH), te je u skladu sa zahtjevom određenosti razmotrenim u prethodnim tačkama ove odluke. Stoga Ustavni sud zaključuje da sporni član 203a KZBiH ne kriminalizira političko neslaganje niti učešće u ustavnoj debati, te da je navod podnosilaca zahtjeva u tom dijelu neosnovan.

51. Prema tome, suprotno tvrdnjama podnosilaca zahtjeva, Ustavni sud zaključuje da sporni član 203a KZBiH štiti legitimne pravne vrijednosti prepoznate kako u domaćem tako i u međunarodnom pravu. Isto tako, Ustavni sud naglašava da sporni član 203a KZBiH sadrži i odredbe o ublažavanju kazne (stav 2) i oslobađanju od kazne (stav 3) za lica koja su bila prinuđena postupiti protivno odluci visokog predstavnika, ali koja su o situaciji bez odlaganja obavijestila nadređene ili nadležnog tužioca. Te odredbe, prema mišljenju Ustavnog suda, odražavaju načelo proporcionalnosti, odnosno sprečavaju pretjeranu ili arbitrarnu primjenu sporne norme, čime se doprinosi pravnoj sigurnosti i usklađenosti spornog člana 203a KZBiH s općim načelima krivičnog prava.

b) Zahtjev predvidivosti

52. Podnosioci zahtjeva tvrde da nepostojanje *vacatio legis* kod nametanja spornog člana 203a KZBiH u konkretnom slučaju čini "ovakav zakon" neustavnim *per se*.

53. Ustavni sud prihvata stav visokog predstavnika da ni Ustav Bosne i Hercegovine ni međunarodni standardi ne propisuju minimalni obligatorni rok *vacatio legis*. Prema praksi Evropskog suda, kada je riječ o zakonskim izmjenama, one stupaju na snagu nakon određenog perioda, na način *vacatio legis*, što omogućava svim zainteresiranim licima da se upoznaju s novim pravilima (vidi *Čela protiv Albanije*, presuda od 29. novembra 2022. godine, predstavka broj 73274/17, tačka 35). Relevantni ustavni zahtjev jest da zakon bude objavljen "prije" stupanja na snagu, što je u konkretnom slučaju i ispunjeno: sporni zakon objavljen je 1. jula 2023. godine, a stupio je na snagu 2. jula 2023. godine. Ustavni sud dalje konstatira da je u konkretnom slučaju jednodnevni

vacatio legis izričito primijenjen kao iznimna mogućnost u slučaju hitnih ili vanrednih okolnosti. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da kontekst u kojem je sporni zakon donesen – kao hitna mjera kojom se nastojalo spriječiti stupanje na snagu zakona Republike Srpske kojima bi se poništila primjenjivost odluka Ustavnog suda u Republici Srpskoj – opravdava kratak rok *vacatio legis*. Promptno stupanje zakona na snagu, kako je propisano osporenim zakonom, ni na koji način nije dovelo do toga da lica na koja se zakon odnosi, odnosno službene osobe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, ne budu upoznata s njegovim sadržajem i pravnim djelovanjem.

54. Ustavni sud podsjeća na ustaljeni stav Evropskog suda prema kojem lica koja obavljaju profesionalnu djelatnost moraju postupati s visokim stepenom opreza prilikom obavljanja svoje profesije, pa se od njih može očekivati da posvete posebnu pažnju ocjeni rizika koje takva djelatnost podrazumijeva (*op. cit., Cantoni protiv Francuske*, tačka 35). U konkretnom slučaju, adresati norme su javni dužnosnici na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini koji su po prirodi svojih javnih funkcija obavezni poznavati pravni poredak koji je ustanovljen Općim okvirnim sporazumom, uključujući mandat i ovlaštenja visokog predstavnika u skladu s Aneksom X navedenog sporazuma. Stoga standard predvidivosti primijenjen na ovu kategoriju adresata ne može biti analogan standardu koji se primjenjuje na prosječnog građanina.

55. Također, u kontekstu predvidivosti sporne norme, podnosioci zahtjeva su, osim inkriminacije u užem smislu, problematizirali i mjeru zabrane vršenja dužnosti propisanu stavom (4) spornog člana 203a KZBiH. Ustavni sud podsjeća da propisivanje obligatornih sporednih kazni ili mjera sigurnosti za pojedina krivična djela samo po sebi nije neuobičajeno (vidi, npr. član 239. KZBiH koji također propisuje obligatorno izricanje mjere sigurnosti obavljanja službene dužnosti). Također, nije moguće zaključiti da je takva mjera samo zbog svoje obligatornosti u suprotnosti s načelom zakonitosti ili srazmjernosti ukoliko je krug djela na koja se odnosi jasno određen, a sama mjera srazmjerna težini djela i prirodi zaštićene vrijednosti. U konkretnom slučaju mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti vezana je isključivo za krug adresata koji već po definiciji obavljaju službenu ili odgovornu funkciju (službena i odgovorna lica u institucijama vlasti), te za krivično djelo koje se sastoji upravo u zloupotrebi, odnosno neizvršavanju dužnosti vezanih za tu funkciju. U tom smislu mjera sigurnosti je u neposrednoj funkcionalnoj vezi s propisanom osnovnom inkriminacijom i ne predstavlja arbitrarno ili nesrazmjerno opterećenje koje bi bilo odvojeno od same prirode krivičnog djela propisanog spornim članom 203a KZBiH. U prilog takvom zaključku Ustavni sud podsjeća i na zaključke iz svoje prakse u prethodno citiranom predmetu broj AP-3722/25 u kojem je zaključeno da su neosnovani navodi apelanta (kao najvišeg dužnosnika Republike Srpske u relevantno vrijeme) da nije u razumnoj i dovoljnoj mjeri mogao predvidjeti posljedice (osuda/kazna i mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti predsjednika RS) u svjetlu primjene spornog zakona (tačka 115).

56. Osim toga, Ustavni sud posebno ima u vidu i činjenicu da je zahtjev u konkretnom slučaju podnesen nakon skoro dvije i po godine od dana stupanja na snagu spornog zakona, pri čemu podnosioci zahtjeva ne ukazuju na bilo kakve konkretne posljedice koje bi upravo proizlazile iz osporenog roka *vacatio legis* u konkretnom slučaju. Prema tome, faktička dostupnost i predvidivost spornog zakona u specifičnim okolnostima konkretnog predmeta nije bila dovedena u pitanje, zbog čega navodi podnosilaca zahtjeva o kršenju zahtjeva dostupnosti i predvidivosti zakona nisu osnovani.

57. Stoga, Ustavni sud zaključuje da su sporni član 203a KZBiH i član 4. spornog zakona u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 7. Evropske konvencije.

VII. Zaključak

58. Ustavni sud zaključuje da su član 203a KZBiH i član 4. spornog zakona u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 7. Evropske konvencije jer su osporene odredbe dostupne, određene i predvidive, a propisana krivičnopravna zaštita usmjerena je na legitimne pravne vrijednosti povezane s očuvanjem vladavine prava i funkcioniranjem pravnog poretka Bosne i Hercegovine.

59. Na osnovu člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

60. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-43/25**, rješavajući zahtjev **trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) tačka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske** za ocjenu ustavnosti članka 203a Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23) i članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 47/23),

utvrđuje se da su članak 203a Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23) i članak 4. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 47/23) u skladu sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 7. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "Klub poslanika Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) u Narodnoj skupštini Republike Srpske", i to: Nina Bukejlović, Radojica Vidović, Dražen Vrhovac, Ognjen Vukojević, Suzana Gašić, Milan Dakić, Saša Dragić, Sandra Erkić, Vlado Đajić, Milica Ijačić, Mladen Ilić, Petar Jelić, Danijel Jošić, Aleksandar Krsmanović, Nataša Kulašinac, Nenad Lalović,

Milica Lovrić, Anja Ljubojević, Srđan Mazalica, Miodrag Mišić, Borivoj Obradović, Boris Pašalić, Ranka Perić-Romić, Biljana Petković, Denis Pijetlović, Nataša Radulović, Slavenko Ristić, Aco Stanišić, Aleksandra Stupar-Radić, Milutin Tasovac, Ilija Tamindžija i Damjan Škipina (u daljnjem tekstu: podnositelji zahtjeva), podnijeli su 15. prosinca 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti članka 203a Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KZBiH), kao i samostalnog članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 47/23; u daljnjem tekstu: sporni Zakon).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH) zatraženo je 7. siječnja 2026. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Ustavni sud je također 7. siječnja 2026. godine dostavio zahtjev Uredu visokog predstavnika (u daljnjem tekstu: OHR) kao donositelju osporenih akata radi dostavljanja zapažanja na zahtjev.

3. Ustavnopravna povjerenstva Doma naroda i Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH su 28. siječnja i 16. veljače 2026. godine dostavile Ustavnom sudu odgovore na zahtjev. Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) je 20. veljače 2026. godine dostavio svoja zapažanja.

III. Zahtjev

a) Relevantne činjenice

4. Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština RS) je na sedmoj posebnoj sjednici održanoj 21. lipnja 2023. godine usvojila Zakon o izmjeni Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske. Osim toga, Narodna skupština RS je na osmoj posebnoj sjednici održanoj 27. lipnja 2023. godine usvojila Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda.

5. Nakon toga, visoki predstavnik Christian Schmidt je 1. srpnja 2023. godine donio dvije odluke, i to Odluku kojom se sprečava stupanje na snagu Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske broj 15/23 i Odluku kojom se sprečava stupanje na snagu Zakona o neprimjenjivanju Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj 14/23. U članku 5. u obje te odluke navedeno je da stupaju na snagu odmah po objavljivanju na službenoj stranici OHR-a 1. srpnja 2023. godine.

6. Istodobno s donošenjem navedene dvije odluke visoki predstavnik donio je i Odluku broj 13/23 od 1. srpnja 2023. godine kojom se donosi sporni Zakon, kojim je dodan/propisan novi članak 203a KZBiH – Neizvršavanje odluka visokog predstavnika. U članku 4. spornog Zakona je navedeno da Zakon stupa na snagu 2. srpnja 2023. godine. Sve tri navedene odluke visokog predstavnika su objavljene u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 47/23 od 7. srpnja 2023. godine. Informacije u svezi s donošenjem i objavom odluka visokog predstavnika prenijeli su i brojni bosanskohercegovački mediji.

b) Navodi iz zahtjeva

7. Podnositelji zahtjeva u biti ukazuju da je djelovanjem visokog predstavnika, odnosno donošenjem spornog Zakona od 1. srpnja 2023. godine prekršeno načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. To se u konkretnom slučaju odnosi na sporni članak 203a KZBiH i u svezi s njim članak 4. spornog Zakona. U svezi s tim se ukazuje i na kršenje načela zakonitosti (*nullum crimen sine lege*) i određenosti kaznenog zakona (*lex certa*) u kontekstu diobe vlasti i demokratskog upravljanja. Podnositelji zahtjeva, prije svega, tvrde da visoki predstavnik nije ustavna institucija Bosne i Hercegovine, odnosno

zakonodavni organ, i da stoga nema ovlaštenje da donosi zakone, te da se spornim člankom 203a KZBiH ne štiti nijedan legitimni pravni interes prepoznat u Ustavu Bosne i Hercegovine ili međunarodnom pravu. Pri tome se negira i samo svojstvo Christiana Schmidta kao visokog predstavnika, uz argumentaciju da njegovo imenovanje na tu funkciju nije odobreno rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Vijeće sigurnosti).

8. Naime, podnositelji zahtjeva ukazuju da, prema načelima civiliziranih naroda, organi koji nisu predviđeni ustavom ne mogu propisivati/stvarati kaznena djela. Zbog toga smatraju da ukoliko visoki predstavnik kao organ nije predviđen Ustavom Bosne i Hercegovine, ne bi moglo postojati kazneno djelo neizvršavanja njegovih "odluka". U svezi s tim se navodi da Ustav Bosne i Hercegovine ne dopušta delegiranje zakonodavne vlasti izvan institucija Bosne i Hercegovine. Sukladno tome, nametanje spornog članka 203a KZBiH predstavlja uzurpiranje isključive nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH. Pri tome se ukazuje da Aneks X. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Opći okvirni sporazum), na koji se poziva OHR, nema hijerarhijsku prednost nad Ustavom Bosne i Hercegovine, već da to jedino ima Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija). Isto tako je navedeno da Aneks X. Općeg okvirnog sporazuma ne sadrži odredbu da visoki predstavnik može donositi zakone, a pogotovo ne kaznene norme. S obzirom na to da je kaznenopravna norma kao što je sporni članak 203a KZBiH zasnovana na neustavnom ovlaštenju i kršenju temeljne ustavne strukture, podnositelji zahtjeva smatraju da je onda ona sama po sebi neustavna.

9. U svjetlu navoda o kršenju načela zakonitosti i pravne sigurnosti navedeno je da ne postoji opći pravni akt kao sastavni dio ustavnopravnog poretka kojim bi se jasno definiralo šta čini "odluku" OHR-a, kako se objavljuje te ko je ovlašten da je autentično tumači. Ali ako se i pored toga osporena odluka visokog predstavnika tumači kao zakon i ima sve karakteristike "domaćeg zakona", podnositelji zahtjeva smatraju da se onda njezino stupanje na snagu cijeni kao i za ostale domaće zakone. Dalje se navodi da je *vacatio legis* pravni standard koji nepobitno važi i danas i esencija je načela zakonitosti i ustavnosti. Nepostojanje *vacatio legis* kod nametanja spornog članka 203a KZBiH u konkretnom slučaju čini "ovakav zakon" sam po sebi neustavnim. Važeći ustavni standard je da objava u službenom glasilu s minimalnim *vacatio legis* od bar jednog dana čini "*conditio sine qua non* stupanja na pravnu snagu". Stoga se navodi da uvjeti dostupnosti i predvidivosti apsolutno nisu bili ispunjeni u pogledu inkriminacije koja se odnosi ne samo na kazneno djelo u užem smislu nego i na mjeru sigurnosti zabrane obavljanja funkcije koja je spornim člankom 203a KZBiH predviđena kao obligatorna, a ne fakultativna, kao što su druge mjere prema općim odredbama KZBiH. Sukladno navedenom, podnositelji zahtjeva smatraju da je regulativa o stupanju Zakona na snagu prije objave u službenom glasilu (samostalni članak 4. spornog Zakona) proizvela potpunu pravnu nesigurnost, što ukazuje na povredu načela zakonitosti u kaznenom pravu i, u konačnom, predstavlja neustavnu predmetne inkriminacije iz spornog članka 203a KZBiH.

10. Zatim, podnositelji zahtjeva ukazuju da je odluka visokog predstavnika o nametanju spornog Zakona protivna općim odredbama KZBiH (članak 2. stavak (1) i članak 3). U svezi s tim se navodi da opće odredbe imaju primat nad posebnim normama – pojedinačnim inkriminacijama, te da u konkretnom slučaju posebna inkriminacija (sporni članak 203a KZBiH) može postojati samo ako su ispunjeni svi uvjeti iz Općeg dijela KZBiH. S obzirom na to da podnositelji zahtjeva smatraju da sporni članak 203a KZBiH ne ispunjava temeljne uvjete kažnjivosti iz Općeg

dijela KZBiH, on je istodobno kao poseban članak neustavan jer derogira ustavno zaštićena načela zakonitosti i protupravnosti. Prema tvrdnji podnositelja zahtjeva, odluke i sama ličnost visokog predstavnika nisu zaštitni objekt, odnosno te odluke ne mogu biti kvalificirane ni kao "društvene vrijednosti zajamčene ili zaštićene Ustavom Bosne i Hercegovine" niti definirane kao "lične slobode i prava čovjeka", odnosno kao "društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene međunarodnim pravom". Također je navedeno i da odluke visokog predstavnika nisu međunarodna obveza Bosne i Hercegovine niti "javna dobra građana Bosne i Hercegovine". Prema ocjeni podnositelja zahtjeva, očigledno je da sporni članak 203a KZBiH štiti politički, a ne pravni interes koji kazneno pravo Bosne i Hercegovine apsolutno ne poznaje.

11. U odnosu na tvrdnje o kršenju načela *lex carta*, podnositelji zahtjeva navode neodređenost samog pojma "odluke visokog predstavnika". U vezi s tim se navodi da se norme kaznenog zakona tumače gramatički i usko, a ne ekstenzivno, te da KZBiH zahtjeva da krivična djela budu jasno i precizno određena. U vezi s tim, podnositelji zahtjeva ukazuju da pojam "odluka visokog predstavnika" ne postoji ni u Ustavu Bosne i Hercegovine niti je definiran u KZBiH, zbog čega ne postoji dužnost građana ili organa vlasti da izvršavaju odluke visokog predstavnika. Dakle, ako ne postoji ustavna obveza da se izvrši odluka OHR-a, onda se neizvršenje ne može smatrati protupravnim. Podnositelji zahtjeva smatraju da sporni članak 203a KZBiH pokušava vještački stvoriti protupravnost tamo gdje je nema tako što iz radnje koja nije protupravna u ustavnom smislu stipulira "kazneno djelo", i to odlukom osobe koja nije ovlaštena da donosi zakone. Neodređen pojam "odluka OHR-a", kako se to navodi u zahtjevu, ostavlja mogućnost širokog sudskeg tumačenja i analogije, što je zabranjeno u kaznenom pravu. Isto tako, podnositelji zahtjeva navode da u konkretnom slučaju pri donošenju spornog Zakona od 1. srpnja 2023. godine nije ispoštovana demokratska procedura koja pretpostavlja donošenje zakona od demokratski izabranog organa (Parlamentarna skupština BiH), javnu raspravu, mogućnost amandmanskog postupka i, konačno, objavu u službenom glasilu prije stupanja na snagu. Na temelju toga, podnositelji zahtjeva smatraju da je kriminalizacija političkog neslaganja ili ustavne debate u suprotnosti s temeljnim načelima kaznenog prava.

12. Konačno, podnositelji zahtjeva su problematizirali i pitanje legitimnosti imenovanja Christiana Schmidta za visokog predstavnika navodeći da on nikad nije potvrđen od Vijeća sigurnosti. Samim tim podnositelji zahtjeva smatraju da Christian Schmidt formalnopravno ne ispunjava minimalne uvjete za obavljanje funkcije visokog predstavnika, te da, shodno tome, ni njegove "odluke" nemaju relevantan pravni status, a sporni članak 203a KZBiH se obara *ex fundamento*.

c) Odgovori na zahtjev

13. Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je istaknulo da "visoki predstavnik nema nadležnost da donosi zakone, zbog čega su navedene odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine neustavne".

14. Ustavnopravno povjerenstvo Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je navelo da je jednoglasno odlučilo odluku o zahtjevu prepustiti Ustavnom sudu.

d) Zapažanja visokog predstavnika

15. Visoki predstavnik je, prije svega, naveo da je donošenje spornog Zakona bilo potaknuto ozbiljnim i eskalirajućim izazovima za Opći okvirni sporazum za mir, uključujući i ustavni poredak Bosne i Hercegovine. Do toga je dovelo usvajanje zakonâ od Narodne skupštine RS kojima se nastojala negirati primjena odluka Ustavnog suda u Republici Srpskoj (vidi toč. 4–6. ove odluke), u sprezi s istodobnim javnim pozivima na nepoštovanje

autoriteta kako Ustavnog suda tako i visokog predstavnika. U svezi s tim je navedeno da je KZBiH izmijenjen i dopunjen spornim člankom 203a kako bi se ojačala zaštita ustavnog poretka, proširila kaznena odgovornost za neprimjenjivanje odluka Ustavnog suda, te uvelo posebno kazneno djelo o neizvršavanju odluka visokog predstavnika. Te izmjene su stupile na pravnu snagu 2. srpnja 2023. godine i bile osmišljene ne samo da bi se osiguralo neodložno zaustavljanje nezakonitih zakonodavnih aktivnosti nego i da bi se uspostavila efikasna mjera za odvracanje od budućih radnji kojima bi se narušile obveze iz Aneksa IV. i Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma, kao i iz relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti, posredstvom razmjerne i ciljane primjene kaznenog prava.

16. Osvrćući se na argument podnositelja zahtjeva u odnosu na položaj visokog predstavnika i njegove ovlasti da donosi zakone (pravno obvezujuće akte), visoki predstavnik je naveo da njegove ovlasti proizlaze iz Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma i da su dosljedno podržana rezolucijama Vijeća sigurnosti, te da je Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) potvrdio da visoki predstavnik vrši ovlasti koje su mu zakonito povjerene od Vijeća sigurnosti, što je potvrđeno i u predmetu *Kalinić i Bilbija protiv Bosne i Hercegovine* (predstavke br. 45541/04 i 16587/07, odluka od 13. svibnja 2008. godine). Ukazano je da je nesporno da je visoki predstavnik donošenjem spornog Zakona supstituirao domaće vlasti, u konkretnom slučaju Parlamentarnu skupštinu BiH, te da sporni Zakon ima prirodu domaćeg zakona i smatra se zakonom Bosne i Hercegovine. U odnosu na osporavanje imenovanja visokog predstavnika koje ističu podnositelji zahtjeva, navedeno je da to nedopušteno jer pitanja koja se tiču imenovanja visokog predstavnika spadaju u isključivu nadležnost PIC-a. Visoki predstavnik je istaknuo da prethodno navedeni argumenti u velikoj mjeri odražavaju pitanja koja je Ustavni sud već razmatrao u predmetu broj AP-3722/25 (Odluka o dopustivosti i meritumu od 4. studenog 2025. godine, dostupna na www.ustavisud.ba).

17. Dalje je navedeno da je donošenjem spornog članka 203a KZBiH zadovoljeno i načelo zakonitosti, koje obuhvaća zahtjeve dostupnosti i predvidivosti pravnih normi. Sporni Zakon je na odgovarajući način učinjen javno dostupnim, prvo na zvaničnoj internetskoj stranici OHR-a, a potom i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine". Radi osiguranja jasnoće i predvidivosti, člankom 4. spornog Zakona izričito je određen datum stupanja na snagu – 2. lipnja 2023. godine. Na taj način je spriječena bilo kakva proizvoljnost u shvaćanju od kada se on primjenjuje. Tvrdnja podnositelja zahtjeva da je trebalo predvidjeti dulje razdoblje *vacatio legis*, prema navodima visokog predstavnika, ne predstavlja povredu Ustava Bosne i Hercegovine. Istaknuto je da, iako se dulje *vacatio legis* razdoblje često primjenjuje kako bi se građanima omogućilo da se na novi zakon naviknu, ni Ustav Bosne i Hercegovine ni međunarodno pravo ne propisuju minimalno razdoblje između objave i stupanja na snagu. U konkretnom slučaju promptno stupanje spornog Zakona na snagu bilo je opravdano izvanrednim okolnostima: potrebom da se spriječi stupanje na snagu dva zakona Republike Srpske kojima se nastojala poništiti primjenjivost i izvršnost odluka Ustavnog suda te time ugroziti vladavina prava. Intervencija visokog predstavnika imala je karakter izvanredne zakonodavne mjere, razmjerne i nužne radi očuvanja ustavnog poretka. U odnosu na zahtjev dostupnosti i predvidivosti, visoki predstavnik je naveo da posebnu pažnju posvećuje tome da službene osobe budu upoznate s njegovim odlukama, pri čemu upućuje dopise koji prethode službenoj objavi i osigurava da odluke budu dostupne javnosti.

18. U svezi s navodom iz zahtjeva da je sporni članak 203a KZBiH u nedovoljnoj mjeri određen, visoki predstavnik je istaknuo da je svaka njegova odluka u svom službenom nazivu označena kao "odluka", službeno se objavljuje i može biti predmet

autentičnog tumačenja od samog visokog predstavnika. Naime, ukazano je da se spornim člankom 203a KZBiH inkriminira precizirano ponašanje službene osobe. Osobe na koje se ova norma primjenjuje, tj. službene osobe na svim razinama vlasti ili druge odgovorne osobe, jasno su određene. Zabranjeno ponašanje opisano je jednostavnim, jasnim i razumljivim jezikom, odražavajući pravne koncepte već poznate iz KZBiH (npr. članak 239. Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava ili Europskog suda). Dalje je navedeno da su same odluke visokog predstavnika zvanični, pisani i numerirani akti, koji su javno dostupni (putem OHR-ove internetske stranice i službenih glasnika), a često i sami po sebi razumljivi i u pogledu svog sadržaja. Svaka interpretativna nesigurnost može biti razjašnjena posredstvom OHR-a. S obzirom na navedeno, visoki predstavnik smatra da sporni članak 203a KZBiH ne narušava pravnu sigurnost.

19. Konačno, navedeno je da je suštinski pogrešna tvrdnja podnositelja zahtjeva da spornom članku 203a KZBiH nedostaje legitimna "zaštićena vrijednost" prema članku 2. stavak (1) KZBiH. U svezi s tim je navedeno da je sporni članak 203a KZBiH osmišljen kako bi se zaštitila vladavina prava i supremacija ustavnog poretka utvrđenog Dejtonskim mirovnim sporazumom (postupanje u skladu s odlukama visokog predstavnika i odlukama Ustavnog suda). Pritom je navedeno da suradnja s visokim predstavnikom predstavlja "međunarodnu obvezu" ugrađenu u ustavnu strukturu, sukladno Aneksu IV. i Aneksu X. Općeg okvirnog sporazuma. Prema tome, odluke visokog predstavnika neodvojivo su povezane s "društvenim vrijednostima zajamčenim Ustavom" i s "međunarodnim obvezama" Bosne i Hercegovine, dok neizvršavanje odluka visokog predstavnika predstavlja povredu ugovornih obveza Bosne i Hercegovine koje je preuzela u skladu s Aneksom X. Općeg okvirnog sporazuma. Iako ne postoji zaseban međunarodni ugovor kojim se od Bosne i Hercegovine zahtijeva da kriminalizira neizvršavanje odluka visokog predstavnika, visoki predstavnik je naveo da je država (Bosna i Hercegovina) nesumnjivo obvezna osigurati poštovanje njegovih odluka. Cilj uvođenja spornog članka 203a KZBiH je upravo osiguranje izvršenja te obveze.

IV. Relevantni propisi

20. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Članak 1

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcioniše sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

21. **Kazneni zakon Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Temelj i ograničenja kaznenopravne prisile

Članak 2.

(1) Kaznena djela i kaznenopravne sankcije propisuju se samo za ona ponašanja kojima se tako ugrožavaju ili povređuju osobne slobode i prava čovjeka te druga prava i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravom, da se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez kaznenopravne prisile.

(2) Propisivanje kaznenih djela i vrste i mjere kaznenopravnih sankcija zasniva se na nužnosti primjene

kaznenopravne prisile i njenoj razmjernosti jačini opasnosti za osobne slobode i prava čovjeka, te druge temeljne vrijednosti.

Načelo zakonitosti

Članak 3.

(1) Kaznena djela i kaznenopravne sankcije propisuju se samo zakonom.

(2) Nikome ne može biti izrečena kazna ili druga kaznenopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je počinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao kazneno djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna.

XVII – GLAVA SEDAMNAESTA – KAZNENA DJELA PROTIV ČOVJEČNOSTI I VRIJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM

[...]

Neizvršavanje odluka visokog predstavnika

Članak 203a

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stavka (1), kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počinuti kazneno djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stavka (1) kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužitelja, oslobodit će se kazne.

(4) Za kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.

(5) U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:

- a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
- b) oduzimanje odlikovanja;
- c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i
- d) zabranu stjecanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava.

XX – GLAVA DVADESETA – KAZNENA DJELA PROTIV PRAVOSUĐA

[...]

Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine,

Doma za ljudska prava ili Europskog suda za ljudska prava

Član 239.

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i

Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stavka (1), kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počinuti kazneno djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stavka (1) kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužitelja, oslobodit će se kazne.

(4) Za kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.

(5) U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:

- a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
- b) oduzimanje odlikovanja;
- c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i
- d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava.

22. Odluka visokog predstavnika kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine broj 13/23 od 1. srpnja 2023. godine. Navedena odluka je objavljena 1. srpnja 2023. godine na službenoj stranici OHR-a <https://www.ohr.int/decision-enacting-the-law-on-amendments-to-the-criminal-code-of-bosnia-and-herzegovina-2/>. Sporni Zakon stupio je na snagu 2. srpnja 2023. godine, a objavljen je 7. srpnja 2023. godine u "Službenom glasniku BiH" broj 47/23.

Članak 2.

(Novi članak 203a)

Iza članka 203. Kaznenog zakona dodaje se novi članak 203a, koji glasi:

"Neizvršavanje odluka visokog predstavnika

Članak 203a

(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Osoba iz stavka (1), kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počinuti kazneno djelo, može se blaže kazniti.

(3) Osoba iz stavka (1) kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužitelja, oslobodit će se kazne.

(4) Za kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.

(5) *U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:*

- a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;*
 - b) oduzimanje odlikovanja;*
 - c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i*
 - d) zabranu stjecanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava."*
- [...]

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 2. srpnja 2023. godine, objavljuje se na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika te se odmah objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

V. Dopustivost

23. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

24. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Članak VI

3. Nadležnost

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

25. Ustavni sud, prije svega, konstatira da je u zahtjevu navedeno da ga podnosi "Klub poslanika Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) u Narodnoj skupštini Republike Srpske", pri čemu je naveden spisak članova Kluba poslanika SNSD-a sa trideset dva imena i prezimena. Ustavni sud podsjeća da je člankom VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da "spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta". Dakle, klub bilo koje političke stranke u zakonodavnom organu jednog entiteta nije ovlašten pokretač sporova pred Ustavnim sudom. Međutim, kako su zahtjev podnijela trideset dva poslanika u Narodnoj skupštini RS, te kako, prema članku 71. Ustava Republike Srpske, Narodna skupština RS ima osamdeset tri narodna poslanika, Ustavni sud smatra da je zahtjev podnijela "jedna četvrtina članova" zakonodavnog organa entiteta Republika Srpska, što je u skladu sa člankom VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-5/20 od 2. srpnja 2020. godine, točka 14., dostupna na www.ustavnisud.ba).

26. Podnositelji zahtjeva smatraju da sporni članak 203a KZBiH i članak 4. spornog Zakona krše načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(a) Ustava BiH i članka 19. stavak (1) Pravila

Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je podneseni zahtjev dopustiv zato što ga podnijeli ovlašteni subjekti i odnosi se na pitanja iz nadležnosti Ustavnog suda. Također, ne postoji nijedan formalni razlog iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg bi se zahtjev mogao proglasiti nedopustivim.

VI. Meritum

27. Ustavni sud zapaža da podnositelji zahtjeva traže ocjenu ustavnosti spornog Zakona koji je visoki predstavnik nametnuo Odlukom broj 13/23 od 1. srpnja 2023. godine. U skladu s navedenim, Ustavni sud smatra da se zahtjevom pokreću pitanja u odnosu na nadležnost visokog predstavnika da donese sporni Zakon, te kvalitetu spornog članka 203a KZBiH i članka 4. spornog Zakona.

A. Nadležnost visokog predstavnika da donese sporni Zakon

28. U pogledu nadležnosti visokog predstavnika da donosi zakone, te nadležnosti Ustavnog suda da odlučuje o suglasnosti tih zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavni sud napominje da je u više svojih odluka izrazio stav da ovlasti visokog predstavnika proizlaze iz Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma, relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a i Bonske deklaracije, te da te ovlasti nisu podložne kontroli Ustavnog suda, kao ni vršenje tih ovlasti. Međutim, kada visoki predstavnik intervenira u pravni sustav Bosne i Hercegovine supstituirajući domaće vlasti, tada djeluje kao vlast Bosne i Hercegovine, a zakoni koje donosi su prirode domaćih zakona, te se moraju smatrati zakonima Bosne i Hercegovine čija je suglasnost s Ustavom Bosne i Hercegovine podložna kontroli Ustavnog suda (vidi Ustavni sud, Odluka broj U-9/00 od 3. studenog 2000. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 1/01, Odluka broj U-16/00 od 2. veljače 2001. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 13/01 i Odluka broj U-25/00 od 23. ožujka 2001. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 17/01).

29. Naime, Ustavni sud podsjeća da u skladu s teorijom funkcionalne dualnosti, koju je Ustavni sud razvio u Odluci broj U-9/00, proizlazi da akti visokog predstavnika, kada on djeluje supstituirajući domaće vlasti, mogu biti predmet kontrole Ustavnog suda samo ukoliko bi ti akti inače bili podložni kontroli prema domaćem pravu. Međutim, ovlasti koje visoki predstavnik vrši isključivo prema Aneksu X. Općeg mirovnog sporazuma (u daljnjem tekstu: međunarodni mandat visokog predstavnika) ne mogu biti podložne takvoj kontroli. U tom pogledu Ustavni sud je naveo:

5. [...] *Takva situacija se svodi na neku vrstu funkcionalne dualnosti: jedna vlast jednog pravnog sustava intervenira u drugom pravnom sustavu, čime njene funkcije postaju dualne. Isto vrijedi i za Visokog predstavnika: međunarodna zajednica mu je povjerila posebite ovlasti i njegov mandat je međunarodnog karaktera. U konkretnom slučaju, Visoki predstavnik – čije ovlasti koje proizilaze iz Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma, relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i Bonske deklaracije, nisu podložne kontroli Ustavnog suda, kao ni vršenje tih ovlasti – je intervenirao u pravni sustav Bosne i Hercegovine, supstituirajući domaće vlasti. U tom pogledu on je, stoga, djelovao kao vlast Bosne i Hercegovine, a zakon, koji je on donio, je prirode domaćeg zakona te se mora smatrati zakonom Bosne i Hercegovine.*

6. Zato, bez obzira na narav ovlasti dodijeljenih Visokom predstavniku Aneksom 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, činjenica da je Zakon o državnoj graničnoj službi donio Visoki predstavnik, a ne Parlamentarna skupština, ne mijenja njegov status zakona, ni u njegovoj formi, budući da je ovaj zakon objavljen kao takav u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" 26. siječnja 2000. godine (Sl. gl. br. 2/2000), kao ni u njegovoj biti, koja se, bio on ili ne suglasan Ustavu, tiče sfere koja potpada pod zakonodavnu ovlast Parlamentarne skupštine

Bosne i Hercegovine prema članku IV/4. (a) Ustava Bosne i Hercegovine. Parlamentarna skupština je slobodna mijenjati čitav tekst ili dio teksta ovog zakona u budućnosti, pod pretpostavkom da se ispoštuje odgovarajuća procedura.

30. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je visoki predstavnik intervenirao u pravni sustav Bosne i Hercegovine i umjesto Parlamentarne skupštine BiH donio sporni Zakon. U tom pogledu on je, stoga, djelovao kao zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine, a dopune KZBiH koje je on donio nesporno imaju pravnu prirodu domaćih propisa, čija je suglasnost s Ustavom Bosne i Hercegovine podložna kontroli Ustavnog suda. U takvoj situaciji Ustavni sud smatra da je nadležan ispitati usklađenost izmjena i dopuna KZBiH (na temelju spornog Zakona) s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine.

B. "Kvaliteta" spornog članka 203a KZBiH i članka 4. spornog Zakona

31. S obzirom na to da je opseg ispitivanja ograničen na pitanja koja se odnose na ocjenu ustavnosti, Ustavni sud ukazuje da će se u ovom predmetu baviti samo pitanjima i argumentima koji pokreću pitanje ustavnosti navedenih zakonskih odredaba. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već dolazio do zaključka da u pojedinim slučajevima, iako je striktno vezan za sadržaj zahtjeva u činjeničnom dijelu, nije striktno vezan i za pravnu kvalifikaciju iz zahtjeva, i to u slučaju ako se iz činjeničnog dijela zahtjeva može očigledno zaključiti da se on odnosi na neko drugo pitanje iz Ustava Bosne i Hercegovine, a po načelu *iura novit curia* (sud zna pravo; vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-23/18 od 5. srpnja 2019. godine, točka 17. i U-2/20 od 26. studenog 2020. godine, točka 15., dostupne na internetskoj stranici www.ustavnisud.ba). S obzirom na bit navoda iz zahtjeva, Ustavni sud će navode iz zahtjeva ispitati na temelju članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine dovedenog u svezu sa člankom 7. Europske konvencije i standardima razvijenim u praksi Europskog suda u primjeni te odredbe.

Opća razmatranja o načelu vladavine prava i načelu zakonitosti u kaznenom pravu

32. Ustavni sud podsjeća da je u ustaljenoj praksi članak I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je "Bosna i Hercegovina demokratska država, koja funkcioniše sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora", tumačio na način da u sebi sadrži načelo vladavine prava. Vladavina prava kao temeljno ustavno načelo podrazumijeva, između ostalog, zahtjeve da zakon bude precizan, jasan i predvidiv (vidi, između ostalih, Odluku o dopustivosti i meritumu broj U-21/16 od 1. lipnja 2017. godine, točka 19., dostupna na www.ustavnisud.ba). Ustavni sud naglašava da načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već također zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitetu primjerenu demokratskom sustavu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sustava. U svezi s tim, Ustavni sud je naglasio da standard kvalitete zakona traži da zakonska odredba bude dostupna osobama na koje se primjenjuje (transparentnost) i da bude za njih predvidiva, to jest dovoljno jasna i precizna da one mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obveze do stupnja koji je razuman u danim okolnostima kako bi se prema njima mogle ponašati. Osim toga, zakonska odredba treba da bude u skladu s javnim interesom i njom se na pojedinca ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na sve relevantne strane. Također, zakon mora dati dovoljno jasan opseg bilo kakvog diskrecijskog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način na koji se ono izvršava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-7/25 od 29. svibnja 2025. godine,

točka 57. s daljnjim referencama, dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. Također, Ustavni sud ukazuje da jamstvo sadržano u članku 7. Europske konvencije, koje je bitan element vladavine prava, zauzima istaknuto mjesto u konvencijskom sustavu zaštite, što je i naglašeno činjenicom da nisu dopuštena njegova derogiranja na temelju članka 15. Europske konvencije u vrijeme rata ili drugog izvanrednog stanja. Treba ga tumačiti i primjenjivati, kako to proizlazi iz njegovog cilja i svrhe, na takav način da se pruži učinkovita zaštita od proizvoljnog progona, osuđivanja i kažnjavanja (vidi Europski sud, *S. W. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka broj 20166/92, presuda od 22. studenog 1995. godine, stavak 34. i *Vasiliauskas protiv Litve* [VV], predstavka broj 35343/05, presuda od 20. listopada 2015. godine, stavak 153.). Dakle, članak 7. Europske konvencije nije ograničen na zabranu retroaktivne primjene kaznenog prava na štetu optuženika. On također sadrži, općenitije uzevši, načelo da jedino zakon može definirati kazneno djelo i propisati kaznu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) i načelo da se kazneno pravo ne smije široko tumačiti na štetu optuženika, primjerice po analogiji. Iz tih načela proizlazi da kazneno djelo mora biti jasno definirano u pravu, bilo nacionalnom ili međunarodnom. Taj je zahtjev ispunjen kada pojedinac iz teksta relevantne odredbe te – prema potrebi, uz pomoć njezina sudske tumačenja i odgovarajućeg pravnog savjeta – može saznati koje radnje ili propusti mogu dovesti do kaznene odgovornosti. Europski sud je stoga istaknuo da kada govori o "zakonu", članak 7. Europske konvencije upućuje na isti pojam na koji Europska konvencija upućuje i na drugim mjestima kada koristi taj izraz, a koji obuhvaća kako pisano tako i nepisano pravo, te podrazumijeva određene kvalitativne zahtjeve, posebno zahtjeve dostupnosti i predvidivosti (*ibid.*, točka 154. s daljnjim referencama).

34. Osim toga, Ustavni sud naglašava da je načelo zakonitosti u kaznenom pravu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) jedan od temeljnih aspekata načela vladavine prava i kao takav zauzima središnje mjesto u ustavnom i konvencijskom pravnom poretku. To načelo, u svojoj biti, zahtijeva: da kazneno djelo i kazna budu propisani zakonom (*lex scripta*), da zakon koji propisuje kazneno djelo bude dostupan osobama na koje se primjenjuje (zahtjev dostupnosti), te da budu dovoljno jasni i precizni kako bi te osobe mogle razumno predvidjeti pravne posljedice svog ponašanja (zahtjevi određenosti i predvidivosti – *lex certa* i *lex stricta*). Stoga, Ustavni sud će, slijedeći navedene standarde, razmotriti i kvalitetu osporenih odredaba.

Zahtjev da kazneno djelo bude propisano zakonom (lex scripta)

35. Podnositelji zahtjeva tvrde da visoki predstavnik – kao organ koji nije predviđen Ustavom Bosne i Hercegovine – nije ovlašten propisivati kaznena djela, te da je time prekršeno ustavno načelo prema kojem samo zakon može propisati kazneno djelo i kaznu.

36. Prema praksi Europskog suda, koncept "zakona" (*law* u engleskoj verziji, a *droit* u francuskoj verziji), kako je korišten u članku 7. Europske konvencije, odgovara onome utvrđenom u drugim člancima Europske konvencije koji obuhvaća i domaće zakonodavstvo i sudsku praksu, te obuhvaća kvalitativne zahtjeve, posebno one o dostupnosti i predvidivosti (vidi *Del Río Prada protiv Španjolske* [VV], presuda od 21. listopada 2013. godine, predstavka broj 42750/09, točka 91. s daljnjim referencama). Polazeći od prethodno elaborirane teorije funkcionalne dualnosti, Ustavni sud konstatira da je visoki predstavnik donošenjem spornog Zakona djelovao kao zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine supstituirajući Parlamentarnu skupštinu BiH. Sporni Zakon ima pravnu prirodu domaćeg zakona i objavljen je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine". Parlamentarna skupština BiH može mijenjati ili dopunjavati zakone koje je

nametnuo visoki predstavnik, što dodatno potvrđuje njihov karakter domaćeg zakonodavstva.

37. Ustavni sud zapaža da temeljni zahtjev načela *lex scripta* – da kazneno djelo mora biti propisano zakonom, a ne aktom koji nije zakon – u konkretnom slučaju jest ispunjen. Sporni članak 203a KZBiH normativno je sadržan u KZBiH, koji je zakon u formalnom i suštinskom smislu. Činjenica da je izmjenu i dopunu tog zakona donio visoki predstavnik supstituirajući zakonodavno tijelo ne mijenja formalni karakter akta kao zakona. Stoga navodi podnositelja zahtjeva o kršenju zahtjeva *lex scripta* nisu utemeljeni. U prilog navedenom, Ustavni sud podsjeća i da je u citiranom predmetu broj AP-3722/25 (točka 113.), u kontekstu konkretne primjene spornog članka 203a KZBiH, zauzeo jasan stav da je navedeno kazneno djelo propisano zakonom i da je bilo na snazi u vrijeme izvršenja predmetnog kaznenog djela. Ustavni sud smatra da nema razloga odstupiti od tog stava u ovom predmetu.

Zahtjev dostupnosti zakona

38. Podnositelji zahtjeva navode da sporni Zakon nije bio pravilno objavljen ili dostupan. U svjetlu osiguranja poštovanja načela vladavine prava, Ustavni sud podsjeća na opći stav Europskog suda da svaki zakon mora biti javno dostupan (vidi npr. *Roman Zakharov protiv Rusije*, presuda od 4. prosinca 2015. godine, predstavka broj 47143/06, toč. 239–245. s daljnjim referencama). Pri tome je relevantno to je li zakon bio dostupan na način koji omogućava razumnu predvidivost za adresate norme. Samo objava koja potječe iz službenog izvora može pružiti odgovarajuću i pouzdanu informaciju o pravnim pravilima primjenjivim u konkretnom slučaju (vidi Europski sud, *Kasymakhunov i Saybatalov protiv Rusije*, presuda od 14. ožujka 2013. godine, predstavke br. 26261/05 i 26377/06, točka 92.).

39. U svezi s navedenim, Ustavni sud konstatira sljedeće činjenice relevantne za ocjenu zahtjeva dostupnosti u konkretnom slučaju: a) sporni Zakon objavljen je 1. srpnja 2023. godine na službenoj internetskoj stranici OHR-a, koja predstavlja zvaničan javni izvor odluka visokog predstavnika, b) sporni Zakon je naknadno, nakon nekoliko dana, objavljen i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 47/23 od 7. srpnja 2023. godine, koji je zvanični glasnik za objavljivanje propisa u Bosni i Hercegovini, c) članak 4. spornog Zakona izričito propisuje datum stupanja na snagu – 2. srpnja 2023. godine – čime je spriječena svaka arbitramost ili neizvjesnost glede vremena od kojeg se zakon primjenjuje i d) donošenju spornog Zakona prethodilo je intenzivno medijsko izvješćivanje o poduzetim zakonodavnim mjerama u Narodnoj skupštini RS i najavljenim mjerama visokog predstavnika. Kao što je Ustavni sud konstatirao u citiranom predmetu broj AP-3722/25 (točka 115.), najviši predstavnici vlasti Republike Srpske bili su u potpunosti svjesni mogućnosti donošenja spornog Zakona s obzirom na to da je njihovo prethodno političko djelovanje i bilo razlog intervencije visokog predstavnika. Stoga, imajući u vidu da je sporni Zakon objavljen na službenoj internetskoj stranici OHR-a kao zvaničnom mediju za objavu odluka visokog predstavnika, da je naknadno, nakon nekoliko dana, objavljen i u "Službenom glasniku BiH" te da je datum njegova stupanja na snagu bio izričito određen, Ustavni sud smatra da je sporna norma bila dostupna na način koji je adresatima omogućavao da se upoznaju s njezinim sadržajem.

Zahtjev određenosti i predvidivosti zakona

40. Ustavni sud podsjeća i na stav Europskog suda da je kazneno djelo jasno definirano ako osoba može znati iz formulacije odredbe kaznenog zakona i, po potrebi, posredstvom sudskog tumačenja, koja radnja ili propust je čine kazneno odgovornom (vidi *Kokkinakis protiv Grčke*, presuda od 25. svibnja 1993. godine, predstavka broj 14307/88, točka 52.). Istodobno, Ustavni sud podržava stav Europskog suda da

formulacija brojnih zakona nije apsolutno precizna i da su mnogi zakoni neizbježno formulirani terminima koji su, u većoj ili manjoj mjeri, nejasni. Opseg koncepta predvidivosti uveliko ovisi o sadržaju zakonske odredbe, oblasti koju pokriva, te broju i statusu osoba na koje se odnosi – adresata (vidi, npr. *Cantoni protiv Francuske*, presuda od 15. studenog 1996. godine, predstavka broj 17862/91, točka 29. i *Total S. A. i Vitol S. A. protiv Francuske*, presuda od 12. listopada 2023. godine, predstavke br. 34634/18 i 43546/18, toč. 55–57. s daljnjim referencama). Međutim, iako zakonodavac *in principio* mora osigurati da sama formulacija omogućava osobi da razumno predvidi ponašanje za koje će biti odgovorna, Ustavni sud ističe da standard postavljen za prihvatljiv stupanj apstraktnosti u formulaciji odredbe kaznenog prava nije apsolutan i rigidan, te je kontekstualiziran. Kada je riječ o "predvidivosti" zakona, Europski sud je ukazao da zakon i dalje može zadovoljiti navedeni zahtjev čak i kada osoba o kojoj je riječ mora zatražiti odgovarajući pravni savjet kako bi, u razumnom opsegu s obzirom na okolnosti, procijenila posljedice koje određeno postupanje može izazvati (vidi Europski sud, *Achour protiv Francuske*, presuda od 29. ožujka 2006. godine, predstavka broj 67335/01, točka 54. s daljnjim referencama, te *Huhtamäki protiv Finske*, presuda od 6. ožujka 2012. godine, predstavka broj 54468/09, točka 44. s daljnjim referencama).

41. Također, prema praksi Europskog suda, čak i ako je zakonodavac formulirao kaznenu odredbu na nejasan i širok način, taj čin bi zapravo mogao izraziti volju zakonodavca da ostavi široku slobodu tumačenja sudovima kako bi se obuhvatilo što više načina izvršenja kaznenog djela, koristeći izraz "na bilo koji način" u svezi s ponašanjem pojedinca/pojedinaca (vidi *Georgouleas i Nestoras protiv Grčke*, presuda od 28. svibnja 2020. godine, predstavke br. 44612/13 i 45831/13, toč. 61. i 62. s daljnjim referencama). U državama potpisnicama Europske konvencije progresivni razvoj kaznenog prava putem sudskog tumačenja dobro je ukorijenjen i nužan dio pravne tradicije (vidi *Yüksel Yalçinkaya protiv Turske*, presuda od 26. rujna 2023. godine, predstavka broj 15669/20, toč. 237–242. s daljnjim referencama). Dakle, prema praksi Europskog suda, članak 7. Europske konvencije ne može se tumačiti kao zabrana postupnog razjašnjavanja pravila kaznene odgovornosti kroz sudsko tumačenje od slučaja do slučaja, pod uvjetom da je takav razvoj u skladu sa biti kaznenog djela i da se mogao razumno predvidjeti (vidi *Scoppola protiv Italije* (br. 2), presuda od 17. rujna 2009. godine, predstavka broj 10249/03, toč. 100. i 101.).

42. Europski sud u određenim slučajevima je artikulirao argumente da je kažnjivost djela općepoznata i već očigledna za zdrav razum (vidi, npr. *Berardi i Mularoni protiv San Marina*, presuda od 10. siječnja 2019. godine, predstavke br. 24705/16 i 24818/16, točka 54. s daljnjim referencama). U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je kazneno pravo u stalnom razvoju, tako da institucije mogu postupno razjašnjavati odredbu ograničavajući je, čak i reinterpretirajući je po potrebi, a istodobno uvijek imajući na umu bit kaznenog djela i predvidivost tumačenja koje je relevantno u vrijeme izvršenja djela. Pri tome, Ustavni sud ističe da je, prema praksi Europskog suda, u kontekstu kažnjivosti i razumne predvidivosti od značaja i težina samog djela. Što je kazneno djelo flagrantnije to je niži standard koji se zahtijeva (posebno u međunarodnom kaznenom pravu; vidi, npr. *Jorgić protiv Njemačke*, presuda od 12. srpnja 2007. godine, predstavka broj 74613/01 toč. 113. i 116., *Ashlarba protiv Gruzije*, presuda od 15. srpnja 2014. godine, predstavka broj 45554/08, toč. 37. i 40., te *ibid.*, *Berardi*, toč. 53. i 54. s daljnjim referencama).

a) Zahtjev određenosti

43. Podnositelji zahtjeva tvrde da je pojam "odluka visokog predstavnika" u spornom članku 203a KZBiH nedovoljno određen jer taj pojam nije definiran ni Ustavom Bosne i Hercegovine ni

KZBiH, što navodno ostavlja prostor za arbitrarno tumačenje i analogiju u kaznenom pravu. Stoga će Ustavni sud, prateći prethodno navedene standarde, razmotriti sadržaj spornog članka 203a KZBiH uzimajući u obzir preciznost formulacije kaznenog djela te kontekst u kojem se norma primjenjuje.

- Formulacija spornog članka 203a KZBiH

44. Sporni članak 203a KZBiH inkriminira ponašanje u kojem "[s]lužbena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke". Ustavni sud konstatira da opisano zabranjeno ponašanje ispunjava zahtjev određenosti. Naime, pojmovi "ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje", te "spriječi odnosno na drugi način ometa" jasno opisuju radnje koje konstituiraju kazneno djelo. Ti pojmovi nisu neobični niti nestandardni u kaznenopravnoj terminologiji KZBiH. Takvi pojmovi su sadržani u formulacijama iz članka 239. KZBiH (Neizvršenje odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava ili Europskog suda za ljudska prava). Krug adresata norme – "službena osoba" i "odgovorna osoba" – jasno je razgraničen upućivanjem na pozicije u institucijama u Bosni i Hercegovini na svim razinama vlasti i u svim administrativno-teritorijalnim jedinicama. Pojmovi "službena osoba" i "odgovorna osoba" definirani su KZBiH u Općem dijelu, pa nema nejasnoće u pogledu osobnog doseg norme. Objekt kaznenog djela – "odluka visokog predstavnika" – označava specifičan, formaliziran, javno dostupan i numeriran skup akata. Odluke visokog predstavnika su pisani zvanični akti objavljeni na internetskoj stranici OHR-a i u "Službenom glasniku BiH".

45. Ustavni sud prima k znanju argument podnosioca zahtjeva da u Ustavu Bosne i Hercegovine ni u KZBiH ne postoji definicija "odluka visokog predstavnika". Međutim, nepostojanje zakonske definicije određenog pojma samo po sebi ne znači da je kaznenopravna odredba nedovoljno određena, posebno ako se taj pojam može razumjeti iz konteksta i dostupnih izvora. U Bosni i Hercegovini je nesporno da postoji jasan i dostupan korpus odluka visokog predstavnika koje svaka zainteresirana osoba može pronaći i upoznati se s njihovim sadržajem. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da Europski sud, u kontekstu garancija obuhvaćenih Europskom konvencijom i pojma "zakona", uzima u obzir domaće pravo "u cjelini" i način na koji je ono primjenjivano u relevantno vrijeme (vidi, npr., *op. cit.*, *Del Río Prada protiv Španjolske*, točka 90. s daljnjim referencama).

46. Iz samog zakonskog teksta spornog članka 203a KZBiH proizlazi da se kaznena odgovornost može temeljiti samo u svezi s odlukama koje sadrže konkretne obveze postupanja ili propuštanja za službene ili odgovorne osobe, odnosno koje su po svojoj prirodi podobne za primjenu, provedbu ili izvršenje. Naime, radnje izvršenja propisane člankom 203a KZBiH ("ne primijeni", "ne provede", "ne izvrši", "spriječi" ili "omete" ili na drugi način "ne poštuje") ne odnose se na neograničeno ili apstraktno upućivanje na cjelokupan korpus odluka visokog predstavnika, već logički pretpostavljaju postojanje odluke koja nalaže određeno postupanje ili uzdržavanje od postupanja ili proizvodi određene pravne učinke koje je moguće provesti u praksi od nadležnih institucija ili osoba u tim institucijama. U slučaju bilo kakvih dilema, visoki predstavnik je nadležni i konačni autoritet za tumačenje Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma, a svaka njegova odluka u svom službenom nazivu i sadržaju jasno je označena kao "odluka". Dakle, osobe na koje se sporna norma odnosi mogu razumno

utvrditi šta "odluka visokog predstavnika" jest, kao i koji je njezin sadržaj.

- Kontekst norme: zaštitni objekt i proporcionalnost inkriminacije

47. Podnosiocima zahtjeva tvrde da sporni članak 203a KZBiH štiti isključivo "politički interes" i predstavlja "kriminalizaciju političkog neslaganja ili ustavne debate", a ne pravnu vrijednost zaštićenu Ustavom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim pravom u smislu članka 2. stavak (1) KZBiH. Ustavni sud taj navod smatra neutemeljenim.

48. Naime, iz zapažanja visokog predstavnika proizlazi da je temeljni razlog za donošenje spornog Zakona bilo osiguranje efektivne provedbe odluka visokog predstavnika i odluka Ustavnog suda s ciljem zaštite vrijednosti od izuzetnog ustavnog i međunarodnog značaja kao što su: teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine, stabilnost i funkcioniranje njezinih institucija, provedba Dejtonskog mirovnog sporazuma te vladavina prava u najširem smislu – vrijednosti koje su zagarantirane Ustavom Bosne i Hercegovine i utvrđene normama međunarodnog prava na koje Ustav Bosne i Hercegovine upućuje. Dakle, zaštitni objekt iz članka 2. KZBiH u kontekstu spornog članka 203a KZBiH nije ličnost visokog predstavnika niti njegov politički autoritet kao takav, već poštovanje konačnih i obvezujućih odluka koje, u skladu s Aneksom X. Općeg okvirnog sporazuma i drugim međunarodnim aktima, proizvode pravne učinke u pravnom poretku Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je, prema članku I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcionira u skladu sa zakonom. Vladavina prava podrazumijeva, između ostalog, da konačne i obvezujuće odluke legitimnih organa vlasti moraju biti provedene. Odluke visokog predstavnika, u kontekstu Općeg mirovnog sporazuma, svakako ulaze u tu kategoriju. Zaštićena vrijednost je, dakle, funkcioniranje pravnog poretka i provođenje akata koji u njemu proizvode obvezujuće učinke. U tom smislu, inkriminacija iz spornog članka 203a KZBiH strukturno je analogna inkriminaciji iz članka 239. KZBiH, kod koje zaštićena vrijednost također nije ličnost suca koji je odluku donio, već autoritet i izvršivost sudske odluke kao izraza vladavine prava. Stoga navod podnosioca zahtjeva da "ličnost" visokog predstavnika ne može biti zaštitni objekt ne pogađa sporni članak 203a KZBiH jer ta zakonska odredba takvu zaštitu i ne uspostavlja.

49. U odnosu na navod da odluke visokog predstavnika ne predstavljaju "međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine" iz članka 2. KZBiH jer ne predstavljaju međunarodne ugovore koje je ratificirala Parlamentarna skupština BiH, Ustavni sud podsjeća da se obveze države prema međunarodnom pravu ne iscrpljuju isključivo u ratificiranim međunarodnim ugovorima u užem smislu. Aneks X. Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji je sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma potvrđenog i Aneksom IV. (Ustavom Bosne i Hercegovine), određuje visokog predstavnika kao konačni autoritet za tumačenje civilne provedbe mirovnog sporazuma (članak V.) i obvezuje sve strane na punu saradnju s visokim predstavnikom u izvršavanju njegovog mandata (članak IV.). Iz navedenog proizlazi da poštovanje odluka visokog predstavnika predstavlja sastavni dio obveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela prihvatanjem Općeg okvirnog sporazuma u cjelini, a koje su, posredstvom Aneksa IV., ugrađene u sam ustavni poredak Bosne i Hercegovine. Stoga je navod da odluke visokog predstavnika nisu "međunarodna obveza" Bosne i Hercegovine neutemeljen, neovisno o tome što ne postoji poseban međunarodni ugovor kojim bi se od Bosne i Hercegovine izričito zahtijevalo da kaznenopravno sankcionira neizvršavanje tih odluka. Prema mišljenju Ustavnog suda, uvođenje spornog članka 203a KZBiH predstavlja mjeru kojom se osigurava efikasno

izvršavanje već postojeće obveze u pogledu suradnje i poštovanja odluka visokog predstavnika.

50. U odnosu na tvrdnje podnositelja zahtjeva da sporni članak 203a KZBiH u biti kriminalizira političko neslaganje ili sudjelovanje u ustavnoj debati, Ustavni sud ukazuje da iz teksta spornog članka 203a KZBiH jasno proizlazi da se inkriminacija ne odnosi na izražavanje političkog mišljenja, kritiku, neslaganje s odlukama visokog predstavnika ili sudjelovanje u javnoj, parlamentarnoj ili ustavnopravnoj raspravi o njihovoj utemeljenosti, opsegu ili uopće opravdanosti postojanja institucije OHR-a. Upravo suprotno, sporni članak 203a KZBiH odnosi se isključivo na konkretno postupanje – neprimjenjivanje, neprovođenje, neizvršavanje ili na drugi način nepoštovanje odluke visokog predstavnika i sprečavanje ili ometanje njene primjene, provedbe ili izvršenja od točno određenog kruga osoba (službenih i odgovornih osoba u institucijama vlasti) koje su po prirodi svoje funkcije pozvane da takve odluke primjenjuju. Izražavanje stava da je određena odluka visokog predstavnika neustavna, njezino osporavanje pred nadležnim tijelima ili zalaganje za njezinu izmjenu putem ustavnopravno predviđenih postupaka ne potpada pod opis djela iz spornog članka 203a KZBiH niti je takvim postupanjem moguće ostvariti biće tog kaznenog djela. Razlika između legitimnog političkog neslaganja, s jedne strane, i konkretnog činjenja ili nečinjenja kojim se onemogućava provedba obavezujuće odluke visokog predstavnika, s druge strane, jasno proizlazi iz same formulacije zakonske norme (sporni članak 203a KZBiH), te je u skladu sa zahtjevom određenosti razmotrenim u prethodnim točkama ove odluke. Stoga Ustavni sud zaključuje da sporni članak 203a KZBiH ne kriminalizira političko neslaganje niti učešće u ustavnoj debati, te da je navod podnositelja zahtjeva u tom dijelu neutemeljen.

51. Prema tome, suprotno tvrdnjama podnositelja zahtjeva, Ustavni sud zaključuje da sporni članak 203a KZBiH štiti legitimne pravne vrijednosti prepoznate kako u domaćem tako i u međunarodnom pravu. Isto tako, Ustavni sud naglašava da sporni članak 203a KZBiH sadrži i odredbe o ublažavanju kazne (stavak 2.) i oslobađanju od kazne (stavak 3.) za osobe koje su bile prinuđene postupiti protivno odluci visokog predstavnika, ali koje su o situaciji bez odlaganja obavijestile nadređene ili nadležnog tužitelja. Te odredbe, prema mišljenju Ustavnog suda, odražavaju načelo proporcionalnosti, odnosno sprečavaju pretjeranu ili arbitrarnu primjenu sporne norme, čime se doprinosi pravnoj sigurnosti i usklađenosti spornog članka 203a KZBiH s općim načelima kaznenog prava.

b) Zahtjev predvidivosti

52. Podnositelji zahtjeva tvrde da nepostojanje *vacatio legis* kod nametanja spornog članka 203a KZBiH u konkretnom slučaju čini "ovakav zakon" neustavnim *per se*.

53. Ustavni sud prihvata stav visokog predstavnika da ni Ustav Bosne i Hercegovine ni međunarodni standardi ne propisuju minimalni obligatorni rok *vacatio legis*. Prema praksi Europskog suda, kada je riječ o zakonskim izmjenama, one stupaju na snagu nakon određenog razdoblja, na način *vacatio legis*, što omogućava svim zainteresiranim osobama da se upoznaju s novim pravilima (vidi *Čela protiv Albanije*, presuda od 29. studenog 2022. godine, predstavka broj 73274/17, točka 35). Relevantni ustavni zahtjev jest da zakon bude objavljen "prije" stupanja na snagu, što je u konkretnom slučaju i ispunjeno: sporni Zakon objavljen je 1. srpnja 2023. godine, a stupio je na snagu 2. srpnja 2023. godine. Ustavni sud dalje konstatira da je u konkretnom slučaju jednodnevni *vacatio legis* izričito primijenjen kao iznimna mogućnost u slučaju žurnih ili vanrednih okolnosti. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da kontekst u kojem je sporni Zakon donesen – kao hitna mjera kojom se nastojalo spriječiti stupanje na snagu zakona Republike Srpske kojima bi se poništila primjenjivost odluka Ustavnog suda u Republici Srpskoj –

opravdava kratak rok *vacatio legis*. Promptno stupanje zakona na snagu, kako je propisano osporenim Zakonom, ni na koji način nije dovelo do toga da osobe na koje se zakon odnosi, odnosno službene osobe na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, ne budu upoznate s njegovim sadržajem i pravnim djelovanjem.

54. Ustavni sud podsjeća na ustaljeni stav Europskog suda prema kojem osobe koje obavljaju profesionalnu djelatnost moraju postupati s visokim stupnjem opreza prilikom obavljanja svoje profesije, pa se od njih može očekivati da posvete posebnu pažnju ocjeni rizika koje takva djelatnost podrazumijeva (*op. cit., Cantoni protiv Francuske*, točka 35.). U konkretnom slučaju, adresati norme su javni dužnosnici na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini koji su po prirodi svojih javnih funkcija obavezni poznavati pravni poredak koji je ustanovljen Općim okvirnim sporazumom, uključujući mandat i ovlasti visokog predstavnika u skladu s Aneksom X. navedenog sporazuma. Stoga standard predvidivosti primijenjen na ovu kategoriju adresata ne može biti analogan standardu koji se primjenjuje na prosječnog građanina.

55. Također, u kontekstu predvidivosti sporne norme, podnositelji zahtjeva su, osim inkriminacije u užem smislu, problematizirali i mjeru zabrane vršenja dužnosti propisanu stavkom (4) spornog članka 203a KZBiH. Ustavni sud podsjeća da propisivanje obligatornih sporednih kazni ili mjera sigurnosti za pojedina kaznena djela samo po sebi nije neuobičajeno (vidi, npr. članak 239. KZBiH koji također propisuje obligatorno izricanje mjere sigurnosti obavljanja službene dužnosti). Također, nije moguće zaključiti da je takva mjera samo zbog svoje obligatornosti u suprotnosti s načelom zakonitosti ili razmjernosti ukoliko je krug djela na koja se odnosi jasno određen, a sama mjera razmjerna težini djela i prirodi zaštićene vrijednosti. U konkretnom slučaju mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti vezana je isključivo za krug adresata koji već po definiciji obavljaju službenu ili odgovornu funkciju (službene i odgovorne osobe u institucijama vlasti), te za kazneno djelo koje se sastoji upravo u zlouporabi, odnosno neizvršavanju dužnosti vezanih za tu funkciju. U tom smislu mjera sigurnosti je u neposrednoj funkcionalnoj svezi s propisanom temeljnom inkriminacijom i ne predstavlja arbitrarno ili nerazmjerno opterećenje koje bi bilo odvojeno od same prirode kaznenog djela propisanog spornim člankom 203a KZBiH. U prilog takvom zaključku Ustavni sud podsjeća i na zaključke iz svoje prakse u prethodno citiranom predmetu broj AP-3722/25 u kojem je zaključeno da su neutemeljeni navodi apelanta (kao najvišeg dužnosnika Republike Srpske u relevantno vrijeme) da nije u razumnoj i dovoljnoj mjeri mogao predvidjeti posljedice (osuda/kazna i mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti predsjednika RS) u svjetlu primjene spornog Zakona (tačka 115).

56. Osim toga, Ustavni sud posebno ima u vidu i činjenicu da je zahtjev u konkretnom slučaju podnesen nakon skoro dvije i po godine od dana stupanja na snagu spornog Zakona, pri čemu podnositelji zahtjeva ne ukazuju na bilo kakve konkretne posljedice koje bi upravo proizlazile iz osporenog roka *vacatio legis* u konkretnom slučaju. Prema tome, faktička dostupnost i predvidivost spornog Zakona u specifičnim okolnostima konkretnog predmeta nije bila dovedena u pitanje, zbog čega navodi podnositelja zahtjeva o kršenju zahtjeva dostupnosti i predvidivosti zakona nisu utemeljeni.

57. Stoga, Ustavni sud zaključuje da su sporni članak 203a KZBiH i članak 4. spornog Zakona u skladu sa člankom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 7. Europske konvencije.

VII. Zaključak

58. Ustavni sud zaključuje da su članak 203a KZBiH i članak 4. spornog Zakona u skladu sa člankom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 7. Europske konvencije jer su osporene odredbe dostupne, određene i predvidive, a propisana

kaznenopravna zaštita usmjerena je na legitimne pravne vrijednosti povezane s očuvanjem vladavine prava i funkcioniranjem pravnog poretka Bosne i Hercegovine.

59. Na temelju članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

60. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

986

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-2341/10**, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2341/10 од 12. јуна 2013. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допуствости и меритуму број АП-2341/10 од 12. јуна 2013. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-2341/10) усвојио је апелацију Радоја Додера (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана I. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је објавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 4. октобра 2023. године којим је одбијен

апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени услови за компензацију права из купопродајног уговора јер је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешо стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије закључивањем уговора о најму с могућношћу откупа тог стана.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешо стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије закључивањем уговора о најму с могућношћу откупа тог стана није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-2341/10. Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-2341/10 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант, умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења апелантових уставних права у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-2341/10 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Бокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд такође напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спречи

односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-2341/10, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-2341/10.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-2341/10**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нулбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2341/10 од 12. јуна 2013. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-2341/10 од 12. јуна 2013. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-2341/10) усвојио је апелацију Радоја Додера (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број U-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавјестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала стручно радно тијело које има задатак размотрити захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припремити nacрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Shodno томе, након provedenog поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 4. октобра 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени uvjeti за компензацију права из купопродајног уговора jer је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешио стамбено питање на основу прописа о стамбеном збринјаванју Републике Србије закључивањем уговора о најму с могућношћу откупа тог стана.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешио стамбено питање на основу прописа о стамбеном збринјаванју Републике Србије закључивањем уговора о најму с могућношћу откупа тог стана nije од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-2341/10. Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-2341/10 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакao да апелант, умјесто поврата стана у посјед и уписа власништва у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с relevantним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради осигурања апелантових уставних права у складу са стандардима из Одлуке број U-15/11.

4. Dakle, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-2341/10 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту осигура накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Đokić protiv Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда propиsuje да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, provодити одлуке Уставног суда (став 2). Navedеним чланом је propисано и да Уставни суд donosi рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда nije извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд такође napоmиnje да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине propисано: "(1) Службена особа у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кantonу, граду или опћини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и samouправе, или одговорна особа која не примijени, не provede, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о

privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2341/10, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2341/10.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2341/10**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2341/10 od 12. lipnja 2013. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-2341/10 od 12. lipnja 2013. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-2341/10) usvojio je apelaciju Radoja Dodera (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u

daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 4. listopada 2023. godine kojim je odbijen apelantov zahtjev za isplatu naknade kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je ocijenila da nisu ispunjeni uvjeti za kompenzaciju prava iz kupoprodajnog ugovora jer je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije zaključivanjem ugovora o najmu s mogućnošću otkupa tog stana.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije zaključivanjem ugovora o najmu s mogućnošću otkupa tog stana nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-2341/10. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-2341/10 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je glede Odluke Ustavnog suda broj AP-2341/10 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i

samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2341/10, odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2341/10.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mirsad Ćeman, v. r.

987

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3222/10**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3222/10 од 12. јуна 2013. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-3222/10 од 12. јуна 2013. године (у даљњем тексту: Одлука

број АП-3222/10) усвојио је апелацију Милана Трговчевића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбиједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala Стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог Стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 21. јуна 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени услови за исплату накнаде као компензације због немогућности поврата стана јер је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешено стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије закључивањем уговора о зајму и куповином стана у Републици Србији.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешено стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије закључивањем уговора о зајму и куповином стана у Републици Србији није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-3222/10. Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-3222/10 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-3222/10 обавеза Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбиједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Токић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrt.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроведу одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда

није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-3222/10, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-3222/10.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Туžилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3222/10**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нуџбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бјанку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели

Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3222/10 од 12. јуна 2013. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Туžилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-3222/10 од 12. јуна 2013. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-3222/10) усвојио је апелацију Милана Трговчевића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број U-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала Стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Шодно томе, након provedеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог Стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 21. јуна 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени услови за исплату накнаде као компензације због немогућности поврата стана јер је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешио стамбено питање на основу прописа о стамбеном збринјаванју Републике Србије закључивањем уговора о zajму и куповином стана у Републици Србији.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешио стамбено питање на основу прописа о стамбеном збринјаванју Републике Србије закључивањем уговора о zajму и куповином стана у Републици Србији није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-3222/10. Уставни суд подсјећа да је у Одлuci број АП-3222/10 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође istакao да апелант умјесто поврата стана у посјед и upisa власништва у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу са relevantним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради осигурања уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број U-15/11.

4. Dakle, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-3222/10 обавеза Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту осигурају накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и

obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su sva tijela vlasti dužna da u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provode odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-3222/10, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-3222/10.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3222/10**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3222/10 od 12. lipnja 2013. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-3222/10 od 12. lipnja 2013. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-3222/10) usvojio je apelaciju Milana Trgovčevića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog Stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 21. lipnja 2023. godine kojim je odbijen apelantov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je ocijenila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije zaključivanjem ugovora o zajmu i kupovinom stana u Republici Srbiji.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije zaključivanjem ugovora o zajmu i kupovinom stana u Republici Srbiji nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-3222/10. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-3222/10 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanta u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-3222/10 obveza Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osiguraju naknadu kao

компензацију за право из купопродајног уговора (види *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, пресуда од 27. свибња 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обвезујуће. Чланак 72. Правила Уставног суда прописује да је свака физичка и правна особа дужна поштовати коначне и обвезујуће одлуке Уставног суда (ставак 1.), као и да су сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом проводити одлуке Уставног суда (ставак 2.). Наведеним чланком је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (ставак 6.).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити казнену одговорност одговорних особа, што додатно потврђује обвезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставком (1) чланка 239. Казненог закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службена особа у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистrikта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем тијелу локалне управе и самоуправе, или одговорна особа која не примјени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обвезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, provoђење или извршење такве одлуке, казнит ће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истаје да поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер непровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поštoвали коначну и обвезујућу Одлуку Уставног суда број AP-3222/10, односно да су поступили противно одредбама чланка VI/5. Устава Босне и Херцеговине и чланка 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донјети рјешење којим се утврђује непровођење Одлуке број AP-3222/10.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланком 57. ставак (3) и чланком 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланком 72. ставак (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Туџителјству Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обвезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Mirsad Čeman, v. г.

988

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-5758/10**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Чемањ, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница

Хелен Келлер, судија
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-5758/10 од 10. априла 2014. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) је Одлуком о допустивости и меритуму број АП-5758/10 од 10. априла 2014. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-5758/10) усвојио апелацију Васила Панова (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. У складу с тим, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 26. јула 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да нису испуњени услови за компензацију права из купопродајног уговора јер је апелант ријешу стамбено питање у Републици Сјеверној Македонији додјелом стана у Скопљу на основу купопродајног уговора из 1996. године, који је закључио с Министарством одбране Републике Македоније.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант ријешу стамбено питање у Републици Сјеверној Македонији додјелом стана у Скопљу на основу купопродајног уговора из 1996. године који је закључио с Министарством одбране Републике Македоније није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Федерације БиХ по налогу из Одлуке број АП-5758/10. Уставни суд подсјећа да се тим питањем бавио у тачки 33. Одлуке број АП-5758/10. Уставни суд такође подсјећа да је у Одлуци број АП-5758/10 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станаарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04,

36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант умјесто поврата стана у посјед и уписа власништва у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади Федерације БиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-5758/10 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе Федерације БиХ била да апеланту обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно поштовати коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став (1)), као и да су сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводити одлуке Уставног суда (став (2)). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став (6)).

6. Уставни суд такође напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава у неизвршењу одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе Федерације БиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе Федерације БиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-5758/10 односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-5758/10.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. Сходно члану 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-5758/10**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Valerija Galić, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судкиња
Ledi Bianku, судија
Marin Vukoja, судија
Larisa Velić, судкиња
на сједници одржаној 2. јула 2026. године donio је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-5758/10 од 10. априла 2014. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) је Одлуком о допустивости и meritumu број АП-5758/10 од 10. априла 2014. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-5758/10) усвојио апелацију Васила Панова (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавјестила Уставни суд да је Рјешеним број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала стручно радно тијело које има задатак размотрити захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. војних станова утврђена повреда права на имовину, те припремити nacрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. У складу с тим, након проведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 26. јула 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да нису испуњени uvjeti за компензацију права из купопродајног уговора jer је апелант ријешио стамбено питање у Republicи Sjeverној Makedoniji dodjelом стана у Скопљу на основу купопродајног уговора из 1996. године, који је закључио с Министарством одбране Републике Makedonije.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант ријешио стамбено питање у Republicи Sjeverној Makedoniji dodjelом стана у Скопљу на основу купопродајног уговора из 1996.

godine koji je zaključio s Ministarstvom odbrane Republike Makedonije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Federacije BiH po nalogu iz Odluke broj AP-5758/10. Ustavni sud podsjeća da se tim pitanjem bavio u tački 33. Odluke broj AP-5758/10. Ustavni sud također podsjeća da je u Odluci broj AP-5758/10 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa članom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istakao da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi Federacije BiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-5758/10 obaveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stav (2)). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav (6)).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava u neizvršenju odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja sprječava odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade Federacije BiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-5758/10 odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-5758/10.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. Shodno članu 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-5758/10**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-5758/10 od 10. travnja 2014. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) je Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-5758/10 od 10. travnja 2014. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-5758/10) usvojio apelaciju Vasilisa Panova (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava sukladno standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Sukladno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 26. srpnja 2023. godine kojim je odbijen apelantov zahtjev za isplatu naknade kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da nisu ispunjeni uvjeti za kompenzaciju prava iz kupoprodajnog

ugovora jer je apelant riješio stambeno pitanje u Republici Sjevernoj Makedoniji dodjelom stana u Skoplju na temelju kupoprodajnog ugovora iz 1996. godine, koji je zaključio s Ministarstvom obrane Republike Makedonije.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant riješio stambeno pitanje u Republici Sjevernoj Makedoniji dodjelom stana u Skoplju na temelju kupoprodajnog ugovora iz 1996. godine koji je zaključio s Ministarstvom obrane Republike Makedonije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Federacije BiH po nalogu iz Odluke broj AP-5758/10. Ustavni sud podsjeća da se tim pitanjem bavio u točki 33. Odluke broj AP-5758/10. Ustavni sud također podsjeća da je u Odluci broj AP-5758/10 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana sukladno članku 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi Federacije BiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata sukladno standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-5758/10 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak (2)). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak (6)).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava u neizvršenju odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade Federacije BiH nisu poštovali

konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-5758/10 odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-5758/10.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, sukladno članku 57. stavak (3) i članku 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. Sukladno članku 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

989

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-448/11**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Чеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-448/11 од 23. новембра 2012. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустиности и меритуму број АП-448/11 од 23. новембра 2012. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-448/11) усвојио је апелацију Јованке Цвјетковић и Биљане Гаковић (у даљњем тексту: апеланткиње) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланткињама у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбиједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног

суда којем је у предметима тзв. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по захтјеву апеланткиња, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 29. децембра 2023. године којим је одбијен као неоснован захтјев апеланткиња за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да је предница апеланткиња до смрти боравила у наведеном стану, те да је стога након њене смрти престало њено станарско право на стану. Према томе, Влада ФБиХ је оцијенила да апеланткиње нису стекле станарско право на том стану.

3. Уставни суд указује да наведене околности нису од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-448/11. Наиме, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-448/11 јасно указао да предница апеланткиња има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је, при томе, закључио да апеланткиње, умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, имају право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде права на имовину апеланткиња и одлучио је да одлуку достави Влади ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланткиња у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Уставни суд указује да је у погледу Одлуке број АП-448/11 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланткињама обезбиједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrt.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе или самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне

и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд указује да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку број АП-448/11, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-448/11.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Туžилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-448/11**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-448/11 od 23. novembra 2012. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-448/11 od 23. novembra 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-448/11) usvojio je apelaciju Jovanke Cvjetković i Biljane Gaković (u daljnjem tekstu: apelantice) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je obavezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelanticama u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva

osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po zahtjevu apelantica, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 29. decembra 2023. godine kojim je odbijen kao neosnovan zahtjev apelantica za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je prednica apelantica do smrti boravila u navedenom stanu, te da je stoga nakon njene smrti prestalo njeno stanarsko pravo na stanu. Prema tome, Vlada FBiH je ocijenila da apelantice nisu stekle stanarsko pravo na tom stanu.

3. Ustavni sud ukazuje da navedene okolnosti nisu od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-448/11. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-448/11 jasno ukazao da prednica apelantica ima zaključen pravno obavezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa članom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je, pri tome, zaključio da apelantice, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, imaju pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede prava na imovinu apelantica i odlučio je da odluku dostavi Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelantica u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke broj AP-448/11 obaveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelanticama osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su svi organi vlasti dužni, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru

Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku broj AP-448/11, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-448/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-448/11**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-448/11 od 23. studenog 2012. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-448/11 od 23. studenog 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-448/11) usvojio je apelaciju Jovanke Cvjetković i Biljane Gaković (u daljnjem tekstu: apelantice) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelanticama u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva

osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po zahtjevu apelantica, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 29. prosinca 2023. godine kojim je odbijen kao neutemeljen zahtjev apelantica za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je prednica apelantica do smrti boravila u navedenom stanu, te da je stoga nakon njezine smrti prestalo njezino stanarsko pravo na stanu. Prema tome, Vlada FBiH je ocijenila da apelantice nisu stekle stanarsko pravo na tom stanu.

3. Ustavni sud ukazuje da navedene okolnosti nisu od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-448/11. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-448/11 jasno ukazao da prednica apelantica ima zaključen pravno obvezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je, pri tome, zaključio da apelantice, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, imaju pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede prava na imovinu apelantica i odlučio je odluku dostaviti Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelantica u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Ustavni sud ukazuje da je glede Odluke broj AP-448/11 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelanticama osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru

Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku broj AP-448/11, odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-448/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

990

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-2511/11**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2511/11 од 7. октобра 2014. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допуствости и меритуму број АП-2511/11 од 7. октобра 2014. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-2511/11) усвојио је апелацију Миленка Старовића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао

Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбиједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala Стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог Стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 8. априла 2024. године којим је одбијен као неоснован апелантов захтјев за исплату новчане накнаде као компензацију за "станарско право" на стану у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Црне Горе, односно да му је то тијело утврдило право на рјешавање стамбеног питања или је у току поступак утврђивања права на рјешавање стамбеног питања. При томе, Влада ФБиХ је истакла да се апелант за такво што морао одрећи права на пријератни стан у Сарајеву и да му стога не припада право на исплату накнаде као компензације за право из купопродајног уговора.

3. Уставни суд указује да чињеница да се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Црне Горе није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-2511/11. Наиме, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-2511/11 јасно указао да апелант има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. На крају, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-2511/11 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбиједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну

одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорна особа која не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-2511/11, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-2511/11.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2511/11**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

РЈЕШЕЊЕ

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2511/11 od 7. oktobra 2014. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i

Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-2511/11 od 7. oktobra 2014. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-2511/11) usvojio je apelaciju Milenka Starovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je obavezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak da razmotri zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te da pripremi nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog Stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 8. aprila 2024. godine kojim je odbijen kao neosnovan apelantov zahtjev za isplatu novčane naknade kao kompenzaciju za "stanarsko pravo" na stanu u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Crne Gore, odnosno da mu je to tijelo utvrdilo pravo na rješavanje stambenog pitanja ili je u toku postupak utvrđivanja prava na rješavanje stambenog pitanja. Pri tome, Vlada FBiH je istakla da se apelant za takvo što morao odreći prava na prijeratni stan u Sarajevu i da mu stoga ne pripada pravo na isplatu naknade kao kompenzacije za pravo iz kupoprodajnog ugovora.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Crne Gore nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-2511/11. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-2511/11 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obavezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa članom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istakao da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Na kraju, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-2511/11 obaveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osiguraju naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su sva tijela vlasti dužna da u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provode odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se

utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2511/11, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2511/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2511/11**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2511/11 od 7. listopada 2014. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-2511/11 od 7. listopada 2014. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-2511/11) usvojio je apelaciju Milenka Starovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog Stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 8. travnja 2024. godine kojim je odbijen kao neutemeljen apelantov zahtjev za isplatu novčane naknade kao kompenzaciju za "stanarsko pravo" na stanu u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva obrane Crne Gore, odnosno da mu je to tijelo utvrdilo pravo na rješavanje stambenog pitanja ili je u tijeku postupak utvrđivanja prava na rješavanje stambenog pitanja. Pri tome, Vlada FBiH je istaknula da se apelant za takvo što morao odreći prava na prijeratni stan u Sarajevu i da mu stoga ne pripada pravo na isplatu naknade kao kompenzacije za pravo iz kupoprodajnog ugovora.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva obrane Crne Gore nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-2511/11. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-2511/11 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obvezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Naposljetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-2511/11 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osiguraju naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je

svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2511/11, odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2511/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

991

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-2723/11**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2723/11 од 23. новембра 2012. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) је Одлуком о допустивости и меритуму број АП-2723/11 од 23. новембра 2012. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-2723/11) усвојио апелацију Дмитра Аруле (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. У складу с тим, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 21. јуна 2023. године којим је одбијен као неоснован апелантов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да је апелант, након напуштања пријератног стана у Сарајеву, ријешо стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије додјелом стана у закуп на неодређено вријеме, те да му стога не припада право на исплату накнаде као компензацију за права из купопродајног уговора.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант, након напуштања пријератног стана у Сарајеву, ријешо стамбено питање на основу прописа о стамбеном збрињавању Републике Србије додјелом стана у закуп на неодређено вријеме није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе Федерације БиХ по налогу из Одлуке број АП-2723/11. Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-2723/11 јасно указао да апелант има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана према члану 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је при томе истакао да апелант, умјесто поврата стана у посјед и уписа власништва у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине утврђену у складу с релевантним законом. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлучио је одлуку доставити Влади

ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-2723/11 обавеза Владе ФБиХ, односно премијера Федерације БиХ била да апеланту обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став (1)), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спровode одлуке Уставног суда (став (2)). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став (6)).

6. Уставни суд такође напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава у неизвршењу одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спрјечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд указује да поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе Федерације БиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе Федерације БиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-2723/11 односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-2723/11.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. Сходно члану 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2723/11**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Valerija Galić, potpredsjednica

Angelika Nußberger, potpredsjednica

Helen Keller, sutkinja

Ledi Bianku, sudija

Marin Vukoja, sudija

Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2723/11 od 23. novembra 2012. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) je Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-2723/11 od 23. novembra 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-2723/11) usvojio apelaciju Dmitra Arule (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je obavezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. U skladu s tim, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 21. juna 2023. godine kojim je odbijen kao neosnovan apelantov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je apelant, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješio stambeno pitanje na osnovu propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme, te da mu stoga ne pripada pravo na isplatu naknade kao kompenzaciju za prava iz kupoprodajnog ugovora.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješio stambeno pitanje na osnovu propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH po nalogu iz Odluke broj AP-2723/11. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-2723/11 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obavezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana prema članu 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br.

27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je pri tome istakao da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odlučio je odluku dostaviti Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanta u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-2723/11 obaveza Vlade FBiH, odnosno premijera Federacije BiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stav (2)). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav (6)).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava u neizvršenju odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznu primjenu odluka Ustavnog suda. U tom smislu Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade Federacije BiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade Federacije BiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2723/11 odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2723/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. Shodno članu 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2723/11**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2723/11 od 23. studenog 2012. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) je Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-2723/11 od 23. studenog 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-2723/11) usvojio apelaciju Dmitra Arule (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava sukladno standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Sukladno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 21. lipnja 2023. godine kojim je odbijen kao neutemeljen apelantov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je apelant, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme, te da mu stoga ne pripada pravo na isplatu naknade kao kompenzaciju za prava iz kupoprodajnog ugovora.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješio stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju Republike Srbije dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade Federacije BiH po nalogu iz Odluke broj AP-2723/11. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-2723/11 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obvezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana sukladno

članku 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je pri tome istaknuo da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odlučio je odluku dostaviti Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanta sukladno standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-2723/11 obveza Vlade FBiH, odnosno premijera Federacije BiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak (2)). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak (6)).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava u neizvršenju odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade Federacije BiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade Federacije BiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-2723/11 odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2723/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, sukladno članku 57. stavak (3) i članku 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. Sukladno članku 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

992

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-4021/11**, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-4021/12 од 7. октобра 2014. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-4021/11 од 7. октобра 2014. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-4021/11) усвојио је апелацију Зорана Ранђеловића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је објавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 27. априла 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију због немогућности поврата стана у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да нису испуњени услови за усвајање апелантовог захтјева јер је апелант ријешао стамбено питање прихватајући одређени новчани износ за стамбено

збрињавање од органа Министарства одбране Републике Србије.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант добио одређена средства за стамбено збрињавање од органа Министарства одбране Републике Србије није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-4021/11. Наиме, Уставни суд подсећа да је у Одлуци број АП-4021/11 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант, умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. При томе, Уставни суд је нагласио да је имао у виду да су у међувремену релевантне одредбе члана 39.е ст. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број У-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале да важе 13. фебруара 2013. године. Напосљетку, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади Федерације БиХ ради обезбјеђења апелантових уставних права у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-4021/11 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Бокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд такође напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спрјечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-4021/11, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-4021/11.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-4021/11**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-4021/12 од 7. октобра 2014. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-4021/11 од 7. октобра 2014. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-4021/11) усвојио је апелацију Зорана Ранделовића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесeca од подношења захтјева осигура права у складу са standardима из Одлуке Уставног суда број U-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала стручно радно тијело које има задатак размотрити захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у

предметима tzv. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припремити nacрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Шодно томе, након provedenog postupka по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 27. априла 2023. године којим је одбијен апелантов захтјев за исплату накнаде као компензацију због nemogućности поврата стана у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да нису испуњени uvjeti за usvajanje апелантовог захтјева jer је апелант ријешио стамбено питање прихватајући одређени novčani iznos за стамбено збринјаванje од органа Министарства одбране Републике Србије.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелант добио одређена sredstva за стамбено збринјаванje од органа Министарства одбране Републике Србије није од значаја за postupanje Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-4021/11. Naime, Уставни суд podsjeća да је у Одлuci број АП-4021/11 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такођер istakao да апелант, umjesto поврата стана у posjed и upisa власништва у zemљишним knjigama, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, utvrđenu у складу с relevantним законом. Pri tome, Уставни суд је naglasio да је имао у виду да су у међувремену relevantне одредбе члана 39.e st. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број U-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале важити 13. фебруара 2013. године. Naposljetku, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади Федерације БиХ ради осигурања апелантових уставних права у складу са standardима из Одлуке број U-15/11.

4. Dakle, Уставни суд указује да је у pogledу Одлуке Уставног суда број АП-4021/11 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту осигура накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Đokić protiv Босне и Херцеговине*, presuda од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд podsjeća да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда propisuje да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности utvrđenih Уставом и законом, provoditi одлуке Уставног суда (став 2). Navedenim чланом је propisano и да Уставни суд donosi рјешење којим се utvrђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд такођер napominje да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, postupanje супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз neizvrшење одлука Уставног суда може повлачити кривићну одговорност одговорних лица, што додатно potvrђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд podsjeća и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине propisano: "(1) Службена особа у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кantonу, граду или опћини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и samouправе, или одговорна особа која не примјени, не provede, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и

Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-4021/11, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-4021/11.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-4021/11**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-4021/12 od 7. listopada 2014. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-4021/11 od 7. listopada 2014. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-4021/11) usvojio je apelaciju Zorana Randelovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa

standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 27. travnja 2023. godine kojim je odbijen apelantov zahtjev za isplatu naknade kao kompenzaciju zbog nemogućnosti povrata stana u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da nisu ispunjeni uvjeti za usvajanje apelantovog zahtjeva jer je apelant riješio stambeno pitanje prihvaćajući određeni novčani iznos za stambeno zbrinjavanje od organa Ministarstva odbrane Republike Srbije.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelant dobio određena sredstva za stambeno zbrinjavanje od organa Ministarstva odbrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-4021/11. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-4021/11 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe članka 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. siječnja 2013. godine, prestale važiti 13. veljače 2013. godine. Naposlijetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi Federacije BiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je glede Odluke Ustavnog suda broj AP-4021/11 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu

или опćини или локалној заједници или било којем тијелу локалне управе и самоуправе, или одговорна особа која не примјени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спрјежи односно на други начин омете примјену, provoђење или извршење такве одлуке, казнит ће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер непровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број AP-4021/11, односно да су поступили противно одредбама чланка VI/5. Устава Босне и Херцеговине и чланка 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно доњети рјешење којим се утврђује непровођење Одлуке број AP-4021/11.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланком 57. ставак (3) и чланком 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланком 72. ставак (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилству Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Mirsad Ćeman, v. r.

993

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-176/12**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-176/12 од 26. фебруара 2015. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-176/12 од 26. фебруара 2015. године (у даљњем тексту:

Одлука број АП-176/12) усвојио је апелацију Радослава Јанковића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбиједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала Стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог Стручног радног тијела Влада ФБиХ је донијела рјешење од 20. октобра 2023. године којим је одбијен његов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени услови за исплату накнаде као компензације због немогућности поврата стана јер је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешено стамбено питање додјелом и откупом стана у Републици Србији.

3. Уставни суд указује да чињеница да се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Републике Србије није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-176/12. Наиме, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-176/12 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-176/12 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбиједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Бокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроведу одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз

неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-176/12, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-176/12.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-176/12**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судија
Леди Бјанку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-176/12 од 26. фебруара 2015. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-176/12 од 26. фебруара 2015. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-176/12) усвојио је апелацију Радослава Јанковића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са standardima из Одлуке Уставног суда број U-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала Стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. војних станова утврђена повреда права на имовину, те да припреми nacрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Shodno томе, након provedеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог Стручног радног тијела Влада ФБиХ је донјела рјешење од 20. октобра 2023. године којим је одбијен његов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени uvjeti за исплату накнаде као компензације због nemogućности поврата стана jer је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешио стамбено питање додјелом и откупом стана у Republicи Србији.

3. Уставни суд указује да чињеница да се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Републике Србије није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-176/12. Naime, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-176/12 јасно указао да апелант има закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такођер istakao да апелант umjesto поврата стана у посјед и upisa власништва у земљишним књигама има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, utvrđenu у складу с relevantним законом. Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради осигурања уставних права апеланата у складу са standardima из Одлуке број U-15/11.

4. Dakle, Уставни суд указује да је у pogledу Одлуке Уставног суда број АП-176/12 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту осигурају накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Đokić protiv Босне и Херцеговине*, presuda од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда propisuje да је свако физичко и правно лице dužno да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти dužna да у оквиру својих надлежности utvrđених Уставом и законом provode одлуке Уставног суда (став 2). Navedеним чланом је propisano и да Уставни суд donosi рјешење којим се utvrђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-176/12, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-176/12.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-176/12**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-176/12 od 26. veljače 2015. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-176/12 od 26. veljače 2015. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-176/12) usvojio je apelaciju Radoslava Jankovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog Stručnog radnog tijela Vlada FBiH je donijela rješenje od 20. listopada 2023. godine kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je ocijenila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje dodjelom i otkupom stana u Republici Srbiji.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva obrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-176/12. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-176/12 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu sa relevantnim zakonom. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanta u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-176/12 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osiguraju naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim

3. Уставни суд указао је да чињеница да је апелантова супруга, након напуштања пријератног стана у Сарајеву, ријешила стамбено питање на основу прописа о стамбеном обезбјеђењу Републике Србије добивањем новчаних средстава за стамбено збрињавање није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-4314/12. Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-4314/12 јасно указао да апелант има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је, при томе, истакао да апелант, умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. При томе, Уставни суд је нагласио да је имао у виду да су у међувремену релевантне одредбе члана 39.е ст. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број У-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале да важе 13. фебруара 2013. године. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је

закључио да је дошло до повреде апелантовог права на имовину и одлучио је да одлуку достави Влади ФБиХ ради обезбјеђења апелантових уставних права у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-4314/12 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбиди накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Бокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд такође напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спречи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд указује да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-4314/12, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-4314/12.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-4314/12**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 i 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-4314/12 од 14. октобра 2015. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-4314/12 од 14. октобра 2015. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-4314/12) усвојио је апелацију Јована Старовића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала стручно радно тијело које има задатак размотрити захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припремити нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Шодно томе, након provedеног поступка по захтјеву апелантове супруге, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 26. јануара 2024. године којим је одбијен је као неоснован njen захтјев за накнаду као компензацију за "станарско право" које се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да је захтјев апелантове супруге неоснован јер је она, након напуштања пријератног стана у Сарајеву, ријешила стамбено питање на основу прописа о стамбеном осигурању Републике Србије добивањем новчаних средстава за стамбено збринјаванје предвиђено за пензионисана лица.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелантова супруга, након напуштања пријератног стана у Сарајеву, ријешила стамбено питање на основу прописа о стамбеном осигурању Републике Србије добивањем новчаних средстава за стамбено збринјаванје није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-4314/12. Уставни суд подсећа да је у Одлuci број АП-4314/12 јасно указао да апелант има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине

Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je, pri tome, istakao da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. januara 2013. godine, prestale važiti 13. februara 2013. godine. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odlučio je da odluku dostavi Vladi FBiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-4314/12 obaveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su svi organi vlasti dužni, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-4314/12, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-4314/12.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-4314/12**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-4314/12 od 14. listopada 2015. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-4314/12 od 14. listopada 2015. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-4314/12) usvojio je apelaciju Jovana Starovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po zahtjevu apelantove supruge, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 26. siječnja 2024. godine kojim je odbijen je kao neutemeljen njezin zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za "stanarsko pravo" koje se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je zahtjev apelantove supruge neutemeljen jer je ona, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješila stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom osiguranju Republike Srbije dobivanjem novčanih sredstava za stambeno zbrinjavanje predviđeno za umirovljene osobe.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelantova supruga, nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu, riješila stambeno pitanje na temelju propisa o stambenom osiguranju Republike Srbije dobivanjem novčanih sredstava za stambeno zbrinjavanje nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-4314/12. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-4314/12 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obvezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je, pri tome, istaknuo da apelant, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe članka 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. siječnja 2013. godine, prestale važiti 13. veljače 2013. godine. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odlučio je odluku dostaviti Vladi FBiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je glede Odluke Ustavnog suda broj AP-4314/12 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apellantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud također napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-4314/12, odnosno da su postupili

protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-4314/12.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

995

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3035/13**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3035/13 од 20. јуна 2016. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Решење објавити у "Службеном гласнику Босне и
Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и
Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и
"Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и
Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допуствости и меритуму број АП-3035/13 од 20. јуна 2016. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-3035/13) усвојио је апелацију Душана Богдановића и Зизе Богдановић (у даљњем тексту: апелант и апеланткиња или апеланти) и утврдио кршење права на имовину из члана П/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апелантима у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak da razmotri zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojom je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te da pripremi nacрте

одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по захтјеву апеланата, на приједлог Стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 8. априла 2024. године којим је одбијен њихов захтјев за накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да нису испуњени услови за исплату накнаде као компензације због немогућности поврата стана јер је апелант након напуштања пријератног стана у Сарајеву ријешити стамбено питање додјелом стана у закуп на неодређено вријеме у Београду из стамбеног фонда Министарства одбране Републике Србије.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апеланту додијељен у закуп на неодређено вријеме стан у Београду од Министарства одбране Републике Србије није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-3035/13. Наиме, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-3035/13 јасно указао да апеланти имају закључен правно ваљан уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апеланти умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама имају право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. При томе, Уставни суд је нагласио да је имао у виду да су у међувремену релевантне одредбе члана 39.е ст. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број У-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале да важе 13. фебруара 2013. године. На крају, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде права апеланата на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења уставних права апеланата у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-3035/13 обавеза Владе ФБиХ, односно премијера Федерације БиХ била да апелантима обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може да повлачи кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу

локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спречи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-3035/13, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-3035/13.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чл. 57. став (3) и 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3035/13**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3035/13 od 20. juna 2016. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-3035/13 od 20. juna 2016. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-3035/13) usvojio je apelaciju Dušana Bogdanovića i Zize Bogdanović (u daljnjem tekstu: apelant i apelantica ili apelanti) i

utvrdio kršenje prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je obavezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantima u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak da razmotri zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te da pripremi nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po zahtjevu apelanata, na prijedlog Stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 8. aprila 2024. godine kojim je odbijen njihov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme u Beogradu iz stambenog fonda Ministarstva odbrane Republike Srbije.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelantu dodijeljen u zakup na neodređeno vrijeme stan u Beogradu od Ministarstva odbrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-3035/13. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-3035/13 jasno ukazao da apelanti imaju zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa članom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istakao da apelanti umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama imaju pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. januara 2013. godine, prestale važiti 13. februara 2013. godine. Naposljetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede prava apelanata na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-3035/13 obaveza Vlade FBiH, odnosno premijera Federacije BiH bila da apelantima osiguraju naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su sva tijela vlasti dužna da u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provode odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može da odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost

odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-3035/13, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-3035/13.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa čl. 57. stav (3) i 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3035/13**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3035/13 od 20. lipnja 2016. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i

Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-3035/13 od 20. lipnja 2016. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-3035/13) usvojio je apelaciju Dušana Bogdanovića i Zize Bogdanović (u daljnjem tekstu: apelant i apelantica ili apelanti) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantima u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala Stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. vojnih stanova utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacрте odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po zahtjevu apelanata, na prijedlog Stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 8. travnja 2024. godine kojim je odbijen njihov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer je apelant nakon napuštanja prijeratnog stana u Sarajevu riješio stambeno pitanje dodjelom stana u zakup na neodređeno vrijeme u Beogradu iz stambenog fonda Ministarstva obrane Republike Srbije.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelantu dodijeljen u zakup na neodređeno vrijeme stan u Beogradu od Ministarstva obrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-3035/13. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-3035/13 jasno ukazao da apelanti imaju zaključen pravno valjan ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelanti umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama imaju pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe članka 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. siječnja 2013. godine, prestale važiti 13. veljače 2013. godine. Naposljetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede prava apelanata na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja ustavnih prava apelanata u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-3035/13 obveza Vlade FBiH, odnosno premijera Federacije BiH bila da apelantima osiguraju naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva

tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-3035/13, odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-3035/13.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa čl. 57. stavak (3) i 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

996

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-1298/16**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Чѐман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису

спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-1298/16 од 5. јула 2018. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-1298/16 од 5. јула 2018. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-1298/16) усвојио је апелацију Миодрага Зоговића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланту у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Сходно томе, након спроведеног поступка по апелантовом захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 14. маја 2024. године којим је одбијен његов захтјев за накнаду као компензацију за "станарско право" на стану у Сарајеву. Наиме, Влада ФБиХ је оцијенила да нису испуњени услови за исплату накнаде као компензације због немогућности поврата стана јер се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Републике Србије, да му је од тог органа утврђено право на рјешавање стамбеног питања или је у току поступак утврђивања права на рјешавање стамбеног питања. При томе, Влада ФБиХ је истакла да се апелант за такво што морао одрећи права на пријератни стан у Босни и Херцеговини.

3. Уставни суд указује да чињеница да се апелант налази у евиденцији стамбеног органа Министарства одбране Републике Србије није од значаја за поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-1298/16. Наиме, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-1298/16 јасно указао да апелант има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је такође истакао да апелант, умјесто права на поврат стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. При томе, Уставни суд је нагласио да је имао у виду да су у међувремену релевантне одредбе члана 39.е ст. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број У-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале да важе 13. фебруара 2013. године. Напосљетку, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде

апелантовог права на имовину и одлуку доставио Влади ФБиХ ради обезбјеђења апелантових уставних права у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу Одлуке Уставног суда број АП-1298/16 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланту обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrt.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд истиче да поступање Владе ФБиХ, односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-1298/16, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-1298/16.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Теман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-1298/16**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Valerija Galić, potpredsjednica

Angelika Nußberger, potpredsjednica

Helen Keller, sutkinja

Ledi Bianku, sudija

Marin Vukoja, sudija

Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-1298/16 od 5. jula 2018. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-1298/16 od 5. jula 2018. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-1298/16) usvojio je apelaciju Miodraga Zogovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je obavezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. novembra 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojim je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 14. maja 2024. godine kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za "stanarsko pravo" na stanu u Sarajevu. Naime, Vlada FBiH je ocijenila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Republike Srbije, da mu je od tog organa utvrđeno pravo na rješavanje stambenog pitanja ili je u toku postupak utvrđivanja prava na rješavanje stambenog pitanja. Pri tome, Vlada FBiH je istakla da se apelant za takvo što morao odreći prava na prijeratni stan u Bosni i Hercegovini.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-1298/16. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-1298/16 jasno ukazao da apelant ima zaključujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa članom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene

novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istakao da apelant, umjesto prava na povrat stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. januara 2013. godine, prestale važiti 13. februara 2013. godine. Naposljetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je u pogledu Odluke Ustavnog suda broj AP-1298/16 obaveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su svi organi vlasti dužni, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način omete primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-1298/16, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-1298/16.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-1298/16**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-1298/16 od 5. srpnja 2018. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-1298/16 od 5. srpnja 2018. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-1298/16) usvojio je apelaciju Miodraga Zogovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantu u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacrt odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Shodno tome, nakon provedenog postupka po apelantovom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 14. svibnja 2024. godine kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu kao kompenzaciju za "stanarsko pravo" na stanu u Sarajevu. Naime, Vlada FBiH je ocijenila da nisu ispunjeni uvjeti za isplatu naknade kao kompenzacije zbog nemogućnosti povrata stana jer se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Republike Srbije, da mu je od tog organa utvrđeno pravo na rješavanje stambenog pitanja ili je u tijeku postupak utvrđivanja

prava na rješavanje stambenog pitanja. Pri tome, Vlada FBiH je istaknula da se apelant za takvo što morao odreći prava na prijeratni stan u Bosni i Hercegovini.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da se apelant nalazi u evidenciji stambenog organa Ministarstva odbrane Republike Srbije nije od značaja za postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-1298/16. Naime, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-1298/16 jasno ukazao da apelant ima zaključen pravno obavezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je također istaknuo da apelant, umjesto prava na povrat stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe članka 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. siječnja 2013. godine, prestale važiti 13. veljače 2013. godine. Naposljetku, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantovog prava na imovinu i odluku dostavio Vladi FBiH radi osiguranja apelantovih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

4. Dakle, Ustavni sud ukazuje da je glede Odluke Ustavnog suda broj AP-1298/16 obveza Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH bila da apelantu osigura naknadu kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora (vidi *Đokić protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. svibnja 2010. godine, aplikacija broj 6518/04, objavljena na www.mhrr.gov.ba).

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ističe da postupanje Vlade FBiH, odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću

Odluku Ustavnog suda broj AP-1298/16, odnosno da su postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-1298/16.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

997

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3605/19**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3605/19 од 9. јуна 2021. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-3605/19 од 9. јуна 2021. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-3605/19) усвојио је апелацију Душанке Матошевић (у даљњем тексту: апеланткиња) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апеланткињу у року од три мјесеца од подношења захтјева обезбједи права у складу са стандардима из Одлуке Уставног суда број У-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавијестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именovala стручно радно тијело које има задатак да размотри захтјев сваког појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима тзв. "војних станова" утврђена

повреда права на имовину, те припреми нацрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Након спроведеног поступка по апеланткињином захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 26. јануара 2024. године којим је одбијен као неоснован апеланткињин захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да је апеланткиња ријешила стамбено питање у Републици Србији додјелом новчаних средстава за стамбено збрињавање предвиђено за пензионисана војна лица.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апеланткиња ријешила стамбено питање у Републици Србији додјелом новчаних средстава за стамбено збрињавање предвиђено за пензионисана војна лица није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-3605/19. Уставни суд првенствено указује да је наведену околност имао у виду приликом доношење одлуке и закључио да та околност нема утицаја на доношење одлуке (види Одлуку број АП-3605/19, тачка 38). Међутим, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-3605/19 јасно указао да апеланткиња има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" бр. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је, при томе, истакао да апеланткиња, умјесто поврата стана у посјед и уписа својине у земљишним књигама, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, утврђену у складу с релевантним законом. При томе, Уставни суд је нагласио да је имао у виду да су у међувремену релевантне одредбе члана 39.е ст. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број У-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале да важе 13. фебруара 2013. године. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апеланткињиног права на имовину и одлучио је да одлуку достави Влади ФБиХ ради обезбјеђења апеланткињиних уставних права у складу са стандардима из Одлуке број У-15/11.

4. Дакле, Уставни суд указује да је у погледу извршења Одлуке Уставног суда број АП-3605/19 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апеланткињу обезбједи накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Ђокић против Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1)

Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

7. Имајући у виду све наведено, Уставни суд указује да поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ у конкретном случају представља очигледан примјер неспровођења одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да Влада ФБиХ и премијер Владе ФБиХ нису поштовали коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда број АП-3605/19, односно да су поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-3605/19.

8. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

9. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

10. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-3605/19**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине и премијер Владе Федерације Босне и Херцеговине нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3605/19 од 9. јуна 2021. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и meritumu број АП-3605/19 од 9. јуна 2021. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-3605/19) усвојио је апелацију Душанке Matošević (у даљњем тексту: апелantica) и утврдио кршење права на имовину из члана II/3.k) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је обавезао Владу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Влада ФБиХ) да апелантици у року од три мјесеца од подношења захтјева осигура права у складу са standardima из Одлуке Уставног суда број U-15/11 од 30. марта 2012. године.

2. Влада ФБиХ је обавјестила Уставни суд да је Рјешењем број 1546/2022 од 3. новембра 2022. године именовала стручно радно тијело које има задатак размотрити захтјев svakог појединачног апеланта из одлуке Уставног суда којем је у предметима tzv. "војних станова" утврђена повреда права на имовину, те припремити nacрте одлука према Влади ФБиХ, све с циљем извршења одлука Уставног суда. Након проведеног поступка по апелантиним захтјеву, на приједлог стручног радног тијела, Влада ФБиХ је донијела рјешење од 26. јануара 2024. године којим је одбијен као неоснован апелантин захтјев за исплату накнаде као компензацију за право из купопродајног уговора који се односи на стан у Сарајеву. Влада ФБиХ је образложила да је апелantica ријешила стамбено питање у Republicи Србији додјелом новчаних средстава за стамбено збринјаванје предвиђено за пензионисана војна лица.

3. Уставни суд указује да чињеница да је апелantica ријешила стамбено питање у Republicи Србији додјелом новчаних средстава за стамбено збринјаванје предвиђено за пензионисана војна лица није од значаја за поступање Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ по налогу из Одлуке број АП-3605/19. Уставни суд првенствено указује да је наведену околност имао у виду приликом доношења одлуке и закључио да та околност нема utjecaja на доношење одлуке (види Одлуку број АП-3605/19, тачка 38). Међутим, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци број АП-3605/19 јасно указао да апелantica има закључен правно обавезујући уговор о купопродаји војног стана у складу са чланом 39. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 и 5/10). Уставни суд је, при томе, istakao да апелantica, umjesto поврата стана у посјед и upisa власништва у zemљишним knjigama, има право на накнаду од Федерације Босне и Херцеговине, utvrđenu у складу с relevantним законом. При томе, Уставни суд је naglasio да је имао у виду да су у међувремену relevantне одредбе члана 39.e st. 3. и 4. Закона о продаји станова на којима постоји станарско право, у складу с Рјешењем Уставног суда број U-15/11 од 16. јануара 2013. године, престале важити 13. фебруара 2013. године. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је закључио да је дошло до повреде апелантиног права на имовину и одлучио је да одлуку достави Влади ФБиХ ради осигурања апелантиних уставних права у складу са standardima из Одлуке број U-15/11.

4. Dakle, Уставни суд указује да је у погледу извршења Одлуке Уставног суда број АП-3605/19 обавеза Владе ФБиХ односно премијера Владе ФБиХ била да апелантици осигура накнаду као компензацију за право из купопродајног уговора (види *Đokić protiv Босне и Херцеговине*, пресуда од 27. маја 2010. године, апликација број 6518/04, објављена на www.mhrr.gov.ba).

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда propisuje да је свако физичко и правно лице dužno да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти dužni, у оквиру својих надлежности utvrđenih Уставом и

zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

7. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud ukazuje da postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH u konkretnom slučaju predstavlja očigledan primjer neprovođenja odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da Vlada FBiH i premijer Vlade FBiH nisu poštovali konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda broj AP-3605/19, odnosno da su postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-3605/19.

8. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

9. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

10. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-3605/19**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i premijer Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu proveli

Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3605/19 od 9. lipnja 2021. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-3605/19 od 9. lipnja 2021. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-3605/19) usvojio je apelaciju Dušanke Matošević (u daljnjem tekstu: apelantica) i utvrdio kršenje prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je obvezao Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH) da apelantici u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva osigura prava u skladu sa standardima iz Odluke Ustavnog suda broj U-15/11 od 30. ožujka 2012. godine.

2. Vlada FBiH je obavijestila Ustavni sud da je Rješenjem broj 1546/2022 od 3. studenog 2022. godine imenovala stručno radno tijelo koje ima zadatak razmotriti zahtjev svakog pojedinačnog apelanta iz odluke Ustavnog suda kojem je u predmetima tzv. "vojnih stanova" utvrđena povreda prava na imovinu, te pripremiti nacрте odluka prema Vladi FBiH, sve s ciljem izvršenja odluka Ustavnog suda. Nakon provedenog postupka po apelantičinom zahtjevu, na prijedlog stručnog radnog tijela, Vlada FBiH je donijela rješenje od 26. siječnja 2024. godine kojim je odbijen kao neutemeljen apelantičin zahtjev za isplatu naknade kao kompenzaciju za pravo iz kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na stan u Sarajevu. Vlada FBiH je obrazložila da je apelantica riješila stambeno pitanje u Republici Srbiji dodjelom novčanih sredstava za stambeno zbrinjavanje predviđeno za umirovljene vojne osobe.

3. Ustavni sud ukazuje da činjenica da je apelantica riješila stambeno pitanje u Republici Srbiji dodjelom novčanih sredstava za stambeno zbrinjavanje predviđeno za umirovljene vojne osobe nije od značaja za postupanje Vlade FBiH odnosno premijera Vlade FBiH po nalogu iz Odluke broj AP-3605/19. Ustavni sud prvenstveno ukazuje da je navedenu okolnost imao u vidu prilikom donošenja odluke i zaključio da ta okolnost nema utjecaja na donošenje odluke (vidi Odluku broj AP-3605/19, točka 38.). Međutim, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj AP-3605/19 jasno ukazao da apelantica ima zaključen pravno obavezujući ugovor o kupoprodaji vojnog stana u skladu sa člankom 39. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10). Ustavni sud je, pri tome, istaknuo da apelantica, umjesto povrata stana u posjed i upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, ima pravo na naknadu od Federacije Bosne i Hercegovine, utvrdenu u skladu s relevantnim zakonom. Pri tome, Ustavni sud je naglasio da je imao u vidu da su u međuvremenu relevantne odredbe članka 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u skladu s Rješenjem Ustavnog suda broj U-15/11 od 16. siječnja 2013. godine, prestale važiti 13. veljače 2013. godine. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede apelantičinog prava na imovinu i odlučio je odluku dostaviti Vladi FBiH radi osiguranja apelantičnih ustavnih prava u skladu sa standardima iz Odluke broj U-15/11.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности

утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спречи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, као извршилац налога из Одлуке број АП-823/21, односно правни представник нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем спровођења Одлуке број АП-823/21. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и главни представник нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да су Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-823/21.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-823/21**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Valerija Galić, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, суткиња
Ledi Bianku, судија

Marin Vukoja, судија
Larisa Velić, суткиња
на сједници одржаној 2. јула 2026. године donio је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-823/21 од 27. марта 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-823/21 од 27. марта 2025. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-823/21) дјелимично је усвојио апелацију Јовице Радовића (у даљњем тексту: апелант) и утврдио кршење права на прaviчно суђење из члана II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на доношење одлуке у разумном року у поступку који је окончан Рјешењем Врховног суда Републике Српске број 71 0 V 078387 20 Rev 2 од 16. октобра 2020. године. Због наведеног кршења уставног права, Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке на име накнаде нематеријалне штете апеланту исплати износ од 1.000,00 КМ уз обавезу да након истека тог рока плати законску затезну камату на eventualno неисплаћени износ или дио износа накнаде одређене овом одлуком. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука број АП-823/21 је 16. априла 2025. године достављена Влади Републике Српске, Канцеларији правног представника. Уставни суд указује да је, имајући у виду диспозитив Одлуке број АП-823/21, рок за њено извршење истекао 17. јула 2025. године. Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника је дописом од 21. октобра 2025. године затражила од Уставног суда да јој, с циљем осигурања средстава у буџету Републике Српске за извршење одлука Уставног суда, достави информацију о тренутном броју предмета који се воде против Републике Српске односно њених институција. Међутим, Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења Одлуке Уставног суда број АП-823/21.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, водити одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то

da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

5. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud ukazuje da Vlada Republike Srpske, Kancelarija pravnog predstavnika, kao izvršilac naloga iz Odluke broj AP-823/21, odnosno pravni predstavnik nisu obavijestili Ustavni sud o preduzetim mjerama s ciljem provođenja Odluke broj AP-823/21. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ističe da Vlada Republike Srpske, Kancelarija pravnog predstavnika i glavni predstavnik nisu postupili u skladu s utvrđenim obavezama iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da su Vlada Republike Srpske, Kancelarija pravnog predstavnika i pravni predstavnik postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-823/21.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-823/21**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika i pravni predstavnik nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-823/21 od 27. ožujka 2025. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-823/21 od 27. ožujka 2025. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-823/21) djelomično je usvojio apelaciju Jovice Radanovića (u daljnjem tekstu: apelant) i utvrdio kršenje prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u odnosu na donošenje odluke u razumnom roku u postupku koji je okončan Rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske broj 71 0 V 078387 20 Rev 2 od 16. listopada 2020. godine. Zbog navedenog kršenja ustavnog prava, Ustavni sud je naložio Vladi Republike Srpske da u roku od tri mjeseca od dana dostave te odluke na ime naknade nematerijalne štete apelantu isplati iznos od 1.000,00 KM uz obvezu da nakon isteka tog roka plati zakonsku zateznu kamatu na eventualno neisplaćeni iznos ili dio iznosa naknade određene ovom odlukom. Ujedno, Ustavni sud je naložio Vladi Republike Srpske da, u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od tri mjeseca od dana dostave te odluke obavijesti Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja odluke.

2. Odluka broj AP-823/21 je 16. travnja 2025. godine dostavljena Vladi Republike Srpske, Uredu pravnog predstavnika. Ustavni sud ukazuje da je, imajući u vidu dispozitiv Odluke broj AP-823/21, rok za njezino izvršenje istekao 17. srpnja 2025. godine. Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika je dopisom od 21. listopada 2025. godine zatražila od Ustavnog suda da joj, s ciljem osiguranja sredstava u proračunu Republike Srpske za izvršenje odluka Ustavnog suda, dostavi informaciju o trenutnom broju predmeta koji se vode protiv Republike Srpske odnosno njezinih institucija. Međutim, Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika i pravni predstavnik nisu obavijestili Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja Odluke Ustavnog suda broj AP-823/21.

3. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

4. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi

односно на други начин омете примјену, provoђење или извршење такве одлуке, казниће се се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да Влада Републике Српске, Уред правног представника, као извршитељ налога из Одлуке број AP-823/21, односно правни представник нису обавијестили Уставни суд о подузетим мјерама с циљем provoђења Одлуке број AP-823/21. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Републике Српске, Уред правног представника и главни представник нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обвезујуће одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да су Влада Републике Српске, Уред правног представника и правни представник поступили противно одредбама чланка VI/5. Устава Босне и Херцеговине и чланка 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно доијети рјешење којим се утврђује непривођење Одлуке број AP-823/21.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланком 57. став (3) и чланком 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланком 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Туžителству Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обвезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Mirsad Ćeman, v. r.

999

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-1281/21**, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 2. јула 2026. године

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-1281/21 од 29. маја 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-1281/21 од 29. маја 2025. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-1281/21) дјелимично је усвојио апелацију Катарине Класан и Верице Врбањић-Класан и утврдио кршење права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и

Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) у односу на доношење одлуке у разумном року у поступку који је окончан Пресудом Врховног суда Републике Српске број 72 О П 002467 20 Рев од 27. јануара 2021. године. Због наведеног кршења уставног права Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке Катарини Класан и Верици Врбањић-Класан на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од по 1.500,00 КМ, уз обавезу да након истека тог рока плати законску затезну камату на евентуално неисплаћени износ или дио износа накнаде одређене том одлуком. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука број АП-1281/21 достављена је Влади Републике Српске, Канцеларији правног представника, 24. јуна 2025. године. Рок за извршење Одлуке Уставног суда број АП-1281/21 је истекао 25. септембра 2025. године. Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, дописом од 21. октобра 2025. године затражила је од Уставног суда да јој с циљем обезбјеђења средстава у буџету Републике Српске за извршење одлуке Уставног суда достави информацију о тренутном броју предмета који се воде против Републике Српске, односно њених институција. Међутим, Уставни суд указује да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, односно правни представник нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења Одлуке Уставног суда број АП-1281/21.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спречи односно на други начин омете примјену, provoђење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да се Влада Републике Српске, Канцеларија правног

представника, као извршилац налога из Одлуке број АП-1281/21, односно правни представник нису изјаснили о спровођењу Одлуке број АП-1281/21. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. На основу наведеног, Уставни суд закључује да су Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-1281/21.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине

Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-1281/21**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

на сједници одржаној 2. јула 2026. године

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-1281/21 од 29. маја 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-1281/21 од 29. маја 2025. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-1281/21) djelimično је усвојио апелацију Катарине Класан и Верике Врбанjić-Klasan и утврдио кршење права на прaviчно суђење из члана II/3.e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) у односу на доношење одлуке у разумном року у поступку који је окончан Presудом Vrhovnog suda Republike Srpske број 72 0 P 002467 20 Rev од 27. јануара 2021. године. Због наведеног кршења уставних права Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да у року од три

мјесеца од дана достављања те одлуке Катарини Класан и Верики Врбанjić-Klasan на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од по 1.500,00 KM, уз обавезу да након истека тог рока плати законску затезну камату на eventualno неисплаћени износ или dio iznosa накнаде одређене том одлуком. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Републике Српске да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука број АП-1281/21 достављена је Влади Републике Српске, Канцеларији правног представника, 24. јуна 2025. године. Rok за извршење Одлуке Уставног суда број АП-1281/21 је istekao 25. septembra 2025. године. Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, dopisom од 21. oktobra 2025. године zatražila је од Уставног суда да joj с циљем osiguranja sredstava у budžetu Републике Српске за извршење одлука Уставног суда dostavi информацију о trenutnom броју predmeta који се воде protiv Републике Српске, односно njenih institucija. Међутим, Уставни суд указује да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, односно правни представник нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења Одлуке Уставног суда број АП-1281/21.

3. Уставни суд podsjeća да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда propisuje да је svako fizičko и правно lice dužno да poštuje коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (stav 1), као и да су sva tijela vlasti dužna да у оквиру svojih надлежности utvrđenih Уставом и законом provode одлуке Уставног суда (stav 2). Navedenim чланом је propisano и да Уставни суд donosi рјешење којим се utvrđuje да одлука Уставног суда nije извршена, односно може одreditи начин извршења одлуке (stav 6).

4. Уставни суд, такођер, napominje да, према важећим zakonima у Bosni и Hercegovini, postupanje suprotno члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине koje се odražava кроз neizvrшење одлука Уставног суда може povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, што dodatno potvrđuje обавезност primjene одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд podsjeća и на то да је ставом (1) члана 239. Krivičnog zakona Босне и Херцеговине propisano: "(1) Službena osoba у instituciji Босне и Херцеговине, Federације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Brčko distrikta Босне и Херцеговине, или у kantonу, gradu или općini или локалној заједници или било којем органу локалне управе и samouправе, или odgovorna osoba која не primijeni, не provede, не izvrši или на други начин не poštuje коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о privременој мјери, коначну и извршну одлуку или privремену мјеру Suda Босне и Херцеговине, Doma за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која spriječi односно на други начин omete primjenu, provoђење или извршење takve одлуке, kaznit ће се kaznom затвора од šest мјесеци до pet година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да се Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника, као извршилац налога из Одлуке број АП-1281/21, односно правни представник нису изјаснили о provoђењу Одлуке број АП-1281/21. Имајући у виду наведено, Уставни суд ističe да Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник нису postupили у складу с utvrđenim обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. На основу наведеног, Уставни суд закључује да су Влада Републике Српске, Канцеларија правног представника и правни представник postupили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају neophodно donijeti рјешење којим се utvrđuje neprovoђење Одлуке број АП-1281/21.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-1281/21**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika i pravni predstavnik nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-1281/21 od 29. svibnja 2025. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-1281/21 od 29. svibnja 2025. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-1281/21) djelomično je usvojio apelaciju Katarine Klasan i Verice Vrbanić-Klasan i utvrdio kršenje prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) u odnosu na donošenje odluke u razumnom roku u postupku koji je okončan Presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 72 O P 002467 20 Rev od 27. siječnja 2021. godine. Zbog navedenog kršenja ustavnog prava Ustavni sud je naložio Vladi Republike Srpske da u roku od tri mjeseca od dana dostave te odluke Katarini Klasan i Verici Vrbanić-Klasan na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od po 1.500,00 KM, uz obvezu da nakon isteka tog roka plati zakonsku zateznu kamatu na eventualno neisplaćeni iznos ili dio iznosa naknade određene tom odlukom. Ujedno, Ustavni sud je naložio Vladi Republike Srpske da, u skladu sa članom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od tri mjeseca od dana dostave te odluke obavijesti Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja odluke.

2. Odluka broj AP-1281/21 dostavljena je Vladi Republike Srpske, Uredu pravnog predstavnika, 24. lipnja 2025. godine. Rok za izvršenje Odluke Ustavnog suda broj AP-1281/21 je istekao 25. rujna 2025. godine. Vlada Republike Srpske, Ured pravnog

predstavnika, dopisom od 21. listopada 2025. godine zatražila je od Ustavnog suda da joj s ciljem osiguranja sredstava u proračunu Republike Srpske za izvršenje odluka Ustavnog suda dostavi informaciju o trenutnom broju predmeta koji se vode protiv Republike Srpske, odnosno njezinih institucija. Međutim, Ustavni sud ukazuje da Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika, odnosno pravni predstavnik nisu obavijestili Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja Odluke Ustavnog suda broj AP-1281/21.

3. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

4. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

5. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud ukazuje da se Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika, kao izvršitelj naloga iz Odluke broj AP-1281/21, odnosno pravni predstavnik nisu izjasnili o provođenju Odluke broj AP-1281/21. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ističe da Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika i pravni predstavnik nisu postupili u skladu sa utvrđenim obavezama iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda. Na temelju navedenog, Ustavni sud zaključuje da su Vlada Republike Srpske, Ured pravnog predstavnika i pravni predstavnik postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-1281/21.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa članom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

1000

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-2297/22**, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2297/22 од 25. септембра 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком број АП-2297/22 од 25. септембра 2025. године дјелимично је усвојио апелацију заштићеног свједока "Б" и заштићеног свједока "Н" (у даљњем тексту: апеланти) и утврдио кршење права на приватни живот из члана II/3.ф) Устава Босне и Херцеговине и члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Уставни суд је, између осталог, наложио Влади Кантона Сарајево да апелантима у року од три мјесеца од достављања те одлуке исплати износ од по 5.000,00 КМ на име накнаде нематеријалне штете због утврђене повреде уставног права. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Кантона Сарајево да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од 90 дана од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука Уставног суда број АП-2297/22 је 7. октобра 2025. године достављена Влади Кантона Сарајево. У вези с тим, Уставни суд указује да је, имајући у виду диспозитив Одлуке број АП-2297/22, рок за њено извршење истекао 5. јануара 2026. године. Међутим, Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења утврђене обавезе тог органа која произлази из Одлуке Уставног суда број АП-2297/22.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спријечи односно на други начин омете примјену, спровођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да Влада Кантона Сарајево као извршилац налога из Одлуке број АП-2297/22, односно премијер Владе Кантона Сарајево нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем спровођења Одлуке број АП-2297/22. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да су Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-2297/22.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2297/22**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2297/22 od 25. septembra 2025. godine.

Na osnovu člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objavit će u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom broj AP-2297/22 od 25. septembra 2025. godine djelimično je usvojio apelaciju zaštićenog svjedoka "B" i zaštićenog svjedoka "N" (u daljnjem tekstu: apelanti) i utvrdio kršenje prava na privatni život iz člana II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je, između ostalog, naložio Vladi Kantona Sarajevo da apellantima u roku od tri mjeseca od dostavljanja te odluke isplati iznos od po 5.000,00 KM na ime naknade nematerijalne štete zbog utvrđene povrede ustavnog prava. Ujedno, Ustavni sud je naložio Vladi Kantona Sarajevo da, u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od 90 dana od dana dostavljanja te odluke obavijesti Ustavni sud o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja odluke.

2. Odluka Ustavnog suda broj AP-2297/22 je 7. oktobra 2025. godine dostavljena Vladi Kantona Sarajevo. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je, imajući u vidu dispozitiv Odluke broj AP-2297/22, rok za njeno izvršenje istekao 5. januara 2026. godine. Međutim, Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu obavijestili Ustavni sud o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja utvrđene obaveze tog organa koja proizlazi iz Odluke Ustavnog suda broj AP-2297/22.

3. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno da poštuje konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su svi organi vlasti dužni, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

4. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti krivičnu odgovornost odgovornih lica, što dodatno potvrđuje obaveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavom (1) člana 239. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

5. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud ukazuje da Vlada Kantona Sarajevo kao izvršilac naloga iz Odluke broj AP-2297/22, odnosno premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu obavijestili Ustavni sud o preduzetim mjerama s ciljem provođenja Odluke broj AP-2297/22. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ističe da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu postupili u skladu s utvrđenim obavezama iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud zaključuje da su Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-2297/22.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **AP-2297/22**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2297/22 od 25. rujna 2025. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objavit će u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom broj AP-2297/22 od 25. rujna 2025. godine djelomično je usvojio apelaciju zaštićenog svjedoka "B" i zaštićenog svjedoka "N" (u daljnjem tekstu: apelanti) i utvrdio kršenje prava na privatni život iz članka II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je, između ostalog, naložio Vladi Kantona Sarajevo da apellantima u roku od tri mjeseca od dostave te odluke isplati iznos od po 5.000,00 KM na ime naknade nematerijalne štete zbog utvrđene povrede ustavnog prava. Ujedno, Ustavni sud je naložio Vladi Kantona Sarajevo da, u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od

90 дана од дана доставе те одлуке обавјести Уставни суд о подузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука Уставног суда број АП-2297/22 је 7. listopada 2025. године достављена Влади Кантона Сарајево. У свежи с тим, Уставни суд указује да је, имајући у виду диспозитив Одлуке број АП-2297/22, рок за њезино извршење истекао 5. сijeчња 2026. године. Међутим, Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису обавјестили Уставни суд о подузетим мјерама с циљем извршења утврђене обавезе тог органа која произлази из Одлуке Уставног суда број АП-2297/22.

3. Уставни суд подсјећа да су, према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Чланак 72. Правила Уставног суда прописује да је свака физичка и правна особа дужна поштовати коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (ставак 1.), као и да су сва тијела власти дужна, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, проводити одлуке Уставног суда (ставак 2.). Наведеним чланком је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (ставак 6.).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити казнену одговорност одговорних особа, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставком (1) чланка 239. Казненог закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службена особа у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчког дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини локалној заједници или било којем тијелу локалне управе и самоуправе, или одговорна особа која не примјени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, provoђење или извршење такве одлуке, казнит ће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да Влада Кантона Сарајево као извршитељ налога из Одлуке број АП-2297/22, односно премијер Владе Кантона Сарајево нису обавјестили Уставни суд о подузетим мјерама с циљем provoђења Одлуке број АП-2297/22. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. Стога, Уставни суд закључује да су Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево поступили противно одредбама чланка VI/5. Устава Босне и Херцеговине и чланка 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно donijeti рјешење којим се утврђује neprovoђење Одлуке број АП-2297/22.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланком 57. ставак (3) и чланком 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланком 72. ставак (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Туžителству Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Mirsad Čeman, v. r.

1001

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број АП-4447/24, на основу члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису спровели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-4447/24 од 10. јула 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчког дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допушности и меритуму број АП-4447/24 од 10. јула 2025. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-4447/24) усвојио је апелацију Б. К. (у даљњем тексту: апеланткиња) и утврдио повреду члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5. став 1. тачка е) и став 4. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Том одлуком Уставни суд је, између осталог, наложио Влади Кантона Сарајево да исплати износ од 5.000,00 КМ на име накнаде нематеријалне штете због утврђене повреду уставних права. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Кантона Сарајево да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од 90 дана од дана достављања те одлуке обавјести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука број АП-4447/24 је 21. јула 2025. године достављена Влади Кантона Сарајево. У вези с тим, Уставни суд указује да је, имајући у виду диспозитив Одлуке број АП-4447/24, рок за извршење наведене одлуке Уставног суда истекао 22. октобра 2025. године. Међутим, Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису обавјестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем спровођења Одлуке Уставног суда број АП-4447/24.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такође, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примјени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд указује да Влада Кантона Сарајево као извршилац налога из Одлуке број АП-4447/24, односно премијер Владе Кантона Сарајево нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем спровођења Одлуке број АП-4447/24. Имајући у виду наведено, Уставни суд истиче да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису поступили у складу с утврђеним обавезама из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда. Према томе, Уставни суд закључује да су Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево поступили противно одредбама члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и члана 72. Правила Уставног суда. Због тога, Уставни суд сматра да је у конкретном случају неопходно донијети рјешење којим се утврђује неспровођење Одлуке број АП-4447/24.

6. Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, у складу са чланом 57. став (3) и чланом 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП-4447/24**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нулбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, судкиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судкиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису провели Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-4447/24 од 10. јула 2025. године.

На основу члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму број АП-4447/24 од 10. јула 2025. године (у даљњем тексту: Одлука број АП-4447/24) усвојио је апелацију Б. К. (у даљњем тексту: апеланца) и утврдио повреду члана II/3.d) Устава Босне и Херцеговине и члана 5. став 1. тачка е) и став 4. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција). Том одлуком Уставни суд је, између осталог, наложио Влади Кантона Сарајево да апеланци у року од три мјесеца од достављања те одлуке исплати износ од 5.000,00 КМ на име накнаде нематеријалне штете због утврђене повреде уставних права. Уједно, Уставни суд је наложио Влади Кантона Сарајево да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од 90 дана од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења одлуке.

2. Одлука број АП-4447/24 је 21. јула 2025. године достављена Влади Кантона Сарајево. У веzi с тим, Уставни суд указује да је, имајући у виду диспозитив Одлуке број АП-4447/24, рок за извршење наведене одлуке Уставног суда истекао 22. октобра 2025. године. Међутим, Влада Кантона Сарајево и премијер Владе Кантона Сарајево нису обавијестили Уставни суд о предузетим мјерама с циљем спровођења Одлуке Уставног суда број АП-4447/24.

3. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно поштовати коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом проводити одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

4. Уставни суд, такођер, напомиње да, према важећим законима у Босни и Херцеговини, поступање супротно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине које се одражава кроз неизвршење одлука Уставног суда може повлачити кривичну одговорност одговорних лица, што додатно потврђује обавезност примјене одлука Уставног суда. У том смислу, Уставни суд подсјећа и на то да је ставом (1) члана 239. Кривичног закона Босне и Херцеговине прописано: "(1) Службена особа у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорна особа која не примјени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или која спријечи односно на други начин омете примјену, спровођење или извршење такве одлуке, казнит ће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

5. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud ukazuje da Vlada Kantona Sarajevo kao izvršilac naloga iz Odluke broj AP-4447/24, odnosno premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu obavijestili Ustavni sud o preduzetim mjerama s ciljem provođenja Odluke broj AP-4447/24. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ističe da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu postupili u skladu s utvrđenim obavezama iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da su Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo postupili protivno odredbama člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-4447/24.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa članom 57. stav (3) i članom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenomom sazivu, u predmetu broj **AP-4447/24**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu proveli Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-4447/24 od 10. srpnja 2025. godine.

Na temelju članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu broj AP-4447/24 od 10. srpnja 2025. godine (u daljnjem tekstu: Odluka broj AP-4447/24) usvojio je apelaciju B. K. (u daljnjem tekstu: apelantica) i utvrdio povredu članka II/3.(d) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 5. stavak 1. točka e) i stavak 4. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija). Tom odlukom Ustavni sud je, između ostalog, naložio Vladi Kantona Sarajevo da apelantici u roku od tri mjeseca od dostave te odluke isplati iznos od 5.000,00 KM na ime naknade nematerijalne štete zbog utvrđene povrede ustavnih prava. Ujedno, Ustavni sud je naložio Vladi Kantona Sarajevo da,

u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od 90 dana od dana dostave te odluke obavijesti Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja odluke.

2. Odluka broj AP-4447/24 je 21. srpnja 2025. godine dostavljena Vladi Kantona Sarajevo. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je, imajući u vidu dispozitiv Odluke broj AP-4447/24, rok za izvršenje navedene odluke Ustavnog suda istekao 22. listopada 2025. godine. Međutim, Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu obavijestili Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem provođenja Odluke Ustavnog suda broj AP-4447/24.

3. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

4. Ustavni sud, također, napominje da, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, postupanje suprotno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine koje se odražava kroz neizvršenje odluka Ustavnog suda može povlačiti kaznenu odgovornost odgovornih osoba, što dodatno potvrđuje obveznost primjene odluka Ustavnog suda. U tom smislu, Ustavni sud podsjeća i na to da je stavkom (1) članka 239. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine propisano: "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

5. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud ukazuje da Vlada Kantona Sarajevo kao izvršitelj naloga iz Odluke broj AP-4447/24, odnosno premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu obavijestili Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem provođenja Odluke broj AP-4447/24. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ističe da Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo nisu postupili u skladu s utvrđenim obavezama iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda. Prema tome, Ustavni sud zaključuje da su Vlada Kantona Sarajevo i premijer Vlade Kantona Sarajevo postupili protivno odredbama članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 72. Pravila Ustavnog suda. Zbog toga, Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju neophodno donijeti rješenje kojim se utvrđuje neprovođenje Odluke broj AP-4447/24.

6. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 57. stavak (3) i člankom 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

1002

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-7/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Скупштина Кантона Сарајево, односно Министарство правде и управе Кантона Сарајево као орган који је обавезан да припреми приједлог закона о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број **У-7/24** од 19. септембра 2024. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 68/24).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) је Одлуком о допуствости и меритуму (у даљем тексту: Одлука) број **У-7/24** од 19. септембра 2024. године, одлучујући о захтјеву Општинског суда у Сарајеву за оцјену уставности члана 18. Закона о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево" бр. 5/19 и 40/22) утврдио да члан 18. став 2. алинеја III Закона о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево, у дијелу у којем се односи на судске стручне сараднике у Кантоналном суду у Сарајеву који су распоређени у судска одјељења и обављају најсложеније послове из основне дјелатности суда, није у складу са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине и чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

2. Уставни суд је наложио Скупштини Кантона Сарајево да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" измијени Закон о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево у односу на судске стручне сараднике у Кантоналном суду у Сарајеву који су распоређени у судска одјељења и обављају најсложеније послове из основне дјелатности суда, у складу с одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

3. Одлука број **У-7/24** објављена је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 68/24 дана 8. октобра 2024. године, а рок за извршење налога је истекао 9. априла 2025. године.

4. Скупштина Кантона Сарајево, односно Министарство правде и управе Кантона Сарајево као носилац израде закона,

обавијестила је Уставни суд 21. априла 2025. године да се у суштини чека имплементација Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о допуствости и меритуму број **У-12/23** од 28. септембра 2023. године, за коју је надлежан Парламент Федерације Босне и Херцеговине, и да се ради о претходном питању јер је неопходно да кантонални закони у овој области буду хармонизовани с федералним законима. Стога ће се, како је наведено у допису, приступити изради нацрта закона о измјенама односно допунама Закона о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево одмах након што Парламент Федерације Босне и Херцеговине поступи у складу с Одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине о допуствости и меритуму број **У-12/23**.

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно поштовати коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став (1)), као и да су сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводити одлуке Уставног суда (став (2)). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став (6)).

6. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Скупштина Кантона Сарајево, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности спроводити одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Министарство правде и управе Кантона Сарајево као орган који има обавезу да припреми приједлог закона о платама и накнадама у органима власти Кантона Сарајево није извршило обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

7. С обзиром на то, Уставни суд је, на основу члана 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

8. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

9. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-7/24**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

РЈЕШЕЊЕ

Utvrđuje se da Skupština Kantona Sarajevo, odnosno Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo kao organ koji je obavezan pripremiti prijedlog zakona o plaćama i naknadama u

organima vlasti Kantona Sarajevo nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-7/24 od 19. septembra 2024. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/24).

U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) je Odlukom o dopustivosti i meritumu (u daljnjem tekstu: Odluka) broj U-7/24 od 19. septembra 2024. godine, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za ocjenu ustavnosti člana 18. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" br. 5/19 i 40/22) utvrdio da član 18. stav 2. alineja III Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, u dijelu u kojem se odnosi na sudske stručne saradnike u Kantonalnom sudu u Sarajevu koji su raspoređeni u sudska odjeljenja i obavljaju najsloženije poslove iz osnovne djelatnosti suda, nije u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

2. Ustavni sud je naložio Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" izmijeni Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo u odnosu na sudske stručne saradnike u Kantonalnom sudu u Sarajevu koji su raspoređeni u sudska odjeljenja i obavljaju najsloženije poslove iz osnovne djelatnosti suda, u skladu s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

3. Odluka broj U-7/24 objavljena je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 68/24 dana 8. oktobra 2024. godine, a rok za izvršenje naloga je istekao 9. aprila 2025. godine.

4. Skupština Kantona Sarajevo, odnosno Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo kao nosilac izrade zakona, obavijestila je Ustavni sud 21. aprila 2025. godine da se u suštini čeka implementacija Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o dopustivosti i meritumu broj U-12/23 od 28. septembra 2023. godine, za koju je nadležan Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, i da se radi o prethodnom pitanju jer je neophodno da kantonalni zakoni u ovoj oblasti budu harmonizirani s federalnim zakonima. Stoga će se, kako je navedeno u dopisu, pristupiti izradi nacrtu zakona o izmjenama odnosno dopunama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo odmah nakon što Parlament Federacije Bosne i Hercegovine postupi u skladu s Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o dopustivosti i meritumu broj U-12/23.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stav (2)). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav (6)).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Skupština Kantona Sarajevo, iako je preduzela određene mjere,

nije izvršila konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa članom 72. stav (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo kao organ koji ima obavezu pripremiti prijedlog zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo nije izvršilo obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je, na osnovu člana 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-7/24**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Skupština Kantona Sarajevo, odnosno Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo kao organ koji je obavezan pripremiti prijedlog zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-7/24 od 19. rujna 2024. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/24).

U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) je Odlukom o dopustivosti i meritumu (u daljnjem tekstu: Odluka) broj U-7/24 od 19. rujna 2024. godine, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za ocjenu ustavnosti članka 18. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" br. 5/19 i 40/22) utvrdio da članak 18. stavak 2. alineja III. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, u dijelu u kojem se odnosi na sudske stručne suradnike u Kantonalnom sudu u Sarajevu koji su raspoređeni u sudska odjeljenja i obavljaju najsloženije poslove iz temeljne djelatnosti suda, nije u skladu sa člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

2. Ustavni sud je naložio Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i

4. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви

органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

5. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности, да спроводе одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Савјет министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине није извршио обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

6. С обзиром на то, Уставни суд је на основу члана 72. Правила Уставног суда одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-9/24**, на основу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 i 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Valerija Galić, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судкиња
Ledi Bianku, судија
Marin Vukoja, судија
Larisa Velić, судкиња

на седници одржаној 2. јула 2026. године донио је

RJEŠENJE

Утврђује се да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, односно Вјеће министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу припремити приједлог Закона о плаћама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број U-9/24 од 19. септембра 2024. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 68/24).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму (у даљњем тексту: Одлука) број U-9/24 од 19. септембра 2024. године усвојио је захтев Суда Босне и Херцеговине за оцјену уставности члана 11. Закона о плаћама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени

glasnik BiH" br. 90/05, 32/07, 17/13, 5/14, 40/14, 48/15 i 77/20, 9/23 i 29/23), te je utvrdio da član 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine nije u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud je naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi član 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

2. Одлука Уставног суда број U-9/24 је 8. октобра 2024. године објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 68/24, а рок за извршење налога је истекао 9. априла 2025. године.

3. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је 12. децембра 2025. године обавијестила Уставни суд да су колегији оба дома Парламентарне скупштине упознати с обавезама из Одлуке број U-9/24, те да је Колегиј Представничког дома Парламентарне скупштине доставио Вјећу министара Босне и Херцеговине Одлуку број U-9/24 ради предузимања даљњих радњи у сврху njenog potpunog izvršenja.

4. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, проводити одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

5. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности, проводити одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Вјеће министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу припремити приједлог Закона о плаћама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине није извршило обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

6. С обзиром на то, Уставни суд је на основу члана 72. Правила Уставног суда одлучио као у изреци овог рјешења.

7. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

8. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-9/24**, на основу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 i 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Valerija Galić, потпредсједница

Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, odnosno Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obvezu pripremiti prijedlog Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini Bosne i Hercegovine nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-9/24 od 19. rujna 2024. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/24).

U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu (u daljnjem tekstu: Odluka) broj U-9/24 od 19. rujna 2024. godine usvojio je zahtjev Suda Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti članka 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 90/05, 32/07, 17/13, 5/14, 40/14, 48/15 i 77/20, 9/23 i 29/23), te je utvrdio da članak 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini Bosne i Hercegovine nije u skladu sa člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ustavni sud je naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi članak 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini Bosne i Hercegovine s odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

2. Odluka Ustavnog suda broj U-9/24 je 8. listopada 2024. godine objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 68/24, a rok za izvršenje naloga je istekao 9. travnja 2025. godine.

3. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 12. prosinca 2025. godine obavijestila Ustavni sud da su kolegiji oba doma Parlamentarne skupštine upoznati s obvezama iz Odluke broj U-9/24, te da je Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine dostavio Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Odluku broj U-9/24 radi poduzimanja daljnjih radnji u svrhu njezinog potpunog izvršenja.

4. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

5. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, iako je poduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa člankom 72. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti, provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obvezu pripremiti prijedlog Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini Bosne i Hercegovine nije izvršilo obveze koje proizlaze iz konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda.

6. S obzirom na to, Ustavni sud je na temelju članka 72. Pravila Ustavnog suda odlučio kao u izreci ovog rješenja.

7. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

8. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

1004

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-10/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, односно Савјет министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог Закона о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-10/24 од 23. јануара 2025. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 7/25).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допуствости и меритуму (у даљњем тексту: Одлука) број У-10/24 од 23. јануара 2025. године усвојио је захтјев Суда Босне и Херцеговине за оцјену уставности Закона о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 33/02, 37/03 и 76/11). Уставни суд је утврдио да Закон о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине није у складу са чланом I/2.

Устава Босне и Херцеговине и чланом 2. Анекса II Устава Босне и Херцеговине због тога што не рјешава питање регистрације Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине која је основана на основу Закона о Академији наука и умјетности Босне и Херцеговине ("Службени лист СРБиХ" бр. 40/75 и 33/81 и "Службени лист РБиХ" број 15/94), који је на основу уставног принципа континуитета правних прописа још увијек на снази и дио је правног система Босне и Херцеговине.

2. Уставни суд је наложио Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине с одредбама члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 2. Анекса II Устава Босне и Херцеговине, те да о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, обавијести Уставни суд.

3. Одлука Уставног суда број У-10/24 објављена је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 7/25 14. фебруара 2025. године, а рок за извршење налога је истекао 15. августа 2025. године.

4. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је 1. августа 2025. године обавијестила Уставни суд да је Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на сједници од 28. јула 2025. године упознат с обавезама из Одлуке број У-10/24. Након тога је од Савјета министара Босне и Херцеговине затражено да припреми рјешење с циљем спровођења Одлуке број У-10/24.

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сва тијела власти дужна да у оквиру својих надлежности спроводе одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Савјет министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог Закона о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине није извршио обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

7. С обзиром на то, Уставни суд је, на основу члана 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

8. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

9. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-10/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нуфberger, потпредсједница
Helen Keller, суткиња
Ledi Bianku, судија
Marin Vukoja, судија
Larisa Velić, суткиња

на сједници одржаној 2. јула 2026. године donio је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, односно Вјеће министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу припремити приједлог Закона о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-10/24 од 23. јануара 2025. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 7/25).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму (у даљњем тексту: Одлука) број У-10/24 од 23. јануара 2025. године усвојио је захтев Суда Босне и Херцеговине за оцјену уставности Закона о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 33/02, 37/03 и 76/11). Уставни суд је утврдио да Закон о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине није у складу са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 2. Анекса II Устава Босне и Херцеговине због тога што не рјешава питање регистрације Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине која је основана на основу Закона о Академији наука и умјетности Босне и Херцеговине ("Службени лист СРБиХ" бр. 40/75 и 33/81 и "Службени лист РБиХ" број 15/94), који је на основу уставног начела континуитета правних прописа још увијек на снази и дио је правног система Босне и Херцеговине.

2. Уставни суд је наложио Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине с одредбама члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине и чланом 2. Анекса II Устава Босне и Херцеговине, те да о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, обавијести Уставни суд.

3. Одлука Уставног суда број У-10/24 објављена је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 7/25 14. фебруара 2025. године, а рок за извршење налога је истекао 15. августа 2025. године.

4. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је 1. августа 2025. године обавијестила Уставни суд да је Заједнички колегиј обавијестила Уставни суд да је Заједнички колегиј оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на сједници од 28. јула 2025. године упознат с обавезама из Одлуке број У-10/24. Након тога је од Вјећа министара Босне и

Hercegovine zatraženo da pripremi rješenje s ciljem provođenja Odluke broj U-10/24.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav 1), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stav 2). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav 6).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, iako je preduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa članom 72. stav (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obavezu pripremiti prijedlog Zakona o registraciji pravnih lica koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine nije izvršilo obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je, na osnovu člana 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-10/24**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, odnosno Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obvezu pripremiti prijedlog Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-10/24 od 23. siječnja 2025. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 7/25).

U skladu sa članom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu (u daljnjem tekstu: Odluka) broj U-10/24 od 23. siječnja 2025. godine usvojio je zahtjev Suda Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 33/02, 37/03 i 76/11). Ustavni sud je utvrdio da Zakon o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 2. Aneksa II. Ustava Bosne i Hercegovine zbog toga što ne rješava pitanje registracije Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine koja je osnovana na temelju Zakona o Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine ("Službeni list SRBiH" br. 40/75 i 33/81 i "Službeni list RBiH" broj 15/94), koji je na temelju ustavnog načela kontinuiteta pravnih propisa još uvijek na snazi i dio je pravnog sustava Bosne i Hercegovine.

2. Ustavni sud je naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine s odredbama članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 2. Aneksa II. Ustava Bosne i Hercegovine, te da o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke, u skladu sa članom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, obavijesti Ustavni sud.

3. Odluka Ustavnog suda broj U-10/24 objavljena je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 7/25 14. veljače 2025. godine, a rok za izvršenje naloga je istekao 15. kolovoza 2025. godine.

4. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 1. kolovoza 2025. godine obavijestila Ustavni sud da je Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na sjednici od 28. srpnja 2025. godine upoznat s obvezama iz Odluke broj U-10/24. Nakon toga je od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine zatraženo da pripremi rješenje s ciljem provođenja Odluke broj U-10/24.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, iako je poduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa članom 72. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obvezu pripremiti prijedlog Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine nije izvršilo obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je, na temelju članka 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa članom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

1005

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-16/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, односно Савјет министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-16/24 од 23. јануара 2025. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 6/25).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд), Одлуком о допустивости и меритуму број У-16/24 (у даљњем тексту: Одлука) од 23. јануара 2025. године, одлучујући по захтјеву Суда Босне и Херцеговине за оцјену уставности Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 90/05, 32/07, 17/13, 5/14, 40/14, 48/15, 77/20, 9/23 и 29/23), утврђује да Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине није у складу са чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине и чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода због тога што не садржи одредбе о накнадама које се исплаћују у случају тешке болести и смрти члана уже породице.

2. Уставни суд је наложио Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине са одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

3. Одлука Уставног суда број У-16/24 објављена је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 6/25 дана 7. фебруара 2025. године, а рок за извршење налога истекао је 8. августа 2025. године.

4. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине обавијестила је Уставни суд 1. августа 2025. године да је Заједнички колегиј оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на сједници 28. јула 2025. године упознат с обавезама из Одлуке број У-16/24. Након тога, затражено је од Савјета министара Босне и Херцеговине да припреми рјешење с циљем спровођења Одлуке број У-16/24.

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став (1)), као и да су сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом да спроводе одлуке Уставног суда (став (2)). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став (6)).

6. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу Одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сва тијела власти дужна у оквиру својих надлежности да спроводе одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Савјет министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине није извршио обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

7. С обзиром на то, Уставни суд је, на основу члана 72. Правила Уставног суда, одлучио као у изреци овог рјешења.

8. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даљње поступање у складу са законом.

9. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Председник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-16/24**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (3) i člana 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. jula 2026. godine donio je

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, односно Вјеће министара Босне и Херцеговине као орган који има обавезу да припреми приједлог закона о плаћама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и

Hercegovine broj U-16/24 od 23. januara 2025. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 6/25).

U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud), Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-16/24 (u daljnjem tekstu: Odluka) od 23. januara 2025. godine, odlučujući po zahtjevu Suda Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 90/05, 32/07, 17/13, 5/14, 40/14, 48/15, 77/20, 9/23 i 29/23), utvrđuje da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine nije u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama koje se isplaćuju u slučaju teške bolesti i smrti člana uže porodice.

2. Ustavni sud je naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine s odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

3. Odluka Ustavnog suda broj U-16/24 objavljena je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 6/25 dana 7. februara 2025. godine, a rok za izvršenje naloga istekao je 8. augusta 2025. godine.

4. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine obavijestila je Ustavni sud 1. augusta 2025. godine da je Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na sjednici 28. jula 2025. godine upoznat s obavezama iz Odluke broj U-16/24. Nakon toga, zatraženo je od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da pripremi rješenje s ciljem provođenja Odluke broj U-16/24.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Član 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svako fizičko i pravno lice dužno poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stav (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stav (2)). Navedenim članom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stav (6)).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, iako je preduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obavezujuću Odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa članom 72. stav (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obavezu pripremiti prijedlog zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine nije izvršilo obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je, na osnovu člana 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-16/24**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, odnosno Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obavezu pripremiti prijedlog zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-16/24 od 23. siječnja 2025. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 6/25).

U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud), Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-16/24 (u daljnjem tekstu: Odluka) od 23. siječnja 2025. godine, odlučujući po zahtjevu Suda Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 90/05, 32/07, 17/13, 5/14, 40/14, 48/15, 77/20, 9/23 i 29/23), utvrđuje da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine nije u skladu sa člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama koje se isplaćuju u slučaju teške bolesti i smrti člana uže obitelji.

2. Ustavni sud je naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine s odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

3. Odluka Ustavnog suda broj U-16/24 objavljena je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 6/25 dana 7. veljače 2025. godine, a rok za izvršenje naloga je istekao 8. kolovoza 2025. godine.

4. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine obavijestila je Ustavni sud 1. kolovoza 2025. godine da je Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na sjednici 28. srpnja 2025. godine upoznat s obvezama iz Odluke broj U-16/24. Nakon toga, zatraženo je od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da pripremi rješenje s ciljem provedbe Odluke broj U-16/24.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda (stavak (1)), kao i da su sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom provoditi odluke Ustavnog suda (stavak (2)). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak (6)).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, iako je poduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obvezujuću Odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa člankom 72. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna u okviru svojih nadležnosti provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao organ koji ima obvezu pripremiti prijedlog zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine nije izvršilo obveze koje proizlaze iz konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je, na temelju članka 72. Pravila Ustavnog suda, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

1006

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-22/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Народна скупштина Републике Српске, односно Влада Републике Српске и Министарство правде Републике Српске као органи који имају обавезу да припреме приједлог Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-22/24 од 29. маја

2025. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 36/25).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допуствости и меритуму (у даљњем тексту: Одлука) број У-22/24 од 29. маја 2025. године усвојио је захтјев Основног суда у Сокоцу – Одјељење у Палама за оцјену уставности Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 56/22 и 43/23), те је утврдио да Закон о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 56/22 и 43/23) није у складу са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима због тога што не садржи одредбе о накнади за топли оброк.

2. Уставни суд је наложио Народној скупштини Републике Српске да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" бр. 56/22 и 43/23) са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима тако што ће прописати одредбе о накнади за топли оброк.

3. Одлука број У-22/24 је 17. јуна 2025. године објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 36/25, а рок за извршење налога је истекао 17. децембра 2025. године.

4. Народна скупштина Републике Српске је 19. децембра 2025. године обавијестила Уставни суд да је Министарство правде сачинило Информацију о предузетим мјерама с циљем извршења Одлуке број У-22/24, те је упознало Владу Републике Српске о садржају и правним ефектима наведене одлуке. Влада Републике Српске је прихватила Информацију, те закључком задужила Министарство правде да достави Народној скупштини Републике Српске информацију о предузетим мјерама у вези са спровођењем Одлуке број У-22/24. Истим закључком Влада Републике Српске је задужила министра правде да именује радну групу за израду закона о измјенама и допунама Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској, те да изврши анализу и пројекцију потребних финансијских средстава за исплату наведене накнаде ради планирања буџетских обавеза Републике Српске, те да након добијања потребних информација приступи изради приједлога закона о измјенама и допунама

Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској, у складу с Одлуком број У-22/24.

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, да спроводе одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке (став 6).

6. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Народна скупштина Републике Српске, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда. Такође, полазећи од тога да су, у складу са чланом 72. став (2) Правила Уставног суда, сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности, да спроводе одлуке Уставног суда, Уставни суд закључује да ни Влада Републике Српске, односно Министарство правде Републике Српске као органи који имају обавезу да припреме приједлог закона о измјенама и допунама Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској нису извршили обавезе које произлазе из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда.

7. С обзиром на то, Уставни суд је на основу члана 72. Правила Уставног суда одлучио као у изреци овог рјешења.

8. У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине на даље поступање у складу са законом.

9. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине

Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-22/24**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (3) и члана 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" br. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

на сједници одржаној 2. јула 2026. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Утврђује се да Народна скупштина Републике Српске, односно Влада Републике Српске и Министарство правде Републике Српске као органи који имају обавезу припремити приједлог Закона о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској нису извршили Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-22/24 од 29. маја 2025. године ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 36/25).

У складу са чланом 72. став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и

Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистrikта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) Одлуком о допустивости и меритуму (у даљњем тексту: Одлука) број У-22/24 од 29. маја 2025. године усвојио је захтев Основног суда у Сокочу – Одјелjenje у Палама за ocјену уставности Закона о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" br. 56/22 и 43/23), те је утврдио да Закон о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" br. 56/22 и 43/23) није у складу са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима због тога што не садржи одредбе о накнади за топли оброк.

2. Уставни суд је наложио Народној скупштини Републике Српске да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесeci од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади Закон о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске" br. 56/22 и 43/23) са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима тако што ће прописати одредбе о накнади за топли оброк.

3. Одлука број У-22/24 је 17. јуна 2025. године објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 36/25, а рок за извршење налога је истекао 17. децембра 2025. године.

4. Народна скупштина Републике Српске је 19. децембра 2025. године обавијестила Уставни суд да је Министарство правде саџинило Информацију о предузетим мјерама с циљем извршења Одлуке број У-22/24, те је упознало Владу Републике Српске о садржају и правним ефектима наведене одлуке. Влада Републике Српске је прихватила Информацију, те закључком задужила Министарство правде да достави Народној скупштини Републике Српске информацију о предузетим мјерама у вези с provoђењем Одлуке број У-22/24. Истим закључком Влада Републике Српске је задужила министра правде да именује радну групу за израду закона о измјенама и допунама Закона о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској, те да изврши анализу и пројекцију потребних финансијских средстава за исплату наведене накнаде ради планирања буџетских обавеза Републике Српске, те да након добијања потребних информација приступи изради приједлога закона о измјенама и допунама Закона о плаћама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској, у складу с Одлуком број У-22/24.

5. Уставни суд подсјећа да су, према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће. Члан 72. Правила Уставног суда прописује да је свако физичко и правно лице дужно да поштује коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда (став 1), као и да су сви органи власти дужни, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, проводити одлуке Уставног суда (став 2). Наведеним чланом је прописано и да Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може одредити начин извршења одлуке (став 6).

6. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да Народна скупштина Републике Српске, иако је предузела одређене мјере, није извршила коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда.

Također, polazeći od toga da su, u skladu sa članom 72. stav (2) Pravila Ustavnog suda, svi organi vlasti dužni, u okviru svojih nadležnosti, provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vlada Republike Srpske, odnosno Ministarstvo pravde Republike Srpske kao organi koji imaju obavezu pripremiti prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj nisu izvršili obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je na osnovu člana 72. Pravila Ustavnog suda odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužilaštvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-22/24, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (3) i članka 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 2. srpnja 2026. godine donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Narodna skupština Republike Srpske, odnosno Vlada Republike Srpske i Ministarstvo pravde Republike Srpske kao organi koji imaju obavezu pripremiti prijedlog Zakona o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj nisu izvršili Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-22/24 od 29. svibnja 2025. godine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 36/25).

U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo rješenje dostavlja se Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

Rješenje objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) Odlukom o dopustivosti i meritumu (u daljnjem tekstu: Odluka) broj U-22/24 od 29. svibnja 2025. godine usvojio je zahtjev Osnovnog suda u Sokocu – Odjeljenje u Palama za ocjenu ustavnosti Zakona o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 56/22 i 43/23), te je utvrdio da Zakon o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 56/22 i 43/23) nije u skladu sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa člankom 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom 26. Međunarodnog

pakta o građanskim i političkim pravima zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadi za topli obrok.

2. Ustavni sud je naložio Narodnoj skupštini Republike Srpske da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi Zakon o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 56/22 i 43/23) sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa člankom 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima tako što će propisati odredbe o naknadi za topli obrok.

3. Odluka broj U-22/24 je 17. lipnja 2025. godine objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 36/25, a rok za izvršenje naloga je istekao 17. prosinca 2025. godine.

4. Narodna skupština Republike Srpske je 19. prosinca 2025. godine obavijestila Ustavni sud da je Ministarstvo pravde sačinilo Informaciju o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja Odluke broj U-22/24, te je upoznalo Vladu Republike Srpske o sadržaju i pravnim efektima navedene odluke. Vlada Republike Srpske je prihvatila Informaciju, te zaključkom zadužila Ministarstvo pravde da dostavi Narodnoj skupštini Republike Srpske informaciju o poduzetim mjerama u svezi s provođenjem Odluke broj U-22/24. Istim zaključkom Vlada Republike Srpske je zadužila ministra pravde da imenuje radnu skupinu za izradu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, te da izvrši analizu i projekciju potrebnih finansijskih sredstava za isplatu navedene naknade radi planiranja proračunskih obveza Republike Srpske, te da nakon dobivanja potrebnih informacija pristupi izradi prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, u skladu s Odlukom broj U-22/24.

5. Ustavni sud podsjeća da su, prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće. Članak 72. Pravila Ustavnog suda propisuje da je svaka fizička i pravna osoba dužna poštovati konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda (stavak 1.), kao i da su sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda (stavak 2.). Navedenim člankom je propisano i da Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Ustavnog suda nije izvršena, odnosno može odrediti način izvršenja odluke (stavak 6.).

6. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da Narodna skupština Republike Srpske, iako je poduzela određene mjere, nije izvršila konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda. Također, polazeći od toga da su, u skladu sa člankom 72. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, sva tijela vlasti dužna, u okviru svojih nadležnosti, provoditi odluke Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da ni Vlada Republike Srpske, odnosno Ministarstvo pravde Republike Srpske kao organi koji imaju obavezu pripremiti prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama sudaca i javnih tužilaca u Republici Srpskoj nisu izvršili obaveze koje proizlaze iz konačne i obavezujuće odluke Ustavnog suda.

7. S obzirom na to, Ustavni sud je na temelju članka 72. Pravila Ustavnog suda odlučio kao u izreci ovog rješenja.

8. U skladu sa člankom 72. stavak (6) Pravila Ustavnog suda, ovo rješenje se dostavlja nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje u skladu sa zakonom.

9. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

ИСПРАВКЕ

УРЕД ЗА ЗАКОНОДАВСТВО САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1007

Након извршеног савјештања изворног и објављеног текста, утврђено је да се у Одлуци о измјенама Одлуке о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/26) поткрала техничка погрешка, те се у складу са чланом 101. Пословника о раду Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 22/03), даје

ИСПРАВКА ОДЛУКЕ О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О ВИСИНИ, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА НАКНАДУ ЗА ПРЕВОЗ НА ПОСАО И ПРЕВОЗ СА ПОСЛА У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

У Одлуци о измјенама Одлуке о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/26) (у даљњем тексту: Одлука) изостављена је Табела 2.: "Висина седмичне накнаде трошкова превоза на посао и превоза са посла у институцијама Босне и Херцеговине".

Табела 2.: "Висина седмичне накнаде трошкова превоза на посао и превоза са посла у институцијама Босне и Херцеговине" објављује се уз ову Исправку и чини саставни дио Одлуке.

Број 04-02-2-505-2/26
23. јула 2026. године
Сарајево

Директор
Уреда за законодавство
Савјета министара БиХ
Мр **Џемаил Њибо**, с. р.

Табела 2. Висина седмичне накнаде трошкова превоза на посао и превоза са посла у институцијама Босне и

Удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта (km)	Износ седмичне накнаде	Удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта (km)	Износ седмичне накнаде	Удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта (km)	Износ седмичне накнаде	Удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта (km)	Износ седмичне накнаде	Удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта (km)	Износ седмичне накнаде
1	1,49	101	38,44	201	74,30	301	109,49	401	144,27
2	1,86	102	38,81	202	74,66	302	109,84	402	144,62
3	2,23	103	39,17	203	75,01	303	110,19	403	144,97
4	2,61	104	39,53	204	75,37	304	110,54	404	145,31
5	2,99	105	39,90	205	75,72	305	110,89	405	145,66
6	3,36	106	40,26	206	76,08	306	111,24	406	146,01
7	3,74	107	40,62	207	76,43	307	111,59	407	146,35
8	4,12	108	40,98	208	76,79	308	111,94	408	146,70
9	4,49	109	41,35	209	77,14	309	112,29	409	147,05
10	4,87	110	41,71	210	77,49	310	112,64	410	147,39
11	5,24	111	42,07	211	77,85	311	112,99	411	147,74
12	5,62	112	42,43	212	78,20	312	113,34	412	148,08
13	5,99	113	42,80	213	78,56	313	113,68	413	148,43
14	6,37	114	43,16	214	78,91	314	114,03	414	148,78
15	6,74	115	43,52	215	79,26	315	114,38	415	149,12
16	7,12	116	43,88	216	79,62	316	114,73	416	149,47
17	7,49	117	44,24	217	79,97	317	115,08	417	149,81
18	7,87	118	44,60	218	80,32	318	115,43	418	150,16
19	8,24	119	44,97	219	80,68	319	115,78	419	150,51
20	8,62	120	45,33	220	81,03	320	116,13	420	150,85
21	8,99	121	45,69	221	81,38	321	116,48	421	151,20
22	9,36	122	46,05	222	81,74	322	116,82	422	151,54
23	9,74	123	46,41	223	82,09	323	117,17	423	151,89
24	10,11	124	46,77	224	82,45	324	117,52	424	152,24
25	10,48	125	47,13	225	82,80	325	117,87	425	152,58
26	10,86	126	47,49	226	83,15	326	118,22	426	152,93
27	11,23	127	47,85	227	83,50	327	118,57	427	153,27
28	11,60	128	48,21	228	83,86	328	118,92	428	153,62
29	11,98	129	48,57	229	84,21	329	119,26	429	153,96
30	12,35	130	48,93	230	84,56	330	119,61	430	154,31
31	12,72	131	49,29	231	84,92	331	119,96	431	154,66
32	13,09	132	49,65	232	85,27	332	120,31	432	155,00
33	13,46	133	50,01	233	85,62	333	120,66	433	155,35
34	13,84	134	50,37	234	85,97	334	121,01	434	155,69
35	14,21	135	50,73	235	86,33	335	121,36	435	156,04
36	14,58	136	51,09	236	86,68	336	121,70	436	156,38
37	14,95	137	51,45	237	87,03	337	122,05	437	156,73
38	15,32	138	51,81	238	87,39	338	122,40	438	157,08
39	15,69	139	52,17	239	87,74	339	122,75	439	157,42
40	16,06	140	52,53	240	88,09	340	123,10	440	157,77
41	16,44	141	52,89	241	88,44	341	123,44	441	158,11
42	16,81	142	53,25	242	88,79	342	123,79	442	158,46
43	17,18	143	53,61	243	89,15	343	124,14	443	158,80
44	17,55	144	53,97	244	89,50	344	124,49	444	159,15
45	17,92	145	54,33	245	89,85	345	124,84	445	159,49
46	18,29	146	54,69	246	90,20	346	125,18	446	159,84
47	18,66	147	55,05	247	90,56	347	125,53	447	160,18
48	19,03	148	55,40	248	90,91	348	125,88	448	160,53
49	19,40	149	55,76	249	91,26	349	126,23	449	160,88
50	19,77	150	56,12	250	91,61	350	126,58	450	161,22
51	20,14	151	56,48	251	91,96	351	126,92	451	161,57
52	20,51	152	56,84	252	92,31	352	127,27	452	161,91
53	20,87	153	57,20	253	92,67	353	127,62	453	162,26
54	21,24	154	57,55	254	93,02	354	127,97	454	162,60
55	21,61	155	57,91	255	93,37	355	128,31	455	162,95
56	21,98	156	58,27	256	93,72	356	128,66	456	163,29
57	22,35	157	58,63	257	94,07	357	129,01	457	163,64
58	22,72	158	58,99	258	94,42	358	129,36	458	163,98
59	23,09	159	59,34	259	94,78	359	129,70	459	164,33
60	23,46	160	59,70	260	95,13	360	130,05	460	164,67
61	23,82	161	60,06	261	95,48	361	130,40	461	165,02
62	24,19	162	60,42	262	95,83	362	130,75	462	165,36
63	24,56	163	60,78	263	96,18	363	131,09	463	165,71
64	24,93	164	61,13	264	96,53	364	131,44	464	166,05
65	25,29	165	61,49	265	96,88	365	131,79	465	166,40
66	25,66	166	61,85	266	97,23	366	132,14	466	166,74
67	26,03	167	62,20	267	97,58	367	132,48	467	167,09
68	26,40	168	62,56	268	97,94	368	132,83	468	167,43
69	26,76	169	62,92	269	98,29	369	133,18	469	167,78
70	27,13	170	63,28	270	98,64	370	133,52	470	168,12
71	27,50	171	63,63	271	98,99	371	133,87	471	168,47
72	27,86	172	63,99	272	99,34	372	134,22	472	168,81
73	28,23	173	64,35	273	99,69	373	134,57	473	169,16
74	28,60	174	64,70	274	100,04	374	134,91	474	169,50
75	28,96	175	65,06	275	100,39	375	135,26	475	169,85
76	29,33	176	65,42	276	100,74	376	135,61	476	170,19
77	29,69	177	65,77	277	101,09	377	135,95	477	170,54
78	30,06	178	66,13	278	101,44	378	136,30	478	170,88

79	30,43	179	66,48	279	101,79	379	136,65	479	171,23
80	30,79	180	66,84	280	102,14	380	137,00	480	171,57
81	31,16	181	67,20	281	102,49	381	137,34	481	171,92
82	31,52	182	67,55	282	102,84	382	137,69	482	172,26
83	31,89	183	67,91	283	103,19	383	138,04	483	172,61
84	32,25	184	68,26	284	103,55	384	138,38	484	172,95
85	32,62	185	68,62	285	103,90	385	138,73	485	173,30
86	32,98	186	68,98	286	104,25	386	139,08	486	173,64
87	33,35	187	69,33	287	104,60	387	139,42	487	173,99
88	33,71	188	69,69	288	104,95	388	139,77	488	174,33
89	34,08	189	70,04	289	105,30	389	140,12	489	174,68
90	34,44	190	70,40	290	105,65	390	140,46	490	175,02
91	34,81	191	70,75	291	106,00	391	140,81	491	175,36
92	35,17	192	71,11	292	106,35	392	141,16	492	175,71
93	35,54	193	71,46	293	106,70	393	141,50	493	176,05
94	35,90	194	71,82	294	107,05	394	141,85	494	176,40
95	36,26	195	72,17	295	107,39	395	142,20	495	176,74
96	36,63	196	72,53	296	107,74	396	142,54	496	177,09
97	36,99	197	72,88	297	108,09	397	142,89	497	177,43
98	37,35	198	73,24	298	108,44	398	143,24	498	177,78
99	37,72	199	73,59	299	108,79	399	143,58	499	178,12
100	38,08	200	73,95	300	109,14	400	143,93	500	178,47

Nakon izvršenog sravnjenja izvornog i objavljenog teksta, utvrđeno je da se u Odluci o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/26), potkrala tehnička pogreška, te se u skladu sa članom 101. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), daje

ISPRAVKA

ODLUKE O IZMJENAMA ODLUKE O VISINI, NAČINU I POSTUPKU OSTVARIVANJA PRAVA NA NAKNADU ZA PRIJEVOZ NA POSAO I PRIJEVOZ SA POSLA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

U Odluci o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa

posla u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/26) (u daljnjem tekstu: Odluka) izostavljena je Tabela 2.: "Visina sedmične naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine".

Tabela 2.: "Visina sedmične naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine" objavljuje se uz ovu Ispravku i čini sastavni dio Odluke.

Broj 04-02-2-505-2/26
23. jula 2026. godine
Sarajevo

Direktor
Ureda za zakonodavstvo
Vijeća ministara BiH
Mr. Džemail Čibo, s. r.

Tabela 2. Visina sedmične naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine

Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos sedmične naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos sedmične naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos sedmične naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos sedmične naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos sedmične naknade
1	1,49	101	38,44	201	74,30	301	109,49	401	144,27
2	1,86	102	38,81	202	74,66	302	109,84	402	144,62
3	2,23	103	39,17	203	75,01	303	110,19	403	144,97
4	2,61	104	39,53	204	75,37	304	110,54	404	145,31
5	2,99	105	39,90	205	75,72	305	110,89	405	145,66
6	3,36	106	40,26	206	76,08	306	111,24	406	146,01
7	3,74	107	40,62	207	76,43	307	111,59	407	146,35
8	4,12	108	40,98	208	76,79	308	111,94	408	146,70
9	4,49	109	41,35	209	77,14	309	112,29	409	147,05
10	4,87	110	41,71	210	77,49	310	112,64	410	147,39
11	5,24	111	42,07	211	77,85	311	112,99	411	147,74
12	5,62	112	42,43	212	78,20	312	113,34	412	148,08
13	5,99	113	42,80	213	78,56	313	113,68	413	148,43
14	6,37	114	43,16	214	78,91	314	114,03	414	148,78
15	6,74	115	43,52	215	79,26	315	114,38	415	149,12
16	7,12	116	43,88	216	79,62	316	114,73	416	149,47
17	7,49	117	44,24	217	79,97	317	115,08	417	149,81
18	7,87	118	44,60	218	80,32	318	115,43	418	150,16
19	8,24	119	44,97	219	80,68	319	115,78	419	150,51
20	8,62	120	45,33	220	81,03	320	116,13	420	150,85
21	8,99	121	45,69	221	81,38	321	116,48	421	151,20
22	9,36	122	46,05	222	81,74	322	116,82	422	151,54
23	9,74	123	46,41	223	82,09	323	117,17	423	151,89
24	10,11	124	46,77	224	82,45	324	117,52	424	152,24
25	10,48	125	47,13	225	82,80	325	117,87	425	152,58
26	10,86	126	47,49	226	83,15	326	118,22	426	152,93
27	11,23	127	47,85	227	83,50	327	118,57	427	153,27
28	11,60	128	48,21	228	83,86	328	118,92	428	153,62
29	11,98	129	48,57	229	84,21	329	119,26	429	153,96
30	12,35	130	48,93	230	84,56	330	119,61	430	154,31
31	12,72	131	49,29	231	84,92	331	119,96	431	154,66
32	13,09	132	49,65	232	85,27	332	120,31	432	155,00
33	13,46	133	50,01	233	85,62	333	120,66	433	155,35
34	13,84	134	50,37	234	85,97	334	121,01	434	155,69
35	14,21	135	50,73	235	86,33	335	121,35	435	156,04
36	14,58	136	51,09	236	86,68	336	121,70	436	156,38
37	14,95	137	51,45	237	87,03	337	122,05	437	156,73
38	15,32	138	51,81	238	87,39	338	122,40	438	157,08
39	15,69	139	52,17	239	87,74	339	122,75	439	157,42
40	16,06	140	52,53	240	88,09	340	123,10	440	157,77
41	16,44	141	52,89	241	88,44	341	123,44	441	158,11
42	16,81	142	53,25	242	88,79	342	123,79	442	158,46
43	17,18	143	53,61	243	89,15	343	124,14	443	158,80
44	17,55	144	53,97	244	89,50	344	124,49	444	159,15
45	17,92	145	54,33	245	89,85	345	124,84	445	159,49
46	18,29	146	54,69	246	90,20	346	125,18	446	159,84
47	18,66	147	55,05	247	90,56	347	125,53	447	160,18
48	19,03	148	55,40	248	90,91	348	125,88	448	160,53
49	19,40	149	55,76	249	91,26	349	126,23	449	160,88
50	19,77	150	56,12	250	91,61	350	126,58	450	161,22
51	20,14	151	56,48	251	91,96	351	126,92	451	161,57
52	20,51	152	56,84	252	92,31	352	127,27	452	161,91
53	20,87	153	57,20	253	92,67	353	127,62	453	162,26
54	21,24	154	57,55	254	93,02	354	127,97	454	162,60
55	21,61	155	57,91	255	93,37	355	128,31	455	162,95
56	21,98	156	58,27	256	93,72	356	128,66	456	163,29
57	22,35	157	58,63	257	94,07	357	129,01	457	163,64
58	22,72	158	58,99	258	94,42	358	129,36	458	163,98
59	23,09	159	59,34	259	94,78	359	129,70	459	164,33
60	23,46	160	59,70	260	95,13	360	130,05	460	164,67
61	23,82	161	60,06	261	95,48	361	130,40	461	165,02
62	24,19	162	60,42	262	95,83	362	130,75	462	165,36
63	24,56	163	60,78	263	96,18	363	131,09	463	165,71
64	24,93	164	61,13	264	96,53	364	131,44	464	166,05
65	25,29	165	61,49	265	96,88	365	131,79	465	166,40
66	25,66	166	61,85	266	97,23	366	132,14	466	166,74
67	26,03	167	62,20	267	97,58	367	132,48	467	167,09
68	26,40	168	62,56	268	97,94	368	132,83	468	167,43
69	26,76	169	62,92	269	98,29	369	133,18	469	167,78
70	27,13	170	63,28	270	98,64	370	133,52	470	168,12
71	27,50	171	63,63	271	98,99	371	133,87	471	168,47
72	27,86	172	63,99	272	99,34	372	134,22	472	168,81
73	28,23	173	64,35	273	99,69	373	134,57	473	169,16
74	28,60	174	64,70	274	100,04	374	134,91	474	169,50
75	28,96	175	65,06	275	100,39	375	135,26	475	169,85
76	29,33	176	65,42	276	100,74	376	135,61	476	170,19
77	29,69	177	65,77	277	101,09	377	135,95	477	170,54
78	30,05	178	66,13	278	101,44	378	136,30	478	170,88

79	30,43	179	66,48	279	101,79	379	136,65	479	171,23
80	30,79	180	66,84	280	102,14	380	137,00	480	171,57
81	31,16	181	67,20	281	102,49	381	137,34	481	171,92
82	31,52	182	67,55	282	102,84	382	137,69	482	172,26
83	31,89	183	67,91	283	103,19	383	138,04	483	172,61
84	32,25	184	68,26	284	103,55	384	138,38	484	172,95
85	32,62	185	68,62	285	103,90	385	138,73	485	173,30
86	32,98	186	68,98	286	104,25	386	139,08	486	173,64
87	33,35	187	69,33	287	104,60	387	139,42	487	173,99
88	33,71	188	69,69	288	104,95	388	139,77	488	174,33
89	34,08	189	70,04	289	105,30	389	140,12	489	174,68
90	34,44	190	70,40	290	105,65	390	140,46	490	175,02
91	34,81	191	70,75	291	106,00	391	140,81	491	175,36
92	35,17	192	71,11	292	106,35	392	141,16	492	175,71
93	35,54	193	71,46	293	106,70	393	141,50	493	176,05
94	35,90	194	71,82	294	107,05	394	141,85	494	176,40
95	36,26	195	72,17	295	107,39	395	142,20	495	176,74
96	36,63	196	72,53	296	107,74	396	142,54	496	177,09
97	36,99	197	72,88	297	108,09	397	142,89	497	177,43
98	37,35	198	73,24	298	108,44	398	143,24	498	177,78
99	37,72	199	73,59	299	108,79	399	143,58	499	178,12
100	38,08	200	73,95	300	109,14	400	143,93	500	178,47

Nakon izvršenog sravnjenja izvornog i objavljenog teksta, utvrđeno je da se u Odluci o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/26), potkrala tehnička pogreška, te se sukladno članku 101. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), daje

ISPRAVKA

ODLUKE O IZMJENAMA ODLUKE O VISINI, NAČINU I POSTUPKU OSTVARIVANJA PRAVA NA NAKNADU ZA PRIJEVOZ NA POSAO I PRIJEVOZ SA POSLA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

U Odluci o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa

posla u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/26) (u daljnjem tekstu: Odluka) izostavljena je Tablica 2.: "Visina tjedne naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine".

Tablica 2.: "Visina tjedne naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine" objavljuje se uz ovu Ispravku i čini sastavni dio Odluke.

Direktor

Broj 04-02-2-505-2/26
23. srpnja 2026. godine
Sarajevo

Ureda za zakonodavstvo
Vijeća ministara BiH
Mr. **Džemail Ćibo**, v. r.

Tablica 2. Visina tjedne naknade troškova prijevoza na posao i prijevoza sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine

Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos tjedne naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos tjedne naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos tjedne naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos tjedne naknade	Udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta (km)	Iznos tjedne naknade
1	1,49	101	38,44	201	74,30	301	109,49	401	144,27
2	1,86	102	38,81	202	74,66	302	109,84	402	144,62
3	2,23	103	39,17	203	75,01	303	110,19	403	144,97
4	2,61	104	39,53	204	75,37	304	110,54	404	145,31
5	2,99	105	39,90	205	75,72	305	110,89	405	145,66
6	3,36	106	40,26	206	76,08	306	111,24	406	146,01
7	3,74	107	40,62	207	76,43	307	111,59	407	146,35
8	4,12	108	40,98	208	76,79	308	111,94	408	146,70
9	4,49	109	41,35	209	77,14	309	112,29	409	147,05
10	4,87	110	41,71	210	77,49	310	112,64	410	147,39
11	5,24	111	42,07	211	77,85	311	112,99	411	147,74
12	5,62	112	42,43	212	78,20	312	113,34	412	148,08
13	5,99	113	42,80	213	78,56	313	113,68	413	148,43
14	6,37	114	43,16	214	78,91	314	114,03	414	148,78
15	6,74	115	43,52	215	79,26	315	114,38	415	149,12
16	7,12	116	43,88	216	79,62	316	114,73	416	149,47
17	7,49	117	44,24	217	79,97	317	115,08	417	149,81
18	7,87	118	44,60	218	80,32	318	115,43	418	150,16
19	8,24	119	44,97	219	80,68	319	115,78	419	150,51
20	8,62	120	45,33	220	81,03	320	116,13	420	150,85
21	8,99	121	45,69	221	81,38	321	116,48	421	151,20
22	9,36	122	46,05	222	81,74	322	116,82	422	151,54
23	9,74	123	46,41	223	82,09	323	117,17	423	151,89
24	10,11	124	46,77	224	82,45	324	117,52	424	152,24
25	10,48	125	47,13	225	82,80	325	117,87	425	152,58
26	10,86	126	47,49	226	83,15	326	118,22	426	152,93
27	11,23	127	47,85	227	83,50	327	118,57	427	153,27
28	11,60	128	48,21	228	83,86	328	118,92	428	153,62
29	11,98	129	48,57	229	84,21	329	119,26	429	153,96
30	12,35	130	48,93	230	84,56	330	119,61	430	154,31
31	12,72	131	49,29	231	84,92	331	119,96	431	154,66
32	13,09	132	49,65	232	85,27	332	120,31	432	155,00
33	13,46	133	50,01	233	85,62	333	120,66	433	155,35
34	13,84	134	50,37	234	85,97	334	121,01	434	155,69
35	14,21	135	50,73	235	86,33	335	121,35	435	156,04
36	14,58	136	51,09	236	86,68	336	121,70	436	156,38
37	14,95	137	51,45	237	87,03	337	122,05	437	156,73
38	15,32	138	51,81	238	87,39	338	122,40	438	157,08
39	15,69	139	52,17	239	87,74	339	122,75	439	157,42
40	16,06	140	52,53	240	88,09	340	123,10	440	157,77
41	16,44	141	52,89	241	88,44	341	123,44	441	158,11
42	16,81	142	53,25	242	88,79	342	123,79	442	158,46
43	17,18	143	53,61	243	89,15	343	124,14	443	158,80
44	17,55	144	53,97	244	89,50	344	124,49	444	159,15
45	17,92	145	54,33	245	89,85	345	124,84	445	159,49
46	18,29	146	54,69	246	90,20	346	125,18	446	159,84
47	18,66	147	55,05	247	90,56	347	125,53	447	160,18
48	19,03	148	55,40	248	90,91	348	125,88	448	160,53
49	19,40	149	55,76	249	91,26	349	126,23	449	160,88
50	19,77	150	56,12	250	91,61	350	126,58	450	161,22
51	20,14	151	56,48	251	91,96	351	126,92	451	161,57
52	20,51	152	56,84	252	92,31	352	127,27	452	161,91
53	20,87	153	57,20	253	92,67	353	127,62	453	162,26
54	21,24	154	57,55	254	93,02	354	127,97	454	162,60
55	21,61	155	57,91	255	93,37	355	128,31	455	162,95
56	21,98	156	58,27	256	93,72	356	128,66	456	163,29
57	22,35	157	58,63	257	94,07	357	129,01	457	163,64
58	22,72	158	58,99	258	94,42	358	129,36	458	163,98
59	23,09	159	59,34	259	94,78	359	129,70	459	164,33
60	23,46	160	59,70	260	95,13	360	130,05	460	164,67
61	23,82	161	60,06	261	95,48	361	130,40	461	165,02
62	24,19	162	60,42	262	95,83	362	130,75	462	165,36
63	24,56	163	60,78	263	96,18	363	131,09	463	165,71
64	24,93	164	61,13	264	96,53	364	131,44	464	166,05
65	25,29	165	61,49	265	96,88	365	131,79	465	166,40
66	25,66	166	61,85	266	97,23	366	132,14	466	166,74
67	26,03	167	62,20	267	97,58	367	132,48	467	167,09
68	26,40	168	62,56	268	97,94	368	132,83	468	167,43
69	26,76	169	62,92	269	98,29	369	133,18	469	167,78
70	27,13	170	63,28	270	98,64	370	133,52	470	168,12
71	27,50	171	63,63	271	98,99	371	133,87	471	168,47
72	27,86	172	63,99	272	99,34	372	134,22	472	168,81
73	28,23	173	64,35	273	99,69	373	134,57	473	169,16
74	28,60	174	64,70	274	100,04	374	134,91	474	169,50
75	28,96	175	65,06	275	100,39	375	135,26	475	169,85
76	29,33	176	65,42	276	100,74	376	135,61	476	170,19
77	29,69	177	65,77	277	101,09	377	135,95	477	170,54
78	30,06	178	66,13	278	101,44	378	136,30	478	170,88

79	30.43	179	66.48	279	101.79	379	136.65	479	171.23
80	30.79	180	66.84	280	102.14	380	137.00	480	171.57
81	31.16	181	67.20	281	102.49	381	137.34	481	171.92
82	31.52	182	67.55	282	102.84	382	137.69	482	172.26
83	31.89	183	67.91	283	103.19	383	138.04	483	172.61
84	32.25	184	68.26	284	103.55	384	138.38	484	172.95
85	32.62	185	68.62	285	103.90	385	138.73	485	173.30
86	32.98	186	68.98	286	104.25	386	139.08	486	173.64
87	33.35	187	69.33	287	104.60	387	139.42	487	173.99
88	33.71	188	69.69	288	104.95	388	139.77	488	174.33
89	34.08	189	70.04	289	105.30	389	140.12	489	174.68
90	34.44	190	70.40	290	105.65	390	140.46	490	175.02
91	34.81	191	70.75	291	106.00	391	140.81	491	175.36
92	35.17	192	71.11	292	106.35	392	141.16	492	175.71
93	35.54	193	71.46	293	106.70	393	141.50	493	176.05
94	35.90	194	71.82	294	107.05	394	141.85	494	176.40
95	36.26	195	72.17	295	107.39	395	142.20	495	176.74
96	36.63	196	72.53	296	107.74	396	142.54	496	177.09
97	36.99	197	72.88	297	108.09	397	142.89	497	177.43
98	37.35	198	73.24	298	108.44	398	143.24	498	177.78
99	37.72	199	73.59	299	108.79	399	143.58	499	178.12
100	38.08	200	73.95	300	109.14	400	143.93	500	178.47

САДРЖАЈ

**САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 976 Рјешење о именовању замјеника директора
Архива Босне и Херцеговине (српски језик) 1
Рјешење о именовању замјеника директора
Архива Босне и Херцеговине (bosanski jezik) 1
Рјешење о именовању замјеника ravnatelja
Архива Босне и Херцеговине (hrvatski jezik) 1

**МИНИСТАРСТВО КОМУНИКАЦИЈА
И ТРАНСПОРТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 977 Правилник о стицању звања инструктора
вожње моторних возила (српски језик) 2
Правилник о стјецанју звања инструктора вожње
моторних возила (bosanski jezik) 15
Правилник о стјецанју звања инструктора вожње
моторних возила (hrvatski jezik) 28

**ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 978 Одлука о допуни Одлуке о успостављању
привремене Јединице за имплементацију
пројекта увођења специфичних изборних
технологја у изборни процес у Босни и
Херцеговини (српски језик) 41
Одлука о допуни Одлуке о успостављању
привремене Јединице за имплементацију пројекта
увођења специфичних изборних технологија у изборни
процес у Босни и Херцеговини (bosanski jezik) 41
Одлука о допуни Одлуке о успостави привремене
Јединице за имплементацију пројекта увођења
специфичних изборних технологија у изборни процес у
Босни и Херцеговини (hrvatski jezik) 42
979 Правилник о измјенама и допунама
Правилника о поступку именовања и
разрјешења председника и чланова бирачких
одбора у Босни и Херцеговини (српски језик) 42
Правилник о измјенама и допунама Правилника о
поступку именовања и разрјешења председника и
чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини
(bosanski jezik) 51
Правилник о измјенама и допунама Правилника о
поступку именовања и разрјешења председника и
чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини
(hrvatski jezik) 59
980 Упутство о измјени Упутства о условима и
процедурама за акредитовање изборних
посматрача у Босни и Херцеговини (српски
језик) 67
Упутство о измјени Упутства о uvjetima i
procedurama за акредитирање изборних посматрача
у Босни и Херцеговини (bosanski jezik) 74
Напутак о измјени Напутка о uvjetima i
procedurama за акредитирање изборних посматрача
у Босни и Херцеговини (hrvatski jezik) 81

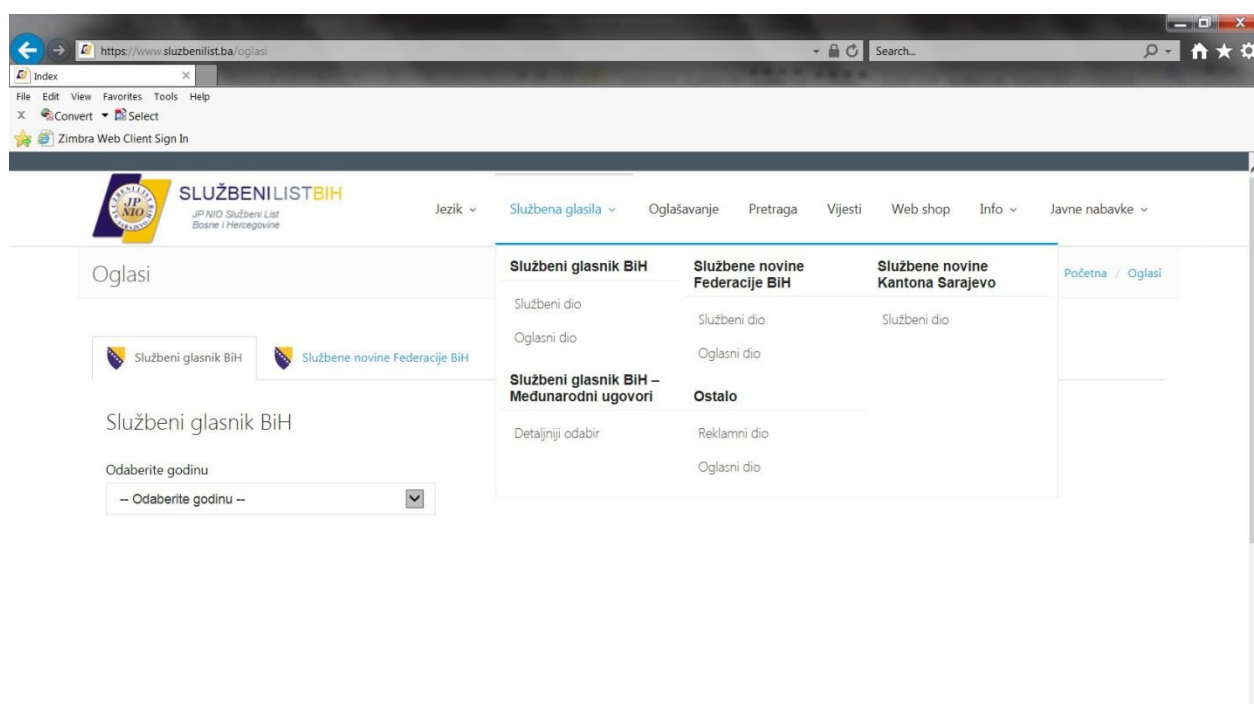
**ВИСОКИ СУДСКИ И ТУЖИЛАЧКИ САВЈЕТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 981 Правилник о измјени Правилника о
унутрашњој организацији и систематизацији
радних мјеста у Високом судском и
тужилачком савјету Босне и Херцеговине
(српски језик) 88
Правилник о измјени Правилника о унутрашњој
организацији и систематизацији радних мјеста у
Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i
Hercegovine (bosanski jezik) 88
Правилник о измјени Правилника о унутрашњој
организацији и систематизацији радних мјеста у
Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću Bosne i
Hercegovine (hrvatski jezik) 88

**УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 982 Одлука број АП-3585/21 (српски језик) 88
Одлука број АП-3585/21 (bosanski jezik) 92
Одлука број АП-3585/21 (hrvatski jezik) 96
983 Одлука број У-22/25 (српски језик) 100
Одлука број У-22/25 (bosanski jezik) 107
Одлука број У-22/25 (hrvatski jezik) 114
984 Одлука број У-23/25 (српски језик) 120
Одлука број У-23/25 (bosanski jezik) 129
Одлука број У-23/25 (hrvatski jezik) 137
985 Одлука број У-43/25 (српски језик) 145
Одлука број У-43/25 (bosanski jezik) 155
Одлука број У-43/25 (hrvatski jezik) 164
986 Рјешење број АП-2341/10 (српски језик) 173
Рјешење број АП-2341/10 (bosanski jezik) 174
Рјешење број АП-2341/10 (hrvatski jezik) 175
987 Рјешење број АП-3222/10 (српски језик) 176
Рјешење број АП-3222/10 (bosanski jezik) 177
Рјешење број АП-3222/10 (hrvatski jezik) 178
988 Рјешење број АП-5758/10 (српски језик) 179
Рјешење број АП-5758/10 (bosanski jezik) 180
Рјешење број АП-5758/10 (hrvatski jezik) 181
989 Рјешење број АП-448/11 (српски језик) 182
Рјешење број АП-448/11 (bosanski jezik) 183
Рјешење број АП-448/11 (hrvatski jezik) 184
990 Рјешење број АП-2511/11 (српски језик) 185
Одлука број АП-2511/11 (bosanski jezik) 186
Рјешење број АП-2511/11 (hrvatski jezik) 187
991 Рјешење број АП-2723/11 (српски језик) 188
Рјешење број АП-2723/11 (bosanski jezik) 190
Рјешење број АП-2723/11 (hrvatski jezik) 191
992 Рјешење број АП-4021/11 (српски језик) 192
Рјешење број АП-4021/11 (bosanski jezik) 193
Рјешење број АП-4021/11 (hrvatski jezik) 194
993 Рјешење број АП-176/12 (српски језик) 195
Рјешење број АП-176/12 (bosanski jezik) 196
Рјешење број АП-176/12 (hrvatski jezik) 197
994 Рјешење број АП-4314/12 (српски језик) 198

	Rješenje broj AP 4314/12 (bosanski jezik)	199	1004	Rješenje broj У-10/24 (српски језик)	226
	Rješenje broj AP-4314/12 (hrvatski jezik)	200		Rješenje broj У-10/24 (bosanski jezik)	227
995	Rješenje broj АП-3035/13 (српски језик)	201		Rješenje broj У-10/24 (hrvatski jezik)	228
	Rješenje broj AP-3035/13 (bosanski jezik)	202	1005	Rješenje broj У-16/24 (српски језик)	229
	Rješenje broj AP-3035/13 (hrvatski jezik)	203		Rješenje broj У-16/24 (bosanski jezik)	229
996	Rješenje broj АП-1298/16 (српски језик)	204		Rješenje broj У-16/24 (hrvatski jezik)	230
	Rješenje broj AP-1298/16 (bosanski jezik)	206	1006	Rješenje broj У-22/24 (српски језик)	231
	Rješenje broj AP-1298/16 (hrvatski jezik)	207		Rješenje broj У-22/24 (bosanski jezik)	232
997	Rješenje broj АП-3605/19 (српски језик)	208		Rješenje broj У-22/24 (hrvatski jezik)	233
	Rješenje broj AP-3605/19 (bosanski jezik)	209	ИСПРАВКЕ		
	Rješenje broj AP-3605/19 (hrvatski jezik)	210	УРЕД ЗА ЗАКОНОДАВСТВО		
998	Rješenje broj АП-823/21 (српски језик)	211	САВЈЕТА МИНИСТАРА		
	Rješenje broj AP-823/21 (bosanski jezik)	212	БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ		
	Rješenje broj AP-823/21 (hrvatski jezik)	213	1007	Исправка Одлуке о измјенама Одлуке о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла у институцијама Босне и Херцеговине (српски језик)	234
999	Rješenje broj АП-1281/21 (српски језик)	214		Ispravka Odluke o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	236
	Rješenje broj AP-1281/21 (bosanski jezik)	215		Ispravka Odluke o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	238
	Rješenje broj AP-1281/21 (hrvatski jezik)	216			
1000	Rješenje broj АП-2297/22 (српски језик)	217			
	Rješenje broj AP-2297/22 (bosanski jezik)	217			
	Rješenje broj AP-2297/22 (hrvatski jezik)	218			
1001	Rješenje broj АП-4447/24 (српски језик)	219			
	Rješenje broj AP-4447/24 (bosanski jezik)	220			
	Rješenje broj AP-4447/24 (hrvatski jezik)	221			
1002	Rješenje broj У-7/24 (српски језик)	222			
	Rješenje broj У-7/24 (bosanski jezik)	222			
	Rješenje broj У-7/24 (hrvatski jezik)	223			
1003	Rješenje broj У-9/24 (српски језик)	224			
	Rješenje broj У-9/24 (bosanski jezik)	225			
	Rješenje broj У-9/24 (hrvatski jezik)	225			

SLUŽBENI GLASNIK
 BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
 БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
 БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач: ЈП НИО Службени лист БиХ
 Ц. Биједића 39/III, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Директор и одговорни уредник: Драган Прусина
Техничка припрема:
 Уредништво ЈП НИО Службени лист БиХ
Штампа: УНИОНИНВЕСТПЛАСТИКА д. д. Сарајево
За штампарију: Мухамед Мирвић
Телефони:
 Централа: 033 72 20 30
 Директор: 033 72 20 61
 Уредништво: 033 72 20 38
 Рачуноводство: 033 72 20 48
 Служба за правне и опште послове: 033 72 20 51
 Претплата: 033 72 20 54
 Огласни одјел: 033 72 20 49 и 72 20 50
 Комерцијала са
 пословницом и продајом: 033 72 20 43
 Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши
 УНАПРИЈЕД у корист рачуна:

UNICREDIT BANK ДД 338-320-22000052-11
 ASA BANKA ДД Сарајево 134-470-10067655-09
 ADDIKO BANK АД
 Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12
 RAIFFEISEN BANK DD BiH Сарајево 161-000-00071700-57
 Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од
 изласка листа.
 Идентификацијски број 4200226120002
 Порески број 01071019
 ПДВ број 200226120002
 Претплата за II полугодиште 2026. године на
 "Службени гласник Босне и Херцеговине", 120,00 КМ.
Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba>
 Годишња претплата 240,00 КМ по кориснику
e-mail: redakcija@slist.ba - oglasia@slist.ba - pretplata@slist.ba -
racunovodstvo@slist.ba - jnb.komercijala@slist.ba